Høringssvar modtaget i den offentlige høring fra:

Altiden

Ankestyrelsen

Børne- og Kulturchefforeningen

Børnerådet

Børnesagens Fællesråd

Danner

Dansk Erhverv

Dansk Industri (DI)

Danske Handicaporganisationer (DH)

Danske Regioner

Datatilsynet

De Anbragtes Vilkår

Departementet for Børn, Unge, Familier og Indenrigsanliggender/Naalakkersuisoqarfiit (Grønland)

Faaborg-Midtfyn Kommune (Socialtilsyn Syd)

FOA

Foreningen af døgn- og dagtilbud for udsatte børn og unge (FADD)

Foreningen for ledere og chefer i offentlige hjemløshedsindsatser (LOCHI)

Foreningen af Frie Fagskoler

Frederiksberg Kommune (Socialtilsyn Hovedstaden)

FSR – Danske Revisorer

Hjørring Kommune (Socialtilsyn Nord)

Holbæk Kommune (Socialtilsyn Øst)

Institut for menneskerettigheder

Karisefonden

KL

Kommunale Velfærdschefer

Københavns Kommune - Socialforvaltningen

Landsforeningen Arbejde Adler

Landsorganisationen af Kvindekrisecenter (LOKK)

Landsorganisationen for sociale tilbud (LOS)

Lev

Netværket af private godkendte bosteder

Psykiatrifonden

Rådet for Socialt Udsatte (RFSU)

Sammenslutningen af Boformer for Hjemløse i Danmark (SBH)

Selveje Danmark

Silkeborg Kommune (Socialtilsyn Midt)

Socialpædagogerne

Sundhedsstyrelsen

altiden

Til

Socialministeriet
jurint@sm.dk

Ballerup, 20. august 2026

Høringssvar fra Altiden vedrørende forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og forskellige andre love (Udmøntning af aftale om styrket indsats mod snyd og svigt på sociale tilbud og afskaffelse af ikke-godkendte tilbud m.v.)

Altiden har som privat leverandør af omsorg og velfærd med interesse læst lovforslaget og ønsker på den baggrund at fremsende følgende bemærkninger.

Altiden støtter lovforslagets overordnede formål om at styrke indsatsen mod snyd og svigt på sociale tilbud og sikre høj kvalitet for borgere i udsatte positioner. Vi finder det afgørende, at myndighederne har effektive redskaber til at identificere og håndtere utilstrækkelige tilbud og brodne kar, samtidig med at reguleringen er proportional og målrettet de reelle risici på området.

Vi finder særligt anledning til at fremhæve følgende forhold.

Støtte til skærpede regler over for utilstrækkelige tilbud

Altiden støtter lovforslagets initiativer vedrørende udvidede muligheder for karantæne, rettighedsfrakendelse og skærpede krav til ledelser og bestyrelser. Det er væsentligt, at personer, som groft misligholder deres ansvar over for borgere eller misbruger offentlige midler, ikke uden videre kan fortsætte i ledende roller på området.

Vi finder det samtidig vigtigt, at retssikkerheden for tilbud og enkeltpersoner opretholdes gennem klare procedurer og adgang til prøvelse af afgørelser gennem de etablerede klageinstanser.

Afskaffelse af ikke-godkendte tilbud i akutte situationer

Altiden støtter afskaffelsen af muligheden for at anvende ikke-godkendte tilbud i akutte situationer og tilslutter sig intentionen om, at omsorg og støtte til sårbare borgere skal leveres inden for rammer, hvor der føres relevant tilsyn.

Ordningen med forhåndsgodkendte akutforanstaltninger fremstår som en mere hensigtsmæssig model, der både understøtter borgernes sikkerhed og kommunernes behov for handlemuligheder i akutte situationer.

Friplejeboliger og socialtilsyn

Altiden finder det positivt, at lovforslaget adresserer et eksisterende tilsynsmæssigt hul for de friplejeboligbebyggelser, som i dag hverken er omfattet af ældretilsynet eller et løbende socialtilsyn.

Det er samtidig vigtigt at understrege, at lovforslaget ikke indebærer, at almindelige friplejehjem registreret i Plejeoversigten og omfattet af Ældretilsynet fremover også underlægges Socialtilsynets godkendelses- og tilsynskompetence. Lovforslaget bygger efter vores forståelse på en gensidig afgrænsning mellem de to tilsynsordninger.

Vi anbefaler dog, at der i de videre lovbemærkninger og den efterfølgende vejledning skabes endnu større klarhed om afgrænsningen mellem Ældretilsynet og Socialtilsynet, særligt i forhold til tilbud med blandede målgrupper eller tilbud, hvor indsatsen ændrer karakter over tid.

Herudover opfordrer vi til:

- at ministeriet dokumenterer omfanget af de tilbud, som i dag befinder sig uden for både Ældretilsynet og Socialtilsynet
- at kriteriet om, hvornår støtte efter serviceloven ydes "i væsentligt omfang", præciseres nærmere, således at det klargøres, hvornår et tilbud skifter fra Ældretilsynet til Socialtilsynet især ved blandede målgrupper eller ændringer i beboersammensætningen.
- at der gennemføres en analyse af samspillet mellem Socialtilsynets godkendelse, Sundhedsstyrelsens certificering, Social- og Boligstyrelsens anvendelsesgodkendelse og øvrige relevante myndighedsgodkendelser og/eller tilsynsordninger.

Koordination og administrative konsekvenser

Altiden anerkender behovet for øget gennemsigtighed og bedre muligheder for informationsdeling mellem myndighederne. Vi noterer os samtidig, at flere af lovforslaget elementer vil medføre øgede dokumentations- og oplysningskrav for tilbuddene.

For at sikre proportionalitet anbefaler vi, at myndighederne i højere grad genanvender eksisterende oplysninger og dokumentation, så tilbuddene ikke skal fremsende de samme oplysninger til flere forskellige myndigheder.

Tilsvarende bør tilsynsmyndighederne koordinere tilsynsbesøg, opfølgning og dokumentationskrav mest muligt. Dette vil mindske administrative byrder uden at svække formålet med tilsynet.

Straffeattester

Intern information (K1)

Altiden støtter de skærpede krav om indhentelse af straffeattester og de foreslåede regler, der skal forhindre, at personer dømt for alvorlig kriminalitet kan varetage funktioner med ansvar for sårbare borgere.

Vi finder det vigtigt, at reglerne administreres ensartet og proportionalt, og at der sikres klare retningslinjer for håndteringen af dokumentation og opfølgning.

Lovteknisk præcisering

Vi har bemærket, at der synes at være uoverensstemmelse mellem lovforslagets overgangsbestemmelse og de specielle bemærkninger vedrørende friplejeboligbebyggelser. Én bestemmelse angiver frist for godkendelse senest 1. januar 2029, mens der i bemærkningerne enkelte steder henvises til 1. juli 2028. Vi anbefaler, at dette afklares og præciseres i det videre lovarbejde.

Afsluttende bemærkninger

Samlet set støtter Altiden lovforslagets overordnede intention om at styrke kvaliteten og forebygge snyd og svigt på området. Vi anbefaler samtidig, at de nye regler ledsages af tydelige afgrænsninger mellem tilsynsmyndighederne, koordination af kontrolindsatsen og fokus på proportionalitet, så lovgivningen understøtter kvaliteten for borgerne uden at påføre veldrevne tilbud og lovmedholdelige virksomheder unødige administrative byrder.

Med venlig hilsen

Trine Mottlau
Administrerende direktør

Intern information (K1)

Ankestyrelsen

Social- og Boligministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Ankestyrelsens bidrag til høring om forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og forskellige andre love (Udmøntning af aftale om styrket indsats mod snyd og svigt på sociale til bud og afskaffelse af ikke godkendte tilbud) – jeres j.nr. 2025-642

Social- og Boligministeriet har ved mail af 20. februar 2026 bedt Ankestyrelsen om bidrag til besvarelse af høring om ændringsforslag til lov om socialtilsyn og visse andre love.

Ankestyrelsens bemærkninger

Det fremgår af bemærkninger i lovforslagets enkelte bestemmelser, Til nr. 25, at hvis de foreslåede krav til bestyrelsen ikke overholdes, kan det betyde, at socialtilsynet træffer afgørelse om afslag på godkendelse, ophør af godkendelse m.v., fordi socialtilsynet vurderer, at tilbuddet ikke opfylder kravet om den nødvendige økonomiske kvalitet.

Vi bemærker hertil, at hvis kravene til bestyrelsens sammensætning ikke er opfyldt, vil det som udgangspunkt være andre kvalitetstemaer end økonomi, der ikke er opfyldt. Vi foreslår derfor, at "økonomiske" udgår af lovbemærkninger.

Venlig hilsen

Mette Bygvraa Jønsson

20. marts 2026

J.nr. 26-22584

Ankestyrelsen
Nytorv 7, 2. sal
9000 Aalborg

Tel +45 3341 1200

ast@ast.dk
sikkermail@ast.dk

EAN-nr.:
57 98 000 35 48 21

Åbningstid - reception:
man-tors kl. 9.00-15.00
fre kl. 9.00-13.00

Åbningstid - telefon:
man-tors kl. 9.00-15.00
fre kl. 9.00-12.00

Børne- og Kulturchefforeningen

18. marts 2026

Til Social- og Boligministeriet

Høringssvar

Børne og Kulturchefforeningen takker for muligheden for at afgive høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og forskellige andre love (Udmøntning af aftale om styrket indsats mod snyd og svigt på sociale til bud og afskaffelse af ikke godkendte tilbud).

Børne- og Kulturchefforeningen deler denne erfaring med mange kommuner: At der i dag findes børn og unge, som ingen godkendte tilbud eller plejefamilier kan eller vil modtage – heller ikke akut. Der er betydelig usikkerhed om, hvorvidt der reelt vil være et tilstrækkeligt antal forhåndsgodkendte tilbud, der kan rumme de mest komplekse og akutte sager.

Der er derfor en reel risiko for, at den foreslåede lovændring i praksis vil betyde, at børn og unge med akut behov for beskyttelse ikke kan anbringes, på trods af at lovbemærkningerne udtrykkeligt angiver det modsatte som forudsætning.

Uklar retsstilling ved akut overgrebsfare

Børne- og Kulturchefforeningen finder det særligt problematisk, at lovforslaget ikke klart forholder sig til retsstillingen i situationer, hvor barnet vurderes at være i akut overgrebsfare, og hvor der ikke kan findes et forhåndsgodkendt tilbud.

Det fremstår uklart:

- om handlekommunen i sådanne situationer retsligt er forpligtet til at undlade anbringelse,
- eller om hensynet til barnets umiddelbare sikkerhed fortsat må tillægges afgørende vægt.

Denne uklarhed er ikke blot teoretisk, men har allerede givet anledning til dialoger mellem kommuner og Ankestyrelsen. Børne- og Kulturchefforeningen vurderer, at manglende klarhed på dette punkt skaber en uholdbar retlig og etisk situation for kommunerne, hvor hensynet til lovmedholdelighed risikerer at komme i direkte konflikt med hensynet til barnets beskyttelse.

Børne- og Kulturchefforeningen anbefaler derfor, at der indsættes en klar og utvetydig hjemmel, der præciserer, hvordan handlekommunen skal agere i situationer med akut overgrebsfare, hvis ingen forhåndsgodkendte tilbud står til rådighed.

Kommunernes ansvar for straffeattester hos eksterne leverandører

Børne- og Kulturchefforeningen anerkender intentionen bag udvidelsen af kravet om indhentelse af straffeattester til ansatte hos eksterne leverandører af enkeltydelser. Det giver imidlertid anledning til bekymring, at handlekommunen pålægges ansvaret for at "påse og følge op på", at private leverandører har indhentet de relevante straffeattester.

I praksis har kommunerne ingen direkte adgang til leverandørernes personalesager eller straffeattester, og kommunens mulighed for kontrol vil reelt være begrænset til kontraktuelle bestemmelser og leverandørens egne erklæringer.

Børne- og Kulturchefforeningen finder derfor, at:

- ansvarsplaceringen er uklar og potentielt urealistisk, og
- der er risiko for, at kommunerne pålægges et ansvar, som de hverken har faktiske eller retlige muligheder for fuldt ud at løfte.

Børne- og Kulturchefforeningen anbefaler, at der sker en tydeligere afgrænsning af kommunens ansvar, så kommunens forpligtelse begrænses til kontraktuel regulering og rimelig opfølgning og ikke et egentligt kontrolansvar for private arbejdsgiveres personaleadministration.

Med venlig hilsen

Lars Sloth
Direktør, Thisted Kommune
Formand for Børne- og Kulturchefforeningen

Henning Hede Riistofte
Børne- og Familiechef, Haderslev Kommune
Formand for Børne- og Kulturchefforeningens Børne- og Familienetværk

Social- og Boligministeriet
Holmens kanal 22
1060 København K

20.03.2026
J.nr. 3.7.27/amc

Afskaffelsen af ikke-godkendte tilbud er positiv, fordi den medvirker til ordentligt kontrollerede rammer for børn og unge, der anbringes udenfor hjemmet

Børnerådets bemærkninger til forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og forskellige andre love (Udmøntning af aftale om styrket indsats mod snyd og svigt på sociale tilbud og afskaffelse af ikke godkendte tilbud)

Børnerådet støtter grundlæggende ambitionen om at sætte ind mod snyd og svigt på sociale tilbud. Når børn og unge anbringes uden for hjemmet, overtager det offentlige et meget stort ansvar. I det ansvar ligger, at staten er forpligtet til at sikre, at børn kun møder trygge, fagligt forsvarlige og ordentligt kontrollerede rammer. Det er derfor positivt, at lovforslaget vil afskaffe kommunernes mulighed for at anvende ikke-godkendte tilbud og sikre, at også akutte anbringelser sker inden for en ramme med godkendelse og tilsyn. Det er også positivt, at der strammes op i forhold til straffeattester, karantæne, oplysningspligt og bestyrelsessammensætning.

Børnerådet finder samtidig, at lovforslaget i høj grad er båret af kontrol, sanktioner og systemhensyn, mens børnenes egne rettigheder og oplevelse af indgrebene står svagt. Det bør være helt tydeligt, at formålet ikke udelukkende er at ramme "de brodne kar", men først og fremmest at beskytte børn mod nye svigt. Lovgivning på området bør tage udgangspunkt i barnets bedste samt barnets ret til beskyttelse og til at blive hørt, jf. bl.a. FN's Børnekonventions artikel 3, 12 og 19.

Pligten til at beskytte børn, som er i statens varetægt

Børnekonventionens artikel 19 fastslår, at myndighederne skal træffe alle passende lovgivningsmæssige, administrative, sociale og uddannelsesmæssige forholdsregler for at beskytte barnet mod alle former for vold, skade og misbrug, mens barnet er i forældrenes, værgens eller andre personers varetægt. Derudover står der også i Børnekonventionen, helt præcist i artikel 3, stk. 3, at institutioner med ansvar for børns omsorg eller beskyttelse skal overholde de standarder, som er fastsat af de kompetente myndigheder, blandt andet med hensyn til tilsyn, personalets egnethed osv.

Endvidere står der i FN's handicapkonventions artikel 16, stk. 3, at uafhængige myndigheder skal føre effektivt tilsyn med alle tilbud og ordninger, der er beregnet til personer med handicap, for at forebygge enhver form for udnyttelse, vold eller misbrug. Disse artikler fastslår tydeligt myndighedernes ansvar for at beskytte, drage omsorg for og sikre tilsyn med børn og unge, som er anbragt udenfor hjemmet.
Det er herunder helt afgørende, at de tilbud, som har ansvaret for sårbare børn og unge, er underlagt et både uafhængigt og ressourcestærkt tilsyn.

Manglende børnerettighedsvurdering

For anbragte børn og unge er der meget konkrete konsekvenser ved lovforslaget: hvem de kan blive anbragt hos, hvor længe de kan være i en akut placering, hvilke voksne der kan have adgang til dem, og hvor tæt der føres tilsyn med stedet. Det er derfor misvisende ikke tydeligere at beskrive lovforslagets betydning for børns og unges hverdag og rettigheder. Børnerådet anbefaler, at der gennemføres en egentlig børnerettighedsvurdering af lovforslaget, så konsekvenserne for børn og unge bliver belyst systematisk.

Afskaffelse af ikke-godkendte tilbud er et vigtigt skridt

Børnerådet støtter, at børn og unge som udgangspunkt ikke længere skal kunne anbringes i tilbud, der ikke er godkendt af socialtilsynet. Når et barn anbringes akut, er barnet typisk allerede i en ekstremt sårbar situation. Netop derfor må barnet ikke placeres i en ramme, som ikke på forhånd er kvalitetssikret. At lovforslaget gør op med denne mulighed, er et vigtigt og nødvendigt skridt.

Børnerådet er imidlertid bekymrede for overgangsordningen, hvorefter de nuværende regler om brug af ikke-godkendte tilbud fortsat skal gælde til og med den 30. juni 2027. Set med barnets øjne er det svært at forsvare, at en ordning, som lovgiver selv vurderer ikke giver tilstrækkelig sikkerhed og kvalitet, kan fortsætte i yderligere et år. Børn kan ikke vente på, at systemet bliver klar. Overgangsperioden bør derfor forkortes mest muligt og som minimum underlægges tæt national monitorering og offentlig rapportering.

Akutforanstaltninger må ikke blive langvarig midlertidighed

I lovforslaget § 1, nr. 12 står, at socialtilsynet skal tage stilling til, om tilbuddet eller plejefamilien vil kunne varetage akutforanstaltninger på en fagligt betryggende måde, og at socialtilsynet kan fastsætte konkrete betingelser for godkendelsen for at sikre dette.
En forhåndsgodkendelse giver mulighed for at modtage borgere uden for den målgruppe, tilbuddet eller plejefamilien generelt er godkendt til. Der vil også kunne gives godkendelse til, at tilbuddet eller plejefamilien modtager personer ud over det antal personer, tilbuddet eller plejefamilien generelt er godkendt til, jf. bemærkningerne til § 1, nr. 12.

Børnerådet anerkender, at der i helt akutte situationer er behov for en ordning, der sikrer, at et barn kan få et sikkert sted at være med det samme. Det er helt afgørende, at et barn

med akutte behov omgående oplever at få fagligt velfunderet støtte og et trygt sted at være. Det er positivt, at lovforslaget lægger op til, at akutforanstaltninger kun kan ske i godkendte tilbud eller plejefamilier, der er forhåndsgodkendt af socialtilsynet, og at bemærkningerne understreger, at der fortsat skal være truffet afgørelse om anbringelse efter barnets lov. Men denne form for udvidelse stiller også krav til tilbuddet eller plejefamilien, og dette bør derfor fremgå tydeligt i bemærkningerne.

Børnerådet finder det bekymrende, at en akutforanstaltning kan vare op til 12 uger. For et barn er 12 uger meget lang tid at leve i uvished, med skiftende voksne og uden klarhed om, hvad der skal ske bagefter. Midlertidige løsninger kan hurtigt blive til en utryg hverdag, som går ud over barnets trivsel, skolegang, behandling og relationer. Derfor bør der indføres krav om hurtig og løbende revurdering af alle akutforanstaltninger.

Viden om børnene, der vurderes at have behov for en akutanbringelse, er essentiel

Der er behov for yderligere viden om akutanbringelser, herunder hvad der karakteriserer børnene, der vurderes i behov for en akutanbringelse. Den viden bør indhentes, så den kan danne grundlag for en sikring af, at den enkelte akutanbringelse matcher barnets behov, og at der ikke anbringes i akuttilbud, som ikke er i stand til at løfte netop den opgave.

Barnets ret til at blive hørt skal stå tydeligere ifm. akutanbringelser

Lovforslaget beskriver akutforanstaltningen som en almindelig anbringelse, der skal opfylde de gældende krav. Det er vigtigt. Men Børnerådet savner, at barnets ret til information, inddragelse og klage understreges. I akutte situationer er der en reel risiko for, at barnets stemme forsvinder i hastværk og systemlogik. Netop dér skal rettighederne stå stærkest.

Barnets bedste må ikke blive en underforstået forudsætning. Det bør være et tydeligt og styrende hensyn i anvendelsen af den nye ordning.

Skærpet tilsyn ved akutplaceringer er nødvendigt

Børnerådet noterer sig, at handlekommunen straks skal orientere socialtilsynet, når en akutforanstaltning iværksættes, og at akutforanstaltningen herefter er omfattet af socialtilsynets tilsyn. Det finder vi positivt. Men Børnerådet savner klare krav til, hvor hurtigt socialtilsynet skal reagere, når et barn placeres akut uden for tilbuddets almindelige godkendelsesramme.

Når et barn anbringes akut i en ramme, der ligger uden for tilbuddets almindelige godkendelse, er der efter Børnerådets opfattelse behov for skærpet opmærksomhed. Der bør derfor fastsættes krav om hurtig tilsynsmæssig opfølgning og dokumentation i alle sager om akutforanstaltninger.

Skærpede krav til straffeattester og ledelse er vigtige

Børnerådet støtter lovforslagets skærpede krav om, at personer dømt for alvorlig kriminalitet ikke skal kunne være ansatte, ledere, plejefamilier eller bestyrelsesmedlemmer i sociale tilbud, og at reglerne også udvides til ansatte hos eksterne leverandører. Børn og unge skal kunne være trygge ved, at de voksne omkring dem ikke udgør en risiko. Det bør derfor overvejes, at vurderingen af, hvorvidt den begåede kriminalitet er forenelig med arbejdet, fortsat overlades til lederen af det sociale tilbud.

Det er umiddelbart positivt, at karantænereglerne udvides, og at kravene til bestyrelsers uafhængighed skærpes.

Børnerådet vil understrege, at kontrolredskaber alene ikke skaber tryghed for børn. Der er også brug for et langt tydeligere fokus på tilbuddenes kultur, forebyggelse af overgreb, lydhørhed over for børns udsagn og evne til at reagere på mistrivsel. De forkerte voksne skal sorteres fra, men de rigtige voksne skal også have de rette faglige og menneskelige forudsætninger for at beskytte og drage omsorg for barnet.

Aftalens punkt om praksisundersøgelse af eget værelse

Aftaleteksten indeholdt et sidste punkt om praksisundersøgelse af eget værelse. Vi er enige i behovet herfor og ser meget frem til en afdækning af dette område, herunder hvorvidt kommunernes praksis stemmer overens med lovgivningen.

Børnenes oplevelse skal være rettesnor for en succesfuld anbringelse

Børnerådet deler ambitionen om at sætte langt hårdere ind mod snyd og svigt på sociale tilbud. Men lovgivning på anbringelsesområdet må aldrig alene måles på kontrol, sanktioner og systemeffektivitet. Den skal måles på børnenes rettigheder, herunder om børn oplever sig mere trygge, mere beskyttede, mere hørt og mindre udsatte for nye brud, samt om indsatsen rent faktisk har den ønskede effekt. Derfor bør lovforslaget styrkes, så børns rettigheder ikke blot er en underforstået forudsætning, men et tydeligt og forpligtende omdrejningspunkt for hele ordningen.

Med venlig hilsen

Bente Boserup
Forperson

Maja Olesen
Sekretariatschef

Bygmestervej 10, 3. tv, 2400 København NV. Telefon 24626229. CVR-nr. 23190419. www.børnesagen.dk

18. August 2026

Høringssvar til forslag om ændring af lov om socialtilsyn og forskellige andre love (udmøntning af aftale om styrket indsats mod snyd og svigt på sociale tilbud og afskaffelse af ikke-godkendte tilbud m.v.)

Børnesagens Fællesråd takker for muligheden for at afgive høringssvar til forslag om ændring af lov om socialtilsyn og forskellige andre love (udmøntning af aftale om styrket indsats mod snyd og svigt på sociale tilbud og afskaffelse af ikke-godkendte tilbud m.v.).

Generelle bemærkninger

Vi fokuserer i dette høringssvar alene på de dele af lovforslaget, der vedrører børn og unge, herunder de foreslåede regler om akutforanstaltninger og anvendelsen af forhåndsgodkendte tilbud og plejefamilier.

For Børnesagens Fællesråd er det afgørende, at børn og unge, der anbringes akut, mødes af tilbud med høj faglig kvalitet, hvor barnets bedste er udgangspunktet for indsatsen, og hvor der arbejdes målrettet for at understøtte trivsel, udvikling, tryghed og stabile relationer.

Konkrete bemærkninger til lovforslagets bestemmelser

Barnets perspektiv på kvalitet

Ad. lovforslagets afsnit 3.2-3.7 om styrket kontrol, tilsyn og ansvarlighed på området

Lovforslagets hovedpunkter har et naturligt fokus på at styrke kvaliteten på området gennem øget kontrol, tilsyn og ansvarlighed, herunder de foreslåede ændringer vedrørende karantæne, straffeattester, oplysningspligt og bestyrelsessammensætning (afsnit 3.2-3.7).

Børnesagens Fællesråd ser de foreslåede tiltag som et vigtigt bidrag til at forebygge svigt og styrke kvaliteten på anbringelsesområdet. Når tilbud drives med utilstrækkelig kvalitet eller på en måde, der tilsidesætter hensynet til børn og unge, kan det få alvorlige konsekvenser for nogle af de mest sårbare børn og unge.

Samtidig ønsker Børnesagens Fællesråd at fremhæve, at kvalitet på anbringelsesområdet også bør forstås ud fra barnets perspektiv. For børn og unge kommer kvalitet blandt andet til udtryk gennem trygge rammer, stabile relationer og voksne med de nødvendige faglige og relationelle kompetencer.

Kvalitet handler derfor ikke alene om organisatoriske forhold og overholdelse af regler, men også om de erfaringer og relationer, barnet gør sig i mødet med indsatsen. Dette gælder også ved akutforanstaltninger, hvor der kan være tale om ophold af op til 12 ugers varighed. Selvom der er tale om en midlertidig indsats, udgør 12 uger en betydelig periode i et barns liv. I løbet af denne periode skal barnet skabe nye relationer, indgå i nye hverdagsrutiner og ofte navigere i en situation præget af usikkerhed og store forandringer. Derfor har kvaliteten af den indsats, barnet møder, stor betydning for både trivsel og videre udvikling

Ad. lovforslagets afsnit 3.1, foreslået § 12 a i Barnets Lov

Børnesagens Fællesråd bemærker, at den foreslåede § 12 a i Barnets Lov giver mulighed for akutforanstaltninger af op til 12 ugers varighed.

Når et barn eller en ung anbringes akut, er der ofte tale om en situation præget af usikkerhed, bekymring og betydelige forandringer i barnets liv. Børnesagens Fællesråd finder derfor, at der allerede fra begyndelsen af akutforløbet bør være fokus på at skabe størst mulig sammenhæng og stabilitet for barnet.

Det indebærer blandt andet, at der så vidt muligt arbejdes for at fastholde barnets relationer, skolegang og øvrige hverdagsliv. Praktiske hensyn bør aldrig gå forud for den faglige vurdering af barnets behov, heller ikke selv om det eksempelvis medfører længere transporttid til et kendt skoletilbud med kendte lærere og venner.

For mange børn og unge indebærer en akut anbringelse i sig selv et markant brud i hverdagen. Derfor er det væsentligt, at akutforanstaltninger ikke alene tilrettelægges med fokus på barnets umiddelbare sikkerhed og omsorgsbehov, men også med opmærksomhed på at begrænse yderligere brud og skabe størst mulig stabilitet og forudsigelighed. Det indebærer også, at der tidligt og med inddragelse af barnets egne ønsker skabes klarhed om det videre forløb, så den akutte indsats i videst muligt omfang understøtter en sammenhængende overgang til den efterfølgende løsning.

Børnesagens Fællesråd finder på den baggrund, at kontinuitet og stabile relationer er væsentlige kvalitetsparametre på anbringelsesområdet og bør indgå som centrale hensyn i anvendelsen af de nye akutforanstaltninger.

Ad. lovforslagets § 5 c i socialtilsynsloven og § 12 a i Barnets Lov samt aftalens beslutning om praksisundersøgelse af eget værelse

Lovforslaget indfører nye regler om akutforanstaltninger i forhåndsgodkendte tilbud (jf. den foreslåede § 5 c i socialtilsynsloven og § 12 a i Barnets Lov). Hertil kommer, at den tilhørende aftaletekst igangsætter en praksisundersøgelse af kommunernes anvendelse af anbringelse på eget værelse. Børnesagens Fællesråd finder det afgørende, at disse initiativer ses i sammenhæng.

Børnesagens Fællesråd finder det væsentligt, at der løbende følges op på kapaciteten på akutområdet, og at der handles, hvis det viser sig, at børn og unge ikke kan tilbydes en plads inden for den godkendte ramme.

Samtidig finder Børnesagens Fællesråd det væsentligt, at valget af anbringelsesform – herunder anbringelse på eget værelse – altid beror på en konkret og individuel vurdering af barnets eller den unges bedste. Anbringelse på eget værelse bør ikke anvendes som en nødløsning, fordi andre pladser ikke er tilgængelige, men som en foranstaltning, der vælges, fordi den vurderes at være den rette indsats for det pågældende barn eller den pågældende unge.

Afsluttende bemærkninger

Børnesagens Fællesråd ønsker endelig at understrege, at lovforslagets ambitioner om øget kvalitet og sikkerhed på anbringelsesområdet ikke kan ses isoleret fra de øvrige aftaler i *Børnene Først*.

Aftalen indeholdt vigtige tilsagn om at styrke kvaliteten på anbringelsesstederne og om at nytænke ungestøtten. Disse tilsagn er endnu ikke fulgt op.

Børnesagens Fællesråd har på baggrund af sine medlemsorganisationers mangesidede og stærke erfaringer med arbejdet på området udarbejdet konkrete forslag til, hvordan kvaliteten på anbringelsesstederne kan styrkes, og hvordan ungestøtten kan nytænkes grundlæggende. Børnesagens Fællesråd har desuden rettet henvendelse til aftalepartierne med en opsamling af erfaringerne med Barnets Lov, som peger på en række hængepartier, der bør handles på. Vi opfordrer til, at aftalerne i *Børnene Først* realiseres sideløbende med nærværende lovforslag, så de samlede intentioner om at styrke indsatsen for børn og unge i udsatte positioner kan indfries.

Med venlig hilsen

Pernille Gry Petersen

Generalsekretær

Nansensgade 1
1366 København K
+45 30 78 58 48
wal@danner.dk

21. august 2026

Social- og Boligministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København
Att.: jurint@sm.dk; lla@sm.dk; molj@sm.dk
Sagsnr.: 2025-642

HØRING OVER UDKAST TIL FORSLAG TIL LOV OM ÆNDRING AF LOV OM SOCIALTILSYN OG FORSKELLIGE ANDRE LOVE (UDMØNTNING AF AFTALE OM STYRKET INDSATS MOD SNYD OG SVIGT PÅ SOCIALE TILBUD OG AFSKAFFELSE AF IKKE GODKENDTE TILBUD)

Danner vil hermed komme med bemærkninger til Social- og Boligministeriets udkast til forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og forskellige andre love (udmøntning af aftale om styrket indsats mod snyd og svigt på sociale tilbud og afskaffelse af ikke godkendte tilbud).

Danner bakker op om lovforslagets ambition om at styrke indsatsen mod snyd og svigt på sociale tilbud. Mennesker i udsatte positioner skal kunne have tillid til, at sociale tilbud drives fagligt og økonomisk forsvarligt, og at offentlige midler anvendes til den indsats, de er afsat til.

Danner vil gerne benytte muligheden for at fremhæve to centrale hensyn i vores høringssvar, som vi mener, bør stå tydeligt i den videre regulering:

For det første bør selvmøderprincippet på § 109-området fastholdes som et centralt beskyttelsesprincip, og de økonomiske problemstillinger, der kan være forbundet med selvmødermodellen, bør ikke løses ved at begrænse voldsudsattes direkte adgang til hjælp.

For det andet bør den særlige økonomiske interessekonflikt, der kan opstå, når et tilbud både træffer afgørelse om optagelse og udskrivning og samtidig kan have en privatøkonomisk interesse i tilbuddets belægning og opholdslængde, håndteres strukturelt gennem et krav om nonprofit.

Endelig skal det understreges, at de øgede kontrol- og oplysningskrav bør ses i sammenhæng med den samlede udvikling på socialtilsynsområdet og udformes proportionalt og risikobaseret, så øget administration ikke sker på bekostning af den faglige og borgerrettede kerneopgave.

Selvmøderprincippet skal fastholdes

Krisecentre efter servicelovens § 109 er omfattet af selvmøderprincippet. Det indebærer, at en person udsat for vold kan henvende sig direkte til et krisecenter uden forudgående kommunal visitation, og at det er lederen af krisecentret, der træffer afgørelse om optagelse og udskrivning.

For Danner er det afgørende, at selvmøderprincippet fastholdes.

Mennesker udsat for vold kan have behov for akut sikkerhed og beskyttelse. I den situation må adgangen til et krisecenter ikke afhænge af forudgående kommunal visitation, sagsbehandling eller godkendelse. Den direkte adgang er en central del af den beskyttelse, § 109 skal sikre. Selvmøderprincippet er således ikke alene en visitationsmodel. Det er et beskyttelsesprincip.

Nansensgade 1
1366 København K
+45 30 78 58 48
wal@danner.dk

21. august 2026

En begrænsning eller afskaffelse af selvmøderprincippet er derfor efter Danners opfattelse ikke en relevant løsning på de økonomiske problemstillinger, som lovforslaget adresserer. De økonomiske risici skal i stedet håndteres på den økonomiske side af konstruktionen og ikke ved at begrænse den voldsudsattes adgang til hjælp.

Selvmøderprincippet bør følges af et krav om nonprofit

Selvmøderprincippet indebærer en særlig konstruktion: Tilbuddet træffer selv den faglige afgørelse om optagelse og udskrivning, mens opholdet finansieres af offentlige midler. Efter Danners opfattelse bør denne konstruktion ikke kunne kombineres med privat profitudtag. Tilbud omfattet af selvmøderprincippet bør derfor drives nonprofit.

Muligheden for privat profitudtag indebærer en strukturel risiko for interessekonflikt, når den aktør, der træffer afgørelse om optagelse og udskrivning, samtidig kan have en privatøkonomisk interesse knyttet til tilbuddets belægning og opholdslængde.

Det afgørende er ikke, om det i den enkelte sag kan dokumenteres, at økonomiske interesser konkret har påvirket en afgørelse. Reguleringen bør være indrettet sådan, at dette økonomiske incitament ikke er til stede.

For mennesker udsat for vold skal der være fuld tillid til, at afgørelser om optagelse og udskrivning alene træffes på baggrund af en faglig vurdering af behovet for beskyttelse og støtte.

Et strukturelt værn frem for alene øget kontrol

Danner støtter lovforslagets fokus på at styrke kontrollen med personer omkring tilbuddene og skabe større gennemsigtighed om blandt andet ledelse, nærtstående relationer og koncernstrukturer. Det er relevante greb i indsatsen mod snyd, svigt og misbrug af offentlige midler.

På selvmøderområdet bør reguleringen imidlertid efter Danners opfattelse gå et skridt videre. Her er der mulighed for at forebygge en central risiko gennem selve rammerne for driften. En strukturel risiko for interessekonflikt bør ikke alene kontrolleres. Den bør så vidt muligt fjernes.

Et krav om nonprofit vil ikke i sig selv sikre høj faglig kvalitet eller forsvarlig drift. Der vil fortsat være behov for et stærkt og risikobaseret socialtilsyn. Men nonprofit vil fjerne muligheden for privat økonomisk gevinst knyttet til et offentligt finansieret ophold, hvor tilbuddet samtidig har kompetencen til at træffe afgørelse om optagelse og udskrivning.

Et nonprofitkrav skal samtidig være reelt. Reguleringen bør derfor omfatte både direkte profitudtag og indirekte værdioverførsler til private ejere, nærtstående eller koncernforbundne parter, eksempelvis gennem uforholdsmæssige husleje-, administrations- eller konsulentaftaler.

Et driftsoverskud er derimod ikke i sig selv problematisk. Overskud kan være nødvendigt for robust drift, investeringer og udvikling af kvalitet. Det afgørende er, at midlerne anvendes inden for organisationens sociale og formålsbestemte virksomhed og ikke udloddes som privat profit.

Nansensgade 1
1366 København K
+45 30 78 58 48
wal@danner.dk

21. august 2026

Nye krav bør være proportionale med det problem, de skal løse

Danner bakker op om et stærkt socialtilsyn og relevante krav til dokumentation og gennemsigtighed. Samtidig bør lovforslaget ses i sammenhæng med de øvrige ændringer på socialtilsynsområdet, herunder indførelsen af et mere risikobaseret socialtilsyn, øget økonomisk styring, takstlofter og udvidede oplysningskrav.

Samlet set tegner der sig en markant udvikling i reguleringen af det specialiserede socialområde. Danner anerkender behovet for, at tilbud dokumenterer deres arbejde og afrapporterer relevante oplysninger til tilsynet med det klare formål at sikre gennemsigtighed, bæredygtighed og høj faglig kvalitet.

Samtidig indebærer de samlede tiltag en betydelig stigning i de administrative opgaver for tilbuddene. For mange tilbud vil dette uundgåeligt betyde, at tid og ressourcer flyttes fra den direkte indsats til borgerne.

For specialiserede tilbud, herunder § 109-tilbud, er dette særligt væsentligt. Tilbuddene arbejder med borgere i akutte og komplekse livssituationer, hvor den faglige kapacitet og tilstedeværelsen omkring borgeren er afgørende. En regulering, der ikke tager højde for tilbuddenes forskellige risikoprofiler, målgrupper og organisatoriske konstruktioner, kan derfor få utilsigtede konsekvenser for kvaliteten i den borgerrettede indsats.

Der er en risiko for, at systemet i stigende grad kommer til at belønne styrbarhed og dokumenterbarhed frem for sikkerhed, specialisering og faglig kvalitet. Det centrale bør fortsat være, om tilbuddene løser deres kerneopgave med høj kvalitet og sikkerhed – ikke alene om de kan dokumentere og "bevise" forsvarlig drift.

Danner anbefaler derfor, at socialtilsynets oplysningskrav og kontrol målrettes efter konkret risiko og differentieres efter tilbudstype og organisatorisk konstruktion.

Nye krav bør være proportionale med det problem, de skal løse, og de samlede administrative og økonomiske konsekvenser bør indgå i vurderingen af reguleringen. Nødvendige merudgifter som følge af nye myndighedskrav bør samtidig kunne afspejles i tilbuddenes budgetter og takster.

Danner finder det desuden vigtigt, at reguleringen af det specialiserede socialområde understøtter udvikling og dokumentation af den borgerrettede faglige kvalitet. Der bør derfor være tydelige og differentierede kvalitetskrav til de borgerrettede indsatser, som tager højde for indsatsens målgruppe og formål.

På baggrund af ovenstående anbefaler Danner, at:

- selvmøderprincippet på § 109-området fastholdes som en central beskyttelse af voldsudsattes direkte adgang til hjælp og ikke anvendes som reguleringsgreb i indsatsen mod snyd og svigt.
- der udarbejdes tydelige reguleringer af profitudtag, herunder et konkret krav om nonprofitdrift på § 109-området (e.g. tilbud som arbejder under selvmøderprincippet), således at økonomiske overskud anvendes til drift, investeringer og kvalitetsudvikling inden for organisationens sociale og formålsbestemte virksomhed.

Nansensgade 1
1366 København K
+45 30 78 58 48
wal@danner.dk

21. august 2026

- socialtilsynets kontrol og oplysningskrav målrettes efter konkret risiko og differentieres efter tilbudstype og organisatorisk konstruktion,
- de samlede administrative konsekvenser af nye krav indgår i vurderingen af reguleringen, således at øget dokumentation ikke sker på bekostning af den borgerrettede kerneopgave.
- der udvikles tydelige og differentierede kvalitetskrav til de borgerrettede indsatser, tilpasset de forskellige målgrupper og indsatsers karakter.

Danner vil afslutningsvist anmode ministeriet om fremover at blive optaget på høringslisten til ministeriets lov- og beslutningsforslag på områder, der vedrører vores målgruppe af voldsudsatte kvinder og børn, samt vores virke som §109-tilbud.

I er meget velkomne til at kontakte vicedirektør Winnie Alim på wal@danner.dk eller +45 30 78 58 48 hvis I har spørgsmål eller ønsker uddybning.

Med venlig hilsen

Mette Marie Yde, direktør

DANSK ERHVERV
Børsgade 4
1217 København K

www.danskerhverv.dk
info@danskerhverv.dk
T. + 45 3374 6000

Socialministeriet
Vester Voldgade 123
1552 København V
Att: jurint@sm.dk

21. august 2026

Høringssvar vedrørende forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og forskellige andre love (Udmøntning af aftale om styrket indsats mod snyd og svigt på sociale tilbud og afskaffelse af ikke-godkendte tilbud m.v.)

Dansk Erhverv takker for muligheden for at afgive bemærkninger til lovforslaget om styrket indsats mod snyd og svigt på sociale tilbud og afskaffelse af ikke-godkendte tilbud.

Generelle bemærkninger
Dansk Erhverv støtter lovforslagets overordnede formål om at styrke indsatsen mod snyd og svigt på sociale tilbud. Velfærdskriminalitet er et alvorligt problem, som svigter udsatte borgere, undergraver tilliden til den skattefinansierede velfærd og skader de mange seriøse tilbud, som hver dag leverer indsatser af høj kvalitet.

Dansk Erhverv finder det positivt, at lovforslaget bygger på en målrettet indsats mod de aktører, der misbruger offentlige midler og svigter deres ansvar. Lovforslaget indeholder en række væsentlige initiativer, herunder skærpede regler om karantæne, rettighedsfrakendelse, økonomisk kontrol og afskaffelse af ikke-godkendte tilbud. Disse initiativer flugter overordnet med Dansk Erhvervs ønske om, at konsekvenserne for velfærdskriminelle skal være hurtige, mærkbare og effektive.

I november 2025 fremlagde Dansk Erhverv 14 konkrete forslag til en styrket bekæmpelse af velfærdskriminalitet på socialområdet. Flere af forslagene kan genfindes i den politiske aftale og det foreliggende lovforslag, herunder udvidede karantæneregler, skærpede krav på revisionsområdet og øget økonomisk gennemsigtighed, afskaffelse af ikke-godkendte akuttilbud samt en mere risikobaseret tilsynsindsats. Dansk Erhverv kvitterer for, at der med lovforslaget tages væsentlige skridt i den retning.

Dansk Erhverv fastholder samtidig, at indsatsen mod velfærdskriminalitet med fordel kan styrkes gennem bedre koordinering og informationsdeling mellem de eksisterende myndigheder, mere ensartet og nationalt forankret tilsynspraksis samt en mere datadrevet og målrettet risikovurdering. Det afgørende er, at eksisterende oplysninger og kontrolmuligheder anvendes bedre og mere målrettet, ikke at veldrevne tilbud pålægges nye generelle kontrol-, dokumentations- eller administrationskrav.

Det er samtidig afgørende for Dansk Erhverv, at indsatsen er proportional og risikobaseret. Det gælder ikke mindst ved indgribende personrettede sanktioner, hvor der skal sikres klare

kriterier, individuel vurdering og fornøden retssikkerhed. Nye kontrolkrav bør målrettes de områder og aktører, hvor der er en reel risiko, frem for at pålægge hele området yderligere administrative byrder. Reguleringen bør desuden understøtte ensartede og gennemsigtige rammevilkår på tværs af ejerformer. Lovforslagets skærpelser bør således ses som ét element i en bredere indsats, hvor bedre myndighedssamarbejde, stærkere økonomisk kontrol, datadrevet risikovurdering og mere ensartet tilsynspraksis spiller sammen.

Behov for yderligere initiativer mod velfærdskriminalitet
Dansk Erhverv har fremlagt 14 konkrete forslag til en styrket bekæmpelse af velfærdskriminalitet. Forslagene tager udgangspunkt i, at snyd med velfærdskroner skal behandles som den kriminalitet, det er, men samtidig at indsatsen skal være målrettet og proportional, så veldrevne tilbud ikke pålægges unødige administrative byrder.

Dansk Erhverv konstaterer, at flere centrale elementer fra vores udspil ikke indgår i det foreliggende lovforslag. Vi opfordrer derfor regeringen til at arbejde videre med følgende fem initiativer som supplement til lovforslaget:

1. Etabler en national enhed mod velfærdskriminalitet
Der bør etableres en fast national enhed med deltagelse af Socialtilsynet, National enhed for Særlig Kriminalitet, Skattestyrelsen og Erhvervsstyrelsen. Enheden skal sikre systematisk udveksling og sammenstilling af relevante data om blandt andet økonomiske transaktioner og ejerforhold og samtidig have mandat til hurtige, tværgående efterforskninger, når der er klare indikatorer på økonomisk kriminalitet med velfærdskroner.

Den politiske aftale lægger allerede op til et tættere myndighedssamarbejde og retningslinjer for informationsudveksling mellem blandt andet socialtilsyn, politi, skattemyndigheder og revisorer. Dansk Erhverv mener, at ambitionen med fordel kan løftes yderligere gennem en permanent og organisatorisk forankret national enhed.

2. Skærp definitionen af nærtstående ved samhandel og skab mulighed for at omstøde ulovlige transaktioner
Reglerne om samhandel skal sikre, at transaktioner sker på markedsvilkår. Dansk Erhverv mener, at der er behov for en skarpere og mere dækkende regulering af samhandel med nærtstående, herunder bestyrelsesmedlemmer, medlemmer af direktionen, ansatte, familiemedlemmer og andre tætte relationer.

Samtidig bør der etableres mulighed for at reagere effektivt på ulovlige økonomiske dispositioner mellem nærtstående parter, herunder mulighed for at omstøde sådanne transaktioner, også i situationer hvor der ikke er indtrådt konkurs. Formålet bør være at sikre, at offentlige midler anvendes til den indsats, de er bevilget til, og at midler ved ulovlige dispositioner kan føres tilbage til tilbuddet.

Dansk Erhverv støtter, at personer, der reelt har medvirket til alvorlige forhold, som fører til ophør af et tilbuds godkendelse, kan pålægges karantæne. Med lovforslaget udvides personkredsen til også at omfatte direkte og indirekte ejere samt bestyrelsesmedlemmer. Samtidig

er det ikke tilstrækkeligt tydeligt, hvilke kriterier der skal lægges til grund for vurderingen af, om den enkelte har "forårsaget eller medvirket til" de forhold, der fører til ophør.
Når der er tale om en femårig karantæne, bør der stilles klare krav til den konkrete og individuelle vurdering af den pågældendes ansvar. Dansk Erhverv foreslår, at bemærkningerne til § 14 a præciserer, at afgørelser om karantæne skal baseres på en konkret og individuel vurdering af personens handlinger, rolle, faktiske indflydelse og medvirken til de forhold, der har ført til ophør af tilbuddets godkendelse.

3. Udgiv en klar og ensartet vejledning til det økonomiske tilsyn

Dansk Erhverv har siden 2015 efterspurgt en samlet og klar vejledning om socialtilsynets økonomiske tilsyn. I vores høringssvar til vejledningen i foråret pegede Dansk Erhverv og Selveje Danmark på betydelige forskelle i praksis mellem de fem socialtilsyn, blandt andet i vurderingen af budgetter, takstgrundlag og økonomisk bæredygtighed.

Dansk Erhverv opfordrer derfor til, at den endelige vejledning bliver konkret og operationel, med tydelige vurderingskriterier og praksisnære eksempler, så der sikres større ensartethed, forudsigelighed og retssikkerhed på tværs af landet.

4. Skærp kravene ved godkendelse af sociale tilbud og styrk opfølgningen fra tilsynet

Bekæmpelse af velfærdskriminalitet bør ikke alene bestå i at reagere, når problemerne allerede er opstået. Forebyggelse bør spille en væsentlig rolle. Dansk Erhverv foreslår derfor, at der ved godkendelsen af sociale tilbud stilles tydelige krav til blandt andet ledelse, faglighed og økonomi, og at socialtilsynet systematisk følger op på, om grundlaget for godkendelsen fortsat er til stede i den efterfølgende drift.

En højere indstigningshøjde kombineret med konsekvent opfølgning vil efter Dansk Erhvervs vurdering kunne bidrage til at forebygge, at aktører uden de nødvendige faglige, ledelsesmæssige eller økonomiske forudsætninger etablerer eller driver sociale tilbud.

5. Offentliggør en årlig national risikorapport om velfærdskriminalitet

Dansk Erhverv foreslår endelig, at der årligt offentliggøres en national risikorapport om udviklingen på området. Rapporten bør samle viden om blandt andet svindelsager, tilsynstendenser, nye risikomønstre og relevante risikoprofiler.

En sådan rapport vil skabe et fælles vidensgrundlag for myndigheder, kommuner og tilbud og samtidig understøtte en mere risikobaseret tilsynsindsats. Den vil desuden styrke gennemsigtigheden og mulighederne for løbende at vurdere, om reguleringen og myndighedernes kontrolindsats rammer de faktiske problemer på området.

En samlet og målrettet indsats

Dansk Erhverv opfordrer samlet set til, at lovforslaget danner grundlaget for en mere sammenhængende indsats mod velfærdskriminalitet og ikke afslutningen på den. Den politiske aftale understreger behovet for at følge udviklingen vedrørende økonomisk snyd og svigt på sociale tilbud.

De fem ovenstående forslag kan efter Dansk Erhvervs vurdering styrke lovforslagets effekt væsentligt. Fælles for forslagene er, at de flytter indsatsen i retning af tidligere opsporing, bedre myndighedssamarbejde, mere konsekvent økonomisk kontrol, højere krav ved indgangen til markedet og en mere systematisk anvendelse af viden om risiko.

Det vil gøre det muligt at sætte mere effektivt ind over for de aktører, der bevidst misbruger offentlige midler eller ikke lever op til deres ansvar over for udsatte borgere, samtidig med at veldrevne tilbud kan bruge deres ressourcer på kerneopgaven frem for unødvendig kontrol og administration.

Dansk Erhverv står gerne til rådighed for en videre dialog om, hvordan forslagene kan konkretiseres og indgå i det videre arbejde med at styrke indsatsen mod velfærdskriminalitet.
Dansk Erhverv foreslår, at lovbemærkningerne suppleres med følgende:
"Socialministeriet nedsætter en følgegruppe med deltagelse af relevante myndigheder og branchens parter. Følgegruppen skal løbende følge implementeringen af loven, herunder udviklingen i administrativ praksis på tværs af socialtilsynene, og drøfte eventuelle behov for præciseringer eller justeringer. Der bør i den forbindelse være særligt fokus på ensartethed, proportionalitet, administrative konsekvenser og på, at de nye oplysningskrav anvendes som grundlag for en målrettet og risikobaseret tilsynsindsats."

Specifikke bemærkninger
1. Afskaffelse af ikke-godkendte tilbud og indførelse af forhåndsgodkendelse af akutforanstaltninger
Dansk Erhverv foreslog allerede i december 2024, at brugen af ikke-godkendte akuttilbud skulle stoppes. Vi finder det derfor meget positivt, at dette princip nu foreslås gennemført i lovgivningen. Dansk Erhverv støtter således forslaget om at afskaffe anvendelsen af ikke-godkendte tilbud og sikre, at også akutplaceringer sker inden for rammerne af socialtilsynets godkendelses- og tilsynssystem.

Det er en væsentlig styrkelse af retssikkerheden for borgerne og bidrager samtidig til, at kommunerne ikke kan omgå de kvalitetskrav, som gælder for øvrige sociale tilbud.
Det er imidlertid afgørende, at den nye ordning med forhåndsgodkendelse af akutforanstaltninger fungerer smidigt i praksis. Kommunerne skal fortsat have mulighed for hurtigt at handle i akutte situationer, og ordningen må derfor ikke udvikle sig til en administrativ flaskehals.

Forslag til ændring
Dansk Erhverv foreslår, at bemærkningerne til den foreslåede § 5 c suppleres med følgende:
"Socialministeriet vil efter lovens ikrafttræden løbende følge erfaringerne med ordningen for forhåndsgodkendte akutforanstaltninger i dialog med relevante myndigheder og branchens parter med henblik på at identificere eventuelle kapacitetsmæssige eller administrative udfordringer og om nødvendigt justere administrationen."

2. Krav til bestyrelsessammensætning

Dansk Erhverv støtter ambitionen om at styrke governance og sikre uafhængige bestyrelser på sociale tilbud. En professionel bestyrelse er et vigtigt værn mod økonomisk kriminalitet og kan bidrage til både bedre ledelse og større gennemsigtighed.
Dansk Erhverv finder samtidig, at reglerne bør administreres på en måde, som understøtter adgangen til kompetente bestyrelsesmedlemmer og ikke unødigt begrænser rekrutteringen.

Forslag til ændring
Dansk Erhverv foreslår, at bemærkningerne til § 14 suppleres med følgende:
"Ved implementeringen af de skærpede krav til bestyrelsessammensætningen bør der sikres klare og ensartede retningslinjer for uafhængighed og interessekonflikter. Reglerne bør tage højde for forskellige organisationsformer, herunder fonds- og koncernstrukturer, og administreres proportionalt, så veldokumenterede governance-strukturer ikke unødigt vanskeliggøres, hvor der samtidig er sikret gennemsigtighed og armslængde i samhandlen."

3. Friplejeboliger

Dansk Erhverv har forståelse for ønsket om at sikre ensartede rammer for tilbud, der leverer sammenlignelige sociale indsatser.
Det er imidlertid vigtigt, at samspillet mellem Socialtilsynet og Sundhedsstyrelsen bliver tydeligt afgrænset, så dobbeltregulering og uklare kompetenceforhold undgås.

Forslag til ændring
Dansk Erhverv foreslår, at bemærkningerne til reglerne om friplejeboliger suppleres med følgende:
"Socialministeriet bør i samarbejde med Sundhedsstyrelsen udarbejde fælles administrativ vejledning om myndighedernes respektive roller og ansvarsfordeling med henblik på at sikre en ensartet administration og undgå dobbeltregulering."

4. Udvidelse af oplysningspligten

Dansk Erhverv har forståelse for behovet for, at socialtilsynene har adgang til relevante oplysninger som led i deres risikovurdering.

Dansk Erhverv støtter, at det præciseres, hvilke forhold og hændelser der skal orienteres om efter § 12, stk. 2, nr. 5. Det er afgørende, at reglerne giver tilbuddene et klart og forudsigeligt grundlag for at vurdere, hvornår orienteringspligten indtræder. Det bør derfor fremgå tydeligt af dialogen med tilbuddet, hvilke typer af forhold der har en sådan karakter og væsentlighed, at de har betydning for socialtilsynets risikovurdering og dermed skal indberettes. En klar afgrænsning vil samtidig mindske risikoen for, at tilbuddene af forsigtighedshensyn indberetter oplysninger uden reel tilsynsmæssig relevans, hvilket vil skabe unødig administration for både tilbuddene og socialtilsynene.
En udvidet oplysningspligt bør samtidig modsvares af gennemsigtighed om, hvordan oplysningerne anvendes. Det bør være tydeligt og forudsigeligt for tilbuddene, hvordan de indbe-

rettede oplysninger indgår i socialtilsynets risikovurdering, og hvilke tilsynsmæssige reaktioner forskellige forhold kan give anledning til. Dansk Erhverv finder det afgørende, at der sikres en ensartet praksis på tværs af socialtilsynene.
Det økonomiske tilsyn forudsætter samtidig et solidt kendskab til forskellige tilbuds ejer-, virksomheds- og driftsformer. Vurderingen af et tilbuds økonomi bør ske på et fagligt velfunderet grundlag og bl.a. tage højde for almindelige virksomhedsøkonomiske hensyn, herunder behovet for økonomisk robusthed og konsolidering.
Det er imidlertid afgørende, at implementeringen sker i tæt dialog med sektoren, så reglerne administreres ensartet og uden unødige administrative byrder.
Dansk Erhverv ser derfor et behov for en struktureret dialog mellem ministeriet, myndighederne og branchen efter lovens ikrafttræden.

Forslag til ændring
Dansk Erhverv foreslår, at bemærkningerne til § 12 tydeliggør afgrænsningen af orienteringspligten, herunder hvilke forhold der ikke i sig selv udløser pligt til orientering. Der bør samtidig sikres en ensartet praksis på tværs af socialtilsynene for anvendelse af oplysningerne. Formålet bør være at sikre, at tilbuddene alene pålægges at indberette oplysninger med reel betydning for tilsynets risikovurdering og at tilsynsindsatsen målrettes de tilbud, hvor der er konkrete risikoindikatorer.

Afsluttende bemærkninger
Dansk Erhverv deler regeringens og aftalepartiernes ambition om at styrke indsatsen mod velfærdskriminalitet. Det er afgørende for borgernes retssikkerhed og tilliden til den skattefinansierede velfærd, at de aktører, der misbruger offentlige midler eller svigter udsatte borgere, mødes med konsekvente sanktioner.

Samtidig er det væsentligt, at lovgivningen understøtter de mange seriøse sociale tilbud, som hver dag leverer høj kvalitet og løfter en vigtig samfundsopgave.

Dansk Erhverv ser derfor frem til en tæt dialog med Socialministeriet om implementeringen af loven, så reglerne får den tilsigtede virkning og administreres ensartet, proportionalt og med fokus på de forhold og aktører, hvor der er en reel risiko for snyd, svigt eller økonomisk misbrug. Dansk Erhverv står naturligvis til rådighed for en videre dialog om lovforslaget.

Med venlig hilsen

Tony Bech
Branchedirektør – Velfærd & Samfund

Socialministeriet

Socialministeriet
Vester Voldgade 123
1552 København V
Telefon: 33 92 93 00

post@sm.dk
www.sm.dk

01. sep 2026

Brevdato	31-08-2026
Afsender	Laust Westtoft (lauw@danskerhverv.dk)
Modtagere	Ann-Britt Moos Møller (Sagsbehandler, Center for Jura og Internationale Opgaver); Center for Jura og Internationale Opgaver (jurint@sm.dk)
Akttitel	Sv: Dansk Erhverv høringssvar vedrørende forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og forskellige andre love (Udmøntning af aftale om styrket indsats mod snyd og svigt på sociale tilbud og afskaffelse af ikke-godkendte tilbud m.v.)
Identifikationsnummer	69875460
Versionsnummer	1
Ansvarlig	Ann-Britt Moos Møller
Vedlagte dokumenter	Sv Dansk Erhverv høringssvar vedrørende forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og forskellige andre love (Udmøntning af aftale om styrket indsats mod snyd og svigt på sociale tilbud og afskaffelse af ikke-godkendte tilbud m.v.)
Dokumenter uden PDF-version (ikke vedlagt)	
Udskrevet	01. sep 2026

Til: Ann-Britt Moos Møller (anbmo@sm.dk), Center for Jura og Internationale Opgaver (jurint@sm.dk)
Cc: Tony Bech (tobe@danskerhverv.dk)
Fra: Laust Westtoft (lauw@danskerhverv.dk)
Titel: Sv: Dansk Erhverv høringssvar vedrørende forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og forskellige andre love (Udmøntning af aftale om styrket indsats mod snyd og svigt på sociale tilbud og afskaffelse af ikke-godkendte tilbud m.v.)
Sendt: 31-08-2026 16:18

[EKSTERN E-MAIL] Denne e-mail er sendt fra en ekstern afsender.
Vær opmærksom på, at den kan indeholde links og vedhæftede filer, som ikke er sikre.

Kære Ann-Britt

Som opfølgning på Dansk Erhvervs høringssvar vil vi gerne bede om, at nedenstående spørgsmål indgår i den videre høringsproces og det videre lovarbejde vedrørende kravene til bestyrelsessammensætning og uafhængighed.

Der er et behov for klare og ensartede retningslinjer, særligt for koncerner og andre mere komplekse organisationsstrukturer. Vi vil derfor gerne have belyst:

1. Hvordan defineres tilbuddets ejer helt grundlæggende - er det selskabet, en fysisk person eller noget andet?
2. Hvornår anses en person for ikke at være uafhængig af tilbuddets ejer?
3. Er en person uafhængig af tilbuddets ejer, hvis vedkommende er ansat i en koncern, som ejer det CVR-nummer, hvor tilbuddet er registreret - eksempelvis i et holdingselskab eller administrationsselskab, der ejer driftsselskabet?
4. Har det betydning, om koncernen har reelle ejere, herunder om ejerskabet ultimativt ligger hos fysiske personer eller juridiske enheder?
5. Vil en medarbejderrepræsentant blive anset som uafhængig af tilbuddets ejer?

Spørgsmålene er væsentlige for alle koncerner, der driver sociale tilbud, og en tydelig afgrænsning vil bidrage til en ensartet og forudsigelig administration af reglerne.

Vi håber, at ministeriet vil tage spørgsmålene med i betragtning i den videre proces. På forhånd tak!

Med venlig hilsen

Laust Westtoft
Fagchef for socialpolitik

M.: +4553704847
T.: +4572255538
lauw@danskerhverv.dk

Dansk Erhverv er erhvervsorganisation og arbejdsgiverforening for et af verdens mest handlekraftige erhvervsliv.
Vi handler på vegne af 18.000 medlemsvirksomheder og 100 brancheforeninger.
Det er vores vision, at Danmark skal være verdens bedste land at drive virksomhed i. Det starter med erhvervslivets rammevilkår.

DANSK ERHVERV
Børsgade 4
DK-1215 København K

CVR nr. 43232010
info@danskerhverv.dk
T. +45 3374 6000

www.danskerhverv.dk

Læs vores persondatapolitik online

Fra: Laust Westtoft <lauw@danskerhverv.dk>
Sendt: Fredag 21 August 2026 14:08
Til: jurint@sm.dk <jurint@sm.dk>
Cc: Høringssager <hoeringssager@danskerhverv.dk>; Tony Bech <tobe@danskerhverv.dk>
Emne: Dansk Erhverv høringssvar vedrørende forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og forskellige andre love (Udmøntning af aftale om styrket indsats mod snyd og svigt på sociale tilbud og afskaffelse af ikke-godkendte tilbud m.v.)

Dansk Erhverv takker for muligheden for at kunne afgive høringssvar vedrørende forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og forskellige andre love (Udmøntning af aftale om styrket indsats mod snyd og svigt på sociale tilbud og afskaffelse af ikke-godkendte tilbud m.v.)

Med venlig hilsen

Laust Westtoft
Fagchef for socialpolitik

M.: +4553704847
T.: +4572255538
lauw@danskerhverv.dk

DANSK ERHVERV

Dansk Erhverv er erhvervsorganisation og arbejdsgiverforening for et af verdens mest handlekraftige erhvervsliv.
Vi handler på vegne af 18.000 medlemsvirksomheder og 100 brancheforeninger.
Det er vores vision, at Danmark skal være verdens bedste land at drive virksomhed i. Det starter med erhvervslivets rammevilkår.

DANSK ERHVERV
Børsgade 4
DK-1215 København K

CVR nr. 43232010
info@danskerhverv.dk
T. +45 3374 6000

www.danskerhverv.dk

Læs vores persondatapolitik online

Dansk Industri

20. august 2026
CHRA
2025-08535

Socialministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Fremsendt pr. mail til jurint@sm.dk

Høringssvar vedr. forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og forskellige andre love (Udmøntning af aftale om styrket indsats mod snyd og svigt på sociale tilbud og afskaffelse af ikke-godkendte tilbud m.v.)

Dansk Industri (DI) har den 22. juni 2026 udkast til lovforslag om ændring af lov om socialtilsyn og forskellige andre love (Udmøntning af aftale om styrket indsats mod snyd og svigt på sociale tilbud og afskaffelse af ikke-godkendte tilbud mv.) i høring. Dansk Sundhed og Velfærd er en branchesektion i DI, som samler private virksomheder inden for sundhed og velfærd – herunder socialområdet. I forbindelse med høringssvaret har DI været i dialog med en række medlemmer, der er berørt af lovforslaget.

Generelle bemærkninger
DI deler regeringens ambition om at bekæmpe snyd og svigt på sociale tilbud. Velfærdskriminalitet er først og fremmest en trussel mod den livsnødvendige hjælp til sårbare børn, unge og voksne. Samtidig udgør kriminelle aktører og brodne kar en trussel mod branchen som helhed, fordi de på urimelig vis kan skabe generel mistillid til markedet, der også rammer godkendte, ordentlige og specialiserede tilbud, der hver dag leverer høj kvalitet til borgerne.

DI støtter derfor forslagene om stop for anvendelsen af ikke-godkendte tilbud. DI opfordrer dog til, at der i overgangsperioden lægges vægt på fleksibilitet og pragmatik med henblik på at undgå kapacitetsmæssige flaskehalse, der kan ramme borgerens adgang til hjælp og behandling.

DI deler desuden intentionen om at sikre, at personer, som medvirker til alvorlige forhold i sociale tilbud, afskæres fra at fortsætte aktiviteterne i andre tilbud. DI vurderer dog, at formuleringen af den foreslåede udvidelse af socialtilsynslovens § 14 a giver anledning til en række retssikkerhedsmæssige spørgsmål og problematikker som følge af manglende begrebsafgrænsning. Bestemmelsen er i udkast til lovforslag formuleret så bredt, at den skaber betydelig retlig usikkerhed for de personer, der kan blive omfattet. Afgrænsningen skal dermed foretages administrativt i socialtilsynene, hvilket øger risikoen for uforudsigelighed, uensartet administration og utilstrækkelig retssikkerhed.

DI's konkrete bekymringspunkter og ændringsforslag vedr. udvidelsen af § h14 a uddybes i det følgende. Afslutningsvist gennemgås yderligere problematikker i lovforslaget vedr. henhodsvise. sanktionering i offentlige sociale tilbud, databeskyttelse og retsstillingen for friplejehjem.

H. C. Andersens Boulevard 18 (+45) 3377 3377
1553 København V di@di.dk
Danmark di.dk CVR-nr.: 16077593

Udvidelse af socialtilsynslovens § 14 a

Utilstrækkelig afgrænsning af begrebet "medvirket"

Den foreslåede udvidelse af socialtilsynslovens § 14 a indebærer, at socialtilsynet kan pålægge personer karantæne i 5 år, hvis vedkommende som ejer, indirekte ejer, bestyrelsesmedlem eller leder har "forårsaget eller medvirket til de forhold", der dannede grundlag for ophør af tilbuddets godkendelse. Personkredsen udvides samtidig til også at omfatte indirekte ejere, bestyrelsesmedlemmer og personer, der har varetaget disse funktioner op til 6 måneder før afgørelsen om ophør.

DI anser her begrebet "medvirket" for at være uklart defineret i lovteksten. Det fremgår af bemærkningerne, at bestemmelsen bl.a. kan anvendes, hvis den pågældende har truffet ledelsesmæssige beslutninger, undladt at reagere eller har modarbejdet en løsning af problemerne.

Disse formuleringer er imidlertid så brede, at de i praksis overlader et meget betydeligt skøn til socialtilsynet. Det fremgår eksempelvis ikke:

- hvor stærk en årsagssammenhæng der kræves,
- hvor væsentlig den pågældendes medvirken skal have været,
- om passivitet alene kan føre til karantæne,
- hvordan ansvar skal fordeles mellem flere bestyrelsesmedlemmer,
- hvordan ansvar skal fordeles mellem ejer, bestyrelse og daglig ledelse,
- eller hvordan socialtilsynet skal dokumentere den individuelle medvirken

Der skabes dermed risiko for, at bestemmelsen i praksis får karakter af kollektiv ansvarshæftelse.

Usikkerhed om rækkevidden overfor udvidet personkreds

Lovforslaget bygger på en antagelse om, at ejere og bestyrelsesmedlemmer i mange tilfælde har samme indflydelse som ledere. Dette kan efter DI's vurdering ikke lægges til grund som generel forudsætning.

I mange sociale tilbud har bestyrelsen en strategisk, kontrollerende og rådgivende funktion, mens den daglige ledelse har ansvaret for den løbende drift, personaleledelse, dokumentation samt økonomi- og kvalitetsstyring. Der kan derfor opstå situationer, hvor:

- et bestyrelsesmedlem har stemt imod en beslutning,
- et bestyrelsesmedlem ikke har haft kendskab til konkrete forhold,
- et bestyrelsesmedlem er nyvalgt kort før afgørelsen,
- en minoritetsejer ikke har haft reel indflydelse,
- eller hvor kritisable forhold alene kan henføres til den daglige ledelse

Bestemmelsen giver ingen vejledning om, hvordan situationer som disse skal håndteres.

Begrebet ”indirekte ejer” fremstår særligt problematisk. Lovforslaget omfatter således ikke alene direkte ejere, men også indirekte ejere via holdingselskaber eller andre ejerkonstruktioner. Formuleringen indebærer, at selv personer med begrænset eller indirekte indflydelse og ejerandel kan blive omfattet af bestemmelsen.

Når centrale begreber som ”medvirket”, ”ikke reageret”, ”indirekte beslutninger” og nødvendig reaktion ikke defineres nærmere, opstår der desuden en betydelig risiko for forskellig praksis imellem de enkelte socialtilsyn. To identiske sager kan i praksis føre til forskellige resultater alt afhængigt af, hvordan det enkelte socialtilsyn fortolker bestemmelsen.

Behov for skærpede retssikkerhedsgarantier
Karantænen indebærer, at den pågældende i fem år ikke kan fungere som leder eller bestyrelsesmedlem på området. Der er derfor tale om en særdeles indgribende begrænsning af den enkeltes erhvervsmuligheder.

Efter almindelige forvaltningsretlige principper bør en så indgribende foranstaltning ledsages af tydelige og objektive kriterier for anvendelse. Det er efter DI’s opfattelse ikke tilstrækkeligt, at bestemmelsen alene forventes anvendt ”i helt særlige og få tilfælde”. Denne hensigt bør komme klart til udtryk i lovteksten gennem skærpede betingelser for anvendelse.

I forlængelse heraf er det problematisk, at karantænen som udgangspunkt får virkning efter socialtilsynets afgørelse. Der kræves ikke domstolsprøvelse, kendelse eller anden uafhængig forhåndsgodkendelse.

Det betyder i praksis, at en administrativ myndighed kan træffe en afgørelse med meget betydelige erhvervsmæssige konsekvenser, hvorefter den berørte må føre en længere klagesag for at få prøvet afgørelsen. Lovforslaget burde på den baggrund indeholde stærkere retssikkerhedsgarantier, herunder:

- automatisk opsættende virkning ved klage
- krav om særligt kvalificeret begrundelse
- eller skærpede beviskrav.

DI’s forslag til præciseringer
DI anbefaler, at bestemmelsen ændres således, at:

1. Der indsættes krav om væsentlig og dokumenteret personlig medvirken
2. Der indsættes et krav om, at socialtilsynet skal påse en konkret og individuel årsagssammenhæng mellem den pågældendes handlinger og de forhold, der hørte til opgør.
3. Der indføres krav om en udtrykkelig proportionalitetsvurdering
4. Der opstilles særlige kriterier for vurdering af bestyrelsesmedlemmer og ejere.

5. Begrebet "indirekte ejer" præciseres nærmere, herunder eventuelt gennem minimumskrav til ejerandel eller faktisk bestemmende indflydelse.

Ministeriets forslag

"En afgørelse om karantæne kan træffes, hvis den pågældende har forårsaget eller medvirket til de forhold, der dannede grundlag for afgørelsen om ophør af godkendelse."

Forslag til ændret formulering

"Socialtilsynet kan alene træffe afgørelse om karantæne, hvis det på baggrund af konkrete og dokumenterede forhold godtgøres, at den pågældende ved væsentlige handlinger eller undladelser forsætligt eller groft uagtsomt har forårsaget eller i væsentlig grad medvirket til de forhold, der dannede grundlag for afgørelsen om ophør af godkendelse.

Karantæne kan ikke meddeles alene som følge af den pågældendes funktion som ejer, indirekte ejer, bestyrelsesmedlem eller leder."

Nyt stk. 2 om individuel ansvarsvurdering

DI vil videre foreslå et nyt stykke 2:

Stk. 2. Før der træffes afgørelse om karantæne, skal socialtilsynet foretage en konkret og individuel vurdering af den pågældendes ansvar, herunder:

1. *den faktiske indflydelse på de forhold, der ligger til grund for afgørelsen,*
2. *den pågældendes mulighed for at forebygge eller afværge de pågældende forhold,*
3. *om den pågældende aktivt har søgt at rette op på forholdene,*
4. *om mindre indgribende foranstaltninger vurderes tilstrækkelige.*

Dette vil forhindre, at et bestyrelsesmedlem eller en minoritetsejer automatisk rammes som følge af deres organisatoriske tilknytning.

Nyt stk. 3 om proportionalitet

"Stk. 3. Socialtilsynet skal i afgørelsen særskilt redegøre for, hvorfor karantæne er nødvendig og proportional i den konkrete sag."

Dette vil være i overensstemmelse med almindelige forvaltningsretlige principper og sikre, at proportionaliteten ikke blot forudsættes, men faktisk vurderes.

Nyt stk. 4 om bestyrelsesmedlemmer

Bestyrelser er særligt udsatte under lovforslaget. Derfor kunne følgende indsættes:

"Stk. 4. For bestyrelsesmedlemmer kan karantæne kun meddeles, hvis det dokumenteres, at medlemmet gennem stemmeafgivelse, beslutninger eller undladelser har haft væsentlig indflydelse på de forhold, der førte til ophør af godkendelsen."

Dermed undgår man, at et medlem, som eksempelvis har stemt imod de kritiserede dispositioner, alligevel omfattes.

Nyt stk. 5 om ejere

"Stk. 5. For ejere og indirekte ejere forudsætter karantæne, at socialtilsynet dokumenterer, at den pågældende har udøvet faktisk bestemmende indflydelse på de dispositioner eller forhold, der dannede grundlag for afgørelsen om ophør af godkendelse."

Dette er særligt vigtigt, fordi lovforslaget udstrækker bestemmelsen til "indirekte ejere", herunder ejerskab via holdingselskaber.

Nyt stk. 6 om opsættende virkning

"Klage over en afgørelse om karantæne har opsættende virkning, indtil Ankestyrelsen har truffet afgørelse i sagen.

Ankestyrelsen kan dog efter anmodning fra socialtilsynet bestemme, at afgørelsen helt eller delvist skal tillægges virkning under klagesagens behandling, hvis tungtvejende hensyn til borgernes sikkerhed eller væsentlige samfundsmæssige interesser taler herfor."

Forslagets stk. 2-4 bliver herefter stk. 7-9.

Manglende regulering af sanktionering i offentlige tilbud

Det foreslåede karantæneregime synes i overvejende grad at være udformet med henblik på private tilbud og private ejerstrukturer. Dette kommer blandt andet til udtryk ved, at lovforslaget udvider personkredsen til at omfatte ejere, indirekte ejere og bestyrelsesmedlemmer.

DI finder det afgørende, at der så vidt muligt tilstræbes lige konkurrencevilkår mellem offentlige, selvejende og private sociale tilbud.

Lovforslaget forholder sig imidlertid ikke til, hvordan tilsvarende situationer skal håndteres på offentlige tilbud, hvor der ikke eksisterer ejere eller bestyrelser i traditionel selskabsretlig forstand.

Offentlige tilbud kan på samme måde som private tilbud miste deres godkendelse som følge af alvorlige sociale, faglige eller ledelsesmæssige forhold. Lovforslaget tager imidlertid ikke stilling til,

hvem der i sådanne tilfælde skal anses som ansvarlige personer, og som derfor eventuelt skal omfattes af karantænereglerne.

Dermed opstår en situation, hvor identiske ledelsesmæssige eller socialfaglige svigt kan medføre omfattende karantænekonsekvenser for ledelse, ejere og bestyrelser i private tilbud, mens tilsvarende konsekvenser ikke synes mulige over for de personer, der har det reelle ledelsesansvar i offentlige tilbud. Dette rejser spørgsmål om både proportionalitet, ligebehandling og konkurrencemæssig neutralitet mellem offentlige og private leverandører på socialområdet.

Hvis formålet er at forhindre personer med dokumenteret ansvar for alvorlige kvalitets- eller ledelsessvigt i at etablere eller drive sociale tilbud, bør dette princip gælde uanset, om tilbuddet er privat eller offentligt. Lovforslaget bør derfor sikre et ensartet og sagligt begrundet ansvarssystem på tværs af sektorer.

Manglende regulering af databeskyttelse og retssikkerhed ved videregivelse af straffeattester

Lovforslaget indeholder videre forslag om, at sociale tilbud uden samtykke fra den registrerede skal kunne videregive oplysninger fra indhentede straffeattester til socialtilsynet, ligesom socialtilsynet kan anmode om at få sådanne oplysninger udleveret.

Der er tale om en væsentlig ændring i forhold til de databeskyttelsesretlige principper, der i dag gælder for behandling og videregivelse af oplysninger om strafbare forhold.

Oplysninger om strafbare forhold er blandt de mest følsomme personoplysninger, og det følger i dag af de almindelige regler og Datatilsynets praksis, at private arbejdsgivere som udgangspunkt ikke frit kan videregive sådanne oplysninger til tredjemand uden den registreredes samtykke eller en klar lovhjemmel.

Når lovforslaget etablerer en særlig adgang til videregivelse uden samtykke, bør det præciseres langt tydeligere:

- hvilke konkrete oplysninger der kan videregives,
- i hvilke situationer socialtilsynet kan kræve oplysningerne udleveret,
- hvilke kriterier socialtilsynet skal anvende ved vurderingen af oplysningerne,
- hvordan proportionalitetsprincippet skal anvendes,
- hvor længe oplysningerne må opbevares,
- og hvilke retssikkerhedsgarantier der gælder for de berørte personer.

Efter lovforslagets bemærkninger fremstår socialtilsynets adgang til oplysningerne meget vidtgående, uden at der samtidig etableres tilsvarende klare rammer for anvendelsen af oplysningerne.

Lovforslaget indebærer reelt, at medarbejdere, ledere, bestyrelsesmedlemmer og vikarer i sociale tilbud underlægges en mere vidtgående adgang til kontrol med oplysninger om strafbare forhold, end hvad der normalt gælder på det private arbejdsmarked.

Det bør derfor nøje begrundes, hvorfor netop denne personkreds skal undergives en særlig ordning, og hvorfor eksisterende regler om samtykke og konkret vurdering ikke anses for tilstrækkelige.

Uden nærmere afgrænsning risikerer bestemmelsen at skabe en usikker retstilstand, hvor det er uklart både for de registrerede personer og for tilbuddene, hvornår oplysningerne lovligt kan videregives, og hvordan de efterfølgende kan anvendes.

Et punkt, som helt synes at mangle i lovforslaget, er en præcisering af forskellen mellem:

- en ren straffeattest uden anmærkninger,
- ældre forhold uden relevans,
- mindre forseelser uden betydning for arbejdet,
- og alvorlige forhold med reel betydning for borgernes sikkerhed.

Lovforslaget bør endvidere præcisere, at socialtilsynets adgang til oplysningerne alene bør omfatte forhold, som er relevante for den konkrete vurdering af egnethed og drift af sociale tilbud. Der bør ikke ske indsamling eller opbevaring af oplysninger om strafbare forhold, som ikke har reel betydning for tilbudsdriften eller borgernes sikkerhed. En sådan begrænsning vil være i overensstemmelse med dataminimeringsprincippet og proportionalitetsprincippet.

Behov for præcisering af friplejeboligernes retsstilling

Lovforslaget indebærer i sin nuværende ordlyd en risiko for retlig usikkerhed omkring friplejeboligernes fremtidige økonomiske regulering. Flere af lovforslagets bestemmelser synes at tage udgangspunkt i den økonomiske regulering af tilbud efter servicelovens §§ 107 og 108, uden at det samtidig tydeliggøres, om friplejeboliger omfattes af samme principper.

Dette er problematisk, da friplejeboliger aktuelt hviler på et andet retligt og økonomisk grundlag end sociale tilbud efter serviceloven. Uden en klar afgrænsning risikeres der usikkerhed om reglerne for takstdannelse, budgetlægning, regnskabsaflæggelse og økonomisk tilsyn, hvilket kan få væsentlige konsekvenser for både eksisterende og fremtidige aktører på området.

DI skal derfor opfordre til, at lovforslaget udtrykkeligt præciserer friplejeboligernes retlige stilling, idet der sondres mellem friplejeboligtilbud efter lov om social service og ældreloven, så der ikke efterlades tvivl om, hvilke økonomiske regler der gælder for denne tilbudstype.

DI står til rådighed for yderligere dialog og uddybning af ovenstående.

Med venlig hilsen

Jakob Schaadt

Jakob Scharff
Branchedirektør, DI

DANSKE HANDICAPORGANISATIONER

DH: Høringssvar til lovforslag om snyd og svigt

Danske Handicaporganisationer (DH) kvitterer for muligheden for at afgive høringssvar til lovforslag om udmøntning af aftalen om styrket indsats mod snyd og svigt på sociale til bud og afskaffelse af ikke-godkendte tilbud.

Generelle bemærkninger

Det er dybt forkasteligt, når kriminelle kræfter udnytter og snyder samfundet på bekostning af mennesker, som har brug for støtte og tryghed i deres hverdag. Derfor er dette lovforslag grundlæggende positivt, da det indeholder strammere regler og en afskaffelse af brugen af ikke-godkendte tilbud, hvilket er nødvendigt for at komme kriminaliteten til livs. Lovforslaget indeholder dog også dele, der på kort sigt ikke er ønskværdige og bryder med lovforslagets oprindelige intentioner.

Dette lovforslag stiller større krav til socialtilsynet, som dog i 2025 via lov om socialtilsyn blev beskåret, hvortil deres tilsynstryk og det personrettede tilsyn blev lettet. Det forhold, mener vi, er kritisabelt og uforeneligt med dette lovforslags intentioner. Hvis kontrollen kun skærpes på papiret, risikerer vi, at det går ud over tilsynet med botilbuddene. Socialtilsyn og det personrettede tilsyn spiller en helt afgørende rolle i forhold til at opdage svindel og sikre kvaliteten i tilbuddene – og derfor var førnævnte besparelser i lov om socialtilsyn et skridt i den forkerte retning, hvis vi vil problemerne til livs.

Specifikke bemærkninger

Det er positivt, at der gøres op med kommunernes mulighed for at anvende ikke-godkendte tilbud. I lovforslaget fremgår det, at Social- og boligministeriets egen undersøgelse fra 2025 viste, at *halvdelen af kommunerne benyttede tilbud, som ikke var godkendt af socialtilsynet, der leverer omsordsydelser til udsatte børn, unge og voksne.* Disse tal er kritisable, da det i ikke-godkendte tilbud ikke er muligt at efterse kvaliteten og sikre borgernes udvikling, trivsel og livskvalitet. Det bør selvfølgelig altid ske inden for godkendte rammer. Derfor mener DH, at lovforslagets åbning for, at - *det skal være muligt i op til 1 år efter lovens ikrafttræden at anvende tilbud, der ikke er godkendt af socialtilsynet* – skal udtages af lovforslaget. Den åbning bryder med lovforslagets oprindelige intention, hvortil vi må understrege, at socialtilsynet i den periode fortsat ikke har hverken godkendelses- eller tilsynskompetence med disse tilbud.

Ovenstående undersøgelse fremhæver endvidere problematikken om kapacitetsproblemer i kommunerne, som med lovforslaget ikke forbedres. Problematikken er veldokumenteret og har været velkendt i længere tid. At det eksplicit vurderes nødvendigt, at der i en afgrænset 1-årig-periode fortsat er behov for at benytte ikke-godkendte tilbud understreger den alvorlige situation med ikke nok godkendte og fagligt kompetente tilbud. Derfor opfordrer DH til, at der allerede nu stilles krav til kommunerne om kapacitet, hvortil der bør etableres en formel bindende struktur, der kan finde løsninger på kapacitetsproblemet. Dette bør ske i samtænkning med anlægsrammen, således anlægsrammen ikke står i vejen for at kommunerne kan bygge de nødvendige tilbud.

Endelig mener DH, at kapacitetsproblemet forsøges imødekommet på endnu en kritisabel måde, idet lovforslaget samtidig forlænger den periode, borgere kan opholde sig i akuttilbud - fra 6 til 12 uger. Akutforanstaltninger bør som bærende princip være på et minimum og kortvarige. Det er desuden afgørende, at borgere på akutpladser modtager den samme faglige indsats som på de øvrige tilbud.

Med venlig hilsen
Formand i Danske Handicaporganisationer
Thorkild Olesen

Høringssvar

Danske Regioner

Danske Regioners høringssvar til forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og forskellige andre love

20-08-2026
EMN-2026-00622
1875348
Julie Kjærgaard

Danske Regioner modtog den 22. juni 2026 høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og forskellige andre love (udmøntning af aftale om styrket indsats mod snyd og svigt på sociale tilbud og afskaffelse af ikke-godkendte tilbud). Danske Regioner deler ambitionen om at forebygge snyd og svigt på sociale tilbud og understøtte høj kvalitet for nogle af samfundets mest sårbare borgere. Det er vigtigt, at nye regler både styrker tilsynet og retssikkerheden samt sikrer gode rammer for drift og udvikling af de specialiserede tilbud.

Danske Regioner ønsker i den forbindelse at gøre opmærksom på, at afskaffelsen af muligheden for at anvende ikke-godkendte tilbud formentlig vil medføre et behov for at udvide kapaciteten på eksisterende tilbud. Det bør derfor afklares, hvordan en sådan kapacitetsudvidelse forventes finansieret.

DATATILSYNET

Social- og Boligministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Sendt til: jurint@sm.dk med kopi til
lla@sm.dk, molj@sm.dk og eu-data@jm.dk

18. marts 2026

J.nr. 2026-11-0484
Dok.nr. 844962
Sagsbehandler
Ditte Malene Kieler Herskind

Datatilsynet
Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby
T 3319 3200
dt@datatilsynet.dk
datatilsynet.dk

CVR 11883729

Datatilsynets bemærkninger til lovforslag om ændring af lov om socialtilsyn og forskellige andre love

Social- og Boligministeriet har den 19. februar 2026 anmodet om Datatilsynets bemærkninger til lovforslag om ændring af lov om socialtilsyn og forskellige andre love.

Datatilsynet udtaler på den baggrund følgende.

1. Datatilsynet har noteret sig, at Social- og Boligministeriet med den foreslåede § 12 a, stk. 5 i socialtilsynsloven vil gøre det muligt for sociale tilbud at udlevere straffeattester uden samtykke fra den registrerede. Dette som led i det sociale tilbuds oplysningspligt eller på anmodning fra socialtilsynet til brug for godkendelsen af tilbuddet eller som led i det driftsorienterede tilsyn med tilbuddet.

Med de foreslåede § 142 a i serviceloven og § 156 a i barnets lov foreslås det i øvrigt at forpligte leverandøren af enkeltydelser til at indhente straffeattest på personer, der er ansat til at levere disse ydelser.

Datatilsynet forstår endvidere forslaget til § 14 a (karantæne) i socialtilsynsloven sådan, at det ikke kan udelukkes, at der efter bestemmelsen vil ske videregivelse af oplysninger om strafbare forhold.

Datatilsynet bemærker i den forbindelse, at der skal anlægges en ganske vid forståelse af begrebet strafbare forhold. Ikke blot oplysninger om overtrædelse af lovgivning, uden at det har udløst eller kan udløse et egentligt strafansvar, men eventuelt andre sanktioner som f.eks. rettighedsfrakendelse, er omfattet af begrebet.

Det følger af databeskyttelsesforordningens artikel 10, 1. pkt., at behandling af personoplysninger vedrørende straffedomme og lovovertrædelser eller tilknyttede sikkerhedsforanstaltninger på grundlag af artikel 6, stk. 1, kun må foretages under kontrol af en offentlig myndighed, eller hvis behandlingen har hjemmel i EU-retten eller medlemsstaternes nationale ret, som giver passende garantier for registreredes rettigheder og frihedsrettigheder.

Det står ikke klart for Datatilsynet hvilke overvejelser om passende garantier for registreredes rettigheder og frihedsrettighed, som Social- og Boligministeriet har gjort sig i overensstemmelse med artikel 10, 1. pkt. Datatilsynet skal henstille Social- og Boligministeriet til at gøre sig sådanne overvejelser.

Datatilsynet kan til orientering henvise til de snævre betingelser i databeskyttelseslovens § 8, stk. 3 og 4 for privates behandling af oplysninger om strafbare forhold, der udgør de passende garantier, som påkræves efter artikel 10, 1. pkt.

2. Afsluttende bemærkninger

Datatilsynet bemærker, at tilsynet forudsætter at blive hørt i forbindelse med udarbejdelse af bekendtgørelser og lignende generelle retsforskrifter i medfør af lovforslaget, hvis disse vil have betydning for beskyttelsen af privatlivet i forbindelse med behandling af personoplysninger, jf. databeskyttelseslovens § 28.

Hvis Datatilsynets bemærkninger giver anledning til spørgsmål er Social- og Boligministeriet velkommen til at kontakte undertegnede på dkk@datatilsynet.dk.

Kopi af dette brev er sendt til Justitsministeriet til orientering.

Med venlig hilsen

Ditte Kieler Herskind

20. marts 2026

Social- og Boligministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Høringssvar fra De Anbragtes Vilkår

De Anbragtes Vilkår (DAV) har den 19/2 2026 modtaget en høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn, lov om social service, barnets lov, lov om friplejeboliger og straffeloven.

DAV vil indledningsvis gerne takke for muligheden for at afgive høringssvar til lovforslaget.

I DAV arbejder vi for, at børn og unge, der er i anbringelse, sikres gode, trygge hjem, hvor de bliver hjulpet godt på vej ind i voksenlivet. Derfor bakker vi grundlæggende op om regler, som kan forhindre svigt af børn og unge i anbringelse, sikre høj kvalitet i anbringelseshjem og målrettet slå ned på aktører, der misbruger systemet.

Vi har dog en række bemærkninger til udvalgte dele af lovforslaget, som uddybes i det følgende. Vi kommenterer således fx ikke på ændringer i lov om friplejeboliger eller voksne i døgnophold under serviceloven. Det betyder dog ikke, at vi nødvendigvis er enige eller uenige i de ændringer, vi ikke kommenterer på.

Det forebyggende arbejde skal styrkes, så færre får brug for akutanbringelser

Indledningsvist ønsker vi at påpege, at langt de fleste af de børn og unge, der ender med at blive placeret akut, er nogen, der har været i systemet, siden de var små. Vi har, som samfund et ansvar for at gribe disse børn tidligt med den rette hjælp og støtte. Det gælder både i forhold til børn og unge i udsatte positioner der (endnu) ikke er i anbringelse og dem som er i anbringelse. Vi skal sikre, at der både bliver investeret i forebyggende indsatser og i kvalitet i anbringelserne i det hele taget, begge dele vil væsentligt reducere antallet af børn og unge, der får brug for akut anbringelse.

Afskaffelse af ikke-godkendte tilbud

DAV og flere andre organisationer har tidligere anbefalet, at muligheden for at anbringe i ikke-godkendte tilbud fjernes. Vi vil derfor takke for, at der nu er sat politisk fokus på området, så en lovændring fremover vil forhindre anvendelsen af ikke-godkendte tilbud. Det er helt centralt både for at sikre høj kvalitet og børnenes og de unges retssikkerhed i forbindelse med anbringelse.

Vi ser gode muligheder i, at det i stedet bliver allerede godkendte børne- og ungehjem samt plejefamilier, der får mulighed for at blive forhåndsgodkendt til at modtage børn og unge uden for rammerne af tilbuddets generelle godkendelse i akutte situationer. For at sikre, at akutpladser har den bedst mulige kvalitet anbefaler vi, at det indskrives i lovændringerne, at akutpladser hos allerede godkendte børne- og ungehjem samt plejefamilier udvælges blandt steder med en fra socialtilsynet dokumenteret og vedvarende høj kvalitet.

Dette kan sikres, ved at kommunerne sørger for, at der fast stilles et antal akutpladser til rådighed hos udvalgte børne- og ungehjem og plejefamilier. Disse pladser skal kunne benyttes, når der akut opstår behov for kvalificerede pladser. Vi er bevidste om, at det vil kræve, at der er ressourcer til at have

en vis overkapacitet af pladser. Men en sådan model vil have den positive effekt, at kommunerne kan arbejde ud fra en kendt og overskuelig udgift. Det vil give kommunerne en langt større sikkerhed for, at man får kvalitet for pengene og ikke mindst vil det medvirke til at skabe trygge og ordentlige rammer for de børn og unge, der anbringes akut.

I DAV mener vi, at der skal fokus på at tale om kvalitet og kvalitetsambitioner i anbringelser fremfor primært at være optaget af at forhindre snyd og misbrug af midler. De myndighedspersoner og voksne på anbringelsessteder, der skal skabe rammerne om anbragte børn og unges liv skal være engageret i at gøre deres arbejde så godt som overhovedet muligt. Når vi ser på de børn og unge, der er anbragt, og deres mulighed for at komme godt ind i voksenlivet, så forudsætter det, at de hjem, vi tilbyder dem er rigtig gode.

For så vidt muligt at kunne tilbyde børn og unge gode forhold i forbindelse med akutanbringelser anbefaler vi i DAV, at der i forbindelse med lovændringen afsættes midler til en undersøgelse som kan kortlægge, hvilke børn og unge som anbringes akut, hvorfor dette sker, hvad deres behov er og hvordan rammerne i akutanbringelsen er. Vi mener, der mangler konkret viden på området.

Selvom vi generelt finder ændringerne om akutpladser positivt, så stiller vi os dog kritiske overfor, at ændringerne vil medføre, at en akutanbringelse på de forhåndsgodkendte steder fremover må vare op til 12 uger. Det er lang tid uden en egentlig godkendelse af, at rammer og kvalifikationer passer til det specifikke barns eller den specifikke unges behov. Derfor anbefaler vi, at akutbestemmelsen fastholdes på tre uger med mulighed for en forlængelse på yderligere tre uger. Vi anbefaler desuden, at socialtilsynet via fysisk besøg kigger på, hvordan rammerne for akutpladserne er. Yderligere anbefaler vi, at forhåndsgodkendelserne behandles efter ensartede nationale kriterier, og at der løbende følges op på kapaciteten på akutområdet samt på om tilbuddene matcher behovet blandt børn og unge.

Derudover finder vi problematisk, at lægges der op til en meget lang ikrafttrædelsesperiode, så den gældende § 12, stk. 3 i barnets lov vil finde anvendelse til og med den 30. juni 2027. For hurtigst muligt at forhindre snyd og svigt af de børn og unge, der skal anbringes akut indenfor det kommende år, anbefaler vi derfor at denne ændring træder i kraft hurtigst muligt og som minimum i indeværende år.

Karantæneregler

I DAV ser vi positivt på, at reglerne om karantæne bliver skærpet. Ansvar og konsekvenser for personer som medvirker til at svigte anbragte børn og unge ved at levere så dårlig kvalitet, at det går ud over deres trivsel, udvikling og helbred skal tydeliggøres. Vi finder det derfor vigtigt, at bestyrelsesmedlemmer og ejere af tilbud, ligesom ledere, fremover også vil kunne idømmes karantæne, og at det kan ske med tilbagevirkende kraft. Vi anbefaler desuden, at der fortsat, bør være skærpede krav til ledelsens faglige og pædagogiske kompetencer. Der bør formuleres klare kriterier for ledelsesrollen, bedre opfølgningsmuligheder samt sanktionsmuligheder, hvis en leder ikke lever op til de fastlagte kriterier.

Vi gør opmærksom på, at der i forbindelse med lovforslaget også bør stilles skrappere krav til revisorer. Krav om forvaltningsrevision skal tydeliggøres, og der bør være konsekvenser for revisorer, som ligner karantæneregleme for ledere, ejere og bestyrelser.

Generelle bemærkninger til lovforslaget

Skoletilbud i forbindelse med akutanbringelse

I forbindelse med akutanbringelse bør det tydeliggøres, at den ikke må medføre, at valg af skoletilbud trækker ud. Tilrettelæggelsen af barnets eller den unges skolegang skal som minimum påbegyndes samtidig med valg af anbringelsessted. Hvis valg af skoletilbud trækker ud, bør der iværksættes en-til-en-undervisning – uanset om der er behov for almen- eller specialundervisning.

Anbringelse på eget værelse

I lovændringerne mener vi det bør præciseres, under hvilke omstændigheder anbringelse på eget værelse må benyttes som en akutanbringelse og generelt hvordan rammerne for anbringelse på eget værelse bør være. Vi anbefaler, at der fastsættes tydelige principper for brugen af denne anbringelsestype, som er for de unge, der har et mindre behov for støtte i dagligdagen. Anbringelse på eget værelse må ikke benyttes, hvis der er behov, at der fast er personale til stede i mange timer om ugen, hvormed det de facto kommer til at fungere som en egentlig anbringelse og dermed hører under socialtilsynenes opgave.

Klageadgang i forbindelse med ophør af godkendelse af et tilbud

Lov om socialtilsyn er tidligere blevet ændret, så ophør af godkendelse af et tilbud som udgangspunkt gives med opsættende virkning. Det betyder, at tilbuddene kan modtage nye børn og unge (herunder også akut) imens en evt. klagesag behandles – hvilket i nogle tilfælde kan tage lang tid. Oprindeligt hed det, at der undtagelsesvis kan være opsættende virkning. I DAV anbefaler vi, at undtagelsesformuleringen genindføres, så kommuner ikke risikerer at visitere børn og unge til tilbud med en verserende sag om ophør af godkendelse.

De Anbragtes Vilkår står naturligvis til rådighed for uddybning af ovenstående.

Med venlig hilsen

Fransiska Mannerup — Forperson i De Anbragtes Vilkår

Camilla M. Kronborg — Sekretariatsleder i De Anbragtes Vilkår

Til: Marie Octavia Louise Johansen (molj@sm.dk)
Fra: Navarana Didriksen (nadi@nanoq.gl)
Titel: Sv: Høring over forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og forskellige andre love (aftale om styrket indsats mod snyd og svigt på sociale tilbud) (Nanoq - ID nr.: 26347331)
E-mailtitel: Sv: Høring over forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og forskellige andre love (aftale om styrket indsats mod snyd og svigt på sociale tilbud) (SM Id nr.: 69828308) (Nanoq - ID nr.: 26347331)
Sendt: 20-03-2026 12:56

Kære Social- og Boligministeriet,

Departementet for Børn, Unge, Familier og Indenrigsanliggender takker for høringsbrevet.

Departementet har hermed ingen bemærkninger.

Inussiarnersumik Inuulluaqqusillunga
Venlig hilsen
Best regards

Navarana Didriksen

Juridisk Konsulent

NAALAKKERSUISUT
GOVERNMENT OF GREENLAND

Naalakkersuisut - Selvstyret - Goverment of Greenland

Naalakkersuisoqarfiit - Departementet for Børn, Unge, Familier og Indenrigsanliggender

3900 Nuuk - tlf. 34 62 89

E-mail: nadi@nanoq.gl

Til: info@alkohologsamfund.dk (info@alkohologsamfund.dk), 'ast@ast.dk' (ast@ast.dk), Bedre Psykiatri - Landsforeningen for Pårørende (info@bedrepsykiatri.dk), bupl@bupl.dk (bupl@bupl.dk), Børne- og Kulturchefforeningen (bkf@bkchefer.dk), Børnerådet (brd@brd.dk), bf@boernesagen.dk (bf@boernesagen.dk), Børns Vilkår (bv@bornsvilkar.dk), hoeringssager@danskerhverv.dk (hoeringssager@danskerhverv.dk), 'kontakt@friskolerne.dk' (kontakt@friskolerne.dk), 'di@di.dk' (di@di.dk), Danske Handicaporganisationer (dh@handicap.dk), 'regioner@regioner.dk' (regioner@regioner.dk), kontakt@socialraadgiverne.dk (kontakt@socialraadgiverne.dk), 'raadhuset@frederiksberg.dk' (raadhuset@frederiksberg.dk), Camilla Kronborg - De Anbragtes Vilkår (camilla@deanbragtesvilkar.dk), foa@foa.dk (foa@foa.dk), fmk@fmk.dk (fmk@fmk.dk), Henrik Kaustrup Pedersen (info@fadd.dk), info@friefagskoler.dk (info@friefagskoler.dk), info@velfaerdschefer.dk (info@velfaerdschefer.dk), Danske Revisorer (fsr@fsr.dk), Silkeborg Kommune (kommunen@silkeborg.dk), Holbæk Kommune (post@holb.dk), hjoerring@hjoerring.dk (hjoerring@hjoerring.dk), Institut for Menneskerettigheder (info@humanrights.dk), 'kl@kl.dk' (kl@kl.dk), LAP (lap@lap.dk), lvsinfo@lavs.dk (lvsinfo@lavs.dk), kigl@foa.dk (kigl@foa.dk), Landsorganisation af kvindekrisecentre (LOKK (sekretariat@lokk.dk), los@los.dk (los@los.dk), lev@lev.dk (lev@lev.dk), PLF hovedmail (kontakt@plejefamilierne.dk), Rådet for Socialt Udsatte (post@udsatte.dk), SBH Boformer (sbh@sekr.dk), sumh@sumh.dk (sumh@sumh.dk), sand@sandudvalg.dk (sand@sandudvalg.dk), SelvejeDanmark (kontakt@selveje.dk), SIND - Landsforeningen for psykisk sundhed (landsforeningen@sind.dk),

sl@sl.dk (sl@sl.dk), mail@socialtlederforum.dk (mail@socialtlederforum.dk), tabuka@tabuka.dk (tabuka@tabuka.dk), ulf@ulf.dk (ulf@ulf.dk), info@brugerforeningen.dk (info@brugerforeningen.dk), socialtilsynmidt@silkeborg (socialtilsynmidt@silkeborg), socialtilsynost@holb.dk (socialtilsynost@holb.dk), socialtilsynsyd@fmk.dk (socialtilsynsyd@fmk.dk), socialtilsyn@frederiksberg.dk (socialtilsyn@frederiksberg.dk), socialtilsynnord@hjoerring.dk (socialtilsynnord@hjoerring.dk), dt@datatilsynet.dk (dt@datatilsynet.dk), info@foreningenfar.dk (info@foreningenfar.dk), post_kommunal@hk.dk (post_kommunal@hk.dk), kvr@kvinderaad.dk (kvr@kvinderaad.dk), Red Barnet (redbarnet@redbarnet.dk), ro@gl.stm.dk (ro@gl.stm.dk), uvmr@uvmr.fo (uvmr@uvmr.fo), Officiel post til MIIN (MIIN@nanoq.gl), mail@danskeadvokater.dk (mail@danskeadvokater.dk), mail@danskefamilieadvokater.dk (mail@danskefamilieadvokater.dk), familieretsudvalg@manderaadet.dk (familieretsudvalg@manderaadet.dk)

Cc: Lone Larsen (lla@sm.dk), Ann-Britt Moos Møller (anbmo@sm.dk), lth@sm.dk (lth@sm.dk), lofi@sm.dk (lofi@sm.dk)

Fra: Marie Octavia Louise Johansen (molj@sm.dk)

Titel: Høring over forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og forskellige andre love (aftale om styrket indsats mod snyd og svigt på sociale tilbud) (SM Id nr.: 69828308)

Sendt: 19-02-2026 14:18

Til parterne på vedhæftede høringsliste

Se venligst vedhæftede høring fra Social- og Boligministeriet.

Med venlig hilsen

Marie Octavia Louise Johansen
Fuldmægtig
Center for Jura og Internationale Opgaver
Mobil: + 45 20 55 50 31

Social- og Boligministeriet

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon: 33 92 93 00
www.sm.dk

Sådan behandler vi dine personoplysninger

Socialtilsyn Syd

Socialministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Fremsendes alene pr. e-mail til jurint@sm.dk

Socialtilsyn Syd

Østerågade 40
5672 Broby
Tlf. 7253 1900
socialtilsynsyd@fmk.dk
www.socialtilsynsyd.dk
20-08-2026

Kontakt
Sissel Schmidt (sschm)

sschm@fmk.dk

+4572531964

Socialtilsyn Syds høringssvar til udkast til forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og forskellige andre love

Socialministeriet fremsendte den 22. juni 2026 udkast til forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og forskellige andre love i høring hos bl.a. Socialtilsyn Syd, som har disse bemærkninger til udkastet:

Generelle bemærkninger
Socialtilsyn Syd er generelt meget positiv over for tiltag, der kan dæmme op for snyd og svigt på sociale tilbud, som har påkaldt sig opmærksomhed i offentligheden.

Derfor er det også med nogen undren, at Socialtilsyn Syd har noteret, at udkastet ikke indeholder forslag til direkte skærpelser af det økonomiske tilsyn eller tydeligere krav til den forvaltningsrevision, som tilbuddenes revisorer er forpligtede til at foretage.

Netop forvaltningsrevisionen er efter Socialtilsyn Syds vurdering det vigtigste værktøj i forhold til at bremse snyd og svigt på botilbudsområdet.

I forhold til socialtilsynenes tilsynsopgave, er der ud over tilsynskompetence i forhold til friplejeboliger og indførelse af forhåndsgodkendelser til akutte anbringelser foreslået en række skærpelser vedrørende de fortrinsvis administrative opgaver omkring tilsynsopgaven.

Der er således foreslået skærpede krav vedrørende karantæneregler og straffeattester, sammensætning af tilbuddenes bestyrelser og tilbuddenes oplysningspligt.

Socialtilsyn Syd håber, at tiltagene får en effekt, der modsvarer opgavens omfang, og vil i den forbindelse gøre opmærksom på, at utilstrækkelig kompensation for de øgede administrative opgaver vil medføre reduktion af andre tilsynsopgaver.

Bemærkninger til etablering af personregistre mv.
Det foreslås, at socialtilsynene skal registrere og udveksle en række personoplysninger om bl.a. karantæne og familiære forhold, ligesom der kan ske rettighedsfrakendelse ved dom.

Socialtilsyn Syd anerkender forslaget, men skal dog tydeligt bemærke, at en effektiv forvaltning af reglerne vil kræve, at der etableres og administreres egentlige personregistre i hvert enkelt socialtilsyn.

Dette vil være en ikke ubetydelig administrativ byrde i forhold til såvel etablering som forvaltning af de regler, der er i forhold til personregistrering mv.

Hvis der ønskes et nationalt register, som socialtilsynene skal orientere sig i som led i den løbende sagsbehandling, bør det etableres som en del af Tilbudsportalen.

Dermed kan tilbud indberette ansættelser af nærtstående mv., ligesom socialtilsynene kan indberette karantæner.

I sager, hvor der frakendes rettigheder, vil relevante myndigheder kunne indberette disse frem for at socialtilsynene løbende skal udbede sig oplysninger om enkeltpersoner hos andre myndigheder.

Hvis lovforslaget mod forventning fremsættes uden at der tages stilling til registeretablering- og forvaltning og uden at Tilbudsportalen gøres til nationalt personregister, bør ikrafttrædelsesdatoen udskydes med mindst 1 år, så socialtilsynene kan udvikle behørig IT-understøttelse.

Det vil dog være forbundet med betydelige omkostninger.

Bemærkninger til forhåndsgodkendelse til akutte opgaver
Som muligheden for akutte anbringelser i ikke godkendte tilbud desværre har udviklet sig, er Socialtilsyn Syd meget positiv over for, at ordningen afskaffes og erstattes med muligheden for, at allerede godkendte tilbud kan opnå forhåndsgodkendelse til akutte opgaver.

Socialtilsyn Syd finder varigheden på 12 uger passende, hvilket særligt skal ses i forhold til kommunernes mulighed for at finde et varigt tilbud og den omstændighed, at der er foreslået en bred ramme for, hvad socialtilsynene kan godkende tilbuddene til at kunne løse af akutte opgaver.

Erfaringsmæssigt vil der kunne opstå tvivl i forbindelse med implementering og ensartethed i forhold til en bred ramme, hvorfor Socialtilsyn Syd vil foreslå, at bemærkningerne til et senere lovforslag foldes ud i forhold til godkendelsesrammen og intentionen i forhold til snitfladen til fravigelser.

Som Socialtilsyn Syd læser udkastet, er en forhåndsgodkendelse en særskilt afgørelse og dermed ikke en ændret godkendelse, som der er særlig hjemmel til at opkræve takst for.

Det vil derfor være ønskeligt, at der tages stilling til takstspørgsmålet og i sammenhæng hermed finansiering af opgaven.

Bemærkninger til, at friplejeboliger omfattes af socialtilsynenes kompetence
Socialtilsyn Syd finder det naturligt, at friplejeboligbebyggelser, der ikke er omfattet af ældretilsynet, omfattes af socialtilsynenes kompetence.

Det vil i den forbindelse være hjælpsomt, hvis det gøres offentligt, hvilke friplejeboligbebyggelser, der er certificerede af Sundhedsstyrelsen, så socialtilsynene kan dimensionere og planlægge opgaven.

Tilbudsportalen kunne f.eks. anvendes til formålet.

Venlig hilsen

Peter Bjerregaard Andersen
Tilsynschef

SAMMEN
GØR VI FORSKELLEN

FOAs høringssvar om forslag til ændring af lov om socialtilsyn og forskellige andre love (Udmøntning af aftale om styrket indsats mod snyd og svigt på sociale tilbud og afskaffelse af ikke godkendte tilbud)

FOA takker for muligheden for at afgive høringssvar til det fremlagte lovforslag.

FOA hilser forslaget velkommen, men havde gerne set, at der blev indført en mere sikker, mindre bureaukratisk og billigere regulering med udgangspunkt i den nuværende regulering af friskoler og private grundskoler, herunder med krav til en virksomhedsmodel, der ikke muliggør profitudtag. FOA anbefaler, at:

- De fremlagte forslag suppleres med en revision af grundlaget for driftsaftaler og afregningsmodeller, der reelt vil forhindre profit, herunder gennem markedsbestemte honorarer, lønninger og huslejer. Dette sker bedst gennem krav til virksomhedsform (selveje) i kombination med krav om uafhængighed. Jf. særligt nedenfor om krav til ledelse og bestyrelse.
- Man overfører logikken fra "Fit & proper-vurderinger" og Finanstilsynets krav til nøglepersoner i den finansielle sektor for yderligere at sikre både ejere, bestyrelsesmedlemmer og lederes egnethed og hæderlighed.
- At lovændringerne følges op af en nærmere kortlægning af velfærdskriminalitet på området, så det er muligt at følge effekten af de planlagte tiltag.

FOA bakker dog op om lovforslagets intentioner og de syv fremsatte hovedpunkter, som samlet set udgør et vigtigt skridt i retning af en styrket indsats. Men FOA mener dog, at de fremlagte forslag bør udvides og suppleres på en række punkter, herunder:

- Faste strukturer der understøtter et udvidet og formaliseret samarbejde mellem socialtilsynet og myndigheder som NSK, SKAT mv.
- En styrket og mere ensartet regulering af kommunernes personrettede tilsyn på voksenområdet, svarende til reguleringen på børneområdet.
- Mere præcise, bindende og ensartede krav til revisorernes rolle og ansvar i relation til sociale tilbud.
- En præcisering af, hvilke tilbud, der er omfattet af reguleringen, så der er sikkerhed for, at de såkaldt matrikelløse tilbud, også falder under disse bestemmelser.

Lovforslaget indebærer desuden en væsentlig udvidelse af socialtilsynenes opgaver og ansvar. Det er afgørende, at der samtidig sikres de nødvendige ressourcer og kompetencer til at løfte opgaven. Selvom der forudsættes DUT-forhandlinger, vurderer FOA, at der er en reel risiko for, at implementeringen i praksis udfordres, hvis socialtilsynenes ramme ikke styrkes tilsvarende.

Nedenfor følger FOA's bemærkninger til de enkelte elementer i lovforslaget:

Dato:
20. marts 2026

Politisk ansvarlige:
Næstformand, Thomas Enghausen (then@foa.dk)

Sekretariat:
Chefkonsulent, Nanna Mørch (nanm@foa.dk)

Økonom, Per Brøgger (pbje@foa.dk)

Politisk konsulent, Cæcilie Saul (saul@foa.dk)

FOA

Staunings Plads 1-3
1790 København V

Tlf.:
+45 46 97 26 26

Fax:
+45 46 97 23 00

Kontonr.:
5301-0476807

Afskaffelse af ikke-godkendte tilbud og styrket akutkapacitet

FOA støtter forslaget om at afskaffe kommunernes mulighed for at anvende ikke-godkendte tilbud.

Muligheden for forhåndsgodkendelse af tilbud i akutte situationer vurderes som en hensigtsmæssig løsning, der balancerer behovet for fleksibilitet med krav om kvalitet og tilsyn.

I den 12 måneders overgangsperiode, hvor der fortsat kan ske anvendelse af ikke-godkendte tilbud, finder FOA det væsentligt, at der indføres regulering for kommunernes personrettede tilsyn og for socialtilsynenes tilsyn, så det fastsættes rammer for en skærpet opmærksomhed på disse anbringelser.

FOA bemærker samtidig, at formuleringen under indhentelse af straffeattester § 12 a, stk. 3 (side 6), der lyder: **"***Under hensyn* til tilbuddet eller plejefamiliens udgifter til varetagelse af akutforanstaltningen" fremstår uprækcis og kan give anledning til fortolkningsusikkerhed. FOA anbefaler, at det overvejes, om bestemmelsen kan præciseres med et ordvalg der skærper sammenhængen og muligheden for at rette en pegefinder mod uretmæssig profit.

Skærpede karantæneregler og rettighedsfrakendelse

FOA bakker op om en skærpelse af karantæneregelerne og udvidelsen af personkredsen. Det er centralt, at personer, der har haft afgørende indflydelse på driften af tilbud med alvorlige problemer, ikke kan omgå reglerne ved at skifte deres formelle rolle. Dette bør kunne ske ved såvel karantæne som ved rettighedsfrakendelse efter dom.

FOA finder det desuden positivt, at der indføres bedre koordinering mellem socialtilsynene.

FOA havde gerne set en tydelig regulering for et skærpet samarbejde med sundhedsmyndigheder og arbejdstilsyn, som led i et at tilvejebringe et skærpet oplysningsgrundlag for karantæne og rettighedsfrakendelse.

Skærpede krav til straffeattester

FOA støtter de skærpede krav til straffeattester og udvidelsen til også at omfatte bestyrelsesmedlemmer og relevante leverandører.

FOA bemærker desuden, at implementeringen bør ske med tydelige retningslinjer som fastsætter, at den skal foreligge forud for første vagt/ansættelse og så der sikres ensartet praksis og retssikkerhed for medarbejdere.

Skærpede straffebestemmelser

FOA støtter præciseringen og skærpelsen af straffebestemmelserne. Det er væsentligt, at ulovlige anbringelser og kriminalitet begået i tilknytning til sociale tilbud mødes med klare og konsekvente sanktioner.

Det er samtidig vigtigt, at reglerne understøtter en kultur, hvor fagprofessionelle trygt kan sige fra og indberette kritisable forhold.

Skærpede krav til ledelse og bestyrelses-sammensætning

FOA bakker op om skærpelsen af kravene til bestyrelsers uafhængighed i private tilbud. En klar adskillelse mellem ejer, ledelse og bestyrelse er afgørende for at undgå interessekonflikter og sikre forsvarlig drift. Dertil bør der ved godkendelsen af virksomhedens grundlag (vedtægter) sikres uafhængighed mellem ledelse, bestyrelse og samarbejdspartnere. Herunder til virksomheder eller koncerner, der udlejer bygninger eller levere serviceydelser til institutionen (svarende til bestemmelserne i Lov om friskoler og private grundskoler m.v).

Socialtilsyn med friplejeboliger, som ikke er omfattet af ældretilsynet

FOA støtter, at friplejeboliger, som ikke er omfattet af ældretilsynet, bringes ind under socialtilsynets kompetence. Det er afgørende at lukke eventuelle "tilsynshuller", så tilbud ikke kan skifte ordning for at undgå kontrol.

Udvidet oplysningspligt

FOA bakker op om udvidelsen af oplysningspligten. Øget gennemsigtighed omkring ledelsesforhold, ansættelser og organisatoriske konstruktioner er centralt for socialtilsynets mulighed for at foretage en kvalificeret risikovurdering.

FOA finder det positivt, at der sker en præcisering af, hvilke forhold der skal indberettes, da det kan understøtte en mere ensartet og effektiv praksis

På vegne af FOA

Thomas Enghausen
Næstformand
FOA

19. marts 2026

Att. Social- og Boligministeriet

jurint@sm.dk

Kopi til:
lla@sm.dk
molj@sm.dk

FADD (Foreningen af Døgn- og Dagtilbud for udsatte børn og unge) takker for muligheden for at afgive høringssvar til **Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og forskellige andre love (Udmøntning af aftale om styrket indsats mod snyd og svigt på sociale til bud og afskaffelse af ikke godkendte tilbud)**

> *FADDs medlemmer er beskæftiget på det specialiserede dagbehandlingsområde og på hele spektret af børne- og ungehjem: Alt fra familieinstitutioner til specialundervisningsskoler og det højt specialiserede socialpsykiatriske område i regionerne. FADDs medlemmer er selvejende, kommunale og regionale. Vi har 120 medlemmer og heraf cirka 10 medlemmer i Grønland/Færøerne. Alle medlemmer i FADD arbejder nonprofit.*

FADD anerkender og bakker grundlæggende op om lovforslagets overordnede formål om at:

- Beskytte børn, unge og voksne mod svigt
- Sikre høj kvalitet i sociale tilbud
- Styrke gennemsigtighed, ansvarlighed og tillid til området
- Målrettet slå ned på aktører, der misbruger systemet.

Samtidig finder FADD det afgørende, at lovgivningen udformes og implementeres på en måde, der ikke utilsigtet svækker velfungerende tilbud, reducerer fleksibiliteten i akutte situationer eller påfører tilbuddene uforholdsmæssige administrative byrder, som risikerer at gå ud over den borgernære indsats.

Akutpladser

FADD støtter, at akutte anbringelser af børn og unge skal ske inden for godkendte og socialtilsynets rammer. Det er helt afgørende for både kvalitet og retssikkerhed.

Det er imidlertid FADD's klare vurdering, at afskaffelsen af ikke-godkendte tilbud kun kan fungere i praksis, hvis der samtidig sikres tilstrækkelig kapacitet og hurtig adgang til akutpladser blandt forhåndsgodkendte tilbud. Allerede i dag er der pres på området, særligt for børn og unge med komplekse behov.

FADD anbefaler at:

- Forhåndsgodkendelser behandles hurtigt og efter ensartede nationale kriterier
- Der løbende følges op på kapaciteten på akutområdet
- At implementeringen justeres, hvis praksis viser, at børn og unge risikerer at stå uden et relevant akuttilbud.

Barnets tarv og behov for øjeblikkelig beskyttelse må være styrende for udmøntningen af reglerne om akutpladser.

Karantæner

FADD er enig i ønsket om at styrke mulighederne for at sanktionere personer, der groft har svigtet deres ansvar som ledere, ejere eller bestyrelsesmedlemmer i sociale tilbud.
Vi finder det positivt, at lovforslaget tydeliggør ansvar og konsekvenser for personer, der medvirker til alvorlige forhold, som kan føre til ophør af en godkendelse.

Samtidig vil FADD pege på behovet for:

- Klare kriterier for, hvornår en karantæne anvendes
- Stor opmærksomhed på retssikkerhed og proportionalitet
- Tydelig kommunikation, så tilbuddene har reel mulighed for at vurdere risici i forbindelse med rekruttering af ledere og bestyrelsesmedlemmer

FADD anbefaler at det i lovbemærkningerne tydeliggøres, at afgørelser om karantæne skal bero på:

- En konkret og individuel vurdering af den pågældendes faktiske ansvar og indflydelse
- Samt en udtrykkelig proportionalitetsvurdering

Straffeattester

Udvidelsen af reglerne om indhentelse af straffeattester er velvalgt. At bestyrelsesmedlemmer også skal honorere kravet om straffeattester er også fornuftigt, da de har en normerende funktion i forhold til tilbuddet og ledelsen. Det er også positivt, at forslaget leverer en klarere definition af, hvilke straftyper og strafvarighed, der ikke er foreneligt med arbejdet i disse tilbud og plejefamilier. Dette ses af FADD som skridt der tages for at komme direkte uhæderlige aktører til livs og samtidigt knæsætte principper der styrker de konkrete og individuelle skøn.

FADD anbefaler, at det tydeliggøres, at det stadig fremgår at:

- Det er ledelsens ansvar at vurdere, hvornår en ansøger eller ansat har en straffehistorik, der ikke er forenelig med hvervet – også selvom der ikke er idømt en ubetinget straf indenfor de nævnte strafkategorier. Mindre strafkategorier kan stadig være uforeneligt med ansættelse.

- Straffeattester for ansatte ved eksterne leverandører – er en udvidelse af bestemmelsen der giver god mening. Nogle vikarer træder ind på tilbuddene og har ganske kort tilknytning og bidrager med støttende funktioner til de fastansatte medarbejder. Men det er også almindeligt at vikarer er længere tid i tilbuddet og udfører opgaver, hvor vikaren er alene med barnet. Dermed er børne- og straffeattester også relevante for eksterne leverandører.

FADD anbefaler desuden, at der tages stilling til hvilken frekvens hvormed der skal indhentes børne- og straffeattester. Mange medarbejdere, ledere, plejeforældre og bestyrelsesmedlemmer i denne branche arbejder på samme arbejdsplads i mange år – det er ikke ualmindeligt, at der fejres 20, 30 og nogle gange 40-års jubilæum. Dermed er det relevant, at der tages stilling til hvornår der skal genindhentes attester, så der ikke risikeres at ny kriminalitet ikke opdages. Genindhentelse af børne- og straffeattester kunne fx indhentes hvert 3. eller 5. år.
Allerhelst så vi en ordning, hvor kriminalregisteret aktivt kunne orientere en pædagogisk virksomhed om en ændring i en ansats registerindhold. Derefter kunne lederen anmode om en børne- eller straffeattest. Dette ville være den administrative letteste og mindst bebyrdende ordning. Samtidigt ville den ikke skabe en mistænkeliggørelseskultur i praksisfeltet.
Vi skal huske, at det er uhyre sjældent at aktørerne på dette område har eller får domme for kriminalitet, det hører absolut til sjældenhederne. Så vi skal som system konstruere et regelsæt der fanger de få og har tillid til de fleste.

Oplysningspligt

FADD støtter, at Socialtilsynet har adgang til relevante oplysninger, som er nødvendige for at kunne føre et kvalificeret og risikobaseret tilsyn. Samtidig finder FADD det afgørende, at oplysningspligten præciseres yderligere.
Begrebet *"bekymrende forhold"* er i dag uklart afgrænset og risikerer, særligt i lyset af de foreslåede skærpelser, at føre til retlig usikkerhed og overrapportering af forhold, der ikke har

reel betydning for borgernes sikkerhed eller tilbuddets kvalitet. Allerede efter gældende ret beror afgrænsningen i høj grad på praksis og fortolkning, hvilket udfordrer ensartethed og forudsigelighed.
FADD anbefaler derfor, at oplysningspligten målrettes forhold, der har **væsentlig betydning for borgernes trivsel, sikkerhed og den faglige kvalitet,** og at der skabes en tydelig sondring mellem:

- Alvorlige eller akutte hændelser, der kræver straks-orientering
- Almindelige driftsmæssige forhold, som bør håndteres i dialog og gennem det ordinære tilsyn

FADD opfodrer til, at der udarbejdes fælles nationale retningslinjer for oplysningspligten, herunder konkrete eksempler, så tilbuddene ikke møder forskellig praksis på tværs af Socialtilsynene. En sådan præcisering vil styrke både kvalitet, retssikkerhed og tilliden mellem tilbud og tilsyn.

Skærpede krav til bestyrelsessammensætning

FADD bakker op om stramningerne af reglerne for bestyrelsessammensætning. Tydeligere krav til uafhængighed og interesseadskillelse styrker ansvarlighed, gennemsigtighed og tilliden til området og er et relevant redskab i indsatsen mod snyd og svigt. Det er samtidig vigtigt, at reglerne ledsages af klar vejledning og en ensartet praksis, så velfungerende tilbud får mulighed for en smidig tilpasning inden for overgangsperioden.

Anbringelse på eget værelse

Aftaleteksten som danner grundlag for dette lovforslag, omfatter også beslutning om en undersøgelse af forholdende i forhold til anvendelses af anbringelsestypen ”anbringelse på eget værelse”.
Det er på høje tid der sættes centralt definerede hjørnefag for denne foranstaltningstype. For at side det ligeud; ”så er praksis på dette område det Vilde Vesten”. Og der har i mange år, fx fra socialtilsynene, været efterspurgt rammer for anvendelsen af anbringelse på eget værelse.
I FADD læser vi bestemmelsen som dem mindst indgribende anbringelsestype – den omhandler unge, der har et mindre støttebehov og kan varetage tilværelsen i et eget værelse med begrænset dagligdags og relationel støtte.
FADD anbefaler, at:

- Lovgiver på baggrund af en undersøgelse af nuværende praksis fastsætter tydelige principper for anvendelsen af bestemmelsen.

- Støttebehovet udmålt i gennemsnitlig antal timer/uge på 25 timer, bliver grænsefladen, der afgør om bestemmelsen kan anvendes, og dermed samtidigt om der er tale om en foranstaltning der er underlagt socialtilsynets ansvarsområde eller ej.

Afsluttende bemærkninger

FADD støtter lovforslagets overordnede ambition om at styrke kvalitet, ansvarlighed og tillid på det sociale tilbudsområde.
Vi opfordrer samtidig til, at:

- Implementeringen sker i tæt dialog med praksis,
- Der løbende evalueres for utilsigtede konsekvenser,
- Hensynet til børn og unges behov for rettidig og kvalificeret hjælp altid vægtes højest.

FADD bemærker, at den eksisterende ordning kan anvendes i en overgangsperiode frem til 30. juni 2027. Overgangsperioden kan være afgørende for at sikre en ansvarlig og fagligt forsvarlig omstilling, herunder at kommuner og tilbud får den nødvendige tid til at tilpasse sig de nye regler uden risiko for, at børn og unge i akutte situationer står uden et relevant tilbud.

FADD stiller sig gerne til rådighed for videre dialog om implementering og praksisnære løsninger.

Med venlig hilsen
Hanne Dalsgaard
Formand for FADD

Spørgsmål rettes til:
Tore Kargo
Direktør, FADD
2921 6840
tore@fadd.dk

Social- og Boligministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Att.: jurint@sm.dk, kopi til lla@sm.dk og molj@sm.dk

20. marts 2026

Høringssvar over udkast til forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og forskellige andre love (styrket indsats mod snyd og svigt på sociale tilbud og afskaffelse af ikke godkendte tilbud) Sagsnr. 2025-642

LOCHI kvitterer positivt for det fremsendte lovforslag, der udspringer af aftalen mellem Regeringen, Socialistisk Folkeparti og Konservative Folkeparti. LOCHI har følgende bemærkninger:

LOCHI støtter ethvert forslag, der reducerer mulighederne for snyd og svigt på det sociale område.

LOCHI bemærker, at de tilbud og aktører, der omtales som "brodne kar", spænder vidt fra decideret snyd med tvivl om, hvorvidt optagne borgere reelt opholder sig på et tilbud, til et iøjnefaldende stort indkøb af f.eks. benzin og cykler.

LOCHI finder det afgørende, at de sociale tilsyn generelt er særdeles skarpe i godkendelser af § 110-tilbud, med sikring af at det er hjemløse borgere, som beskrevet i vejledningen, der optages, og ikke borgergrupper, der falder inden for definitionen af husvilde eller boligløse.

LOCHI finder det essentielt, at der skabes større sikkerhed omkring de takster, der ligger til grund for budgetterne i boformerne. Da de sociale tilsyn skal godkende budgetter på baggrund af revisorgodkendte takstberegninger, opfordrer LOCHI på det skarpeste til, at revisorer pålægges en tydeligere juridisk forpligtigelse til at afgive korrekte oplysninger, og at der på den baggrund bør indføres akkreditering for revisorer, der løser revisoropgaven på § 110 boformsområdet og boformer i øvrigt, som det ses i f.eks. finansverdenen.

Det er en udfordring, at kommunen ikke kan kontrollere og dermed regulere, om en optaget borger reelt har de problemstillinger, der bliver oplyst. Derfor vil det være et betydeligt indgreb mod snyd og svigt, hvis kommunerne får mulighed for at visitere efter optagelse på en § 110 boform. Dvs. at selvmøde-princippet bevares, hvor en borger møder op og bliver optaget af lederen, men det skal suppleres af en efterfølgende visitation inden for 2 - 4 uger, så kommunen kan sikre sig, at borgeren er i målgruppen for hjemløshed. Derved skal tilbuddene blive betydeligt skarpere, og risikoen for fejloptag vil blive reduceret. Samtidig vil det være en smidig og omkostningsneutral måde at regulere snyd og svigt på.

LOCHI anbefaler, at de sociale tilsyn tilføres øgede ressourcer mhp. at analysere budgetter og regnskaber og dermed forpligtes til ikke alene at godkende budgetter men også døgntakster og regnskaber. En kombination af et skærpet revisoransvar samt en styrkelse af de sociale tilsyn til at gennemgå og godkende regnskaber iht. betalingsbekendtgørelsen og Rigsrevisionens rapport fra oktober 2023 vil i betydeligt omfang kunne reducere snyd og svigt på både § 110 området og andre sociale områder.

LOCHI anbefaler, at lovforslaget skærpes på ovenstående baggrund og står gerne til rådighed for yderligere drøftelse.

Venlig hilsen

Jakob May
Formand

LOCHI
FORENINGEN FOR LEDERE OG CHEFER I OFFENTLIGE HJEMLØSHEDSINDSATSER
C/O CENTER FOR FORSORG
TRANKÆR MOSEVEJ 25
8310 TRANBJERG J
FORMAND JAKOB MAY
D +45 2274 9232 E JMAY@AARHUS.DK

Friefagskoler
Erhvervsrettede kostskoler

SOCIALMINISTERIET
Holmens Kanal 22
1060 København K

FORENINGEN AF FRIE FAGSKOLER
Farvergade 27H, 2. sal
1463 København K

Vartov, den 19. august 2026

Til Socialministeriet

Vedr.: Høring over forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og forskellige andre love – SM Id nr. 69856102

Foreningen af Frie Fagskoler takker for muligheden for at afgive høringssvar til lovforslaget om styrket indsats mod snyd og svigt på sociale tilbud og afskaffelse af ikke-godkendte tilbud.

Foreningen bakker op om lovforslagets overordnede intention om at sikre børn og unge, der anbringes uden for hjemmet, tilbud af den nødvendige kvalitet og om at styrke indsatsen over for sociale tilbud, der ikke lever op til gældende krav.

Frie Fagskoler er kostskoler med et erhvervsrettet og uddannelsesmæssigt formål og er ikke sociale tilbud. Landets Frie Fagskoler optager imidlertid også unge, som kan befinde sig i udsatte positioner, og hvor kommuner i forskellige sammenhænge medvirker til eller understøtter et skoleophold.

Foreningen lægger derfor vægt på, at afskaffelsen af kommunernes mulighed for at anvende ikke-godkendte sociale tilbud ikke får utilsigtede konsekvenser for kommunernes mulighed for at støtte et ordinært skoleophold på en Fri Fagskole, når der ikke er tale om en anbringelse efter barnets lov.

Vi anbefaler derfor, at det i lovbemærkningerne eller den efterfølgende vejledning tydeliggøres, at reglerne om godkendelse efter socialtilsynsloven retter sig mod den socialretlige anbringelse og ikke i sig selv mod et skole- og kostskoleophold på en undervisningsinstitution.

Med denne bemærkning har Foreningen af Frie Fagskoler ikke yderligere bemærkninger til lovforslaget.

Med venlig hilsen

Foreningen af Frie Fagskoler
Jesper Øland
Direktør

SOCIALTILSYN HOVEDSTADEN

Socialministeriet
Center for Jura og Internationale Opgaver
Fremsendt digitalt til jurint@sm.dk

Dato: 14-08-2026
Sagsnr: 00.15.00-A00-167-26

Høringssvar over udkast til forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og forskellige andre love (Udmøntning af aftale om styrket indsats mod snyd og svigt på sociale tilbud og afskaffelse af ikke-godkendte tilbud)

Socialtilsyn Hovedstaden har modtaget Social- og Boligministeriets høring af 22. juni 2026 om forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og forskellige andre love. Lovforslaget indeholder syv hovedpunkter. Socialtilsyn Hovedstaden har bemærkninger til seks af hovedpunkterne og fremsætter derudover en række tværgående bemærkninger og forslag.

Socialtilsyn Hovedstaden finder det overordnet positivt, at der sættes ind over for snyd, svigt og omgåelse af reglerne på socialområdet, og at der arbejdes for større gennemsigtighed og kvalitet i tilbuddene.

1. Afskaffelse af ikke-godkendte tilbud og nye forhåndsgodkendte akutforanstaltninger

Bemærkninger vedrørende akutforanstaltninger

Socialtilsyn Hovedstaden finder anledning til at efterspørge en række præciseringer vedrørende de foreslåede regler om forhåndsgodkendte akutforanstaltninger:

- **Afgrænsning af akutforanstaltningens anvendelsesområde**: Det bør præciseres, hvem der er i målgruppen for en akutforanstaltning, og hvordan begrebet ”akut situation” skal forstås. Det er eksempelvis uklart, om ordningen omfatter situationer, hvor en borger er visiteret til et tilbud efter servicelovens §§ 107 eller 108, men afventer en ledig plads, hvor et barn eller en ung akut må flyttes fra hjemmet, eller hvor en anbringelse bryder sammen, uden

at kommunen har afklaret den fremadrettede indsats. En nærmere afgrænsning vil bidrage til ensartet praksis på tværs af kommuner og socialtilsyn.

- **Tilsyn med indsatser/ydelser:** Det bør præciseres, om socialtilsynets opgave alene vedrører godkendelse og tilsyn med de organisatoriske og fysiske rammer for akutforanstaltningen, eller om socialtilsynet også forventes at føre tilsyn med de konkrete indsatser og ydelser, der leveres som led i akutforanstaltningen.

- **Kriterier for godkendelse**: Det fremgår ikke tilstrækkeligt klart, hvilke kriterier socialtilsynet skal anvende ved vurderingen af, om et tilbud eller en plejefamilie kan godkendes til at varetage akutforanstaltninger. Socialtilsyn Hovedstaden anbefaler derfor, at kriterierne beskrives nærmere i lovbemærkninger, vejledning eller lignende.

- **Målgruppeafgrænsning**: Der bør gives nærmere vejledning om, hvordan socialtilsynet skal vurdere målgruppen for akutpladser, herunder hvornår en borger i en akut situation kan anses for at ligge inden for tilbuddets eksisterende godkendelse, og hvilke hensyn der skal indgå i vurderingen.

- **Tilsynsgrundlag og kvalitetsmodel**: Det bør afklares, om kvalitetsmodellen, risikofaktorer, undersøgelsesdesign og dokumentationskrav skal tilpasses de nye opgaver. Det bør herunder præciseres, om borgere på akutpladser er omfattet af de sædvanlige krav til dokumentation, målopfyldelse, resultater og vurderinger efter kvalitetsmodellen. Dette afhænger også af, om socialtilsynet forventes at føre tilsyn med de konkrete indsatser.

- **Krav til de fysiske rammer**: Der er særligt behov for afklaring af, hvilke krav der skal gælde for akutforanstaltningens fysiske rammer. Det bør præciseres, om socialtilsynet skal anvende de samme standarder som ved ordinær godkendelse og driftstilsyn, eller om der gælder særligt skærpede eller mere lempelige krav.
  Kan der eksempelvis dispenseres fra krav, som socialtilsynet ellers ville stille til de fysiske rammer, herunder at en borger i målgruppen for servicelovens § 108 råder over egen bolig med køkken- og badefaciliteter, eller at søskendepar ikke kan indkvarteres på samme værelse i en plejefamilie?
  Det bør endvidere præciseres, om akutpladser skal have særskilte rammer, eller kan etableres fleksibelt på eksisterende ledige pladser i et tilbud, og hvordan hensynet til allerede indskrevne borgeres trivsel og stabilitet i givet fald skal indgå i vurderingen.

- **Økonomisk tilsyn og finansiering**: Der bør skabes klarhed om finansieringen af den nødvendige beredskabskapacitet, herunder håndtering af tomgangsomkostninger. Uden en særskilt finansieringsmodel er der risiko for, at omkostningerne overvæltes på eksisterende tilbuds takster, hvilket kan føre til uhensigtsmæssig krydsfinansiering og generelle takststigninger.

- **Dispensation eller forlængelse af 12-ugersperioden:** Det bør præciseres, om der kan gives dispensation fra 12-ugersgrænsen, og eventuelt i hvilke situationer. En periode på 12 uger vil ikke altid være tilstrækkelig, eksempelvis ved afventning af Familieretshusets behandling af sager om tvangsflytning efter servicelovens § 129 eller ved akutte sammenbrud, hvor barnets behov endnu ikke er afklaret. Alternativt ønskes det præciseret, om der er andre muligheder for forlængelse, herunder om der eksempelvis kan bevilges to på hinanden følgende perioder.

- **Orientering om anvendelse af akutpladser:** Socialtilsyn Hovedstaden bemærker, at det ikke af lovforslaget fremstår klart, hvilket formål der ligger til grund for kravet om, at handlekommunen straks skal orientere socialtilsynet ved anvendelse af en akutforanstaltning. Det fremgår ikke, at socialtilsynet pålægges en opfølgende rolle i forhold til de individuelle indsatser for de akut indskrevne borgere. Da der samtidig er tale om indskrivning på allerede godkendte pladser i modsætning til den tidligere akutbestemmelse, finder Socialtilsyn Hovedstaden det uklart, hvilken tilsynsmæssig merværdi orienteringsforpligtelsen skal understøtte. Socialtilsynet kan endvidere vanskeligt anvende oplysninger om konkrete akutte indskrivninger i sit tilsynsarbejde, idet der føres et risikobaseret driftsorienteret tilsyn, og idet tilbuddene som udgangspunkt kun besøges som led i det løbende tilsyn med flere års mellemrum. Kravet vurderes på den baggrund at kunne medføre unødigt bureaukrati uden en tilsvarende tilsynsfaglig gevinst.

- **Registrering på Tilbudsportalen**: Socialtilsyn Hovedstaden anbefaler, at forhåndsgodkendte akutpladser registreres og synliggøres på Tilbudsportalen for at understøtte gennemsigtighed, kapacitetsoverblik og kommunernes mulighed for hurtigt at identificere relevante akutforanstaltninger.

2. Friplejeboliger omfattes af socialtilsynets tilsynsforpligtelse

Socialtilsyn Hovedstaden har følgende bemærkninger til forslaget:

- **Samspil mellem certificering og godkendelse:** Socialtilsyn Hovedstaden finder, at samspillet mellem Sundhedsstyrelsens certificering og socialtilsynets godkendelse bør afklares nærmere. Hvis certificering fra Sundhedsstyrelsen er en forudsætning for godkendelse, forekommer det unødigt bureaukratisk, at socialtilsynet efterfølgende skal træffe afgørelse om ophør af godkendelsen ved bortfald eller tilbagekaldelse af certificeringen.

- **Økonomisk tilsyn:** Socialtilsyn Hovedstaden bemærker, at det bør præciseres, om friplejeboliger omfattes af socialtilsynets økonomiske tilsyn på lige fod med øvrige tilbud, herunder om reglerne i takstfinansieringsbekendtgørelsen finder anvendelse.

- **Specialistfunktioner og koncernforhold:** Socialtilsyn Hovedstaden anmoder om en afklaring af, om reglerne om specialistfunktioner, herunder med hensyn til koncerner, også vil gælde for de friplejeboliger, som fremover omfattes af socialtilsynets tilsyn.

- **Registrering på Tilbudsportalen**: Socialtilsyn Hovedstaden anbefaler, at friplejeboliger samt oplysninger om Sundhedsstyrelsens certificering registreres og fremgår af Tilbudsportalen.

3. Karantænereglen skærpes

Socialtilsyn Hovedstaden er positiv over for de foreslåede skærpelser af karantænereglerne og den øgede udveksling af oplysninger mellem socialtilsynene. Socialtilsyn Hovedstaden har følgende bemærkning til forslaget:

- **Karantæne ved frivillig lukning:** Socialtilsyn Hovedstaden foreslår, at der gives mulighed for at træffe afgørelse om karantæne for tilbud, der lukker sig selv under en verserende tilsynssag. Baggrunden er, at der forekommer tilfælde, hvor tilbud lukker, inden socialtilsynet har mulighed for at træffe afgørelse om ophør.

4. Skærpelse af krav til bestyrelsen

Socialtilsyn Hovedstaden hilser de foreslåede ændringer vedrørende bestyrelsessammensætning velkomne. Socialtilsyn Hovedstaden har følgende bemærkninger til forslaget:

- **Nærtstående personers deltagelse i bestyrelsen:** Socialtilsyn Hovedstaden foreslår, at reglerne i socialtilsynslovens § 14, stk. 3, i forlængelse af den foreslåede ændring også udvides til at omfatte nærtstående personer til de personer, der er nævnt i bestemmelsen. Herved vil reglerne ikke kunne omgås ved eksempelvis at indsætte ægtefæller, børn, søskende eller forældre i bestyrelsen.

- **Præcisering af begreberne ”tilbudsleder” og ”ejer”:** Socialtilsyn Hovedstaden finder, at begreberne ”tilbudsleder” og ”ejer” bør præciseres nærmere i relation til socialtilsynslovens § 14, stk. 2. Socialtilsynet oplever ofte tilbud med flere personer i ledelsen eller flere ejere med væsentlig indflydelse, og det bør derfor tydeliggøres, hvilke personer bestemmelserne omfatter.

- **Medarbejderrepræsentation:** Socialtilsyn Hovedstaden vurderer, at den foreslåede formulering vedrørende medarbejderrepræsentation indebærer en risiko for, at bestemmelsen mister sin praktiske betydning. Der bør derfor stilles krav om dokumentation for, at medarbejderne har været orienteret om muligheden for repræsentation, og at der har været en reel og åben proces for tilkendegivelse af interesse. Socialtilsynet anbefaler

desuden, at det præciseres, om en medarbejderrepræsentant kan være ansat i en administrativ funktion på tværs af koncernen frem for i det konkrete tilbud.

5. Oplysningspligten udvides

Socialtilsyn Hovedstaden er positiv over for de foreslåede udvidelser af oplysningspligten. Socialtilsyn Hovedstaden har følgende bemærkninger til forslaget:

- **Oplysninger om konsulentydelser fra nærtstående parter:** Socialtilsyn Hovedstaden foreslår, at oplysningspligten udvides til også at omfatte betaling for konsulentydelser leveret af ejere, bestyrelsesmedlemmer, medlemmer af tilbudsledelsen eller nærtstående personer. En sådan oplysningspligt vil styrke gennemsigtigheden i tilbuddenes økonomiske dispositioner og understøtte socialtilsynets mulighed for at føre et kvalificeret økonomisk tilsyn.

- **Oplysninger om lederes øvrige erhvervsaktiviteter:** Socialtilsyn Hovedstaden foreslår, at ledere af sociale tilbud pålægges at oplyse, om de samtidig varetager arbejds-, ledelses- eller bestyrelsesfunktioner i andre virksomheder eller organisationer. Oplysningerne vil kunne indgå i vurderingen af ledelsens kapacitet til at sikre en forsvarlig drift af tilbuddet, af eventuelle interessekonflikter samt af, om lønniveauet er sagligt begrundet i de opgaver og det ansvar, som den pågældende varetager.

6. Skærpede krav vedrørende straffeattester

Socialtilsyn Hovedstaden har følgende bemærkninger til forslaget:

- **Præcisering af ansvar for indhentelse af straffeattester på vikarer:** Socialtilsyn Hovedstaden finder det uklart, om sociale tilbud skal indhente og opbevare straffeattester på vikarer, der kommer via eksterne vikarbureauer, eller om denne forpligtelse påhviler vikarbureauerne. Det foreslås, at ansvarsfordelingen præciseres nærmere.

- **Straffeattester for vikarer fra koncernforbundne vikarbureauer:** Socialtilsyn Hovedstaden foreslår, at sociale tilbud altid pålægges pligt til at indhente straffeattester på vikarer fra vikarbureauer, der er koncernforbundet med tilbuddet. Dette vil bidrage til at sikre ensartede krav og styrket kontrol.

- **Opbevaring af straffeattester:** Socialtilsyn Hovedstaden bemærker, at mange sociale tilbud i dag ikke opbevarer indhentede straffeattester, når de har påset dem. Dette kan give udfordringer i forhold til socialtilsynets kontrol af, om reglerne om indhentelse af straffeattester er overholdt, herunder hvis socialtilsynet anmoder om at få en straffeattest fremsendt. Socialtilsyn Hovedstaden foreslår derfor, at reglerne om dokumentation og opbevaring af straffeattester præciseres nærmere.

Afsluttende tværgående bemærkninger og forslag

Ud over de ovenfor anførte bemærkninger til lovforslagets enkelte hovedpunkter finder Socialtilsyn Hovedstaden anledning til at fremsætte følgende tværgående bemærkninger og forslag, som efter socialtilsynets vurdering vil kunne styrke gennemsigtigheden, myndighedssamarbejdet og indsatsen mod snyd og svigt på socialområdet.

- **Oplysninger om strafferetlige forhold:** Der bør tilvejebringes hjemmel til, at politiet på begrundet anmodning fra socialtilsynet kan udlevere oplysninger om en konkret persons offentlige straffeattest uden samtykke fra den person, oplysningerne vedrører. Alternativt bør socialtilsynet tillægges adgang til Kriminalregisteret. Formålet er at muliggøre opslag i forbindelse med godkendelse af tilbud og ansættelse af ledere samt ved begrundet mistanke om kriminelle forhold hos ledere eller ansatte.

- **Anbringelse på eget værelse og kollegielignende opholdssteder:** Socialtilsyn Hovedstaden finder, at muligheden for at anbringe børn og unge på eget værelse eller kollegielignende opholdssteder, jf. barnets lov § 43, stk. 5, bør begrænses og præciseres nærmere i lovgivningen eller vejledningsmaterialet.
  Socialtilsynet har siden 2014 set mange eksempler på, at anbringelsesformen anvendes på en måde, som reelt indebærer en omgåelse af socialtilsynets godkendelses- og tilsynskompetence. I en række tilfælde adskiller indsatsens karakter og pris sig ikke væsentligt fra andre anbringelsesformer, der er omfattet af socialtilsynets godkendelses- og tilsynsordning.

- **Tilbagebetaling ved manglende levering af indsatser:** Socialtilsyn Hovedstaden oplever i praksis tilfælde, hvor der genereres overskud på baggrund af indsatser, som helt eller delvist ikke leveres til borgeren som forudsat. Der kan eksempelvis være tale om manglende normering, ubesatte stillinger eller en lavere andel af faglært personale end det niveau, der ligger til grund for kommunernes betaling.

  Det bør overvejes, om der kan indføres regler om tilbagebetaling til de visiterende og betalende kommuner i tilfælde, hvor væsentlige dele af den forudsatte indsats ikke er leveret. En sådan ordning vil understøtte, at offentlige midler anvendes til det formål, de er bevilget til, og modvirke, at manglende levering af aftalte indsatser økonomisk kan betale sig for tilbuddet.

- **Økonomisk gennemsigtighed og revisionskrav:** Socialtilsyn Hovedstaden foreslår, at de nøgletal, som sociale tilbud skal indberette efter socialtilsynsbekendtgørelsens § 14, indrettes således, at de kan sammenholdes direkte med budgetposterne i budgetskemaet, så eventuelle afvigelser identificeres tydeligt.

Herudover foreslås det, at kravene til revision af private tilbuds regnskaber skærpes og præciseres, herunder at:

- afvigelser mellem godkendt budget og regnskab på mere end en nærmere fastsat procentsats skal forklares og efterprøves af revisor,
- socialtilsynslovens § 18 henviser til SOR 6 og SOR 7, således at det tydeliggøres, at revisor skal udføre juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision,
- revisor forpligtes til at redegøre for sine revisionshandlinger og begrunde vurderingen af væsentlige afvigelser,
- det præciseres, hvad der forstås ved sparsommelig og effektiv drift.

Det bør endvidere præciseres, om private tilbud kan budgettere med et ønsket overskud, da den nuværende retstilstand opleves som uklar og giver anledning til betydelige fortolkningsmæssige udfordringer. Socialtilsynet skal påse, at tilbuddene er økonomisk bæredygtige. Det fremstår imidlertid uklart, hvordan den fornødne soliditet skal kunne oparbejdes, hvis private tilbud ikke må budgettere med et overskud.

- **Koncernforhold og økonomiske dispositioner:** Der bør indføres et udtrykkeligt forbud mod, at sociale tilbud udlåner midler til andre selskaber, herunder koncernforbundne selskaber. Der bør endvidere tilvejebringes hjemmel til, at socialtilsynet om nødvendigt kan kræve indsigt i interne regnskaber for selskaber, som et socialt tilbud er koncernforbundet med.

- **Oplysninger om ophørte tilbud:** Socialtilsyn Hovedstaden finder, at der bør skabes større gennemsigtighed om tilbud, der er ophørt efter tilsynsmæssige indgreb. Det foreslås derfor, at ophørte tilbud fortsat fremgår af Tilbudsportalen i en afgrænset periode med tydelig angivelse af årsagen til ophøret og af, om ophøret er sket frivilligt eller som følge af en afgørelse fra socialtilsynet. Alternativt kan der etableres et offentligt register over ophørte tilbud. Formålet er at styrke gennemsigtigheden og give kommuner samt socialtilsyn bedre mulighed for at identificere aktører, der tidligere har drevet tilbud, som er ophørt på grund af væsentlige kvalitetsmæssige eller økonomiske problemer. Herved styrkes grundlaget for at forebygge snyd og svigt på socialområdet. Et offentligt register vil dog kunne medføre, at nogle tilbud vælger at lukke frivilligt, inden der træffes afgørelse om ophør. Denne udfordring kan i højere grad imødekommes ved fortsat offentliggørelse på Tilbudsportalen.

- **Særlig kriminalitetsbestemmelse på socialområdet:** Det bør overvejes at indføre en særlig strafbestemmelse vedrørende berigelseskriminalitet begået som led i driften af sociale tilbud.

  Socialtilsyn Hovedstaden vurderer, at eksisterende bestemmelser om eksempelvis bedrageri og mandatsvig ikke altid er velegnede til at håndtere denne type sager. Det er socialtilsynets

erfaring, at sådanne sager kan være vanskelige at efterforske og retsforfølge, blandt andet fordi det kan være uklart, hvem der konkret har lidt et tab, og hvordan tabet skal opgøres.

- **Styrket dataløsning for socialtilsynene:** For at understøtte et målrettet og ressourcemæssigt effektivt økonomisk tilsyn er der behov for at etablere bedre muligheder for systematisk indsamling og sammenstilling af relevante data på tværs af myndigheder og registre. Et styrket datagrundlag vil gøre det muligt for socialtilsynene i højere grad at identificere risikoforhold og målrette kontrolindsatsen dér, hvor behovet er størst. Socialtilsyn Hovedstaden foreslår derfor, at der etableres en styrket dataløsning, som giver socialtilsynene adgang til at indhente og sammenkøre relevante oplysninger om tilbuddenes økonomiske, organisatoriske og ledelsesmæssige forhold på en effektiv og sikker måde.

  Følgende registre og datakilder bør indgå i løsningen:

  - **CVR-registeret:** Oplysninger om selskabskonstruktioner, ejerforhold og tilknyttede virksomheder.
  - **CPR-registeret:** Oplysninger om familie- og adresseforhold med relevans for vurdering af interessefællesskaber blandt ansatte, ledelse og ejere.
  - **SKAT (herunder eIndkomst):** Oplysninger om lønudbetalinger, antal ansatte og eventuelle ansættelsesforhold på tværs af virksomheder med tilknytning til tilbuddet.
  - **Tinglysningsregisteret:** Oplysninger om ejerskab af fast ejendom.
  - **Motorregisteret:** Oplysninger om ejerskab af motorkøretøjer.
  - **Strafferegisteret:** Oplysninger om relevante strafferetlige forhold vedrørende ledelse, ejere og personer med væsentlig tilknytning til selskabskonstruktionen.
  - **Data fra tilbuddenes budgetter:** Oplysninger om budgetteret medarbejderforbrug samt udgifter fordelt på relevante poster.
  - **Oplysninger fra socialtilsynene:** Oplysninger om tidligere sanktioner, skærpet tilsyn, ophør af godkendelse og øvrige myndighedsreaktioner på tværs af socialtilsynene.
  - **Underretninger fra Hvidvasksekretariatet:** Oplysninger med relevans for det økonomiske tilsyn.

- **Forhøjelse af socialtilsynenes indtægtsloft**

  Lovforslaget indebærer samlet set en række nye opgaver for socialtilsynene. Socialtilsyn Hovedstaden forudsætter derfor, at der samtidig sker en tilsvarende forhøjelse af socialtilsynenes indtægtsloft.

Socialtilsyn Hovedstaden ser frem til den videre behandling af lovforslaget og står gerne til rådighed for en nærmere dialog om de anførte bemærkninger og forslag.

Venlig hilsen

Mette Marie Koudal Engberg (mejo10)
Jurist
Socialtilsynet Staben
www.socialtilsyn.frederiksberg.dk/

DANSKE REVISORER FSR

Social- og Boligministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Att.: Fuldmægtig Marie Octavia Louise Johansen
Pr. mail til: jurint@sm.dk; cc: lla@sm.dk; molj@sm.dk

20. marts 2026

FSR – danske revisorer

Børsgade 4, 4. sal
DK - 1215 København K

Telefon +45 7225 5703
fsr@fsr.dk
www.fsr.dk

CVR. 55 09 72 16
Danske Bank
Reg. 9541
Konto nr. 2500102295

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og forskellige andre love (Udmøntning af aftale om styrket indsats mod snyd og svigt på sociale tilbud og afskaffelse af ikke godkendte tilbud) – sagsnr. 2025 - 642

FSR – danske revisorer takker for muligheden for at kommentere lovudkastet. Vi mener, at udkastet til lovforslaget indeholder en række stramninger og præciseringer, som kan styrke tilsynet med de sociale tilbud i tråd med den politiske *aftale om styrket indsats mod snyd og svigt på sociale tilbud og afskaffelse af ikke-godkendte tilbud* af 9. januar 2026.

FSR – danske revisorer ser stadig en række uklarheder i den gældende lovgivning, som ikke bliver adresseret i lovudkastet. Disse uklarheder og vores forslag til præciseringer er beskrevet herunder.

Da høringsfristen falder lige op til et Folketingsvalg, er det lovforberedende arbejde sat i bero. Vi opfordrer derfor den kommende minister og det kommende Folketing til at sikre endnu større klarhed for både tilbud, revisorer og socialtilsyn, end det foreliggende lovudkast vil kunne skabe.

Elementer i det foreliggende udkast, som kan styrke tilsynet med sociale tilbud

FSR – danske revisorer noterer, at lovudkastet bl.a. vil stramme eller præcisere bestemmelser om

- Akutanbringelser og forhåndsgodkendelse af tilbud - §5
- Tilbuddenes oplysningspligt - §12
- Indhentelse af straffeattester - §12a
- Tilbuddenes bestyrelser - §14
- Karantæne og rettighedsfrakendelse - §14a og b

FSR – danske revisorer anser disse ændringer for at være fornuftige og egnede til at styrke det økonomiske tilsyn med de sociale tilsyn, i tråd med den politiske *aftale om styrket indsats mod snyd og svigt på sociale tilbud og afskaffelse af ikke-godkendte tilbud* af 9. januar 2026.

Transaktioner med nærtstående parter

Mange af de sager, hvor der er sket snyd og svigt vedrører aflønning og transaktioner med nærtstående parter, herunder ejeren, venner, bekendte og familie til ledelsen mv. Forholdet om ansættelse af nærtstående parter er indarbejdet i lovforslaget, men der nævnes ikke noget om samhandel med nærtstående parter. Hvis man ønsker en styrket indsats mod snyd og svigt på sociale tilbud anbefaler FSR – danske revisorer, at

- Alle transaktioner med nærtstående parter skal meddeles til tilsynet med en beskrivelse af transaktionen og prisen samt hvorvidt det vurderes, om transaktionerne er sket på normale markedsvilkår.
- Det kunne overvejes, om kravet med oplysninger om transaktioner med nærtstående parter ligeledes skal være et krav i tilbuddets årsrapport, så eksterne interessenter kan tilgå informationerne, når årsrapporten offentliggøres. Der kan søges inspiration i årsregnskabslovens § 69, der gælder for fonde. Hvis en virksomhed aflægger sin årsrapport efter regnskabsklasse C, er det alene transaktioner med nærtstående parter, der ikke er sket på normale markedsvilkår, der skal fremgå af noten til årsrapporten, jf. årsregnskabsloven § 98 c, stk. 6. FSR vurderer, at det kan have en præventiv indvirkning, hvis alle transaktioner med nærtstående parter oplistes.

Uklarheder i gældende lov, som lovudkastet ikke adresserer

Alle aktører på området – de sociale tilbud, revisorerne og socialtilsynet – har brug for klare, fælles rammer for tilsynet med tilbuddenes økonomi.

De uklarheder om en række centrale begreber og vurderinger, som tilbuddene, revisorerne og Socialtilsynene skal foretage i dag, og som lovudkastet kun delvist vil eliminere, giver risiko for utilsigtede fejl. Uklarhederne kan selvsagt også være en byrde for de sociale tilbud, som faktisk forsøger at efterleve lovgivningen. Desuden giver uklarheden for stor fleksibilitet til de sociale tilbud, der ønsker at bøje reglerne bevidst.

Der er fortsat forhold i den gældende lov, som er til fortolkning, og som tolkes forskelligt både imellem tilbud, tilsynene, men også imellem revisorerne, som man med fordel kunne definere klart i lovgivningen, herunder:

Udbytte

Lovforslaget tager ikke stilling til udbytte. Tilsynene ser forskelligt på udbytte, i forhold til hvornår det er forsvarligt eller uforsvarligt.

FSR – danske revisorer opfordrer til, at lovgivningen er klar, når det kommer til udbytte, herunder, at det er tydeligt, hvornår udbytte er forsvarligt eller uforsvarligt.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Økonomisk tilsyn (§ 11 a)

§ 11 a, stk. 2, nr. 1, lyder:
Stk. 2. Som led i vurderingen efter stk. 1 skal socialtilsynet sikre sig følgende:
1) At revisor ikke har anført forbehold eller væsentlige supplerende oplysninger til årsregnskabet.

FSR - danske revisor anbefaler, at sætningen i nr. 1 ændres til:
1) At revisor ikke har modificeret konklusionen eller angivet fremhævelse af forhold i regnskabet i sin erklæring.

Dette for at sikre overensstemmelse med betegnelserne i bekendtgørelse om godkendte revisorers erklæringer, som finder anvendelse for revisorer ved afgivelse af erklæringer med sikkerhed.

Socialtilsynet skal i sin vurdering af, om et tilbud har den fornødne økonomiske kvalitet, tage udgangspunkt i de oplysninger,

- der fremgår af de økonomiske nøgletal, jf. § 12, stk. 5,
- årsbudgettet, jf. § 16,
- det private tilbuds årsregnskab, jf. § 17, og
- revisionspåtegningen, jf. § 18.

FSR – danske revisorer anbefaler, at revisionsprotokollen tilføjes til denne oplistning af oplysninger i § 11 a, stk. 4.

Tilbuddenes oplysningspligt (§ 12)
§ 12 omhandler tilbuddenes oplysningspligt. Denne beskriver en række oplysninger som et tilbud skal give af egen drift, herunder:

- Straks give socialtilsynet oplysninger om *væsentlige ændringer* i forhold til godkendelsen
- Uden unødigt ophold give socialtilsynet oplysninger om bekymrende forhold og hændelser i tilbuddet som har betydning for socialtilsynets risikovurdering, herunder andre tilsynsmyndigheders tilsynsmæssige skridt overfor tilbuddet

Ovenstående *væsentlige ændringer* er ikke beskrevet i loven, men jf. høring til vejledning om økonomisk tilsyn fremgår det, at der skal være tale om ændringer i tilbuddet, som er så omfattende, at det kræver en ændring i tilbuddets godkendelse. Dette bør præciseres i lovteksten.

Revisorer og driftsherrer skal bl.a. af egen drift:

- Give socialtilsynet de *relevante og nødvendige* oplysninger om et tilbuds og koncerners/koncernlignende konstruktioners økonomiske forhold

Det er ikke i loven defineret, hvad der forstås ved *relevante og nødvendige* oplysninger om de økonomiske forhold. Det står således ikke klart for revisor, hvad der udløser pligten om meddelelse. For at revisor ikke bryder sin tavshedspligt, jf. revisorlovens § 30, skal der være en klar hjemmel til, hvilke oplysninger revisor må videregive til socialtilsynet.

Af 3.7.3. fremgår det, at der foreslås at udvide tilbuddenes oplysningspligt vedrørende forhold, der har relevans for socialtilsynet. Selvom afsnittet vedrører udvidelse af tilbuddenes oplysningspligt står der, at revisor får en pligt til at orientere socialtilsynet:

- Når der ansættes en ny leder med ansvar for den daglige drift
- Ved ansættelse af personale, som er i familie med eller på anden måde er nærtstående til ledelsen, ledergruppen, bestyrelsen eller ejerkredsen i tilbuddet

- Hvis fastansat personale, herunder også en ansat leder, i et tilbud er ansat i en eller flere virksomheder indenfor en koncern eller koncernlignende konstruktion

Revisor er uafhængig af kunden / tilbuddet, og er ikke nødvendigvis oplyst løbende om sådanne dispositioner. Man kan læse forslaget som om, at det allerede er ved ansættelse af revisor, skal oplyse socialtilsynet herom.

Det vil være et omfattende arbejde, men hvis man ønsker, at revisor skal oplyse socialtilsynet om ovenstående forhold, bør det præciseres, hvornår det i givet fald skal kontrolleres (en gang om året eller løbende).

Hvis forholdet fastholdes, bør der samtidig vejledes om, hvordan revisor skal foretage denne kontrol. Revisor kan udføre kontrol heraf ved indhentning af en ledelseserklæring hos leder/bestyrelse og dermed afdække forholdet. Revisor har ikke mulighed for at kontrolleret om personale er i familie eller i øvrigt nærtstående med leder eller ejer.

Hvis man ønsker en styrket indsats mod snyd og svigt på sociale tilbud anbefaler FSR – danske revisorer, at der indarbejdes en meddelelsesforpligtigelse for det sociale tilsyn og revisor om at oplyse socialtilsynet om, at revisor er fratrådt i utide samt begrundelsen for revisors fratræden. Denne meddelelse vil være en vigtig information til brug for tilsynenes risikovurdering af det enkelte tilbud.

Årsregnskabsloven og regnskabsklasser (§ 17)
FSR – danske revisorer gør opmærksom på, at det er uhensigtsmæssigt, at der ikke er overensstemmelse mellem kravene i årsregnskabsloven og lov om socialtilsyn i forhold til, hvornår, der skal aflægges årsregnskab efter de forskellige regnskabsklasser. Lov om socialtilsyn siger, at alle tre grænseværdier skal være oversteget, før der skal aflægges efter regnskabsklasse B, mens årsregnskabsloven kun siger, at to grænseværdier skal være oversteget.

Derudover er det uhensigtsmæssigt, at der i lov om socialtilsyn tages udgangspunkt i, at der findes to regnskabsklasser – klasse A og B, uagtet at der vil være flere af de kommercielle tilbud som i henhold til årsregnskabsloven vil ligge i en højere regnskabsklasse. Dette medfører, at der er forskellige tilgange i de respektive tilsyn. Nogle tilsyn tolker af § 17, at "medmindre følge af særlige regler" kan betyde regnskabsklasse C.

FSR – danske revisorer opfordrer til, at § 17 ensrettes med årsregnskabslovens bestemmelser om regnskabsklasser.

Derudover er der, brug for en mere specifik skildring af, hvornår der er tale om et "årsregnskab" aflagt efter årsregnskabsloven (som rapporteres til Erhvervsstyrelsen) og en "årsrapport" (den årlige rapportering til Socialtilsynet/tilbudsportalen).

Uklare forventninger til revisors arbejde (§ 18)
FSR finder det essentielt, at revisors primære opgave er revision af årsregnskabet i overensstemmelse med gældende revisionsstandarder, og i overensstemmelse med de krav, der fremgår af revisionsbekendtgørelsen.

Af § 4 i revisionsbekendtgørelsen fremgår det, at der foretages *sædvanligvis* revision i årets løb. Såfremt det er forventningen at der altid foretages løbende revision, bør det præcises i § 4, herunder præcisering af forventningerne til revisors arbejde i årets løb.

Der er ikke krav om budgettal i årsregnskaberne, hverken i revisionsbekendtgørelsen eller i lovgivningen i øvrigt, men trods dette, så er der tilsyn der jf. særskilt "kravliste" til årsregnskaberne forventer, at der er budgettal i årsregnskaberne og "truer" med omtale

i tilsynsrapporten (og dermed oftest på Tilbudsportalen), hvis ikke revisor leverer de ønskede sær-oplysninger.

Såfremt socialtilsynene forventer løbende revisionshandlinger, som ikke følger af revisvisionsbekendtgørelsen, skal disse handlinger hjemles i revisionsbekendtgørelsen. Tilsvarende skal krav om budgettal i årsregnskaberne hjemles, såfremt dette kræves af tilsynene. Manglende hjemmel på dette punkt kan skabe urealistiske forventninger til revisors rolle og bidrage til usikkerhed om ansvar og pligter.

Ifølge § 18, skal revisor ved den afsluttende revision bl.a. **påse** følgende:

1. At regnskabet er opstillet i overensstemmelse med gældende regler
2. At regnskabet ikke afviger væsentligt fra det af socialtilsynet godkendte budget
3. At regnskabet ikke indeholder udgifter uvedkommende for tilbuddets virksomhed
4. At regnskabet ikke indeholder væsentlige fejl og mangler
5. At de dispositioner, er er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter og med indgåede aftaler og sædvanlig praksis
6. At de økonomiske nøgletal oplyst af tilbuddet i tilbuddets årsrapport, er i overensstemmelse med tilbuddets regnskab
7. At udgifter til leje af fast ejendom ikke overstiger, hvad der anses for normale lejeudgifter for tilsvarende ejendom, der anvendes til tilsvarende formål (markedsleje)
8. At vederlagt til bestyrelsesmedlemmer ikke overstiger, hvad der anses for sædvanligt efter hvervets art og arbejdets omfang
9. At der ikke i regnskabet er medregnet goodwill
10. At transaktioner mellem enkelte enheder i en koncern eller koncernlignende konstruktion sker på markedsvilkår i overensstemmelse med, hvad der kunne være opnået, hvis transaktionerne var sket mellem uafhængige parter

Som angivet i teksten ovenfor er der flere forhold, som der ikke er en nærmere forklaring til, herunder *væsentlige afvigelser*, *udgifter uvedkommende*, *normale lejeudgifter for tilsvarende ejendom* og *bestyrelseshonorar, der anses for sædvanligt*.

I øvrigt savner vi som revisorer en beskrivelse af betydningen af ordet *påse*, herunder hvad der f.eks. følger med hertil, hvis det påses, at regnskabet f.eks. afviger væsentligt fra det af socialtilsynet godkendte budget.

FSR – danske revisorer bidrager gerne til det videre arbejde og uddyber selvfølgelig også gerne ovenstående bemærkninger.

Med venlig hilsen

Kasper Frølich Kristensen
Statsautoriseret revisor og chef for revision og regnskab

Social- og Boligministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Socialtilsyn Nord
Postadresse:
Springvandspladsen 5
9800 Hjørring
Telefon 7233 6930
socialtilsynnord@hjoerring.dk
www.socialtilsynnord.hjoerring.dk

Den 20-03-2026

Sagsnr.: 27.00.00-G01-32-26

Høring over udkast til vejledning

Social- og Boligministeriet sendte den 19. februar 2026 udkast til ændring af lov om socialtilsyn og forskellige andre love, i høring hos blandt andre Socialtilsyn Nord, Hjørring Kommune.

Socialtilsyn Nord takker for denne lejlighed til at afgive høringssvar til udkastet. Socialtilsyn Nords kommentarer følger nedenfor.

Indhold

Socialtilsyn Nord har i nedenstående kommentarer til følgende:

1. Hensigten med loven opfyldes ikke med de foreslåede initiativer
2. Akutanbringelser
3. Akutanbringelser ved fagpersoner
4. Forhåndsgodkendelse af akutanbringelser
5. Oplysningspligten om strafbare forhold
6. Oplysningspligten for koncerner og koncernlignende konstruktioner
7. Karantæne for ledere
8. Aktindsigt
9. Karantæne
10. Tilbudsportalen

Ad 1 – Hensigten med loven opfyldes ikke med de foreslåede initiativer
På side 18 i høringsloven fremgår:

"*På baggrund af "Aftale om styrket indsats mod snyd og svigt på sociale tilbud om afskaffelse af ikke-godkendte tilbud" af 9. januar 2026 finder Social- og Boligministeriet, at det skal sikres, at omsorgen for både børn, unge og voksne varetages inden for en godkendt ramme, hvor socialtilsynet har sikret, at der er den fornødne kvalitet.* ***Derfor skal muligheden for at placere borgere i tilbud, hvor socialtilsynet hverken har godkendelses- eller tilsynskompetencen, afskaffes****. I stedet skal godkendte tilbud, herunder godkendte plejefamilier, have mulighed for at blive godkendt til i akutte situationer tillige at modtage børn, unge og voksne uden for rammerne af tilbuddets generelle godkendelse."*

Socialtilsyn Nord mener ikke, at de foreslåede initiativer i loven, vil opfylde dette formål. Socialtilsyn Nord mener, at trods gennemførslen af disse initiativer, vil der i praksis fortsat være enheder, som leverer indsats af en karakter og i et omfang, hvor det for den konkrete borger kan sidestilles med ophold i et botilbud eller på et børne- og ungehjem, men hvor indsatsen fortsat ikke vil blive omfattet af socialtilsynets tilsynskompetence. Det indebærer, at denne indsats – trods der er tale om omsorg for både børn, unge og voksne – fortsat ikke vil blive varetaget inden for en godkendt ramme, hvor socialtilsynet har hjemmel til at påse, at det sker med den fornødne kvalitet.

Socialtilsynet har den forståelse, at der i praksis er eksempler på, at børn og unge angiveligt placeres på eget værelse med massiv døgnstøtte efter barnets lov § 43, stk. 1, nr. 5. Socialtilsynet har ikke tilsynet med den type tilbud og har ingen mulighed for at sikre, at der leveres den fornødne kvalitet.

Ligeledes er det vores forståelse, at der på voksenområdet er eksempler på, at der leveres bostøtte til borgere i egen lejlighed efter servicelovens § 85, til borgere der ligeledes har behov for massiv døgnstøtte. Omfanget af støtte giver indtryk af en indsats, der kan sidestilles med enkeltmandstilbud efter servicelovens § 107 eller § 108. Hertil er det ikke uhørt, at den enhed, der leverer denne støtte til borger, også leverer det lejemål, borger bor i – enten direkte eller via fx et søsterselskab, der ejer en udlejningsejendom. Når der leveres bostøtte til borgere i egen lejlighed, har socialtilsynet ikke godkendelses- eller tilsynskompetence, og har ikke hjemmel til at sikre, at der leveres den fornødne kvalitet.

Denne form for indsats, hvor man placerer en ung på eget værelse eller tilsvarende yder bostøtte til borger i eget hjem i et omfang, hvor det er at sidestille med et botilbud – dét løser man ikke ved denne lovændring. De tilbud vil stadig kunne oprettes uden godkendelse og uden tilsyn fra socialtilsynet.

Det bemærkes derfor, at det ikke er tilstrækkeligt at ændre reglerne for de akutte anbringelser, hvis ønsket er at sikre, at omsorgen for alle anbragte børn og unge samt voksne visiteret til støtte, foregår i en godkendt ramme.

Socialtilsyn Nord kan ikke entydigt pege på konkrete enheder eller tilfælde som ovenstående, men en internet-søgning peger på, at der er flere udbydere af denne form for løsninger. Det bemærkes i den forbindelse, at socialtilsynet ingen kompetence har i forhold til at undersøge og vurdere på sådanne konstruktioner, som socialtilsynet måtte blive gjort bekendt med: Socialtilsynet har ingen tilsynskompetence på denne type indsats og kan derfor ikke gå ind i sagerne, og hverken kommunerne eller enhederne har nogen forpligtelse til at orientere socialtilsynet. Derfor har vi ingen mulighed for at undersøge den type tilbud yderligere.
Det er Socialtilsyn Nord erfaring, at denne type ydelser anvendes i et ikke ubetydeligt omfang i kommunerne.

Forslag til ændring
Socialtilsyn Nord foreslår, at det sikres at lovgivningen ændres, ikke kun for akutanbringelse i ikke godkendte tilbud, men på andre områder hvor der varetages omsorg for børn, unge og voksne udenfor en godkendt ramme.

Det foreslås, at lov om socialtilsyn ændres sådan, at § 4 i lov om socialtilsyn udvides sådan, at tilfælde som ovenstående omfattes af socialtilsynenes tilsynskompetence.

Hertil bør socialtilsynet have beføjelser i forhold til at undersøge sådanne eksempler, med henblik at vurdere, om det konkrete tilfælde bør omfattes af socialtilsynets tilsynskompetence eller ej; tilsvarende de botilbudslignende boformer, der er nævnt i § 4.

Endelig kan reglerne med fordel præciseres for hvornår man kan kalde det ”eget værelse” eller ”egen lejlighed”. Det er fx socialtilsynets opfattelse, at børn og unge der bor på eget værelse, bør have egen lejekontrakt som er godkendt gennem Familieretshuset.

Ad 2 - Akutanbringelser
Det følger af udkastet, at reglerne omkring akutanbringelser skal ændres, så kommunerne ikke længere akut kan placere borgere i tilbud, der ikke er godkendt, men at de i stedet skal placeres i tilbud, der er forhåndsgodkendte til akutanbringelse af socialtilsynet. Der er i den forbindelse indført regler om straf for at visitere børn eller modtage børn, i tilbud, der ikke er godkendt.

Det bemærkes indledningsvist, at Socialtilsyn Nord bifalder denne ændring.

Når reglerne ændres, er der dog ikke indført hjemmel til at angive, hvem der skal følge op på, om der fortsat placeres borgere i tilbud uden godkendelse fra

Socialtilsynet. Der er ingen, der er forpligtet til at oplyse om akutanbringelser til socialtilsynet, eller anmelde det til politiet, såfremt der bliver lavet akutte anbringelser uden hjemmel.

Vi bemærker, at vi det seneste år et par gange har orienteret tilsynet ved Ankestyrelsen om børn som er anbragt uden hjemmel. Vi har dog ikke pligt til at orientere eller politianmelde forholdet, når vi konstaterer det. I de konkrete sager har det været tilfældigt, at vi har fået viden om det, så det er ikke noget vi er forpligtet til at følge op på. Vi har ikke hjemmel til at undersøge forholdet, da vi ikke har tilsynet med indsatsen, ligesom enhederne heller ikke er forpligtet til at levere materiale til os om deres anbringelser.

Forslag til ændring
Socialtilsyn Nord foreslår at det sikres, at der sikres en form for opfølgning eller tilsyn med, at akutte anbringelser sker indenfor rammerne af loven.

Ad 3 – Akutanbringelse ved fagpersoner
Det følger af udkastet, at der kun kan akutanbringes i forhåndsgodkendte tilbud.

Socialtilsynet bemærker, at det med de foreslåede ændringer ikke længere vil være muligt for kommunerne at lave akutte anbringelser ved fagpersoner med kendskab til det enkelte barn.

Det har umiddelbart betydning for børn der herefter ikke, fx i en akut situation, vil kunne anbringes ved en børnehavepædagog eller en familierådgiver, som de er trygge ved.

Ad 4 – Forhåndsgodkendelse af akutanbringelser
Det følger af udkastet, at Socialtilsynet vil skulle godkende tilbud til at levere pladser til akutanbringelser.

Socialtilsynet bemærker, at kravene for selve godkendelsen er uklare.

Det er eksempelvis uklart, om der er tale om en selvstændig godkendelse til akutpladser, eller pladser, der indgår i den samlede godkendelse for et tilbud. Dette vil være relevant i de tilfælde hvor et tilbud fx ikke har overholdt vilkårene for akutpladser, og dermed skal have inddraget godkendelsen til at have akutpladserne.

Det er også uklart om akutpladserne skal godkendes ud fra kvalitetsmodellen, og om der her stilles samme krav som til øvrige tilbud, herunder fx krav om kendte fysiske rammer. Hvis det skal være kendte fysiske rammer, som ellers er et krav, så vil tilbuddene fx ikke kunne leje en bygning når behovet opstår, fx et ledigt helårs-

sommerhus, men vil fast skulle råde over en fysisk ramme til pladserne. Hvis det kræves at de fast skal råde over pladser, vil det betyde, at tilbuddene bliver forpligtiget til at betale tomgangsudgifter for at have akutpladser.

Det fremgår heller ikke tydeligt, om de godkendte akutpladser skal fremgå af Tilbudsportalen.

Det er endelig uklart, om og hvordan socialtilsynet skal opkræve takst for godkendelse af akutpladser.

Forslag til ændring
Socialtilsyn Nord foreslår, at det sikres at det er tydeligt hvilke krav der er til godkendelsen, evt. i en bekendtgørelse til loven.

Ad 5 – Oplysningspligten om strafbare forhold
Det fremgår af §1 nr. 22, at der indsættes en lang række bestemmelser, om fx krigsforbrydelser, bandekriminalitet osv., som medarbejdere og leder i tilbud, vikarer, bestyrelsesmedlemmer eller plejefamilier ikke må være dømt for, hvis de er ansat i et tilbud eller en plejefamilie, der er godkendt af socialtilsynet.

Aktuelt er hverken tilbud eller plejefamilier forpligtet til af egen drift at oplyse socialtilsynet om, at medarbejdere, vikarer, leder, bestyrelsesmedlemmer eller medlemmer af plejefamilien er blevet dømt for forhold som fx vanvidskørsel, kørsel med stoffer eller alkohol i blodet, dokumentfalsk mv.

Socialtilsyn Nord mener at det er afgørende oplysninger i en vurdering af, om det giver anledning til tilsynsmæssige konsekvenser, herunder fx ophør af den generelle godkendelse.

Forslag
Socialtilsyn Nord foreslår, at det præciseres i § 12 om oplysningspligten, at tilbud og plejefamilier af egen drift skal orientere socialtilsynet såfremt medarbejdere, leder, bestyrelsesmedlemmer eller plejeforældre har eller får en dom, uagtet hvilket strafbart forhold, det omhandler.

Ad 6 – Oplysningspligten for koncerner og koncernlignende konstruktioner
Det fremgår af § 1, nr. 18, at der ændres i lov om socialtilsyn § 12, stk. 3, hvor der indsættes et stykke 5, hvorefter koncerner og koncernlignende konstruktioner skal sende oplysninger om, hvis fastansat personale er ansat i andre virksomheder inden for koncernen eller den koncernlignende konstruktion.

Der er behov for, at alle tilbud indsender disse oplysninger, også selvom de ikke er koncern eller koncernlignende.

Dette skyldes, at selv i tilfælde, hvor der samhandles med en anden virksomhed i mindre omfang, og virksomheden derfor ikke er vurderet som en koncernlignende konstruktion, vil det stadig være relevant for socialtilsynet at vide, for at kunne følge om samhandlen og om ændringer heri måtte give anledning til ændring i vurderingen af, hvorvidt der er tale om en koncernlignede konstruktion. Derudover kan det være relevante oplysninger i det tilfælde, hvor det fx er lederen, der er ansat i flere virksomheder, i forhold til vurdering af samlet lederløn og samlet arbejdstid.

Forslag
Socialtilsyn Nord foreslår, at det foreslåede ændres, så oplysningspligten herom gælder for alle tilbud og ikke kun koncerner og koncernlignende konstruktioner.

Ad 7 – Karantæne for ledere
Det fremgår §1, punkt 28, at lov om socialtilsyn § 14 a ændres i forhold til reglerne om karantæne.

På side 19 fremgår det at ”*Et tilbud kan således ikke have en person ansat som leder eller udpeget til bestyrelsen for tilbuddet, hvis den pågældende har fået en afgørelse om karantæne som leder af et tidligere tilbud”*

På side 22 fremgår det *” Det foreslås dernæst, at en afgørelse om karantæne, som det også er tilfældet i dag, udløser en karantæneperiode på 5 år regnet fra afgørelsestidspunktet, hvori den pågældende person ikke må ansættes som leder af eller udpeges til bestyrelsen for et tilbud.”*

Henset til at det angives, at det er ved ansættelsen af lederen, og ikke efterfølgende, man skal undersøge, om der foreligger en afgørelse om karantæne er, det er uklart om det indebærer, at man ikke skal opsiges, hvis man har fået ansættelse inden afgørelsen om lederkarantæne. Hvis eksempelvis en leder skifter job fire måneder før et tilbud ophører, og det vurderes at lederen er medvirkende til afgørelsen om at tilbuddet ikke længere kan være godkendt og der derfor bliver truffet en afgørelse om lederkarantæne, vil lederen så skulle opsiges fra det job, som lederen har fået fire måneder før afgørelsen, eller betyder det blot, at lederen de næste fem år ikke vil kunne skifte til et andet lederjob?

Umiddelbart gør det tilsvarende sig gældende for bestyrelsesmedlemmer og ejere.

Forslag

Socialtilsyn Nord foreslår, at det præciseres, om man kan beholde den ansættelse man har, på tidspunktet hvor afgørelsen træffes.

Ad 8 – Aktindsigt
Det fremgår på side 22 at:

"Endvidere foreslås det, at socialtilsynet skal have mulighed for at kunne videregive oplysninger om afgørelser om karantæne til et socialt tilbud, hvis tilbuddet anmoder herom med henblik på at få oplyst, hvorvidt tilbuddets ejere, ledere eller bestyrelsesmedlemmer eller eventuelt kommende ledere eller bestyrelsesmedlemmer har fået en afgørelse om karantæne."

Det bemærkes, at man efter gældende regler i offentlighedslovens allerede kan udlevere afgørelser om karantæne. Det er dermed uklart, hvad ændringerne i ovenstående er.

Forslag
Socialtilsyn Nord foreslår, at det præciseres om der er mulighed for, at vi kan give oplysningerne uden brug af reglerne om aktindsigt.

Ad 9 – Karantæne
Det fremgår på side 22 at:
"*Forslaget vil for det første betyde at både ledere, direkte eller indirekte ejere af en eller flere ejerandele eller stemmerettigheder og bestyrelsesmedlemmer, der har forårsaget eller medvirket til de forhold, der dannede grundlag for en afgørelse om ophør af godkendelsen, kan blive pålagt karantæne."*

I selve lovforslaget til ændring af § 14 a, står der i bestemmelsen "ansat som leder af et tilbud"

Det bemærkes, at det i forhold til reglerne om karantæne nogle gange står angivet som "øverste leder" og andre gange som "ledere" i flertal. Det er uklart om hensigten er, at der kan træffes afgørelse i forhold til flere personer med ledelsesansvar, fx faglige ledere eller souschefer, eller kun øverste leder.

Forslag
Socialtilsyn Nord foreslår, at det præciseres om de kun er den øverste leder, eller det potentielt er hele ledelsen, der kan træffes afgørelse om karantæne i forhold til.

Ad 10 – Tilbudsportalen
Der fremgår ikke noget i lovforslaget om oplysninger på Tilbudsportalen. Det bemærkes, at nogle oplysninger med fordel kan angives på Tilbudsportalen.

Det er eksempelvis ikke angivet om friplejeboliger, som socialtilsynet har tilsynet med, fremadrettet skal fremgå på Tilbudsportalen. Herunder kunne man med fordel bede tilbud om at uploade certificeringen fra Sundhedsstyrelsen på Tilbudsportalen med datoer for hvornår den skal fornyes, så det fremgår.

Dette ud fra det hensyn, at det vil følge af ændringerne i i lov om socialtilsyn, at socialtilsynet kun må godkende friplejeboliger, hvis disse har certificeringen fra Sundhedsstyrelsen. Da certificeringen løbende skal fornyes, bør socialtilsynet være opmærksomme på, hvornår den gældende udløber, og denne oplysning kan derfor med fordel fremgå af Tilbudsportalen.

Forslag
Socialtilsyn Nord foreslår, at der tages stilling til hvilke oplysninger, der skal indberettes til Tilbudsportalen.

-o0o-

Har I spørgsmål, er I velkomne til at kontakte jurist Lene Skougaard Magle på telefon 72 33 69 38 eller på mail lene.skougaard.magle@hjoerring.dk.

Med venlig hilsen

Line Hessellund
Tilsynschef

Socialtilsyn ØST Holbæk Kommune

Socialministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Dato: 21. august 2026
Sagsansvarlig: Sara-Sofie Brandt
Telefon: 7236 2996
E-mail: samol@holb.dk

Sendt til jurint@sm.dk

Høringssvar vedr. forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og forskellige andre love (Udmøntning af aftale om styrket indsats mod snyd og svigt på sociale tilbud m.v.)

Socialtilsyn Øst har modtaget ovennævnte udkast i høring (SM Id nr.: 69856102)

Vi vil indledningsvist gerne kvittere for modtagelsen af høringen og over muligheden for at fremkomme med de bemærkninger, som vurderes at have betydning for socialtilsynets opgavevaretagelse. Vi vil gerne helt overordnet anerkende den politiske intention om at sikre, at der ikke på det specialiserede socialområde sker svigt og snyd. Vi bakker til fulde op om denne intention.

Generelle bemærkninger:

Vi har noteret os, at nærværende udgave af udkast til lovforslag er den samme, som den udgave der blev sendt i ekstern høring den 19. februar 2026. Dog med opdatering af titlen på ministeriet og ministeren, og ved omtale af "Aftale om styrket indsats mod snyd og svigt på sociale tilbud og afskaffelse af ikke-godkendte tilbud" af 9. januar 2026 er "regeringen" ændret til "den daværende regering". Vi har ligeledes noteret os, at ikrafttrædelsesdatoen er ændret fra 1. juli 2026 til 1. januar 2027.

Bemærkninger til lovforslaget:

1. **Afskaffelse af kommunernes mulighed for at anvende tilbud, som ikke er godkendt af socialtilsynet.**

Indledningsvist skal vi bemærke, at vi finder det hensigtsmæssigt, at den gældende mulighed for akutanbringelser efter barnets lov og serviceloven ændres med henblik på at sikre, at disse akutindsatser foregår i en ramme, der er underlagt socialtilsynets tilsyn. Vi synes også, at det er meget hensigtsmæssigt, at perioden for akutindsatser forlænges til 12 uger, da det vil øge kommunernes mulighed for på realistisk vis at finde et egnet godkendt tilbud til borgeren. Vi har dog en række bemærkninger og spørgsmål relateret til lovforslaget om akutindsatser, som vi vurderer, vil være relevant at få besvaret, så vi bedst muligt kan varetage tilsynet efter den foreslåede nye ordning.

Det er vores vurdering, at der er nogle udfordringer i forhold til, at den foreslåede tilladelse fra socialtilsynene til forhåndsgodkendelse af akutindsatser ikke skal fremgå af tilbuddets godkendelser.

Dette vurderes at få betydning for følgende;

Manglende gennemsigtighed af økonomien, herunder risiko for misbrug af midler gennem akutindsatser. Pladserne skal efter det oplyste ikke indgå i budgettet, og vi er i tvivl om, hvad der gælder af krav i forhold til regnskab. Dette medfører risiko for et uigennemsigtigt tilsyn med den økonomiske del af

indsatsen, herunder bliver det vanskeligt at vurdere om pris og kvalitet hænger sammen i forhold til akutindsatserne.

Vi kan være bekymrede for, at lovforslaget vil medføre, at vi vil skulle godkende ganske vide rammer for de foreslåede akutindsatser, hvormed risikoen for kvalitetsmangler forøges. Det er vores erfaring i vores driftsorienterede tilsyn med tilbud, at hvis der er godkendt mange indsatser, målgrupper og fysiske rammer øges kompleksiteten også i tilbudsdriften. Dette kan yderligere forværres af akutindsatserne. Det er her afgørende at bemærke, at vi ud fra vores erfaring fra nuværende akutanbringelser jf. BL § 12, stk. 3, og SEL § 4, stk. 4, ser, at de borgere der tiltænkes brugen af akutindsatser oftest, er meget dårligt fungerende borgere, som ikke kan rummes i etablerede tilbud, har oplevet flere sammenbrud i anbringelser/visitationer og som ses med komplekse og svære støttebehov med behov for høj normering og behov for stærk faglighed, herunder fx unge borgere, der afventer anbringelse på sikrede institutioner.

Vi finder, at en manglende indplacering af forhåndsgodkendte pladser i takstopgørelsen, betyder, at socialtilsynene ikke modtager tilsynstakst for pladserne, som vi dog skal føre tilsyn med og potentielt også et intensiveret tilsyn (som det er fremhævet i forslaget).

Det er efter en gennemgang af lovforslaget tvivlsomt, hvad det er vi skal godkende. Vi kan i den forbindelse fx opliste følgende spørgsmål, som vi vurderer, afventer svar:

- Er det alene den fysiske ramme, der skal godkendes?
- Skal der være en buffer i medarbejderstaben, så der konstant kan sikres den rigtige normering ved brugen af akutindsatser?
- Skal der være en målgruppebeskrivelse for akutte pladser? Inkl. afgrænsning af alder for målgruppen.
- Hvilke minimumsrammer vil der gælde for forhåndsgodkendelsen?
- Hvordan skal pladserne fremgår på TP?
- Skal tilbuddene kunne råde over flere fysiske rammer som evt. kan anvendes ved akutanbringelser og skal udgifterne til disse indgå i tilbuddenes samlede udgifter, således at døgnpladsernes takst skal betale for alle fysiske rammer i tilbuddet – både dem der dækkes døgnophold og akutindsatser.
- Hvordan vi kan sanktionere tilbuddene, hvis der er udfordringer i den forhåndsgodkendte indsats? Det er vores vurdering, at vi bør kunne sanktionere det godkendte tilbud samlet, da ledelsen ifalder ansvaret for tilbuddets samlede drift, inkl. forhåndsgodkendte indsatser.
- Bør socialtilsynene ikke orienteres, når de forhåndsgodkendte pladser tages i brug, så vi får viden fra tilbuddene når de iværksætter brugen heraf og så vi kan igangsætte vores tilsyn, som anført i lovforslaget.

Der er ved forslaget den risiko, at kommuner, der ikke kan finde passende egnede pladser i de forhåndsgodkendte tilbud, i endnu højere grad vil anvendes § 85 støtte i eget hjem (voksne) eller brugen af egne værelser, kollegier eller kollegielignende børne- og ungehjem (børne- og ungeområdet BL § 43, stk. 1, nr. 5). Denne slags indsatser hører ikke under socialtilsynenes tilsyn og støtten varetages her oftest af private leverandører. Det er afgørende at have en opmærksomhed på, at der for kommunerne fortsat gælder denne mulighed for at anbringe eller visitere borgere til indsatser uden for socialtilsynenes tilsyn.

Vores klare anbefaling er, at de forhåndsgodkendte pladser til varetagelse af akutindsatser skal godkendes og angives som en særskilt tilbudstype, som skal indgå i tilbuddets samlede godkendelse, i det økonomiske tilsyn samt på TP. Dette vil sikre gennemsigtighed, et brugbart tilsyn ud fra afprøvede

kriterier samt sikkerhed for kommunerne. Denne anbefaling vil medføre et behov for justering af indtægtsloftet.

2. Skærpelse af karantænereglerne og indførelse af særregler om rettighedsfrakendelse i lov om socialtilsyn.

Vi hilser det kærkomment, at vi med vedtagelse af lovforslaget vil kunne dele oplysninger om karantæne socialtilsynene imellem, at anvendelseskredsen for bestemmelsen udvides og at tidsperioden defineres til også at gælde ledere mv., der har haft ansvaret for ledelsen i seks måneder før afgørelse om ophør. Det er alle tiltag, som vi har efterspurgt og som vil gøre anvendelsen bestemmelsen langt mere brugbar og i overensstemmelse med formålet bag bestemmelsen om karantæne.

I forhold til bemærkningerne om, at det med lovforslaget muliggøres at udlevere oplysninger om karantæner til tilbuddene, skal vi bemærke, at dette hele tiden har været en mulighed efter gældende aktindsigtsregler. Vi vurderer, at selve oplysningen om karantæne ikke i sig selv er en personfølsom oplysning som kan undtages fra retten til aktindsigt.

Efter en gennemgang af lovforslaget finder vi det uklart, hvorvidt en karantæne medfører, at personen ikke kan fortsætte varetagelse af de hverv, som de allerede havde på tidspunktet for karantænen. Det bør fremgå tydeligere i lovgivningen vedr. karantæne, at allerede besatte hverv også omfattes af karantænen. Vi har fx set eksempler på, at lederkarantæneramte ledere fortsætter hverv som bestyrelsesmedlem/formand i andre tilbud, hvormed formålet med karantænen synes forspildt.

I forhold til det forslåede om at indsætte § 14 b om frakendelse ved dom, skal vi bemærke, at vi finder det uklart, hvilken myndighed der er ansvarlig for at foretage en indledningsvis vurdering af om § 14 b skal sættes i spil? Vil det allerede være en overvejelse, som anklagemyndigheden vil skulle gøre sig ved domsafsigelse i forhold til de bestemmelser der er oplistet i straffelovens § 12 a, stk. 4. Hvis socialtilsynene har et mandat i forhold til denne bestemmelse, bør det beskrives tydeligere, hvor vi skal få oplysninger om medarbejderes eller plejeforældres domme fra.

3. Skærpede krav vedrørende straffeattester.

Vi vil gerne præcisere, at vi i forbindelse med ny-godkendelser af sociale tilbud påser, at tilbuddet har en procedure for indhentelse og tjek af straffeattest, og samtidig gennemgår vi straffeattest på leder, som er del af ny-godkendelsen. Det skal bemærkes, at der i ny-godkendelsessager oftest ikke er ansat personale på tidspunktet for ansøgning, da tilbuddet endnu ikke er i drift, hvorfor vi ikke indhenter eller gennemgår straffeattest på medarbejdere (som endnu ikke er ansatte).

4. Skærpede straffebestemmelser.

Det er fremhævet i lovforslaget, at vi kan bringe et tilbuds godkendelse til ophør (eller afvise ny-godkendelse), hvis tilbuddet har ansat medarbejdere mv., der er dømt efter en række forskellige straffebestemmelser. Det er umiddelbart vores vurdering, at vi i det tilfælde, at vi fik viden om, at et tilbud havde en medarbejder ansat med en dom vedrørende én af de nævnte strafbestemmelser, ville gå i dialog med tilbuddet for at sikre, om tilbuddet havde viden herom, herunder om tilbuddet kan løse problemstillingen fx via en afskedigelse af medarbejderen mv. Vi tænker således ikke, at vi allerede fordi et tilbud har én medarbejder med en dom for en af de nævnte strafbestemmelser, ville påtænke ophør af tilbuddets godkendelse – bl.a. ud fra en proportionalitetsbetragtning. Men vi vil som altid lade vores viden herom indgå i risikovurderingen af tilbuddet, og hvis tilbuddet ikke vil løse problemstillingen via afskedigelse af medarbejderen og i øvrigt er reflekterende herom, vil vi naturligvis anvende muligheden for at varsle sanktion eller ophør.

SOØS-STAB og nye godkendelser | Skarridsøgade 37 | 4450 Jyderup

Lovforslaget indeholder bl.a. en oplistning af de regler, hvor man kan blive straffet med bøde, hvis man ikke overholder eller agerer inden for rammerne af. Vi ser gerne, at barnets lov § 43, stk. 1, nr. 5, medtages i denne oplistning, da vi vurderer, at én af konsekvenserne af afskaffelse af nuværende regler om akutanbringelser kan medføre øget brug af barnets lov § 43, stk. 1, nr. 5, og vi anser det for yderst vigtigt, at man også sikrer, at fejl i forbindelse med brugen af denne bestemmelse kan straffes med bøde.

5. Skærpelse af de eksisterende krav til sammensætningen af bestyrelser i private tilbud.

Rekruttering
Vi ønsker at gøre opmærksom på, at der umiddelbart ses en risiko for, at det kan blive sværere for tilbuddene at rekruttere bestyrelsesmedlemmer, og at det dermed kan blive dyrere at rekruttere bestyrelsesmedlemmer, hvis man vil sikre kompetente bestyrelsesmedlemmer – der vil forventeligt blive stor efterspørgsel på bestyrelsesmedlemmer, der er uafhængige. Der er således en risiko for at private tilbud vil opleve øgede udgifter til aflønning af bestyrelsesmedlemmer eller at der vil være tilbud, som vil have svært ved at kunne sikre en funktionsdygtig bestyrelse.

Samhandel og bestyrelser
Det er afgørende at præcisere, at det ikke anses for at være en udfordring med samhandel i forhold til bestyrelsen, når vi snakker om kapitalselskaber, da det i kapitalselskaber er kapitalejerne der har den reelle beslutningskompetence. Lovgivningen bør derfor i højere grad sigte mod ejere og ledere, da det vil være dem der reelt kan have samhandel af betydning for selskabet/tilbuddet.

Betydning for fonde/selvejende institutioner og for kapitalselskaber
De nye bestyrelseskrav vurderes at få størst effekt på fonde og selvejende institutioner. Vi finder det i den forbindelse vigtigt at bemærke følgende: Vi har opgjort andelen af tilbud, hvor vi har truffet afgørelse om ophør for perioden 2023-2025. Af denne opgørelse kan det konstateres at vi har truffet afgørelse om ophør på 18% af de tilbud, som var drevet i et kapitalselskab pr. 1. januar 2023. Det tilsvarende tal for tilbud, som var drevet i en fond/selvejende institution var 1,64%. Dvs. at i perioden 2023-2025 var sandsynligheden for, at vi traf afgørelse om ophør 11 gange højere for tilbud som blev drevet i et kapitalselskab i forhold til tilbud som blev drevet i en fond/selvejende institution. Vi har ligeledes for perioden 1. januar 2024 til dags dato foretaget en opgørelse af modtagne underretninger fra Hvidvasksekretariatet på henholdsvis private tilbud, som drives i et kapitalselskab og i en fond/selvejende institution. Af opgørelsen kan det konstateres, at vi for perioden har modtaget underretninger fra Hvidvasksekretariatet på 20% af de private tilbud som drives i et kapitalselskab. Det tilsvarende tal for private som drives i en fond/selvejende institution er 0,8%. Dvs. at i perioden 1. januar 2024 til dags dato var sandsynligheden for, at vi modtog en underretning fra Hvidvasksekretariatet 25 gange højere for tilbud som blev drevet i et kapitalselskab i forhold til tilbud som blev drevet i en fond/selvejende institution. Ud fra vores tilsynspraksis kan vi konstatere, at på private tilbud som drives i et kapitalselskab, så er ejer (kapitalhaver) og øverste leder typisk én og samme person. Dette medfører at ejer (kapitalhaver) på generalforsamlingen vælger bestyrelsen, og at bestyrelsen så har tilsyn med leder/ejer. Som resultat af dette oplever vi, at leder/ejer kan prioritere sine personlige interesser fremfor tilbuddets interesser. Vi oplever, at bestyrelsen ikke er i stand til at varetage bestyrelsens kontrolansvar med leder. Dette da det er selvsamme leder som i egenskab af ejer har valgt bestyrelsen på generalforsamlingen.

Medarbejderrepræsentation i bestyrelser
Vi kan konstatere, at lovforslaget indeholder nødvendige præciseringer i de tilfælde, hvor et privat tilbud ingen eller meget få medarbejdere har, hvormed de har svært ved at leve op til krav om medarbejderrepræsentation. Vi kan også konstatere, at hvis ingen medarbejder ønsker at indgå i bestyrelsen som medarbejderrepræsentant, kan tilbuddet undlade at have en sådan. Vi ser dog fortsat, at det burde præciseres direkte, at tilbuddets ledelse forpligtes til at kunne bevise, at man har forsøgt at sikre valg af en medarbejderrepræsentant og at der løbende skal følges op på dette. På den måde, vil

man kunne sikre, at der ikke fra ledelsen side i sociale tilbud kan spekuleres i at påvirke medarbejderne til ikke at ville stille op, samt at man over tid vil sikre, at tilbuddene skal genbesøge muligheden for, at medarbejderne kan vælge en repræsentant til tilbuddets bestyrelse.

Betaling for bestyrelsesmedlemmers konsulentarbejde
Vi ønsker at oplyse om, at vi ser en stigende tendens til, at private tilbud særskilt honorerer bestyrelsesmedlemmer, der løser opgaver for tilbuddet udover bestyrelsesarbejdet (hvor de også modtager bestyrelseshonorar) - dette oftest ved at de udfører konsulentarbejde for tilbuddet. Vi er i den forbindelse bekymrede for, at særskilte opgaver og betalinger herfor til bestyrelsesmedlemmer kan brede sig. Vi skal hertil bemærke, der er transparens (data indgår i budget og årsrapport) og sammenligningstal (data fra Social- og Boligstyrelsen) for bestyrelseshonorar, hvilket ikke er gældende for særskilte opgaver og betaling herfor. Derfor vil vi foreslå, at der med fordel kunne ske regulering heraf. Vi finder det svært at kunne argumentere for, hvilke gode grunde der vil være til at bestyrelsesmedlemmer skal varetage opgaver for tilbuddet, som ligger udover bestyrelsesarbejdet. Det vurderes at udgøre en særdeles problematisk situation, idet det risikeres at en hel bestyrelse er inhabile, da alle bestyrelsesmedlemmer varetager opgaver udover bestyrelsesarbejdet og modtager betaling herfor.

6. Friplejeboliger, der ikke er omfattet af ældretilsynet, bliver omfattet af socialtilsynets godkendelses- og tilsynskompetence.

I forhold til Sundhedsstyrelsens certificering, vurderes det meget vigtigt at få afklaret, at vi ikke er to myndigheder, der skal kigge på de samme forhold. Vi kan umiddelbart se, at de ting som Sundhedsstyrelsen påser i deres certificering i betydeligt omfang ses at være de samme som socialtilsynene skal påse i vores godkendelse- og tilsyn. Der er dermed en risiko for, at vi som myndigheder kan modsige hinanden og vægte oplysninger forskelligt alt efter om de vurderes i en sundhedsfaglig eller socialfaglig kontekst. Det vil være helt afgørende, at det er helt tydeligt for begge myndigheder, hvad der skal indgå i vores godkendelse og tilsyn.

Vi skal hertil bemærke, at det med fordel kan overvejes om det er hensigtsmæssigt, at de samme forhold skal vurderes af to myndigheder, hvilket både medfører at tilbuddene skal fremsende samme oplysninger til flere myndigheder samt at myndigheder skal anvende tid til at kontrollere og vurdere de samme forhold.

Vi forudsætter, at indtægtsloftet skal løftes, som resultatet af, at socialtilsynene får flere lovbundne tilsynsopgaver.

7. Udvidelse af bl.a. tilbuds og plejefamiliers oplysningspligt.

Indledningsvist skal vi bemærke, at vi finder det meget hensigtsmæssigt, at tilbuddene og plejefamiliernes oplysningspligt udvides og præciseres. Det er i høj grad oplysninger fra tilbud og plejefamilier, der medvirker til vores risikovurderinger og planlægning af tilsynet. Vi har en række spørgsmål og bemærkninger til de forslåede ændringer:

I forhold til oplysninger om lederskift finder vi, at det bør uddybes, hvordan en ny leder defineres? Er der tale om øverste leder eller afdelingsleder? Hvad med økonomiske ledere, ledere af beskæftigelse, daglig leder, direktør mv?

Vi ser gerne, at det præciseres, at socialtilsynene skal orienteres om de medarbejdere der *allerede ved lovvedtagelse* er ansat og i familie mv. med tilbudsledelse. Det har vist sig meget afgørende at have/få den viden i de sager, hvor vi har konstateret snyd eller mistanke om misbrug af offentlige midler.

Vedrørende forslag om orientering ved ansættelse af ny leder, så bør vi *også* modtage orientering når en leder afskediges. Der er ofte i forbindelse med en afskedigelse af leder et behov for en fornyet risikovurdering af tilbuddet. Dernæst er det afgørende at have viden om afskedigelse af leder, da det er det vakuum, der opstår mellem lederskiftene, som er relevante i et tilsynsperspektiv. Altså vurderes viden om afskedigelse af leder at være lige så vigtig som viden om ansættelse af ny leder for socialtilsynenes mulighed for at føre et kvalificeret tilsyn.

Det foreslås i udkastet til lovforslaget, at der foretages en præcisering af socialtilsynslovens § 12, stk. 2, nr. 5, så det fremgår tydeligere hvilke bekymrede forhold tilbud og plejefamilier skal orientere socialtilsynet om. Det er vores vurdering, at det er helt afgørende, at denne oplistning ikke bliver udtømmende. Vi vurderer, at det er vigtigt, at der efterlades et skøn og en konkret vurdering for socialtilsynene, så der ikke sker en begrænsning på baggrund af en udtømmende oplistning i lovgivning.

Bemærkninger i relation til det økonomiske tilsyn:

Sammenlignelighed mellem budget og regnskab
Der er behov for tiltag, der skal skabe sammenlignelighed mellem budget og regnskab på tilbudsniveau. Dette kan bl.a. gøres bl.a. ved at indføre et lovkrav om, at alle tilbud skal anvende kalenderårsregnskab, og at tilbuddene skal indberette interne regnskaber til socialtilsynene, og at noterne til regnskaberne skal indeholde samme kategorier som budgetterne. For yderligere præcisering skal vi venligst henvise til Socialtilsyn Østs bemærkninger til høring over vejledningen om det økonomiske tilsyn.

Tiltag som skal imødegå uforholdsmæssig høj aflønning af øverste ledelse
Socialtilsynene oplever i nogle tilfælde, at den øverste ledelse i tilbuddene modtager en uforholdsmæssig høj løn. Det kan også være i form af bonusser som ikke fremgår af budgettet. Der opleves samtidig en udfordring med, at den øverste ledelse fungerer som leder i flere tilbud/selskaber, så den samlede aflønning bliver meget høj.

Følgende tiltag vil kunne imødegå dette:

- Krav om at øverste ledelse skal oplyse til socialtilsynet, om de modtager løn fra andre selskaber (herunder andre selskaber i en koncern), og hvordan de i så fald fordeler deres arbejdstid.

- Der indføres en regel om, at den enkelte leders samlede løn ikke må overstige lønnen for ledelsen i offentlige tilbud (baseret på KRL). Socialtilsynet kan dispensere herfor, hvis særlige forhold taler for det (fx størrelsen på tilbuddet). Hvis lederen fungerer som leder for flere selskaber nedskrives den tilladte aflønning forholdsmæssigt ift. lederens tidsanvendelse.

- Ny regel om at socialtilsynet kan træffe afgørelse om ophør af godkendelsen, hvis et tilbud gentagne gange har udbetalt væsentligt højere løn til ledelsen end budgetteret.

- Det vil være meget hensigtsmæssigt, hvis transaktioner mellem nærtstående familiemedlemmer eller selskaber skal specificeres i tilbuddenes budgetter.

-

Såfremt der måtte være nogle spørgsmål til dette brev, er I velkomne til at kontakte juridisk konsulent Sara-Sofie Brandt, mail: samol@holb.dk og tlf. 7236 2996.

Med venlig hilsen

Rasmus Johnsen
Tilsynschef

SOØS-STAB og nye godkendelser | Skarridsøgade 37 | 4450 Jyderup

INSTITUT FOR MENNESKE RETTIGHEDER

Social- og Boligministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Sendt til jurint@sm.dk med kopi til lla@sm.dk og molj@sm.dk

Wilders Plads 8K
1403 København K
Telefon 3269 8888
Direkte 9132 5685
pehj@humanrights.dk
menneskeret.dk

Dok. nr. 26/00555-2

17. marts 2026

Høringssvar over udkast til lovforslag om ændring af socialtilsynsloven og forskellige andre love (Udmøntning af aftale om styrket indsats mod snyd og svigt på sociale tilbud og afskaffelse af ikkegodkendte tilbud mv.)

Social- og Boligministeriet har ved e-mail af 19. februar 2026 anmodet om Institut for Menneskerettigheders eventuelle bemærkninger til udkast til lovforslag om ændring af socialtilsynsloven og forskellige andre love (Udmøntning af aftale om styrket indsats mod snyd og svigt på sociale tilbud og afskaffelse af ikkegodkendte tilbud mv.).

Instituttet har alene bemærkninger til den del af lovforslaget, som vedrører afskaffelse af ikkegodkendte tilbud.

Indledende bemærkninger

Instituttet anser det overordnet set for positivt, at der er blevet sat fokus på rettighederne og retssikkerheden for børn, unge og voksne, som akutanbringes. Det er væsentligt, at der føres et uafhængigt og effektivt tilsyn med anbragte børn, unge og voksne, som i mange tilfælde vil befinde sig i en sårbar position.

Børn, unge og voksne, som er anbragt i myndighedernes varetægt, har et særligt krav på beskyttelse mod svigt og overgreb.[1]

Således bestemmer FN's børnekonventions artikel 19, at myndighederne skal træffe alle passende lovgivningsmæssige, administrative, sociale og uddannelsesmæssige forholdsregler til at beskytte barnet mod alle former for vold, skade, misbrug og lignende, mens barnet er i forældrenes, værgens eller andre personers varetægt.

Børnekonventionens artikel 3, stk. 3, bestemmer videre, at institutioner med ansvar for børns omsorg eller beskyttelse skal overholde de standarder, som er fastsat af de kompetente myndigheder, blandt andet med hensyn til tilsyn.

Desuden fastsætter FN's handicapkonventions artikel 16, stk. 3, at uafhængige myndigheder skal føre effektivt tilsyn med alle tilbud og ordninger, der er beregnet

til personer med handicap, for at forebygge enhver form for udnyttelse, vold eller misbrug.

Derfor støtter instituttet intentionen om at sikre, at alle de steder, hvor børn, unge og voksne er anbragt, er underlagt et uafhængigt tilsyn.

Krav til forhåndsgodkendte tilbud og plejefamilier

Det fremgår af lovforslagets § 1, nr. 12, at socialtilsynet skal tage stilling til, om tilbuddet eller plejefamilien vil kunne varetage akutforanstaltninger på en fagligt betryggende måde, og kan fastsætte konkrete betingelser for godkendelsen for at sikre dette.

En forhåndsgodkendelse vil kunne give mulighed for at modtage borgere uden for den målgruppe, tilbuddet eller plejefamilien generelt er godkendt til. Der vil også kunne gives godkendelse til, at tilbuddet eller plejefamilien modtager personer ud over det antal personer, tilbuddet eller plejefamilien generelt er godkendt til (bemærkningerne til § 1, nr. 12).

Varetagelse af akutforanstaltninger må efter instituttets opfattelse generelt stille særlige krav til sociale tilbud og plejefamilier, blandt andet i forhold til fleksibilitet, robusthed og faglighed. Dette gælder i særdeleshed tilbud og plejefamilier, som godkendes til at modtage personer uden for tilbuddets generelle målgruppe og/eller ud over det antal, tilbuddet generelt er godkendt til.

Instituttet anbefaler derfor:

- At ministeriet tydeliggør i lovforslagets bemærkninger, at der skal stilles særlige krav til tilbud og plejefamilier, som søger forhåndsgodkendelse til at varetage akutforanstaltninger.

Plan for tilstrækkelig kapacitet

Når de ikkegodkendte tilbud afskaffes, rejser det spørgsmål om, hvordan det sikres, at der er et tilstrækkeligt antal relevante og egnede tilbud til børn, unge og voksne, som har et akut behov for særlig støtte.

Ifølge ministeriets undersøgelse oplyser kommunerne, at de to mest hyppige årsager til akutanbringelser på ikkegodkendte tilbud er manglende pladser på øvrige tilbud eller mangel på relevante tilbud. Endvidere angiver omkring en tredjedel af kommunerne, at årsagen til akutanbringelser på ikkegodkendte tilbud på børn- og ungeområdet typisk er manglende pladser på sikrede institutioner. På voksenområdet er det omtrent én ud af ti kommuner.[2]

Desuden har der i den seneste tid også været fokus på de kapacitetsmæssige udfordringer på botilbudsområdet. For eksempel indikerer en rapport fra Kommunernes Landsforening fra 2024, at der er pres på kapaciteten på sikrede institutioner for børn og unge.[3] Desuden har Ankestyrelsen rejst sager mod fem kommuner vedrørende deres ventelister til botilbud.[4]

Det kan ikke vides på forhånd, hvor mange eller hvilke institutioner der vil søge forhåndsgodkendelse til at varetage akutforanstaltninger.

I den bagvedliggende politiske aftale anføres det, at "[k]ommunerne opfordres derfor til at have opmærksomhed på, at der skal være den nødvendige kapacitet på området."[5]

Efter instituttets opfattelse er der behov for en klar og realistisk plan for, hvordan kommunerne skal sikre tilstrækkelig kapacitet, når brugen af ikkegodkendte tilbud forbydes fra 1. juli 2027.

Instituttet er især bekymret for børn, unge og voksne, som er i målgruppen for sikrede institutioner. Disse personer vil formentlig ofte have vanskeligt ved at blive inkluderet i målgruppen på de øvrige sociale tilbud. De risikerer blandt andet at komme til at mangle relevante tilbud eller at blive kastebold mellem forskellige institutioner. Det vil være til skade for både dem selv og de eksisterende målgrupper på tilbuddene.

Instituttet anbefaler derfor:

- At ministeriet tager initiativ til, at der bliver udarbejdet en klar og realistisk plan for, hvordan kommunerne skal sikre tilstrækkelig kapacitet, når brugen af ikkegodkendte tilbud forbydes fra 1. juli 2027.

Behov for mere viden

Der foreligger på nuværende tidspunkt begrænset viden om de børn, unge og voksne, som akutanbringes, samt om forløbet op til, under og efter en akutanbringelse.

Efter instituttets opfattelse er det væsentligt at få skabt mere viden herom med henblik på blandt andet at sikre, at disse personer får den rette støtte til tiden og oplever færrest mulige brud og skift i deres opvækst/anbringelsesforløb.

Instituttet anbefaler derfor:

- At ministeriet tager initiativ til, at der iværksættes en forskningsbaseret undersøgelse af, hvad der karakteriserer akutanbragte børn, unge og voksne, og hvad der sker i forløbet før, under og efter en akutanbringelse.

Der henvises til ministeriets sagsnummer 2025-642.

Med venlig hilsen

Peter Kristian Hjaltason
Chefkonsulent

Slutnoter

[1] Om beskyttelse af børn og unge, se Peter Vedel Kessing i Jonas Christoffersen (red.), Den europæiske menneskerettighedskonvention – med kommentarer, 4. udgave, 2024, bind I, side 412 ff. Om beskyttelse af voksne med handicap, se Institut for Menneskerettigheder, Vold og trusler på botilbud: Omfanget af personfarlig kriminalitet mod voksne beboere på botilbud for psykiske lidelser, 2019, side 22 ff., især side 26-27 om tilsynets rolle.

[2] Social- og Boligministeriet, Notat om kommunernes oplysninger om brug af ikkegodkendte sociale tilbud mv., 23. april 2025, side 7-8.

[3] Rapport fra arbejdsgruppen nedsat af Kommunernes Landsforenings Koordinationsforum vedrørende sikrede institutioner med forslag til tiltag, 10. november 2024, side 4-5.

[4] For en oversigt over disse sager og deres status, se social- og boligministerens svar af 11. december 2025 på Folketingets Socialudvalgs spørgsmål nr. 82 (alm. del, 2025-26).

[5] Aftale om styrket indsats mod snyd og svigt på sociale tilbud og afskaffelse af ikke-godkendte tilbud, 9. januar 2026, side 2. Tilsvarende lovforslagets almindelige bemærkninger afsnit 3.1.2.

KARISE FONDEN
STU, BOLIG & BESKÆFTIGELSE

Haslev, 13. august 2026

HØRINGSSVAR

Til Socialministeriet,
att. Ann-Britt Moos Møller, Center for Jura og Internationale Opgaver

Vedr. 'Udkast til lovforslag om styrket indsats mod snyd og svigt på sociale tilbud og afskaffelse af ikke-godkendte tilbud' (sagsnr. 2025 – 642)

———

Profit som drivkraft – og som risiko

Hermed et høringssvar på vegne af Karisefonden (et selvejende botilbud med STU og beskyttet beskæftigelse):

Det fremsatte lovforslag indeholder række vigtige tiltag. At udvide karantænereglerne, sikre registersamkøring, forhindre personer dømt for grov kriminalitet i at drive sociale tilbud og at skærpe kommunernes indkøbskrav er alt sammen stærke skridt i den rigtige retning.

Men vi er nødt til at påpege, at tiltagene er utilstrækkelige. De adresserer symptomerne – ikke den grundlæggende årsag til, at området igen og igen rammes af svindel, omsorgssvigt og organiseret kriminalitet: Muligheden for at tjene penge på udsatte borgere.

Selvfølgelig findes der kommercielle tilbud, der leverer et godt stykke arbejde – men der er tydeligvis en risiko for, at ønsket om profitmaksimering sker på bekostning af kvaliteten og borgernes retssikkerhed.

Som bekendt dokumenterede Hvidvasksekretariatet sidste år et omfang af økonomiske uregelmæssigheder, der er helt uacceptabelt. Ud af 301 undersøgte private kommercielle botilbud var der mistanke om kriminalitet i 46 af dem. Flere af sagerne viste forbindelser til fakturafabrikker og organiseret kriminalitet.

Disse 46 kommercielle botilbud havde tilsammen modtaget 2,7 milliarder skattekroner i perioden 2021–2024.

Helt aktuelt oplever vi her i Haslev, hvordan et lokalt kommercielt botilbud for mennesker med svær autisme står til at blive lukket ned. Dets ejere er af Socialtilsynet blevet politianmeldt for at have udbetalt lønkroner til deres hustruer for ydelser, der aldrig er blevet leveret.

Det er svært at komme uden om, at profitmotivet skaber en risiko, som ingen kontrolpakke alene kan fjerne.

Kapitalfondene står på spring – med profit for øje

Et særligt perspektiv, som regeringens lovforslag ikke adresserer, er risikoen for, at kapitalfonde får fodfæste på det danske botilbudsområde. I Sverige har internationale aktører opkøbt sociale tilbud og skabt et marked præget af profitmaksimering og svækket faglighed – med øget risiko for både omsorgssvigt og økonomiske uregelmæssigheder.

Når ejerne bag kommercielle botilbud i Danmark i dag kan trække betydelige overskud ud, er det kun et spørgsmål om tid, før internationale kapitalfonde ser området som et attraktivt investeringsobjekt. Det vil flytte beslutningskraften endnu længere væk fra borgerne og fagligheden – og tættere på kyniske forretningsfolks evige jagt på afkast.

Et profitforbud er derfor ikke kun et værn mod svindel og dårlig kvalitet. Det er også et værn mod en strukturel udvikling, hvor sociale indsatser risikerer at blive styret af globale kapitalinteresser frem for borgernes behov for – og ret til – tryghed, omsorg og retssikkerhed.

Non-profit-området viser vejen frem

På skoleområdet er der klare regler mod profitforfølgelse: Det er slet ikke muligt at trække overskud ud af skoler i Danmark. Ergo drives fri- og privatskoler altid non-profit. De er i vækst, og efter alt at dømme er der kø ved indskrivningslisterne på de fleste private skoletilbud i landet.

På botilbudsområdet leverer de selvejende non-profit-tilbud dokumenteret bedre kvalitet end både de kommercielle og de kommunale tilbud. Vi står for omkring en femtedel af alle botilbudspladser i Danmark og driver også STU, beskyttet beskæftigelse og en lang række andre sociale indsatser. Vi gør det med høj kvalitet, stabile tilsynsrapporter og stor faglighed. Al overskud går til drift, aktiviteter og udvikling til fordel for de berørte borgere.

Det er derfor ikke korrekt, når nogle aktører hævder, at et profitforbud vil få området til at kollapse – selv om der naturligvis skal lidt omstilling til for at bevare udbuddet.

Så med klar dokumentation for, at milliarder af skattekroner ender i kommercielle tilbud med i bedste fald tvivlsomme, i værste fald direkte kriminelle metoder, må vi som samfund indse nødvendigheden af at tage det næste og eneste rigtige skridt:

Der må indføres et forbud mod at tjene profit på botilbud. Det er den mest effektive måde at sikre, at skattekronerne går til de berørte borgere – ikke til privat udbytte, kapitalfonde eller kriminelle netværk.

Venlig hilsen

Ann-Sofie Bech von Hielmcrone
Direktør i Karisefonden

ash@karisefonden.dk // 55664200

Socialministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Sendt på mail til jurint@sm.dk

Dato: 17-08-2026

Sags ID: SAG-2026-00840
Dok. ID: 3712332

E-mail: MGRO@kl.dk
Direkte: +45 3370 3304

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk

Høringssvar vedr. forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn, mv.

Socialministeriet har den 22. juni 2026 sendt et forslag til Lov om ændring af lov om socialtilsyn og forskellige andre love i høring

Det har ikke været muligt, at få KL's høringssvar politisk behandlet inden høringsfristen. KL fremsender derfor et foreløbigt høringssvar og vil fremsende eventuelle endelige bemærkninger, når sagen har været politisk behandlet. KL tager endvidere forbehold for de økonomiske konsekvenser af lovforslaget.

KL synes, det er meget positivt, at regeringen med dette lovforslag udmønter den politiske aftale af 9. januar 2026 og tager et første skridt til bekæmpelse og forebyggelse af velfærdskriminalitet. KL finder, at der er vigtige og effektive elementer i det fremsendte lovforslag, som vi har enkelte forslag til at forbedre.

Derudover er det KL's opfattelse, at der er behov for yderligere tiltag til bekæmpelse af velfærdskriminalitet:

- Der bør være en strammere styring og kontrol med økonomien på tilbud, herunder et loft over udtræk af overskud.
- Socialtilsynene skal forpligtes til yderligere opgaver ved godkendelse og tilsyn med tilbud.
- Der er behov for en fælles dataløsning, som socialtilsynene kan tilgå.
- Der er behov for yderligere tiltag i forhold til godkendelse af og tilsyn med virksomheder, der overtager arbejdsgiverfunktionen for borgerstyret personlig assistance (BPA).
- Der bør iværksættes en analyse af omfanget og karakter af velfærdskriminalitet, som kan udarbejdes i regi af den permanente tværfaglige taskforce, som regeringen vil etablere.

En uddybning af disse forslag fremgår nederst i høringssvaret.

Ændrede regler om anvendelse af tilbud til akutte situationer

KL kan tilslutte sig, at det fremover ikke bliver muligt at visitere borgere og anbringe børn og unge i kortere perioder på tilbud, som ikke er godkendt af socialtilsynet, og dermed at serviceloven § 4 stk. 4 og barnets lov § 12 stk. 3 bortfalder.

Dato: 17-08-2026

Sags ID: SAG-2026-00840
Dok. ID: 3712332

E-mail: MGRO@kl.dk
Direkte: +45 3370 3304

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk

KL kan også bifalde den forslåede løsning, hvor kommunerne ved behov for en akut og midlertidig placering af et barn, ung eller voksen, hvor det ikke er muligt at finde et egnet døgntilbud, kan indgå en aftale med et godkendt tilbud, som har en forhåndsgodkendelse til at modtage en borger uden for rammerne af deres generelle godkendelse.

KL finder imidlertid, at den forslåede længde af en midlertidig placering på maksimalt 12 uger er for kort. Det vil ofte være ganske vanskeligt inden for denne periode at udrede borgerens behov, finde og matche med et egnet tilbud. KL vil foreslå, at perioden for en midlertidig placering på et forhåndsgodkendt tilbud forlænges – fx op til 24 uger.

Forhåndsgodkendelsen af døgntilbud og plejefamilier til akutte situationer er beskrevet åbent og uden krav om nærmere angivelse af målgruppe, antal borgere, fysiske rammer mv. Det fremgår heller ikke, hvordan de forhåndsgodkendte tilbud organisatorisk skal knyttes til de godkendte tilbud.

KL anerkender, at en konkret beskrivelse af godkendte tilbuds forhåndsgodkendelse til at modtage borgere i akutte situationer vil være begrænset og må rumme en vis fleksibilitet, herunder at den økonomiske ramme for den konkrete ydelse aftales mellem handlekommune og tilbuddet.

Med henblik på, at kommunerne kan få viden om, hvor der eventuelt kan være pladser, vil KL foreslå, at de forhåndsgodkendte pladser fremgår af Tilbudsportalen. Det må tillige være en betingelse, at socialtilsynene kan få indsigt i de konkrete aftaler, der indgås, således at de kan vurdere kvalitet og forsvarlig drift af det samlede tilbud.

Socialtilsynet får ansvaret for Friplejeboliger

Friplejeboliger, der er certificeret af Sundhedsstyrelsen, men ikke er omfattet af tilsyn efter ældreloven, skal fremover godkendes og føres tilsyn med af socialtilsynet. Formålet er at sikre, at tilbud til sårbare borgere med en botilbudslignende karakter ikke drives uden en generel godkendelse og socialfagligt tilsyn, så kvaliteten i tilbuddet samt sammenhængen mellem økonomi og indsatser er garanteret. Dette kan KL klart tilslutte sig.

Det fremgår ikke af lovforslaget, om Friplejeboliger og Sundhedsstyrelsens certificering af dem vil fremgå af Tilbudsportalen, KL vil foreslå, at dette sker.

Skærpede krav til straffeattester og udelukkelse af personer med visse domme

Det er efter KL's opfattelse godt, at de eksisterende regler om indhentelse af straffeattest for personale og ledere på tilbud udvides til også at gælde for bestyrelsesmedlemmer.

KL kan ligeledes tilslutte sig de foreslåede bestemmelser om, at et tilbud eller en plejefamilie alene kan godkendes og fastholde deres

Dato: 17-08-2026

Sags ID: SAG-2026-00840
Dok. ID: 3712332

E-mail: MGRO@kl.dk
Direkte: +45 3370 3304

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk

godkendelse, hvis det er sikret, at ledere, personale, vikarer og andre personer, der har deres omgang med borgere på tilbuddet, ikke er dømt for i socialtilsynslovens § 12a, stk. 4 nærmere fastsatte kriminalitetsformer. Der er tale om domme efter grovere overtrædelser af straffeloven i form af seksualforbrydelser, visse former for forbrydelser mod statens selvstændighed og sikkerhed, forbrydelser mod den personlige frihed, terrorhandlinger, banderelateret kriminalitet, samt grovere tilfælde af personfaglig, berigelses- eller almenfarlig karakter.

KL noterer sig, at den foreslåede bestemmelse § 12 a stk. 5 rummer lovhjemmel til, at tilbud kan videregive straffeattester for ansatte, ledere vikarer og medlemmer af bestyrelsen til socialtilsynet uden disse personers samtykke.

I serviceloven indsættes en § 142 a og tilsvarende i barnets lov en § 156 a, som forpligter handlekommunen til at sikre, at leverandører af enkeltydelser til borgere i tilbud under socialtilsynet har indhentet straffeattester på personer, der er ansat til at levere disse ydelser.

KL er helt enig i, at der ligger et vigtigt beskyttelseshensyn i at sikre, at der er indhentet straffeattester på personer, som leverer ydelser til børn, unge og voksne, som får et socialt tilbud. Det kan være ganske vanskeligt for kommunerne at have viden om den konkrete drift hos eksterne leverandører, hvorfor det er væsentligt at vide, hvad der menes med 'at sikre'. KL henstiller til, at det i vejledningen beskrive, om en sikring f.eks. kan ske ved en tro og love erklæring, eller der skal iværksættes en anden arbejdsgang

KL vil forslå, at der indføres bestemmelser om, at foreninger og private virksomheder, der vil varetage arbejdsgiverfunktionen for BPA-ordningen ikke kan godkendes eller kan fratages deres godkendelse efter socialtilsynslovens § 18 a, hvis de har begået eller begår forbrydelser nævnt i socialtilsynslovens § 12a, stk. 4.

KL vil ligeledes foreslå, at foreninger og virksomheder, der varetager arbejdsgiverfunktionen for BPA-ordningen, forpligtes til at indhente straffeattest for alle deres ansatte, herunder ledere, vikarer og øvrige personer, der har omgang med borgeren, og at de omfattes af bestemmelsen i socialtilsynslovens § 12 a stk. 5 og dermed kan udlevere indhentede straffeattester uden de ansattes samtykke.

Skærpelse af karantæneregler og rettighedsfrakendelse

KL kan klart støtte, at bestemmelserne i § 14 a udvides, sådan at beslutning om karantæne udvides til at omfatte direkte ejere eller indirekte ejere af en eller flere ejerandele eller stemmerettigheder i, bestyrelsesmedlem i eller ansat som leder af et tilbud. Samt at et tilbud ikke kan godkendes eller opretholde sin godkendelse, hvis det er ejet eller har en leder eller et bestyrelsesmedlem, som er en person med karantæne.

Dato: 17-08-2026

Sags ID: SAG-2026-00840
Dok. ID: 3712332

E-mail: MGRO@kl.dk
Direkte: +45 3370 3304

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk

KL vil foreslå, at reglerne om karantæne suppleres, således at reglerne om karantæne også omfatter foreninger og private virksomheder, der varetager arbejdsgiverfunktionen for BPA-ordningen efter §18 b.

KL kan tillige støtte, at der i socialtilsynsloven (§14 b) gives mulighed for at anvende straffelovens rettighedsfrakendelse, hvis man som ansat eller leder eller plejefamilier dømmes for en lovovertrædelse efter de bestemmelser der fremgår af socialtilsynslovens §12 a, stk. 4.

Skærpede straffebestemmelser

§ 210 i barnets lov ændres, sådan at det fremgår, at både fysiske og juridiske personer kan straffes. Bestemmelsen udvides også, sådan at den omfatter alle ulovlige anbringelser.

Det fremgår af bemærkningerne, at det både vil være kommuner samt ledere og sagsbehandlere i de enkelte kommuner, der kan straffes. Det tilsvarende gælder på sociale tilbud. Det fremgår tillige af bemærkningerne, at bødeniveauet for førstegangstilfælde vil blive fastsat til 10.000 kr.

KL vurderer ikke, at økonomiske sanktioner af den foreslåede karakter vil medvirke til at styrke kvaliteten af indsatsen over for børn, unge og voksne med behov for støtte. KL kan derfor ikke støtte en skærpelse af bestemmelsen i § 210.

Skærpede krav til bestyrelser

Der stilles øgede krav til tilbuddenes bestyrelser, idet en række personer ikke fremover må indgå i tilbuddets bestyrelse: Personer der udlejer ejendomme, andre større aktiver eller personale til tilbuddet, bestyrelsen, medlemmer af bestyrelsen i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer ejendomme, andre større aktiver eller personale til tilbuddet, eller personer med bestemmende indflydelse i disse fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder. Advokater, revisorer eller lignende rådgivere for personer, der enten udlejer ejendomme mv. eller sidder i fonde, selskaber, foreninger eller andre virksomheder, der udlejer ejendomme, mv. Det samme gælder ansatte i ledende stillinger hos personer eller i fonde mv, der udlejer.

KL ser positivt på en stramning af reglerne om sammensætning af bestyrelser, da det øger bestyrelsernes uvildighed og sammen med bestemmelserne om, at bestyrelsesmedlemmer kan få karantæne, skærper det ansvar bestyrelsen har, for at sikre en drift med kvalitet.

Øget oplysningspligt

KL kan tilslutte sig den foreslåede udvidelse af tilbuddenes oplysningspligt, hvor tilbud fremover af egen drift skal oplyse om ansættelse af ny leder og skal oplyse socialtilsynet, hvis der ansættes personale, der er i familie med eller er nærtstående med ledelsen, ledergruppen, bestyrelsen eller ejerkredsen. Det foreslås også, at tilbud af

Dato: 17-08-2026

Sags ID: SAG-2026-00840
Dok. ID: 3712332

E-mail: MGRO@kl.dk
Direkte: +45 3370 3304

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk

egen drift skal oplyse, hvis fastansat personale er ansat i en eller flere virksomheder inden for en koncern eller koncernlignende konstruktion.

KL vil forslå en yderligere udvidelse af oplysningspligten. KL ser gerne, at tilbud af egen drift og umiddelbart skal orientere socialtilsynet ved afskedigelse af leder. KL ser også gerne, at bestemmelsen om, at det skal oplyses, hvis fastansat personale er ansat i en eller flere virksomheder, ikke begrænses til at gælde for en koncern eller koncernlignende konstruktion, men også skal gælde virksomheder, som tilbuddet har samhandel med. Endelig foreslår KL, at forpligtelsen til af egen drift at oplyse om ansættelser af familier og nærtstående også gælder, hvis tilbuddet for nuværende har ansatte, som er i familie med ledelsen, ejer(e) eller bestyrelsen, hvilken jobfunktion de varetager, samt hvilken løn disse ansatte får udbetalt.

Yderligere tiltag til bekæmpelse af velfærdskriminalitet:

En strammere styring og kontrol med økonomien på tilbud, herunder et loft over udtræk af overskud

KL mener, der er behov for en række tiltag, som kan give bedre styring og kontrol med tilbuddenes økonomi, og således også mindske risikoen for, at der sker snyd og eventuelt kriminalitet med de økonomiske midler.

Sammenlignelighed mellem budget og regnskab
Der er behov for tiltag, der skal skabe sammenlignelighed mellem budget og regnskab på tilbudsniveau. Dette kan bl.a. gøres bl.a. ved at indføre et lovkrav om, at alle tilbud skal anvende kalenderårsregnskab, og at tilbuddene skal indberette interne regnskaber til socialtilsynene, og at regnskaberne skal indeholde samme kategorier som budgetterne.

Regler for overskud på private tilbud
Der bør indføres regler om, at der skal ske tilbagebetaling til de kommuner der har anvendt tilbuddet, hvis:

- Tilbuddet realiserer en væsentligt højere belægningsprocent end budgetteret og dette ikke er ledsaget af højere udgifter til basispersonale.
- Tilbuddet realiserer lavere samlede udgifter til basispersonale (løn + vikar) end budgetteret.
- Tilbuddet realiserer lavere borgerrettede aktivitetsudgifter end budgetteret.
- Tilbuddet realiserer overskud, der er væsentligt højere end budgetteret. Medmindre socialtilsynet konkret vurderer, at det realiserede overskud bør være del af tilbuddets nødvendige økonomiske konsolidering.

Der bør indføres et loft fx på 5 % af omsætningen for så vidt gælder det overskud, som private kan trække ud af tilbuddet. Det øvrige overskud geninvesteres i driften.

Dato: 17-08-2026

Sags ID: SAG-2026-00840
Dok. ID: 3712332

E-mail: MGRO@kl.dk
Direkte: +45 3370 3304

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk

Det bør præciseres, om tilbud må budgettere med et overskud. Det bør tydeligt fremgå, at socialtilsynene kan sætte en grænse for, hvor lav belægningsprocent man må budgettere med. Socialtilsynet skal endvidere kunne afvise et budget, hvis tilbuddet historisk har realiseret en væsentligt højere belægningsprocent end budgetteret, og hvis tilbuddet historisk har væsentlige afvigelser mellem budgettet og regnskabet.

Tiltag som skal imødegå svindel via samhandel med nærtstående selskaber
Handel mellem det godkendte tilbud og nærtstående selskaber kan anvendes til at trække ressourcer ud af området. Det kan både være internt i koncerner eller via selskaber, som er kontrolleret af samme ledelse/ejerkreds som tilbuddet.

Følgende tiltag kan imødegå udfordringen:

- Præcisering af at revisor skal begrunde sin vurdering af om samhandel i koncerner sker på markedsvilkår.
- Ny regel om at revisor skal vurdere om samhandel med nærtstående virksomheder sker på markedsvilkår. Også for virksomheder som ikke indgår i en koncern. Revisor skal begrunde sin vurdering.
- Regel om at samhandel med nærtstående selskaber altid skal fremgå af regnskabets koncernnote. I dag er det kun et krav i koncerner og koncernlignende konstruktioner.
- Regel om at socialtilsynet ved mistanke om snyd kan kræve oplysninger og dokumentation fra nærtstående selskaber selvom disse ligger uden for socialtilsynets myndighedsområde.
- Præcisering af at socialtilsynet kan trække godkendelsen, hvis der sker handel med nærtstående selskaber, som ikke kan dokumenteres og forklares.

Tiltag som skal imødegå uforholdsmæssig høj aflønning af øverste ledelse
Socialtilsynet oplever i nogle tilfælde at den øverste ledelse i tilbuddene modtager en uforholdsmæssig høj løn. Det kan også være i form af bonusser som ikke fremgår af budgettet. Der opleves samtidig en udfordring med at den øverste ledelse fungerer som leder i flere tilbud/selskaber, så den samlede aflønning bliver meget høj.

Følgende tiltag kan imødegå dette:

- Krav om at øverste ledelse skal oplyse til socialtilsynet, om de modtager løn fra andre selskaber (herunder andre selskaber i en koncern), og hvordan de i så fald fordeler deres arbejdstid.
- Der indføres en regel om, at den enkelte leders samlede løn ikke må overstige lønnen for ledelsen i offentlige tilbud (baseret på KRL). Socialtilsynet kan dispensere herfor, hvis særlige forhold taler for det (fx størrelsen på tilbuddet). Hvis lederen fungerer som leder for selskaber nedskrives den tilladte aflønning forholdsmæssigt ift. lederens tidsanvendelse.
- Ny regel om at socialtilsynet kan trække godkendelsen, hvis et tilbud gentagne gange har udbetalt væsentligt højere løn til ledelsen end budgetteret

Dato: 17-08-2026

Sags ID: SAG-2026-00840
Dok. ID: 3712332

E-mail: MGRO@kl.dk
Direkte: +45 3370 3304

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk

Socialtilsynene skal forpligtes til at indhente underretninger ved godkendelse og tilsyn med tilbud

KL har, som det også fremgår at bemærkninger til lovforslaget, indgået et samarbejde med Hvidvasksekretariatet om kørsler for virksomheder på det sociale område. Disse giver et bekymrende billede af omfanget af underretninger. En række kommuner har som følge af dette iværksat procedurer via deres kontrolmedarbejdere, hvor kommunen indhenter underretning på tilbud i Hvidvasksekretariatet. Dette med henblik på at forebygge anvendelsen af tilbud, som kan medvirke til velfærdskriminalitet.

Det er ikke KL's opfattelse, at kontrol via 98 kommuner er den rigtige vej at gå i forhold til de tilbud, der er omfattet af socialtilsynet. Også henset, at det alene er socialtilsynet, som kan foretage undersøgelser og iværksætte sanktioner overfor de tilbud, der er omfattet af socialtilsynenes godkendelses- og tilsynskompetence.

Det er derfor KL's anbefaling, at ministeriet bør pålægge socialtilsynene den opgave, at socialtilsynene ved godkendelse af et tilbud og herefter en gang årligt indhenter underretninger fra Hvidvasksekretariatet ved alle sociale tilbud efter §4 stk. 1 nr. 2-5 og for BPA virksomheder efter § 18 a.

En dataløsning, som socialtilsynene kan tilgå

For at gør det muligt at gennemføre ressourcemæssigt effektivt økonomisk tilsyn er der behov for at gennemføre en række tværgående tiltag, som skal sætte socialtilsynet i stand til at målrette kontrollen.

Det er derfor KL's opfattelse, at der bør indføres en dataløsning, som gør det muligt for socialtilsynet at trække data om tilbuddene – herunder BPA-virksomhederne - og sammenkøre disse på en effektiv måde. Følgende registre bør inkluderes i dataløsningen:

- CVR register: Oplysninger om selskabskonstruktionerne rundt om tilbuddene herunder ejerforhold.
- CPR register: Oplysninger om familie/adresseforhold i relation til ansatte og i selskabskonstruktionen.
- SKAT (herunder e-indkomst): oplysninger om antal ansatte, der modtager løn i tilbuddet og evt. i virksomheder, som er en del af selskabskonstruktionen/personkredsen.
- Tinglysning: Oplysninger om ejere af ejendomme
- Motorregistret: Oplysninger ejer er motorkøretøjer
- Strafferegister: Oplysninger om tidligere straffede blandt ledere, ejere og tilknyttede i selskabskonstruktionen.
- Data fra tilbuddenes budgetter: Oplysninger om budgetteret antal medarbejdere og udgifter til diverse poster.
- Oplysninger fra socialtilsynet selv: Oplysninger om tidligere frakendelser og sanktioner på tværs af socialtilsyn
- Underretninger fra Hvidvasksekretariatet

Dato: 17-08-2026

Sags ID: SAG-2026-00840
Dok. ID: 3712332

E-mail: MGRO@kl.dk
Direkte: +45 3370 3304

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk

Dette kunne fx ske ved at Den Fælles Dataenhed får hjemmel til at levere de ønskede registerbaserede data til Socialtilsynet, så vidt det gælder CVR, CPR, Skat, Tinglysning og Motorregisteret.

Der er behov for yderligere tiltage i forhold til godkendelse af og tilsyn med BPA-virksomheder

Der er i ovenstående bemærkninger givet en række forslag til bestemmelser som KL ønsker også skal omfatte BPA-virksomheder. Men KL mener, at der ud over disse tilføjelser er behov for yderligere tiltag for at komme uhensigtsmæssigheder og snyd med offentlig midler på BPA-området til livs:

Socialtilsynsloven bør fremadrettet indeholder bestemmelser der:

- Fastsætter krav om, hvilke virksomhedstyper, der kan godkendes til at varetage arbejdsgiverfunktioner i BPA- ordninger.
- Præciserer at regnskaber fra foreninger og private virksomheder, der varetager arbejdsgiverfunktioner i BPA- ordninger er omfattet af årsregnskabslovens regler for regnskabsklasse B eller C afhængigt af foreningens eller virksomhedens størrelse (tilsvarende § 17 i socialtilsynsloven).
- Fastsætter krav om, at hvert tilskudsområde er klart opdelt i regnskabet, hvis virksomheden har aktiviteter inden forskellige (tilskuds)områder.
- Præciserer at regnskaber for foreninger og private virksomheder, der varetager arbejdsgiverfunktioner i BPA-ordninger, skal revideres af en godkendt revisor (tilsvarende § 18, stk. 1, i socialtilsynsloven).
- Fastsætter krav om forvaltningsrevision af regnskaber for foreninger og private virksomheder, der varetager arbejdsgiverfunktioner i BPA-ordninger.
- Fastsætter krav til, hvad revisor som led i sit arbejde skal påse (tilsvarende § 18, stk. 3, i socialtilsynsloven), eksempelvis:
    - At regnskabet ikke afviger væsentligt fra det af socialtilsynet godkendte budget.
    - At regnskabet ikke indeholder poster uvedkommende for foreningens eller virksomheden i forhold til varetagelsen af arbejdsgiverfunktioner i ordninger med kontant tilskud til ansættelse af hjælpere og borgerstyret personlig assistance efter §§ 95 og 96 i lov om social service.
    - At de dispositioner, der er omfattet af regnskabsaflæggelsen, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter og med indgåede aftaler og sædvanlig praksis.
    - At vederlag til bestyrelsesmedlemmer ikke overstiger, hvad der anses for sædvanligt efter hvervets art og arbejdets omfang.
    - At der ikke er medregnet goodwill i regnskabet.
    - At transaktioner mellem enkelte enheder i en koncern eller en koncernlignende konstruktion sker på markedsvilkår i overensstemmelse med, hvad der kunne være opnået, hvis transaktionerne var sket mellem uafhængige parter.

Dato: 17-08-2026

Sags ID: SAG-2026-00840
Dok. ID: 3712332

E-mail: MGRO@kl.dk
Direkte: +45 3370 3304

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk

Kommunerne bør endvidere have tydelig hjemmel til at kontrollere afregningen i BPA-ordninger og til at stille krav om nødvendig dokumentation for at sikre, at tilskuddet anvendes i overensstemmelse med afgørelsen.

Jf. udmålingsbekendtgørelsens § 14 skal der i dag udarbejdes et årligt regnskab for tilskud til ansættelse af hjælpere og til borgerstyret personlig assistance, og regnskabet skal også indeholde en opgørelse over udmålte og forbrugte timer.

Dette vurderes ikke at være et tilstrækkeligt grundlag for kontrol med midlerne. Derfor foreslår KL, at udmålingsbekendtgørelse (bekendtgørelse nr. 1292 af 19/09/2022) ændres på følgende punkter:

- At der indføres krav om, at regnskabet også indeholder en mere specificeret opgørelse over, hvordan tilskuddet er brugt, inkl. udbetalte lønmidler set ift. antal ansatte, hvilke udgifter, der er dækket efter regning, samt hvad der er betalt i honorar til en evt. arbejdsgivervirksomhed.
- At der indføres en frist for indsendelse af regnskabet til kommunen
- At kommunen får beføjelser til at reagere ved manglende indsendelse af regnskab, fx i form af administrative reaktioner eller sanktioner
- At kommunen kan stille krav om revisorinvolvering, eksempelvis ved væsentlige fejl og mangler i et indsendt regnskab eller ved førstegangsaflæggelse af regnskab
- Kontrolmulighederne i skrivelse nr. 9186 af 18/05/2011 bør præciseres og indskrives i udmålingsbekendtgørelsen, så kommunen ved mistanke om uhensigtsmæssig administration kan kræve oplysninger og dokumentation om ansatte hjælpere, navnelister, arbejdstidsskemaer, lønsedler, vagtændringer, faktisk leveret hjælp, sygefravær, vikarforbrug, vagtplaner, udgifter til løn under sygdom og aftalen mellem borger og leverandør.
- Kommunerne får ret til at gennemføre stikprøver og anmode om oplysninger og underliggende dokumentation.

Socialtilsynet bør tilsvarende have klare og anvendelige kontrol- og sanktionsbeføjelser over for arbejdsgivervirksomheder på BPA-området.

- Socialtilsynet skal kunne afvise at godkende en (ny) arbejdsgivervirksomhed, hvis ejerkreds eller ledelse i stort omfang er den samme som i en virksomhed, der inden for en fastsat tidsfrist er blevet lukket af socialtilsynet eller er gået konkurs.

Arbejdsgivervirksomheder og borgere bør have en udtrykkelig pligt til at udlevere relevante oplysninger til kommunen og socialtilsynet, når oplysningerne er nødvendige for kontrol med ordningen.

- Arbejdsgivervirksomheder forpligtes til efter anmodning at udlevere relevante oplysninger og dokumentation til myndighed
- Borgere forpligtes til efter anmodning at udlevere relevante oplysninger og dokumentation til myndighed
- Kommunen skal have mulighed for at kontrollere og få udspecificeret regninger af borger eller arbejdsgivervirksomhed, inden de betales.

Dato: 17-08-2026

Sags ID: SAG-2026-00840
Dok. ID: 3712332

E-mail: MGRO@kl.dk
Direkte: +45 3370 3304

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk

KL har set indikationer på, at sygefraværet er markant højere i BPA ordninger, som administreres af en privat virksomhed eller en forening end ordninger, der administreres af borgeren selv. Det indikerer, at der kan være en udfordring ift. firmaer, som også driver vikarbureauer. KL foreslår derfor, at der findes løsninger, som sikrer, at det ikke er muligt for arbejdsgiverfirmaer, at trække ressourcer ud af BPA ordningerne via afregninger for vikarydelser. Det kunne fx ske ved at det fastsættes i bekendtgørelse, at afregningen af vikarydelser skal ske til en timesats, som nogenlunde matcher timesatsen i ordningerne. KL går gerne i dialog omkring en konkret løsning.

En analyse af omfanget og karakter af velfærdskriminalitet

KL er af den klare opfattelse, at der er stærkt behov for, at der iværksættes en analyse af omfanget og karakteren af den velfærdskriminalitet, som vi ved eksisterer i Danmark. Der er behov for, at analysen omfatter en bred paletten af velfærdstilbud, både på social-, beskæftigelses-, undervisnings- og ældreområdet.

KL vil forslå ,at analysen iværksættes så hurtigt som muligt og forankres i den tværsektorielle task-force, som regeringen har varslet i regeringsgrundlaget. KL bidrager meget gerne til arbejdet med task-forcen og analysen.

Med venlig hilsen

Janet Samuel

Kommunale Velfærdschefer

Til Socialministeriet **19. august 2026**

Sendt til: jurint@sm.dk.

Høringssvar fra Kommunale Velfærdschefer vedr. udkast til forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og forskellige andre love (Udmøntning af aftale om styrket indsats mod snyd og svigt på sociale til bud og afskaffelse af ikke godkendte tilbud) (SM Id nr.: 69856102)

Socialministeriet har den 22. juni 2026 anmodet Kommunale Velfærdschefer m eventuelle bemærkninger til udkast til forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og forskellige andre love (Udmøntning af aftale om styrket indsats mod snyd og svigt på sociale tilbud og afskaffelse af ikke godkendte tilbud).

Kommunale Velfærdschefer takker for muligheden for at afgive et høringssvar og har følgende bemærkninger til udkastet.

Høringssvaret er inddelt i samme syv hovedpunkter som lovforslaget.

1. Forhåndsgodkendelse til varetagelse af akutforanstaltninger

Lovforslaget indebærer afskaffelse af kommunernes mulighed for at anvende tilbud, som ikke er godkendt af socialtilsynet. I stedet får godkendte tilbud mulighed for at blive forhåndsgodkendt til, i akutte situationer, at modtage børn, unge og voksne uden for rammerne af tilbuddets generelle godkendelse i op til 12 uger.

Der er enighed om, at de nuværende regler udgør en generel udfordring i kommunerne, særligt i de sager, hvor der skal handles akut. Det skal ses i lyset af, at området længe har været under et økonomisk pres og at flere kommuner derfor har måttet nedlægge akutpladser, som man tidligere havde på tilbuddene. Kommunale Velfærdschefer er derfor positive over for forslaget, men er bekymrede for, om forslaget udgør en reel løsning på udfordringerne samt de økonomiske konsekvenser af forslaget.

Det fremgår ikke af forslaget, hvorledes akutpladserne skal finansieres. Det er også uklart, hvilken målgruppe akutpladserne kan godkendes til, hvor mange pladser kommunerne får behov for, hvad udgifterne dertil bliver, samt hvor pengene skal findes.

Forslaget medfører en bekymring for, om det er muligt med det foreslåede regelsæt at have tilstrækkeligt med tilgængelige pladser i akutte situationer. I mange af de sager, hvor der er behov for akutte pladser, skyldes behovet, at et i forvejen specialiseret tilbud har opsagt samarbejdet pga. udadreagerende, suicidal eller farlig adfærd fra barnet eller den voksne. Det er i forvejen svært at finde nye egnede tilbud til denne målgruppe, og det må forventes at blive en både svær og dyr opgave at oprette tilstrækkeligt med kapacitet i de allerede godkendte tilbud til, at der altid vil være ledige akutpladser.

En mere fleksibel anvendelse af dispensationsreglerne i form af hurtige midlertidige godkendelser af alternative løsninger vil i højere grad sikre, at den konkrete plads er godkendt til den konkrete borger, at perioden kan tilpasses behovene hos både borger, myndighed og driftsherre, og at der kun vil være udgifter forbundet med den konkrete akutte foranstaltning.

Det er dog problematisk, at lovforslaget ikke klart forholder sig til retsstillingen i situationer, hvor et barn eller en ung er i overgrebsfare, men at der ikke kan findes et forhåndsgodkendt tilbud. Det fremstår uklart om handlekommunen i sådanne situationer retsligt er forpligtet til at undlade anbringelse eller om hensynet til barnets eller den unges umiddelbare sikkerhed fortsat må tillægges afgørende vægt. Denne manglende klarhed på dette punkt skaber en uholdbar retlig og etisk situation for kommunerne, hvor hensynet til lovmedholdelighed risikerer at komme i konflikt med hensynet til barnets beskyttelse.

Det anbefales, at der indsættes en klar og utvetydig lovhjemmel, der præciserer, hvordan handlekommunen skal agere i situationer med akut overgrebsfare, hvis ingen fohåndsgodkendte tilbud står til rådighed.

2. Skærpelse af karantæne og indførelse af særregler om rettighedsfrakendelse

De gældende karantæneregler i lov om socialtilsyn skærpes ved at udvide personkredsen, som kan være adressat for en afgørelse om karantæne truffet af socialtilsynet.

Endvidere udvides mulighederne for ved dom at frakende nuværende eller tidligere retten til at drive eller være ansat i sociale tilbud, hvis de pågældende begår visse grovere lovovertrædelser.

Kommunale Velfærdschefer bakker op om både skærpelse af karantænereglerne og de nye særregler om rettighedsfrakendelse.

3. Skærpede krav vedr. straffeattester

Det præciseres hvilke kriminalitetstyper, som er til hinder for ansættelse i godkendte tilbud. Samtidig udvides kravet om indhentelse af straffeattester til også at gælde for medlemmer af bestyrelsen i private tilbud og ansatte hos leverandører, der leverer enkeltydelser.

Kommunale Velfærdschefer bakker op om den nye præcisering og definition af diskvalificerende kriminalitetstyper, så det ikke udelukkende beror på en konkret vurdering hos det enkelte tilbud, hvornår et strafbart forhold er uforeneligt med ansættelse.

Endvidere anerkendes intentionen bag udvidelsen af kravet om indhentelse af straffeattester til ansatte hos eksterne leverandører af enkeltydelser. Det giver imidlertid anledning til bekymring, at handlekommunen pålægges ansvaret for at påse og følge op på, at private leverandører har indhentet de relevante straffeattester. I praksis har kommunerne ingen direkte adgang til leverandørernes personalesager eller straffeattester og kommunernes mulighed for kontrol vil reelt være begrænset til kontraktuelle bestemmelser og leverandørens egne erklæringer. Vi finder, at ansvarsplaceringen er uklar og potentielt urealistisk samt at der er risiko for, at kommunerne pålægges et ansvar, som de hverken har faktiske eller retlige muligheder for fuldt ud at løfte.

Det anbefales, at der sker en tydeligere afgrænsning af kommunens ansvar, så kommunens forpligtelse begrænses til kontraktuel regulering og rimelig opfølgning og ikke et egentligt kontrolansvar for private arbejdsgiveres personaleadministration.

Kommunale Velfærdschefer

4. Skærpede straffebestemmelser ifm. ulovlige anbringelser

Straffebestemmelsen i barnets lov § 210 vedrørende ulovlige anbringelser præciseres, så det tydeliggøres, at bestemmelsen omfatter alle ulovlige anbringelser, og at både fysiske og juridiske personer kan straffes med bøde.

Derudover præciseres det i straffeloven, at det i almindelighed vil skulle indgå som en skærpende omstændighed ved straffens fastsættelse, hvis der er tale om f.eks. banderelateret kriminalitet eller grovere tilfælde af personfarlig kriminalitet, narkotika-, terror- eller berigelseskriminalitet, og overtrædelsen er begået som led i driften af eller ansættelsen på et socialt tilbud, herunder som led i varetagelse af opgaven som plejefamilie.

Det vil sige, at kommunen, ledere eller ansatte (sagsbehandlere) der anbringer et barn i en ikke godkendt foranstaltning kan idømmes en bøde på 10.000 kr. for førstegangstilfælde.

I forhold til skærpende omstændigheder ved kriminalitet begået på bekostning af sårbare borgere, er det vanskeligt for kommunerne at kontrollere og føre tilsyn både på børn og voksenområdet. Fx i forhold til borgerstyret personlig assistance kan det være svært at være sikre på, at der betales for den ydelse, der leveres/er bevilget. Det er en udfordring at kommunikere med arbejdsgiveren og endnu mere vanskeligt at få tilsendt lønsedler, som vil kunne bekræfte eller afkræfte om fx timeforbruget er korrekt.

Det opleves, at det er svært at føre bevis for en mistanke om et evt. overforbrug eller om den bevilgede ydelse ikke bliver ydet i tilstrækkelig grad, når det er så vanskeligt at få dokumentation fra udbyderen.

Det er for nuværende en udfordring, at foretage tilsyn og kontrol, da det ikke fremgår tydeligt af lovgivningen. Det anbefales derfor, at der laves en tydeligere beskrivelse for at kunne sikre kommunernes mulighed for at føre tilsyn og kontrol.

5. Skærpelse af de eksisterende krav til sammensætningen af bestyrelser i private tilbud

Det eksisterende krav til sammensætningen om, at flertallet af bestyrelsens medlemmer skal være uafhængige af tilbuddets leder udvides, så flertallet af bestyrelsens medlemmer også skal være uafhængige af tilbuddets ejer. Formålet hermed er i endnu højere grad at forhindre sammenblanding af tilbuddets og bestyrelsesmedlemmernes interesser.

Kommunale Velfærdschefer bakker op om forslaget.

6. Visse friplejeboliger omfattes af socialtilsynets godkendelses- og tilsynskompetence

Friplejeboliger, der ikke er omfattet af ældretilsynet, bliver omfattet af socialtilsynets godkendelses- og tilsynskompetence. Formålet er at undgå, at tilbud, der bliver lukket af socialtilsynet, i stedet søger certificering som friplejeboligleverandør udelukkende på socialområdet, hvor kravene til kvaliteten i dag er lavere, og der ikke føres driftsorienteret tilsyn.

Kommunale Velfærdschefer er enige i behovet for et driftsorienteret tilsyn for friplejeboliger, der ikke er omfattet af ældretilsynet, da de primært leverer ydelser efter serviceloven.

7. Udvidelse af bl.a. tilbuds og plejefamiliers oplysningspligt

Der indføres en pligt for det enkelte tilbud til at orientere socialtilsynet, når der 1) ansættes en ny leder med ansvar for den daglige drift, når der 2) ansættes personale, som er i familie med eller i øvrigt er nærtstående til ledelsen, ledergruppen, bestyrelsen eller ejerkredsen i tilbuddet, og 3) hvis fast ansat personale i et tilbud er ansat i flere virksomheder indenfor en koncern eller koncernlignende konstruktion. Disse oplysninger vil indgå i socialtilsynets risikovurdering af tilbuddet. Dertil foretages en præcisering af, hvilke bekymrende forhold tilbud og plejefamilier skal orientere socialtilsynet om.

Kommunale Velfærdschefer finder forslaget positivt selvom der kun er tale om en mindre udvidelse af de i forvejen omfattende krav til oplysning og dokumentation.

Med disse bemærkninger, håber Kommunale Velfærdschefer således, at ministeriet vil komme med en klar og snarlig tilbagemelding på de udfordringer, som vi har bragt frem i nærværende høringssvar, så kommunerne er bedst muligt klædt på til at imødekomme overgangen til ny lov om socialtilsyn samt øvrig ny lovgivning på området.

Med venlig hilsen

Jakob Bigum Lundberg

Formand for Kommunale Velfærdschefer

Direktionen
Socialforvaltningen

Til Socialministeriet

Socialforvaltningen i Københavns Kommunes høringssvar til udkast til lovforslag om styrket indsats mod snyd og svigt på sociale tilbud og afskaffelse af ikke-godkendte tilbud

20-08-2026

Sagsnummer I F2
2026 - 14922

Dokumentnummer i F2
11399523

Sagsnummer i eDoc
2026-0213545

Socialministeriet har d. 22. juni 2026 sendt et udkast til "Lovforslag om styrket indsats mod snyd og svigt på sociale tilbud og afskaffelse af ikke godkendte tilbud" i høring. Fremsættelsen af lovforslaget sker på baggrund af regeringens ønske om at gennemføre den aftale om styrket indsats mod snyd og svigt på sociale tilbud og afskaffelse af ikke-godkendte tilbud, som den daværende regering (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne), Liberal Alliance, Konservative Folkeparti og Radikale Venstre indgik den 9. januar 2026.

Københavns Kommune er ikke på høringslisten til lovforslaget. Som en af de største brugere af sociale tilbud ser Socialforvaltningen i Københavns Kommune (herefter Socialforvaltningen) alligevel et behov for at komme med særskilte bemærkninger til lovforslaget. Derfor er følgende høringssvar udarbejdet af Socialforvaltningen.

1. Generelle bemærkninger
Socialforvaltningen er overordnet set meget positiv over for lovforslaget, der har et klart formål om at forstærke kvaliteten, gennemsigtigheden og retssikkerheden på tilbudsområdet. En styrket indsats mod økonomisk kriminalitet, mangelfuld drift og utilstrækkelig kvalitet er afgørende for at sikre, at borgere modtager indsatser af høj faglig kvalitet, og at der er tillid til de tilbud, kommunerne samarbejder med.

Samtidig bemærker Socialforvaltningen, at lovforslaget på nogle punkter ikke er tilstrækkeligt dækkende til at imødekomme ønsket om at gøre op med kriminalitet på sociale tilbud. Socialforvaltningen har i forbindelse med en særlig indsats mod økonomisk kriminalitet identificeret smuthuller i lovforslaget, der kan gøre det muligt fortsat at udnytte botilbudsområdet trods de nye regler.

Socialforvaltningen vurderer desuden, at kommunerne bør have større handlingsrum ved mistanke om dårlig kvalitet eller økonomisk kriminalitet på botilbud – også før en afgørelse foreligger fra tilsynsmyndigheden. Det vil styrke muligheden for hurtige og rettidige indsatser til gavn for borgernes sikkerhed og trivsel.

Center for Økonomi
Bernstorffsgade 17
1577 København V

Endelig anbefales det, at der skabes større sammenhæng mellem pris og kvalitet på botilbudsområdet for at sikre gennemsigtighed og modvirke økonomisk misbrug. Stigende priser på botilbudsområdet udfordrer Socialforvaltningens evne til at leve op til forsyningsforpligtelsen rent økonomisk. Dette kunne f.eks. reguleres ved hjælp af et takstloft.

Henset til problemets karakter vurderer Socialforvaltningen, at det ville være hensigtsmæssigt med en hurtig implementering. Samtidig anerkender forvaltningen behovet for en forsvarlig implementeringsperiode.

Socialforvaltningens bemærkninger til lovforslaget følger herunder med særligt fokus på forhold, hvor der vurderes behov for yderligere afklaring eller justering for at sikre en hensigtsmæssig implementering.

2. Specifikke bemærkninger til udkastet til lovforslaget
Ad Kapitel 3.1 - Afskaffelse af kommunernes mulighed for at anvende ikke-godkendte tilbud

Socialforvaltningen i Københavns Kommune vurderer, at lovforslaget styrker retssikkerheden ved at sikre, at borgere i akut behov alene kan placeres i tilbud, som på forhånd er vurderet og godkendt af socialtilsynet. Dette øger gennemsigtigheden og ensartetheden i krav til godkendelse og tilsyn og forventes samtidig at forenkle og understøtte kommunernes og rådgivernes arbejde i akutte anbringelsessituationer.

Forvaltningen finder det positivt, at ændringerne understøtter, at børn og unge også i akutte og midlertidige situationer anbringes i fagligt kvalificerede og tilsynsførte rammer. Samtidig indebærer afskaffelsen af muligheden for at anvende ikke-godkendte tilbud, at Socialforvaltningens handlemuligheder bliver mere begrænsede, hvilket kan udfordre mulighederne for hurtigt at finde egnede pladser til borgere med komplekse og akutte behov, særligt hvis kapaciteten blandt forhåndsgodkendte tilbud er utilstrækkelig.

Samtidig betyder lovforslaget, at Socialforvaltningens egne tilbud og udføreområder får et nyt ansvar for at etablere og vedligeholde et beredskab af forhåndsgodkendte pladser, der kan anvendes ved akutte anbringelser. Socialforvaltningen har på nuværende tidspunkt ikke den nødvendige kapacitet til dette inden for kommunens egne tilbud. For at udvikle en sådan kapacitet har Socialforvaltningen brug for en specifikation af, hvad der skal være til stede på tilbuddet for, at man kan forhåndsgodkendes – særligt for borgere med højtspecialiserede behov.

Det er derfor væsentligt, at der på landsplan sikres tilstrækkelig kapacitet af forhåndsgodkendte pladser, især inden for det højtspecialiserede område, for at undgå flaskehalse ved akutte behov. Der bør samtidig skabes klarhed over, hvilke krav der stilles til forhåndsgodkendelse, og hvilke typer borgere pladserne skal kunne rumme.

Det anbefales derfor, at der udarbejdes klare retningslinjer for godkendelse og kapacitetskrav på området, herunder at Socialtilsynets godkendelsesprocedure kan fremskyndes ved akutte behov i de tilfælde, hvor der ikke måtte findes et egnet forhåndsgodkendt tilbud. Det anbefales desuden, at det tydeligt fremgår af Tilbudsportalen, hvilke tilbud der har forhåndsgodkendelse til akutforanstaltninger.

Ad Kapitel 3.2 - Karantæne og rettighedsfrakendelse

Socialforvaltningen vurderer, at lovforslaget styrker beskyttelsen mod, at personer dømt for grov økonomisk kriminalitet eller andre alvorlige lovovertrædelser kan drive sociale tilbud, hvilket understøtter tilliden til området. Det skal dog bemærkes, at flere tilbud kan blive påvirket af karantæne- eller rettighedsfrakendelsessager, hvilket kan føre til ændringer i ledelsen eller i yderste konsekvens til ophør af godkendelse og dermed risiko for reduceret kapacitet.

Socialforvaltningen peger desuden på et forbehold vedrørende muligheden for, at personer i karantæne fortsat kan ansættes som medarbejder uden lederbeføjelser eller tilknyttes som konsulent. Generelt kan der ligge en risiko i, at ejere af botilbudskoncerner kan udstede falske fakturaer til egne botilbud via eksterne konsulentfirmaer. Således vil karantæneramte personer reelt fortsat kunne få indflydelse og aflønning i organisationen. Denne problematik adresseres ikke tilstrækkeligt i lovforslaget.

Det er væsentligt, at der sikres løbende opfølgning på tilbuddenes godkendelsesstatus, og at der skabes tydelige procedurer for, hvordan kommunerne orienteres om og forholder sig til afgørelser om karantæne og rettighedsfrakendelser, samt hvordan borgerne sikres i sådanne situationer.

Ad Kapitel 3.3 – Straffeattester

Socialforvaltningen vurderer, at de nye regler om straffeattester øger sikkerheden omkring både tilbud og leverandører af enkeltydelser, men påpeger, at det medfører et nyt administrativt ansvar for kommunen i forhold til kontrol og dokumentation. Forvaltningen bemærker desuden, at indhentelse af straffeattest ikke omfatter direktør og ejerkreds, selvom disse personer potentielt kan begå alvorlige lovovertrædelser.

Lovforslaget indebærer en praksisændring, hvor tidligere dømte inden for de omfattede lovrammer udelukkes permanent fra beskæftigelse som f.eks. vikarierende eller fastansat socialpædagog, uanset deres senere livsførelse. Dette vækker bekymring for, at personer helt mister muligheden for at vende tilbage til arbejdsmarkedet, hvilket fremstår meget vidtgående.

Det bør afklares, hvilket ansvar kommunen har ved leverandørers manglende overholdelse af reglerne. Samtidig opfordres der til, at reglerne

udvides til også at omfatte disse poster for at sikre en konsekvent beskyttelse mod misbrug af offentlige midler.

Ad Kapitel 3.4 – Skærpede strafbestemmelser

Socialforvaltningen bemærker, at lovforslaget kun omfatter strafbare forhold begået efter lovens ikrafttræden i forhold til godkendelsen af sociale tilbud og plejefamilier. Dette kan give anledning til et smuthul, hvor leverandører, der tidligere har begået strafbare forhold, fortsat kan drive sociale tilbud.

Forvaltningen anbefaler, at der indføres mulighed for at underlægge eksisterende tilbud en egnethedsvurdering i en overgangsperiode, hvor eksempelvis Socialtilsynet kan vurdere, om tidligere strafbare forhold bør have konsekvenser for godkendelsen.

Ad Kapitel 3.7 - Udvidelse af oplysningspligten

Socialforvaltningen vurderer, at udvidelsen af oplysningspligten giver Socialtilsynet et bedre grundlag for tidligt at identificere risikoforhold, hvilket kan styrke kvaliteten af tilbuddene og mindske risikoen for snyd og svigt. For kommuner med mange tilbud forventes dog et betydeligt antal indberetninger og øget administrativt arbejde. Forvaltningen bemærker, at Socialtilsynet ikke længere offentliggør tilsynsrapporterne for sociale tilbud på Tilbudsportalen. I stedet skal disse anmodes om konkret, hvilket giver en øget administrativ byrde.

Forvaltningen bemærker desuden, at der er behov for, at der med lovforslaget sikres en styrket og rettidig deling af information mellem Socialtilsynet, andre myndigheder og de visiterende kommuner, jf. ambitionerne i aftaleteksten. Det gælder i de tilfælde, hvor der er kontrol- og efterforskningsprocesser i gang, som har betydning for, om en kommune fortsat bør visitere nye borgere ind på konkrete tilbud. Det gælder i særdeleshed, hvor myndighedsskridt kan føre til, at et tilbud går konkurs eller lign., og hvor borgere med omfattende støttebehov, herunder til medicinering, med kort varsel risikerer at stå uden hjælp og potentielt sættes på gaden. Her vil rettidig orientering gøre de visiterende kommuner i stand til at beredskabsplanlægge og tage de nødvendige skridt til, at hjælpen fortsat til borgerne opretholdes.

Samtidig finder Socialforvaltningen det væsentligt, at der sikres en ensartet og gennemsigtig risikobaseret vurdering af tilbuddenes faglige og økonomiske kvalitet på tværs af socialtilsynene.

Ad Kapitel 7 – Administrative konsekvenser for borgerne

Socialforvaltningen bemærker, at lovforslaget ikke adresserer de afledte administrative konsekvenser for borgerne og ikke forholder sig til de betydelige afledte konsekvenser for kommunerne. Bortfald af godkendelser, påbud eller lukning af tilbud kan medføre færre pladser, længere

ventetider og øgede udgifter, hvilket øger presset på kommunens forsyningsforpligtelse og kan forsinke borgernes adgang til relevante tilbud.

Det anbefales, at lovforslaget i højere grad inddrager de samlede administrative og forsyningsmæssige konsekvenser for kommunerne, da disse også har direkte betydning for borgerne.

Ad aftalegrundlagets Bilag 1. Uddybning af initiativer

Af *Bilag 1. Uddybning af initiativer*, bilag til den indgåede aftale om styrket indsats mod snyd og svigt på sociale tilbud og afskaffelse af ikke-godkendte tilbud, dateret 9. januar 2026, fremgår det, at der vil blive iværksat en praksisundersøgelse af kommunernes anvendelse af egne værelser, kollegier eller kollegielignende børne- og ungehjem for at se, om praksis er i overensstemmelse med lovgivningen.

Socialforvaltningen bemærker, at der bør skabes større klarhed og ensartethed i godkendelse og tilsyn, da det i dag i vid udstrækning er op til den enkelte kommune at fastlægge rammer og kriterier.

Hvis praksisundersøgelsen peger på behov for lovregulering, anbefales det at overveje, om og hvordan opgaven med godkendelse og driftsorienteret tilsyn bør placeres hos socialtilsynet, særligt for virksomheder, der tilbyder pakkeløsninger med bolig og kontaktperson ansat i virksomheden. Kriterier for omfanget af tilsynet kan eksempelvis tage udgangspunkt i målgruppebeskrivelser, antal ansatte, antal boliger til rådighed, budget og egenkapital. Derved sættes der fokus på, at anbringelsesstedet er det rette til at løfte opgaven, og at der ikke sker omgåelse af reglerne for godkendelse og tilsyn efter socialtilsynsloven.

For anbringelser uden for denne kategori bør anbringende kommune fortsat kunne godkende løsninger, fx ved leje af bolig eller tidligere plejefamilie. Samtidig anbefales det at give socialtilsynet mulighed for af egen drift at føre tilsyn med anbringelser på eget værelse, baseret på kommunal indberetning.

Endelig anbefales det, at der fastsættes nærmere regler for godkendelse og tilsyn, hvis anbringende kommune fortsat har denne opgave, samt at målgruppen for anbringelse på eget værelse evt. præciseres, fx med en aldersgrænse på 16 år.

Socialministeriet

20.08.26

Landsforeningen Arbejde Adlers høringssvar til udkast til forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og forskellige andre love (Udmøntning af aftalen om styrket indsats mod snyd og svigt på sociale tilbud og afskaffelse af ikke godkendte tilbud)

Landsforeningen Arbejde Adler, der er en forening af selvejende institutioner for mennesker i forskellige sociale problemer, tilslutter sig hensigten med forslaget.

Vi ser på den stigende tendens til snyd og svigt på sociale tilbud med stor bekymring. Frem for alt går snyd og svigt ud over sårbare mennesker, som ikke modtager de ydelser og den omsorg, som de i henhold til lovgivningen er berettiget til. Snyd og svigt medfører også en svækkelse af befolkningens tillid til, at sociale tilbud fungerer hensigtsmæssigt både med hensyn til kvalitet og økonomi. Vi er dog bekymret for enkle elementer i lovforslaget, som vi ikke mener er tilstrækkelige til at opfylde hensigten med forslaget.

Socialtilsynets ressourcer
Vi er bekymrede for om den tilpasning, der er gennemført ift. Socialtilsynets ressourcer, organisering og funktion, reelt giver Socialtilsynet mulighed for at føre kontrol med de sociale tilbud i en grad, der lever op til hensigten i lovforslaget.

Hvis ændringsforslaget til lov om socialtilsyn (og forskellige andre love) gennemføres, skal Socialtilsynet fremadrettet udføre en endnu tættere opfølgning af institutionerne, end det nu er tilfældet. Det betyder bl.a., at Socialtilsynet skal have gennemgribende indsigt i økonomiske dispositioner på de sociale institutioner, herunder ejerforhold, ansatte/ledere/bestyrelsesmedlemmers status i strafferegistret, forhold ved leverance af enkeltydelser, huslejekontrakter, ombygninger, større renoveringer m.v.

I dag har tilsynet tilsyneladende ikke tilstrækkelig indsigt til effektivt at kunne forhindre snyd og svigt. Vi gør i den forbindelse opmærksom på, at den mest effektive kontrol kræver både optimeret økonomisk kontrol og optimeret faglig kontrol. Vi er bekymrede for, om en øget kontrol med de økonomiske aspekter kan betyde, at Socialtilsynet kan komme til at nedprioritere den nødvendige opmærksomhed på de faglige aspekter i de sociale tilbuds indsats.

Anvendelse af ikke godkendt tilbud
For så vidt angår anvendelse af ikke-godkendt tilbud, finder vi det uforståeligt, at kommunerne benytter sig af disse. Vi tilslutter os derfor de foreslåede ændringer vedr. friplejeboliger. I det hele taget bør alle sociale tilbud, der helt eller delvist finansieres af offentlige midler, være under tilsyn af Socialtilsynet.

Valg af medarbejderrepræsentanter
Vi anbefaler, at det ubetingede krav om valg af medarbejderrepræsentanter bibeholdes, fordi medarbejderrepræsentanter i sig selv kan være et element i bekæmpelse af snyd og svigt. Medarbejder-repræsentanter har som regel indgående viden om kvalitetsniveauets betydning for borgernes trivsel, og de har mulighed for at rejse spørgsmål om kvalitet og faglig forsvarlighed i bestyrelsen. Desuden kan den indsigt i snyd og svigt, som en medarbejderrepræsentant evt. kan få kendskab til i bestyrelsesarbejdet, i yderste konsekvens føre til en fuldt berettiget anvendelse af whistleblowerordningen.

Nødvendig skelnen mellem selvejende institutioner og private tilbud
På det sociale område er der i grove træk tre udbydere af ydelser: Kommuner, selvejende institutioner og private tilbud. Desværre ser vi ofte, at selvejende institutioner og private tilbud behandles under ét – ofte slet og ret betegnet 'private'.

Imidlertid adskiller selvejende institutioner sig væsentlig fra de private ved, at profit netop ikke er formålet med indsatsen. Selvejende institutioner er vedtægtsmæssigt bundet til et socialt formål, der opfyldes via indsatsen. De private institutioner er oftest organiseret i selskabsform, hvilket pr. definition betyder, at de har et indtjeningsformål. At dette formål i stigende grad fører til snyd og svigt, er den væsentlige motivation for lovforslaget. Vi skal derfor anbefale, at man i forslaget og anden lovgivning skelner mellem selvejende institutioner og private virksomheder. På denne måde rettes fokus specifikt på den gruppe af tilbud, hvor snyd og svigt oftest forekommer.

Torben Larsen
Formand for bestyrelsen

Dorte Schiønning Andersen
Sekretariatschef

LOKK
LANDSORGANISATIONEN AF KVINDEKRISECENTRE

Frederiksberg, 21/8-2026

Social- og Boligministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København
Att.: jurint@sm.dk
Sagsnr.: 2025-642

Høringssvar

Vedrørende forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og forskellige andre love – Udmøntning af aftale om styrket indsats mod snyd og svigt på sociale tilbud og afskaffelse af ikke-godkendte tilbud m.v

Landsorganisationen af Kvindekrisecentre (LOKK) takker for muligheden for at afgive høringssvar til lovforslaget.

Vi repræsenterer 54 af landets kvindekrisecentre og har alene non-profit-medlemmer. Vores bemærkninger er derfor afgrænset til de dele af lovforslaget, der har betydning for kvindekrisecentre efter servicelovens § 109.

Overordnet bemærkning

Vi deler lovforslagets grundlæggende ambition om at forebygge og bekæmpe snyd, svigt og uhensigtsmæssig anvendelse af offentlige midler på sociale tilbud. Det er afgørende, at borgere, der er afhængige af sociale tilbud, kan have tillid til, at tilbuddene drives fagligt forsvarligt, og at offentlige midler anvendes til det formål, de er bevilget til.

Vi finder imidlertid anledning til at understrege, at lovforslaget i betydeligt omfang synes at være udformet med afsæt i problemstillinger omkring tilbud og ejerformer med mulighed for privat økonomisk gevinst.

Dette bør efter vores opfattelse afspejles tydeligere i lovgivningens udformning og i proportionaliteten af de krav, der pålægges forskellige typer af sociale tilbud.

Non-profit tilbud er i den sammenhæng en særlig gruppe, og deres formål er ikke at skabe økonomisk afkast til ejere, koncerner eller investorer. Eventuelle økonomiske overskud anvendes til tilbuddets formål og drift.

Det er derfor vigtigt, at indsatsen mod snyd og svigt ikke resulterer i, at non-profit-sektoren pålægges omfattende nye administrative og kontrolmæssige byrder for at håndtere problemer, der i højere grad er knyttet til andre ejer- og driftsformer.

Vi opfordrer derfor til, at lovforslaget i højere grad bygger på et princip om risiko- og proportionalitetsbaseret regulering, hvor kravene står mål med den konkrete risiko for snyd, svigt og økonomisk misbrug.

Reguleringen bør skelne tydeligere mellem private kommercielle og private non-profit tilbud

For et non-profit-kvindekrisecenter er der, selvom de er private tilbud, ikke en ejer, der kan udtage et økonomisk afkast af driften. Det betyder ikke, at non-profit-tilbud skal være undtaget fra tilsyn eller krav om økonomisk gennemsigtighed. Det betyder derimod, at reguleringen bør tage højde for den grundlæggende forskel i incitamenter og organisationsform.

Vi finder det uhensigtsmæssigt, hvis lovgivningen udvikler sig i retning af et stadig mere omfattende kontrolsystem, hvor non-profit-tilbud pålægges samme administrative byrder som tilbud, hvor der eksisterer en væsentlig risiko for privat økonomisk gevinst.

Det bør derfor overvejes, om visse krav kan differentieres efter ejerform, organisationsform og konkret risiko.

Oplysningspligterne bør ikke skabe unødigt bureaukrati i non-profit-sektoren

Lovforslaget indfører blandt andet nye pligter til at orientere socialtilsynet om ny leder, nærtstående ansatte og ansatte, der samtidig arbejder i virksomheder inden for en koncern eller koncernlignende konstruktion.

Vi har forståelse for behovet for gennemsigtighed.

Samtidig bør lovgiver være opmærksom på, at non-profit-kvindekrisecentre i mange tilfælde er relativt små organisationer med begrænsede administrative ressourcer.

Hver ny indberetnings- og dokumentationsforpligtelse betyder derfor en reel ressourceanvendelse, som i sidste ende kan gå fra den faglige indsats for kvinder og børn.

Vi opfordrer derfor til, at:

1. pligterne formuleres så præcist som muligt,
2. der udarbejdes klare vejledninger og eksempler,
3. og at kravene administreres proportionalt i forhold til organisationens størrelse og konkrete risikoprofil.

Profitforbud for tilbud med selvmøderprincip

Vi vil samtidig benytte høringen til at rejse et mere grundlæggende spørgsmål.

Hvis lovforslagets formål er at sikre, at offentlige midler anvendes til den sociale indsats og ikke kan føre til urimelig privat økonomisk gevinst, bør det efter vores opfattelse overvejes, om dette bedst sikres gennem **et e**gentligt profitforbud for tilbud med selvmøderprincip.

Et sådant princip vil efter vores opfattelse være mere præcist end at pålægge alle tilbud stadig mere omfattende kontrol- og dokumentationskrav.

Vi mener derfor, at regeringen bør overveje en model, hvor tilbud med selvmøderprincip og finansiering gennem offentlige midler ikke kan udlodde eller på anden måde overføre overskud til private ejere eller investorer, men skal anvende eventuelle overskud til tilbuddets formål.

Dette vil efter vores opfattelse:

- reducere risikoen for, at offentlige midler anvendes til privat profit,

- understøtte tilliden til de sociale tilbud,
- skabe bedre overensstemmelse mellem finansiering og formål,
- og samtidig gøre det muligt at målrette tilsynsressourcerne mod de områder, hvor risikoen for snyd og svigt faktisk er størst.

For os er dette ikke et argument imod private aktører. Det er et spørgsmål om, hvad offentlige midler skal kunne bruges til, når der er tale om sociale tilbud med et offentligt finansieret formål. Og når der er tale om sociale tilbud med selvmøderprincip (§§ 109 og 110) bør den særlige økonomiske interessekonflikt, der kan opstå, når et tilbud både træffer afgørelse om optagelse og udskrivning og samtidig kan have en privatøkonomisk interesse i tilbuddets belægning og opholdslængde, håndteres strukturelt gennem et krav om nonprofit.

Afslutningsvist skal det bemærkes, at dette lovforslag skriver sig ind i en virkelighed, hvor socialtilsynet allerede er pålagt betydelige ændringer i deres praksis. Socialtilsynet spiller en vigtig rolle i at dæmme op for snyd og svigt, men har også fortsat en rolle at spille i relation til vurderingen af kvalitet i tilbud under serviceloven. Denne funktion bør værnes om, og fortsat sikres ressourcer.

Med venlig hilsen

Eva Bertelsen

Fagchef, LOKK

Landsorganisationen for sociale tilbud

København den 20. marts 2026

Høring vedrørende udkast til forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og forskellige andre love (Udmøntning af aftale om styrket indsats mod snyd og svigt på sociale til bud og afskaffelse af ikke godkendte tilbud)

LOS takker for muligheden for at afgive høringssvar på udkast til forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og forskellige andre love (Udmøntning af aftale om styrket indsats mod snyd og svigt på sociale til bud og afskaffelse af ikke godkendte tilbud).

I LOS bifalder vi det øgede fokus på at imødegå snyd og svigt på sociale tilbud. Dette fokus er afgørende for, at omsorgen for mennesker i udsatte positioner varetages forsvarligt. En række elementer i den politiske aftale, der ligger til grund for nærværende lovforslag, udgør samtidig et vigtigt skridt for de aktører, der driver ikke-offentlige sociale tilbud med høj faglighed og et stærkt værdigrundlag. For LOS er det centralt, at de krav, der stilles, rammer ens - uanset selskabsform.

Mange af initiativerne afspejler forhold, som LOS gennem længere tid har arbejdet for, og vi finder dermed også mange af de tiltag, som fremgår af lovforslaget, fornuftige. Vi har dog også nogle bemærkninger, som vi vil uddybe i det følgende.

1. Generelle bemærkninger

I LOS ser vi positivt på forslaget om at forbyde ikke-godkendte tilbud og i stedet give kompetente og kvalificerede tilbud, som allerede er godkendte af socialtilsynet, mulighed for at få en forhåndsgodkendelse til at varetage akutforanstaltninger.

Desuden finder vi det hensigtsmæssigt, at ikke bare ledere, men nu også ejere og bestyrelsesmedlemmer med forslaget kan idømmes karantæne, og at dette kan ske med tilbagevirkende kraft, samt at der stilles skærpede krav til, hvem der kan drive og ansættes på et socialt tilbud i forhold til en lang række alvorlige kriminalitetstyper.

Der er dog også initiativer, som vi savner i nærværende lovforslag.

I LOS har vi længe stået på, at kompetent ledelse er helt afgørende for gode sociale tilbud. Selvom dette også har været et fokuspunkt i den politiske aftale, ser vi det desværre ikke afspejlet i udkastet. I LOS holder vi fast i vores anbefaling om en autorisationsordning for ledere – på samme måde som for psykologer eller læger. Subsidiært havde vi ønsket, at der med nærværende udkast var fastsat nogle helt klare rammer og krav til ledere på sociale tilbuds kompetencer.

Ydermere mener vi, at der er behov for en at stille skrappere krav til revisorernes faglighed. Vi ser revisorerne som et vigtigt værn, men vi har samtidig set eksempler på, at revisorerne har været en del af den organiserede kriminalitet. Vi vurderer derfor, at lovforslaget mangler et vigtigt element i forhold til at bekæmpe snyd og svigt.

2. Konkrete bemærkninger

2.1 Akutforanstaltninger - § 5 c, § 4 a (serviceloven) og § 12 a (barnets lov)

Som anført indledningsvist finder vi særligt forslaget om at forbyde ikke-godkendte tilbud, og i stedet overlade akutforanstaltninger til kompetente og godkendte tilbud, hensigtsmæssigt, da det bidrager til at sikre kvalitet – også for borgere, der anbringes akut i en midlertidig periode. Vi anser det endvidere som en vigtig præcisering, at kommunernes oplysningspligt i forbindelse med akutforanstaltninger tydeliggøres.

LOS opfordrer i den forbindelse først og fremmest til, at det tydeliggøres, hvilke konkrete krav og betingelser et tilbud skal opfylde, for at socialtilsynet kan forhåndsgodkende tilbuddet til at varetage, og fortsætte med at varetage, akutforanstaltninger. Det bør endvidere tydeliggøres, på hvilket grundlag et tilbud kan få frataget sin forhåndsgodkendelse, samt om dette kan have betydning for tilbuddets øvrige drift.

For det andet anbefaler vi i LOS, at der tages stilling til de kapacitetsmæssige spørgsmål, som forslaget rejser. Det skal således præciseres, om akutforanstaltningerne skal organiseres som tomgangspladser på de godkendte tilbud, eller om tilbuddene kan/skal anvende pladser, som allerede indgår i tilbuddets drift, således at tilbuddets pladser bliver fleksible i anvendelsen af almindelige og akutte anbringelser.

LOS bemærker, at førstnævnte model rejser finansieringsmæssige spørgsmål, herunder hvem, der skal afholde udgifterne til tomgangspladserne. Sidstnævnte løsning stiller øgede krav til tilbuddenes etik og faglighed, herunder særligt tilbuddenes ledelse, idet tilbuddene i visitationen skal kunne afveje den akutte foranstaltning over for hensynet til de resterende beboere. Denne løsning kan således potentielt indsnævre muligheden for akutanbringelser og kan derudover muligvis gøre det svært for kommunerne at bevare et overblik over, hvor mange ledige akutpladser de har til rådighed. LOS bemærker i den forbindelse, at en optimering og opdatering af brugen af tilbudsportalen eventuelt ville kunne bidrage til at løse problemstillingen om overblik over ledige akutpladser.

For det tredje finder vi det, i henhold til forslaget om at forlænge en akutforanstaltning fra maksimalt at vare 6 uger til at vare op til 12 uger, hensigtsmæssigt, at det giver visiterende myndighed bedre tid til at finde et konkret egnet tilbud, og på den måde skabe mere stabilitet ved at minimere risikoen for mange skift. Samtidig bemærker vi også, at der hermed stilles større krav til tilbuddenes faglighed, herunder særligt til ledelsen og andre ansvarlige i

tilbuddets visitationsproces. Vi gentager i den forbindelse vores undren over, at der med nærværende lovforslag ikke medfølger større krav til (eller krav om autorisation af) ledere på sociale tilbud, som der ellers er lagt op til i den politiske aftale og de dertilhørende initiativer.

2.2 Oplysningspligt - § 12

I LOS finder vi det fornuftigt, at man med lovforslaget præciserer og udvider tilbuddenes oplysningspligt. Vi anbefaler, at det samtidig tydeliggøres, at oplysningspligten også omfatter situationer, hvor et flertal af bestyrelsen vælger at fratræde, da dette kan indikere væsentlige organisatoriske eller ledelsesmæssige udfordringer. Vi opfordrer videre til, at oplysningspligten udvides til også at omfatte den situation, hvor et tilbuds revisor fratræder i utide.

LOS anbefaler generelt, at der stilles krav om en øget og mere koordineret deling af relevante oplysninger mellem myndighederne, herunder særligt oplysninger, som kan bidrage til at belyse kvaliteten af et tilbud, herunder den økonomiske kvalitet.

2.3 Karantæne og rettighedsfrakendelse - § 14 a og b

LOS anser forslaget om, at ikke alene ledere af sociale tilbud, men også ejere og bestyrelsesmedlemmer kan idømmes karantæne, for hensigtsmæssigt.

Vi ser tillige positivt på, at der er blevet lyttet, når vi i LOS har udtalt, at karantæne skal kunne gives med tilbagevirkende kraft, så det ikke er muligt at undgå karantæne, ved at skynde sig væk fra en situation, som man selv, helt eller delvist, har kreeret. Derudover vurderer vi det fornuftigt, at der stilles krav til, at tilsynene deler afgørelser om karantæne med hinanden.

Vi finder desuden, at den nye § 14 b kan blive et brugbart værn i at sikre, at de forkerte mennesker passer på vores mest udsatte borgere.

Vi anbefaler i forlængelse af ovenstående, at det præciseres, hvad der menes med ordlyden "leder". Er det kun tilbudslederen, som kan få karantæne, eller kan dette f.eks. også gives til afdelingsledere og andre personer med ledelsesfunktioner?

LOS foreslår desuden, at revisorerne også bliver en del af personkredsen, som kan modtage karantæne.

2.4 Strafbestemmelse - § 210 (barnets lov)

Fejlanbringelser har ofte direkte eller indirekte konsekvenser for tilbuddene. Dette kan f.eks. bestå i sanktioner fra socialtilsynet eller fravælgelse hos kommunerne ved senere anbringelser. Disse konsekvenser er i sagens natur ofte berettigede. Fejlanbringelser har dog ikke nogen tydelige konsekvenser for kommunerne. Vi kan i LOS have en oplevelse af, at den "stærke part" går fri. Vi finder det således hensigtsmæssigt med en bestemmelse, hvor også

kommunen skal bære sit (myndigheds)ansvar, men vi vurderer, at anvendelsen og hensigten med bestemmelsen er uklar i sin nuværende form.

Er der f.eks. andre måder, hvorpå et børne- og ungehjem kan modtage et barn i strid med reglerne i barnets lov, end ved efter nærværende forslags ikrafttrædelse, at modtage et barn eller en ung uden at være godkendt? Og kan bestemmelsen fortolkes så bredt, at det kan være omfattet af bestemmelsen, hvis et godkendt børne- og ungehjem fejlagtigt modtager et barn, som efterfølgende viser sig at være uden for tilbuddets målgruppe?

LOS opfordrer til, at bestemmelsens anvendelsesområde præciseres, inden denne udvides til også at gælde andre sociale tilbud.

3. Afsluttende bemærkninger

LOS står til rådighed for yderligere bemærkninger ved jurist Emma Persson, elp@los.dk

Med venlig hilsen

Socialministeriet
jurint@sm.dk

Lev høringssvar vedr. udkast til Lov om ændring af lov om socialtilsyn og forskellige andre love (Udmøntning af aftale om styrket indsats mod snyd og svigt på sociale tilbud og afskaffelse af ikke godkendte tilbud m.v.)

21. august 2026
Thomas Gruber
tg@lev.dk

Lev fremsender hermed vores høringssvar til ovennævnte udkast til lovforslag.

Lovforslaget indeholder en række delelementer, som tilsammen har til formål at styrke indsatsen mod snyd og misbrug på sociale tilbud. Desuden indebærer forslaget, at kommunerne fremover ikke længere kan etablere midlertidige ikke-godkendte sociale botilbud, samt at sociale botilbud etableret efter reglerne om friplejeboliger omfattes af socialtilsynenes godkendelse og tilsyn.

Lev er grundlæggende positiv over for forslagets forskellige tiltag. Vi er imidlertid meget bekymrede over, at de væsentlige nye opgaver, som pålægges socialtilsynene, alene skal varetages inden for de eksisterende økonomiske rammer. Det vil med stor sandsynlighed medføre en yderligere forringelse af den beskyttelse af meget sårbare børn, unge og voksne, som tilsynene er sat i verden for at sikre. Dette problem forværres af, at et flertal i Folketinget for nylig har gennemført meget betydelige besparelser på socialtilsynene.

Lev har desuden nogle betænkeligheder ved afskaffelsen af ikke-godkendte tilbud, idet forslaget ikke indeholder en betryggende plan for sikring af den nødvendige kvalitet og kapacitet i forbindelse med oprettelsen af akutte pladser. Vi anbefaler i den forbindelse, at det overvejes at udvide definitionen af de tilbud, der kan varetage denne type opgaver.

Lev

Thistedgade 10, 1. tv.
2630 Taastrup
36 35 96 96
lev@lev.dk
lev.dk
CVR 5574 8810

Forslagets skærpelser vedr. karantæne, straffeattester, strafansvar, sammensætning af bestyrelser samt oplysningspligt

Lev finder at lovudkastets forslag om *skærpelser af karantænereglerne*, *skærpede regler om straffeattester*, *skærpede strafbestemmelser vedr. ulovlige anbringelser*, *skærpede krav til sammensætningen af bestyrelser i private tilbud* samt *udvidelsen af oplysningspligten* er relevante tiltag med henblik på bekæmpelse af snyd i sociale tilbud.

Lev har ikke bemærkninger til disse elementer i lovforslaget.

Afskaffelse af kommuners mulighed for at anvende ikke godkendte tilbud

Lev anerkender begrundelsen for lovforslagets afskaffelse af kommunernes mulighed for midlertidigt at anvende ikke-godkendte sociale tilbud. Den hidtidige praksis vedrørende anvendelsen af ikke-godkendte tilbud har været problematisk.

Vi finder det relevant at etablere en model med forudgående godkendelse af tilbud til modtagelse af børn, unge og voksne i akutte situationer, således som det foreslås i lovudkastet.

Vi har imidlertid to væsentlige overvejelser, som vi håber, ministeriet vil tage i betragtning inden fremsættelsen af det endelige lovforslag:

For det første finder vi, at der kan være behov for at justere definitionen af "tilbud", så også organisationer (teams, støtteteams og lignende), der kan levere socialfaglige indsatser af høj kvalitet, men som ikke har karakter af matrikelbundne tilbud i socialtilsynslovens forstand, kan forhåndsgodkendes med henblik på akutte situationer.

Vi vurderer, at sådanne ikke-matrikelbundne tilbud kan være et vigtigt bidrag til den samlede kapacitet. Det forudsætter dog godkendelse og tilsyn fra socialtilsynet med hensyn til kvaliteten af indsatsen samt de faglige og organisatoriske forhold i de indsatser, der leveres.

Vi vurderer ligeledes, at det kan gøre det lettere for kommunerne at opnå det rette match mellem borgerens, ofte meget komplekse, behov og den indsats, der skal ydes i akutte (midlertidige) situationer, hvis dette i mindre grad er betinget af, at et eksisterende botilbud eller opholdssted har ledig kapacitet, både fysisk og personalemæssigt. Vi vurderer endvidere, at

denne supplerende mulighed i form af ikke-matrikelbundne teams kan reducere afledte negative konsekvenser for eksisterende beboere i sociale tilbud med godkendelse til akutpladser.

For det andet finder vi det bekymrende, at der tilsyneladende ikke foreligger nogen tydelig og realistisk plan for, hvordan kommunerne skal sikre den nødvendige kapacitet af akutpladser. Så vidt vi kan vurdere, er det alene overladt til de enkelte kommuner 'at være opmærksomme på' at sikre den nødvendige kapacitet.

I betragtning af, at der er tale om sikringen af helt grundlæggende vilkår for meget sårbare børn, unge og voksne, finder vi det stærkt problematisk, at der ikke er udarbejdet en plan for kapaciteten samt effektive redskaber, der kan understøtte opbygningen heraf, såfremt dette ikke sker af sig selv.

Godkendelse og tilsyn med friplejeboliger

Forslaget indebærer, at sociale tilbud etableret som friplejeboliger, og som ikke er omfattet af ældretilsynet, skal godkendes af og underlægges tilsyn fra socialtilsynet.

Uagtet at der skønnes at være tale om et relativt begrænset antal friplejeboliger af denne type, finder vi den foreslåede ændring særdeles relevant, idet den lukker et hul i lovgivningen.

Som anført nedenfor finder vi imidlertid, at ministeriet bør opgøre omfanget af de opgaver, som denne udvidelse, samt lovforslagets øvrige elementer, indebærer for socialtilsynene.

Lovforslaget indebærer ekstra opgaver for socialtilsynene

Lovforslaget må forventes at medføre ikke ubetydelige ekstra opgaver for socialtilsynene. Det drejer sig især om de skærpede kontrolkrav over for tilbud og plejefamilier, godkendelse og tilsyn med friplejeboliger samt godkendelse og tilsyn med akutpladser.

Omfanget af disse ekstra opgaver for socialtilsynene er ikke estimeret i lovforslaget. Der anføres blot, at ændringerne finansieres gennem "omprioritering inden for de eksisterende økonomiske rammer".

Lev finder det stærkt problematisk, at der ikke er foretaget nogen opgørelse af omfanget af de ekstra opgaver for socialtilsynene, og at der ikke tilføres tilsynene ekstra ressourcer, der svarer til disse opgaver.

Folketinget har for ganske nylig pålagt socialtilsynene betydelige besparelser i størrelsesordenen 30 pct. Med de ekstra opgaver, som socialtilsynene pålægges med nærværende lovforslag, frygter vi, at tilsynenes kerneopgaver vil blive ramt endnu hårdere.
Konsekvensen risikerer at blive en yderligere forringelse af den beskyttelse, som talrige alvorlige eksempler har vist, at der er et meget stort behov for.

Vi opfordrer derfor ministeriet til at opgøre omfanget af de nye opgaver for socialtilsynene i forbindelse med dette lovforslag og til at tilføre socialtilsynene ressourcer svarende hertil.

Med venlig hilsen

Anni Sørensen
Landsformand

Høringssvar vedrørende udkast til lovforslag om ændring af socialtilsynsloven og forskellige andre love
(udmøntning af aftale om styrket indsats mod snyd og svigt på sociale tilbud samt afskaffelse af ikke-godkendte tilbud mv.)

Indledning

Regeringen og aftalepartierne har med aftalen om styrket indsats mod snyd og svigt på det sociale område sat en vigtig og velbegrundet dagsorden. De seneste års sager om økonomisk udnyttelse, manglende faglig kvalitet og utilstrækkeligt tilsyn har undermineret tilliden til dele af det sociale tilbudsmarked og – vigtigst af alt – i flere tilfælde svigtet nogle af samfundets mest udsatte børn og unge. Det er både berettiget og nødvendigt, at lovgivningen strammes, så useriøse aktører ikke kan operere uden om det godkendelses- og tilsynssystem, der skal sikre kvalitet og sikkerhed for borgerne.

Vi bakker derfor op om lovforslagets grundlæggende formål: at skabe et mere robust og gennemsigtigt tilsyn og fjerne incitamentet til at drive sociale tilbud uden godkendelse med henblik på at omgå de krav, der gælder for godkendte tilbud. Det er en politisk prioritering, vi deler.

Samtidig er det afgørende, at et opgør med useriøse aktører ikke kommer til at ramme den del af det ikke-godkendte marked, der løser en anden og lige så vigtig opgave: at stille erfarne, fleksible og fagligt stærke ressourcer til rådighed for kommunerne i akutte situationer, hvor godkendte tilbud ikke har ledig kapacitet. Denne funktion er ikke kilde til den type snyd og svigt, aftalen adresserer – den er tværtimod med til at sikre, at børn og unge i akut nød ikke efterlades uden faglig hjælp, mens det formelle system finder en løsning. Vi opfordrer derfor til, at lovforslagets udmøntning tager højde for denne forskel, så afskaffelsen af ikke-godkendte tilbud ikke utilsigtet reducerer den samlede kapacitet til at hjælpe de mest udsatte.

Vi er private leverandører af sociale indsatser uden godkendte akutte pladser. Vi modtager løbende henvendelser fra kommuner med børn og unge i akutte og komplekse situationer, hvor der ikke findes ledige godkendte tilbud.

Vi støtter lovforslagets intention. Men en styrket akutstruktur forudsætter reel kapacitet, tydelig ansvarsplacering og et tilsyn, der tager højde for akutindsatsers særlige karakter. En model, der alene baserer sig på eksisterende godkendte tilbuds frivillige deltagelse, skaber ikke den nødvendige kapacitet - og risikerer at efterlade de mest udsatte borgere i løsninger uden tilstrækkelig faglig styring.

Centrale risici

1. Tilsynet skelner ikke mellem ordinær drift og akutindsatser

Akutopgaver adskiller sig væsentligt fra ordinær drift: uafklarede problemstillinger, mangelfulde oplysninger ved opstart og et markant højere konfliktniveau. Hvis Socialtilsynet ikke eksplicit tager højde for denne forskel, risikerer tilbud at blive sanktioneret for at løfte de sværeste opgaver - ikke fordi kvaliteten er utilstrækkelig, men fordi opgaven er ekstraordinær. Det skaber en utilsigtet tilskyndelse til at sige nej og reducerer den samlede kapacitet.

2. Kapaciteten findes ikke automatisk

Mange godkendte tilbud vil afvise akutopgaver for at beskytte eksisterende borgere og medarbejderressourcer. Resultatet bliver, at kommunerne falder tilbage på kontaktpersonsordninger og anbringelser på eget værelse - løsninger uden den faglige struktur, ledelse og opfølgning, som en egentlig akutindsats indebærer. Problemet flyttes, men bliver mindre synligt.

3. Rekruttering gør modellen urealistisk

Akutindsatser kræver erfarne medarbejdere med kompetencer inden for konflikthåndtering, krisestabilisering og komplekse sociale problemstillinger. Disse kompetencer opbygges over tid og kan ikke tilvejebringes gennem kortvarige ansættelser som de 12 uger lægger op til.

4. Risikoen ved at sige ja er for høj

Akutte placeringer sker under tidspres med begrænset information. Uden klare regler for ansvarsfordeling og håndtering af ændrede behov vil mange leverandører rationelt vælge at afstå. Det rammer netop de borgere, ordningen skal hjælpe.

Forslag til justeringer

1. Særskilt tilsynsmodel for akutopgaver

Socialtilsynet bør have et eksplicit metodisk grundlag, der adskiller vurderingen af ordinær drift fra akutindsatser. Et tilbuds daglige kvalitet må ikke bedømmes negativt, fordi det har løftet en ekstraordinær og vanskelig opgave.

2. Forhåndsgodkendelsesordning for akutleverandører

Organisationer, der ikke ønsker at drive permanente tilbud, men har relevante faglige kompetencer, bør kunne forhåndsgodkendes specifikt til akutindsatser. Det øger den reelle kapacitet, giver kommunerne flere muligheder og mindsker presset på eksisterende tilbud. Kravene bør afspejle akutopgavens karakter - ikke permanent institutionsdrift.

3. Bevar den faglige styring

Den eksisterende akutordning bygger på en tydelig ramme med opfølgning og faglig koordinering. Lovgivningen bør sikre, at denne styring opretholdes uanset valg af løsning - også når kommunerne anvender alternative modeller.

4. Afklar ansvar og risikofordeling

Der bør fastsættes klare regler for leverandørens ansvar ved mangelfulde oplysninger ved visitation, væsentlige ændringer i borgerens behov og nye problemstillinger undervejs. Uden denne afklaring vil risikoaversionen forblive høj og kapaciteten lav.

Samlet anbefaling

En akutstruktur, der alene bygger på eksisterende godkendte tilbuds frivillige deltagelse, er en sårbar konstruktion. Skal lovforslaget reelt sikre bedre hjælp til børn og unge i akutte situationer, kræver det en model, der tænker faglighed, ansvar og tilsyn sammen med de særlige vilkår, akutte sociale indsatser indebærer. Herunder at en række ikke-godkendte tilbud fortsat kan bidrage til forsyningsforpligtelsen via en forhåndsgodkendelses model.

København, 2026

POLICY-NOTAT: KONKRETE FORSLAG TIL BEKÆMPELSE AF VELFÆRDSKRIMINALITET PÅ BOSTEDSOMRÅDET

Udarbejdet af et netværk af private bosteder.

Der er bred politisk enighed om, at velfærdskriminalitet på socialområdet skal bekæmpes langt hårdere og mere konsekvent. Det er en nødvendig dagsorden. Kriminelle aktører skal ikke kunne berige sig på bekostning af udsatte borgere og offentlige midler.

Debatten risikerer imidlertid at bevæge sig i retning af brede og generelle reguleringer, der ikke nødvendigvis rammer de aktører, der bevidst omgår reglerne. Hvis målet er at bekæmpe økonomisk kriminalitet og misbrug, bør fokus være på kontrolmekanismerne, ejerstrukturerne, den økonomiske gennemsigtighed og mulighederne for tidligt at opdage svindel. Det er et bærende princip for os, at der bør være mest mulig kontrol dér, hvor risikoen er størst, og mindst mulig byrde for veldrevne tilbud.

På den baggrund foreslår vi nedenstående konkrete og målrettede initiativer:

1. Certificeringsordning for revisorer på socialområdet
Forslag Der indføres en certificeringsordning for revisorer, der reviderer sociale tilbud underlagt socialtilsynet. Kun certificerede revisorer med dokumenteret branchekendskab skal kunne afgive revisionserklæringer på området. Ordningen bør omfatte: • obligatorisk brancheuddannelse, • minimumskrav til antal revisionstimer indenfor området • mulighed for at fratage certificering ved grov eller gentagen forsømmelse. Der findes i dag en sammenlignelig certificeringsordning indenfor den finansielle sektor.
Begrundelse Revisor er i praksis den udefrakommende aktør, der kommer tættest på driften og økonomien i tilbuddene. I dag kan man reelt "shoppe" sig til en revisor uden specialiseret indsigt i området. Det skaber risiko for: • mangelfuld kontrol, • utilstrækkelig afdækning af interessekonflikter, • manglende opdagelse af økonomisk manipulation. Kriminalitet på området opdages ikke ved generelle profitbegrænsninger, men ved kvalificeret økonomisk kontrol.

2. Revisionsparadigme

Forslag
Der udarbejdes en revisionsvejledning med standardiserede krav til revision og protokol.
Vejledningen skal indeholde minimumshandlinger for økonomisk kontrol på bostedsområdet bl.a.:

- krav om kontrol af samhandel, bemanding og nærtstående relationer,
- krav om systematisk samkøring af godkendte budgetter, løndata, vagtplansdata og indskrivningskontrakter
- oplysninger om vikardækning og underleverandører.

Kontrollen skal målrettes tydelige risikofaktorer, herunder:

- markant afvigelse mellem budgetteret og faktisk bemanding,
- usædvanligt høje konsulentudgifter,
- omfattende samhandel med nærtstående selskaber,
- interne vikarbureauer eller koncerninterne køb.

Begrundelse
På bostedsområdet udgør løn og bemanding den største omkostningspost. Hvis et tilbud systematisk leverer færre timer og mindre bemanding end forudsat, kan der trækkes meget store beløb ud af driften.

Der findes allerede i dag datakilder, som gør det muligt at kontrollere dette mere systematisk og objektivt. Formålet er ikke mere bureaukrati, men mere præcis kontrol af de steder, hvor risikoen er størst.

3. Udvidet oplysningspligt om nærtstående relationer og samhandel

Forslag
Reglerne om nærtstående parter og samhandel skærpes.
Tilbud skal forpligtes til at oplyse om:

- økonomiske relationer til nærtstående personer
- samhandel med koncernforbundne selskaber,
- væsentlige relationer til underleverandører og samarbejdspartnere.

Der er tale om parter, som ligger udover dem, der i dag er omfattet af reglerne

Manglende eller urigtige oplysninger skal kunne medføre:

- skærpet tilsyn,
- økonomiske sanktioner,
- karantæne fra området.

Begrundelse
En væsentlig del af den økonomiske kriminalitet på området foregår ikke gennem direkte udbytte, men gennem samhandel og flytning af midler mellem relaterede selskaber.
Målet bør derfor være:

- større gennemsigtighed,
- bedre mulighed for at opdage interessekonflikter,
- bedre muligheder for håndhævelse.

4. Skærpet karantæne og fit & proper-krav til ejere og ledelser

Forslag
Der indføres egentlige "fit & proper"-krav til:

- ejere,
- direktører,
- bestyrelsesmedlemmer,
- centrale ledelsespersoner.

Personer dømt for alvorlig økonomisk kriminalitet eller groft misbrug af offentlige midler skal kunne udelukkes fra at eje eller drive sociale tilbud i en længere periode.
Der bør samtidig indføres mulighed for:

- national registrering af udelukkede personer,
- tværgående kontrol mellem myndigheder.

Begrundelse
I dag kan personer bag problematiske tilbud i praksis vende tilbage gennem nye selskabskonstruktioner eller stråmandsmodeller.
Hvis man vil bekæmpe organiseret misbrug af området, skal fokus rettes mod de personer og konstruktioner, der gentagne gange misbruger systemet.

5. Tilbagebetalingsmekanisme ved dokumenteret brud på godkendelsesforudsætninger

Forslag
Der indføres hjemmel til tilbagebetaling i tilfælde, hvor der kan dokumenteres:

1. væsentlig underbemanding i forhold til godkendt budget,
2. alvorlige kvalitetsproblemer eller manglende indsats,
3. samtidig økonomisk gevinst eller uretmæssigt overskud.

Ordningen bør målrettes tilfælde med forsætlig, groft uagtsom eller systematisk underlevering og fungere som et supplement til eksisterende regler om bedrageri, socialt bedrageri og økonomisk kriminalitet.

Tilbagebetalingskrav bør være knyttet til objektive kriterier og dokumenterbare forhold og omfattet af sædvanlige ankemuligheder.

Begrundelse
Hvis et tilbud systematisk undlader at levere den indsats, der er aftalt og godkendt, bør det ikke være muligt samtidig at beholde den økonomiske gevinst. Det vil skabe et mere direkte økonomisk incitament til at levere den kvalitet og bemanding, der er forudsat.

Samtidig er det vigtigt, at mekanismen ikke rammer almindelige driftsmæssige udfordringer eller enkeltstående afvigelser, som kan opstå på et komplekst socialområde. Derfor bør ordningen tydeligt afgrænses til grove eller systematiske tilfælde, hvor der er en klar sammenhæng mellem underlevering og økonomisk gevinst.

På den måde styrkes muligheden for at reagere over for bevidst misbrug uden at skabe unødig usikkerhed for seriøse tilbud, der driver ordentlig og fagligt ansvarlig virksomhed.

6. Styrket samarbejde og informationsudveksling mellem myndigheder

Forslag
Mulighederne for informationsdeling mellem:

- socialtilsyn,
- NSK,
- Skattestyrelsen,
- Hvidvasksekretariatet,
- kommuner,
- Ankestyrelsen

styrkes og formaliseres.
Der bør etableres/styrkes faste samarbejdsfora og klare procedurer for:

- videregivelse af mistanker,
- koordinering af indsatser,
- fælles risikovurderinger.

Begrundelse

Meget tyder på, at de seneste sager netop er blevet afdækket, fordi myndighederne i højere grad er begyndt at samarbejde og dele information.
Den udvikling bør styrkes yderligere.

7. Etablering af ekspertgruppe

Forslag

Der etableres en ekspertgruppe med fokus på:

- ensartethed,
- kvalitet,
- økonomisk kontrol,
- kompetenceudvikling.

Der bør samtidig stilles tydeligere faglige krav til medarbejdere, der fører økonomisk tilsyn.

Begrundelse

Socialtilsynene spiller en central rolle i at opdage problemer tidligt. Der er allerede sket forbedringer de seneste år, men der er fortsat forskel på praksis og kompetenceniveau.
Målet bør være:

- mere ensartet kontrol,
- bedre økonomisk forståelse,
- stærkere risikobaseret tilsyn.

Ikke mere detailstyring, men bedre kvalitet i kontrollen.

Afsluttende bemærkninger - risikoen ved overdreven regulering

Der er bred opbakning til at bekæmpe velfærdskriminalitet og styrke kontrollen med useriøse aktører. Men reguleringen bør udformes med omtanke. Hvis reglerne bliver for brede, rigide eller økonomisk uforsvarlige, risikerer man at ramme de seriøse tilbud hårdere end de kriminelle aktører, man ønsker at bekæmpe.

Konsekvensen kan blive færre pladser til borgere med komplekse behov, fordi private aktører trækker sig fra området eller undlader at udvide kapaciteten. Særligt de mest specialiserede tilbud er ofte ressourcekrævende at opbygge og drive, og de kræver både økonomisk robusthed og mulighed for langsigtede investeringer.

Derudover kan overdreven regulering svække innovation og faglig udvikling. Mange specialiserede tilbud er opstået, fordi private aktører har haft mulighed for at udvikle nye metoder, investere i medarbejdere og etablere skræddersyede indsatser til borgere, som det offentlige system har haft vanskeligt ved at rumme. Hvis rammerne bliver for snævre eller usikre, reduceres incitamentet til at udvikle nye løsninger og tage risikoen ved komplekse målgrupper.

En yderligere risiko er mindre specialisering og større ensretning. Hvis reguleringen i praksis favoriserer store standardiserede løsninger frem for mindre, fagligt specialiserede miljøer, kan det føre til dårligere match mellem borger og tilbud – og dermed dårligere resultater for den enkelte borger.

Endelig kan en udvikling med færre private tilbud lægge et betydeligt pres på kommunerne. Mange kommuner har allerede udfordringer med at finde relevante pladser til borgere med meget komplekse behov. Hvis kapaciteten på det private område reduceres markant, vil kommunerne enten skulle opbygge omfattende ny kapacitet selv eller acceptere længere ventetider, flere fejlplaceringer og dårligere kontinuitet for borgerne.

Derfor bør reguleringen have som mål at ramme kriminalitet og misbrug præcist, uden samtidig at svække den samlede kapacitet, faglighed og specialisering på socialområdet.

Private, godkendte bosteder:

Hårdt mod velfærdskriminalitet – for klog regulering

Indledning

Velfærdskriminalitet hører ingen steder hjemme på det specialiserede socialområde.

Vi anerkender fuldt ud det ansvar, der påhviler politikerne i forhold til at sikre styring, der både værner om borgerne, samfundsøkonomien og en ansvarlig forvaltning af vores fælles skattekroner. Det er afgørende, at vi både får sat en effektiv stopper for velfærdskriminalitet, sikrer gennemsigtighed og samtidig understøtter, at borgerne modtager den rette hjælp, der matcher deres behov – til den bedst mulige pris.

Vores bekymring er, at der er risiko for, at der i ønsket om handlekraft udvikles reguleringsløsninger, som rammer for bredt og for hurtigt – og som dermed ikke løser det egentlige problem. Beslutninger, der træffes med gode intentioner, kan få utilsigtede og alvorlige konsekvenser for hele det specialiserede socialområde, både for borgerne og for samfundsøkonomien.

Vi mener derfor, at enhver regulering bør bygge på dokumentation, en nøje vurdering af risici og en klar skelnen mellem seriøse, godkendte tilbud og de (heldigvis få) aktører, som misbruger systemet. Den nuancering vil vi som private, godkendte tilbud gerne bidrage konstruktivt til.

Aktuel status

Interne regeringsdokumenter viser, at regeringen i forbindelse med arbejdet med en ny takstmodel har overvejet reguleringer, som kan ændre adgangen til pladser for borgere med meget komplekse behov. Det kan eksempelvis være modeller, hvor private tilbud helt eller delvist udelukkes, eller hvor adgang betinges af bestemte driftsaftaler og udbudsformer.

Hvis sådanne forslag gennemføres uden tilstrækkelig afvejning, er der en reel risiko for betydelige konsekvenser. Erfaringer fra praksis viser, at ændringer i organisering og leverandøradgang kan skabe brud i borgerforløb og udfordre kontinuiteten – særligt for borgere med omfattende og langvarige støttebehov. Samtidig vil kommunerne stå over for betydelige økonomiske og organisatoriske udfordringer, hvis højt specialiserede indsatser i større omfang skal etableres eller overtages i offentlig drift.

Kapacitet, specialiserede fagmiljøer og erfarne medarbejderteams kan ikke opbygges fra den ene dag til den anden. Derfor er det afgørende, at regulering udformes på et oplyst grundlag, hvor både risici og overgangsudfordringer belyses grundigt.

Hvem er vi?

Vi er en kreds af private, godkendte sociale tilbud, som gennem mange år har taget ansvar for nogle af Danmarks mest udsatte borgere – ofte borgere med meget komplekse behov, som kommunerne selv giver udtryk for, kan være vanskelige at rumme i egen drift.

Vores arbejde bygger på høj faglighed, respekt og et vedvarende engagement i borgernes liv. Vi tilbyder helhedsorienterede, stabile og specialiserede forløb, hvor kontinuitet, kvalitet og menneskelig omsorg er bærende elementer.

Vi er private virksomheder, men vores kerneopgave er social og værdibaseret: at sikre, at mennesker med de største behov får den støtte, der reelt gør en forskel. Vi tror på, at socialt ansvar, professionalisme og fokus på borgernes behov kan gå hånd i hånd med en ansvarlig forvaltning af vores fælles skattekroner – uanset om tilbud drives offentligt eller privat. Det forudsætter dog udvikling af tidssvarende styringsredskaber og nationale takstmodeller, der understøtter gennemsigtighed og sammenlignelighed.

Vores erfaring er, at kombinationen af faglighed, engagement og stabilitet ofte er afgørende for borgere med behov for de mest specialiserede og krævende indsatser – uagtet leverandørform.

Hvad er på spil?

- **Borgerne**: Ved større og hurtige ændringer i leverandøradgang og kontraktvilkår må man forvente, at en gruppe borgere kan komme alvorligt i klemme i overgangsfaser. Særligt borgere med meget komplekse behov er sårbare over for skift og manglende kontinuitet.
- **Kommunerne**: Vores erfaring – og tilbagemeldinger fra kommunerne selv – peger på, at højt specialiserede indsatser også på længere sigt kan være vanskelige at løse i egen drift, blandt andet på grund af krav til faglig robusthed, rekruttering og fastholdelse af specialiserede kompetencer.
- **Økonomi**: Der er i dag et betydeligt usikkerhedsmoment i styringen af området. Den nuværende model gør det vanskeligt at sammenligne økonomi og indhold på tværs af offentlige og private tilbud. Manglende ensartede takstmodeller og gennemsigtighed udfordrer både styring og politiske beslutninger.
- **Kompetencer**: En stor del af de specialiserede miljøer og praksisnære erfaringer er i dag forankret i private tilbud. Et strukturelt skifte rejser spørgsmålet om, hvordan denne viden sikres og forankres mere nationalt – eksempelvis gennem fælles vidensopbygning og deling.
- **Styring**: Der er udfordringer, der skal løses. Men løsningen bør være målrettet kontrol, klare rammer og bedre styringsredskaber dér, hvor risikoen er størst – ikke generelle tiltag, der rammer alle aktører ens.

Vi ønsker en konsekvent indsats mod snyd, svigt og kriminalitet, men reguleringen skal være klog, dokumenteret og differentieret, så seriøse aktører fortsat kan levere til de borgere med størst behov.

Vores fire grundpositioner

1. **Kriminelle aktører skal ud af socialområdet**
   Vi bakker op om en markant styrkelse af indsatsen mod velfærdskriminalitet, herunder konsekvent brug af karens, udelukkelse og skærpede krav til ejere og ledelse, der misbruger systemet.

2. **Profitlofter løser ikke de grundlæggende styringsudfordringer**
   Legitim og gennemsigtig indtjening er ikke et problem i sig selv. Tværtimod er sunde incitamenter en forudsætning for professionel drift, høj faglighed og ansvarlig forvaltning af skattekroner. Med gennemtænkte takstmodeller og ensartede rammer bliver profitlofter i praksis irrelevante, fordi risikoen for urimelige avancer reduceres. Det giver bedre kvalitet for borgerne og en mere bæredygtig økonomi på sigt.

3. **Kontrol og styring skal målrettes risiko – og understøttes af klare rammer**
   Effektiv regulering kræver både målrettet kontrol og udvikling af fælles takstmodeller og krav til rammer, så kvalitet, pris og indhold kan vurderes mere ensartet.

4. **Private bosteder er en nødvendig del af en mangfoldig løsning**
   Private tilbud bidrager til diversitet og fleksibilitet i udbuddet af indsatser til borgere i udsatte positioner. Samtidig giver samarbejdet mulighed for tydeligere krav, hurtig omstilling og målrettede indsatser baseret på dokumenteret praksis.

Hvad vi beder dig om som politiker

- Skeln tydeligt mellem seriøse, godkendte bosteder og de få aktører, der misbruger systemet – og husk betydningen af mangfoldighed i tilbuddene til mennesker i udsatte positioner.

- Prioritér målrettet kontrol og udvikling af styringsredskaber og rammer dér, hvor risikoen reelt ligger, frem for brede tiltag, der rammer hele området.

- Inddrag private, godkendte tilbud i arbejdet med ny regulering og takstmodeller. Vi kender praksis og kan bidrage konstruktivt til løsninger, der både fjerner de kriminelle aktører og sikrer kapacitet og kvalitet.

Bilag: Eksempler fra praksis

Eksempel 1

Vi havde en borger med meget komplekse behov, som krævede 2:1-bemanding døgnet rundt. Over en periode på tre år lykkedes det os at skabe både stabilitet og mærkbar udvikling for borgeren. Denne specialiserede 2:1-løsning kostede i omegnen af 550.000 kr. pr. måned, svarende til ca. 6,6 mio. kr. årligt. Det kunne vi, fordi vi arbejder med en høj grad af fleksibilitet og løbende kan tilpasse rammer, metoder og bemanding til den enkelte borgers behov.

Da borgeren begyndte at trives, ønskede kommunen at flytte borgeren hjem og etablere et tilsvarende tilbud i egen drift. Vi bidrog loyalt ved at dele erfaringer, beskrive vores tilgang og understøtte overgangen.

Ni måneder efter kontaktede kommunen os igen. Forløbet var kollapset: medarbejdere var sygemeldte, borgerens situation var forværret, og den behandlingsansvarlige psykiater stillede nu krav om 3:1-bemanding døgnet rundt af sikkerhedshensyn. Dette svarer til ca. 785.000 kr. pr. måned – en meromkostning på ca. 2,8 mio. kr. årligt sammenlignet med den tidligere velfungerende løsning.

Vi havde desværre ikke en ledig plads, men tilbød at stille en erfaren medarbejder fra det oprindelige team til rådighed for at understøtte faglighed og kontinuitet. Dette tilbud ønskede kommunen ikke at benytte.

Eksempel 2

Vi har aktuelt en domfældt borger med udviklingshæmning, som efter dommen skulle have været anbragt på en lukket institution (Kofoedsminde). Kofoedsminde har imidlertid ikke kapacitet, og borgeren bor derfor midlertidigt hos os.

Borgeren er visiteret til et fuldstændigt individuelt tilrettelagt forløb med 2:1-bemanding, som koster kommunen over 6 mio. kr. årligt. Det centrale er, at denne specialiserede løsning kan etableres og drives fagligt forsvarligt her og nu.

Selvom vi ikke er en sikret institution, er løsningen tilrettelagt med et sikkerhedsniveau, der varetager både personale, borger og det omgivende samfund. Sikkerheden skabes gennem høj bemanding, faglig kompetence og forebyggende indsats frem for fysiske barrierer.

Kommunen har selv en af landets største institutioner for borgere med høj kompleksitet, men borgeren er indskrevet hos os, fordi vi kan levere den nødvendige fleksibilitet og tilpasning, som ikke har været mulig i egen drift.

Til sammenligning koster en standardplads på en sikret afdeling på Kofoedsminde ca. 4 mio. kr. årligt. Manglende kapacitet betyder dog, at vores dyrere – men tilgængelige og specialiserede – løsning aktuelt er den eneste reelle mulighed for et forsvarligt tilbud.

Socialministeriet
Vester Voldgade 123
1552 København V
jurint@sm.dk
Sagsnr. 2025 – 642

21. august 2026

Psykiatrifonden
Hejrevej 43
2400 København NV

3929 3909
pf@psykiatrifonden.dk

CVR. 1917 4883
Bank. 3001 7950741613

Høringssvar fra Psykiatrifonden vedr. udkast til forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og forskellige andre love

Psykiatrifonden ønsker at afgive høringssvar til lov om ændring af lov om socialtilsyn og forskellige andre love (Udmøntning af aftale om styrket indsats mod snyd og svigt på sociale tilbud og afskaffelse af ikkegodkendte tilbud m.v.).

Psykiatrifonden arbejder for et samfund, hvor mennesker med psykisk sygdom og deres pårørende får de bedste muligheder for et godt liv. Vi repræsenterer patient- og pårørendeperspektivet med fokus på rettidig hjælp, høj faglig kvalitet og lighed, uanset om det handler om behandling, støtte, skolegang eller arbejdsliv.

Nedenstående er en række bemærkninger til høringen.

Generelle bemærkninger

Psykiatrifonden ser positivt på lovforslaget i sin helhed. Sager om økonomisk kriminalitet og alvorlige omsorgssvigt på sociale tilbud er dybt kritisable, eftersom de sociale tilbud udgør hjemmet for nogle af samfundets mest udsatte mennesker, samt danner den primære ramme om deres bedring. Derfor har der længe været et klart behov for at styrke indsatser imod aktører, som udnytter disse mennesker, og derfor er det positivt, at regeringen med lovforslaget ønsker at dæmme op for snyd og svigt på botilbud.

Psykiatrifonden vurderer samtidig, at der er et stort behov for at adressere de mere grundlæggende kvalitetsudfordringer i socialpsykiatrien. Kontrol og sanktioner er nødvendige, men udover initiativerne i nærværende lovforslag, mangler der i socialpsykiatrien en fælles forståelse af de faglige og ledelsesmæssige forudsætninger, hvis botilbuddene skal levere en indsats af høj kvalitet, som forebygger brodne kar. Psykiatrifonden anbefaler derfor, at regeringen hurtigst muligt indkalder til drøftelser om yderligere forbedringer i socialpsykiatrien, hvor Psykiatrifonden stiller sig konstruktivt til rådighed med anbefalinger, der understøtter et godt liv for mennesker med psykisk sygdom.

Bemærkninger vedr. lovforslagets hovedpunkter

Lovforslaget indeholder blandt andet forslag om afskaffelse af kommunernes mulighed for at anvende tilbud, som ikke er godkendt af socialtilsynet. Det er helt generelt dybt kritisabelt, at knap halvdelen af alle kommuner har visiteret borgere til et tilbud, der ikke er godkendt af socialtilsynet, og at opholdene i de fleste tilfælde er længere end de maksimalt tre uger, som er tilladte i akutte situationer.[1] Derfor er det positivt, at regeringen vil ændre denne praksis. Psykiatrifonden noterer sig, at der er behov for at brugen af ikke-godkendte tilbud kan forsætte i op til et år efter lovens ikrafttræden pga. mangel på alternative tilbud. Psykiatrifonden vurderer dog, at det er afgørende, at der føres et særligt tilsyn med de ikke-godkendte tilbud, eller et skærpet personrettet tilsyn i denne mellemliggende periode.

Lovforslaget indeholder desuden forslag om skærpelse af karantæneregle rne og indførelse af særregler om rettighedsfrakendelse i lov om socialtilsyn. Psykiatrifonden støtter forslaget om, at de gældende karantæneregler skærpes ved at udvide personkredsen, som kan være adressat for en afgørelse om karantæne truffet af socialtilsynet, til også at omfatte ejere og bestyrelsesmedlemmer. Psykiatrifonden bemærker dog, at afgørelse om karantæne til en leder ikke er til hinder for, at den pågældende kan ansættes som medarbejder uden lederbeføjelser i et tilbud eller være tilknyttet et tilbud som konsulent. Dette kan medføre utilsigtede konsekvenser og Psykiatrifonden anbefaler, at man præciserer i lovforslaget således, at man ikke kan fortsætte med at arbejde i sociale tilbud, hvis man begår lovovertrædelser.

Bemærkninger vedr. socialtilsynets rolle

Psykiatrifonden bemærker, at lovforslaget udvider socialtilsynets beføjelser, blandt andet gennem skærpede karantæneregler og nye muligheder for at reagere over for ledelse og ejere af sociale tilbud. Det kan være relevante redskaber, når der er alvorlige problemer med kvalitet eller drift. Samtidig rejser lovforslaget spørgsmål om, hvorvidt socialtilsynet har de nødvendige ressourcer til at løfte de nye opgaver, idet det ikke fremgår, at der tilføres yderligere midler til tilsynsindsatsen.

Psykiatrifonden finder det desuden væsentligt at se lovforslaget i sammenhæng med de ændringer af socialtilsynet, der blev vedtaget ifm. lov nr. 745 af 20. juni 2025 om ændring af lov om socialtilsyn, lov om social service, barnets lov og forskellige andre love. Med den nye risikobaserede tilgang gennemføres tilsynsbesøg som udgangspunkt sjældnere, således at sociale tilbud som minimum får besøg hvert tredje år og plejefamilier hvert andet år.

Psykiatrifonden anerkender intentionen om et mere målrettet og effektivt tilsyn. Samtidig deler vi den alvorlige bekymring, som flere organisationer pegede på i

[1] Social- og Boligministeriet (2025) "Notat om kommunernes oplysninger om brug af ikkegodkendte sociale tilbud mv.": https://www.ft.dk/samling/20241/almdel/sou/bilag/302/3008771.pdf

forbindelse med lovbehandlingen, nemlig at længere intervaller mellem tilsynsbesøg kan betyde, at alvorlige kvalitetsproblemer opdages for sent. Erfaringer viser, at ellers velfungerende tilbud på relativt kort tid kan opleve faldende faglig kvalitet, høj personalegennemstrømning, øget brug af personale uden relevant uddannelse og svækket ledelse. Hvis disse udviklinger ikke opdages i tide, kan det få alvorlige konsekvenser for de mennesker, der bor eller modtager støtte i tilbuddene.

Psykiatrifonden finder derfor, at de udvidede beføjelser til socialtilsynet i forbindelse med udkastet til lovforslaget bør følges af en styrkelse af selve socialtilsynet. Alternativt bør der snarest muligt gennemføres en evaluering af den risikobaserede tilsynsmodel, som tager højde for, at nærværende lovforslag lægger yderligere opgaver over på socialtilsynet. Det vil give et bedre grundlag for at vurdere om socialtilsynet i sin helhed har den ønskede effekt.

I samme ombæring opfordrer Psykiatrifonden desuden til, at der ses nærmere på, hvordan bekymringshenvendelser og whistleblowerordningen kan styrkes, så man undgår situationer som beskrevet blandt andet i Dagbladet Informations serie "Velfærdsstatens vilde vesten."[2] Med sjældnere fysiske tilsyn bliver medarbejdere, pårørende og andre, der gør opmærksom på bekymrende forhold, endnu vigtigere kilder til viden om kvaliteten i sociale tilbud. En revision af ordningen kan derfor bidrage til, at problemer opdages tidligere, og at socialtilsynet får et bedre grundlag for at reagere hurtigt, når der er tegn på svigt.

Bemærkninger vedr. behov for bredere kvalitetsløft af socialpsykiatrien

Psykiatrifonden er opmærksom på, at følgende anbefalinger ligger uden for rammerne af det fremsatte lovforslag. Vi finder det imidlertid væsentligt at pege på, at lovforslagets ambition for at dæmme op for snyd og svigt på botilbud i høj grad hænger sammen med behovet for en styrkelse af den faglige kvalitet i socialpsykiatrien generelt.

Derfor anbefaler Psykiatrifonden, at arbejdet med den nationale kompetenceudviklingsstrategi for socialpsykiatrien igangsættes hurtigst muligt, som skal danne grundlag for et ambitiøst uddannelses- og kompetenceløft i socialpsykiatrien. Det er afgørende, at de afsatte midler omsættes til konkrete forbedringer i praksis, da en betydelig del af medarbejderne på sociale tilbud mangler relevante kompetencer i forhold til målgruppen. Samtidig kan svage faglige miljøer ofte hænge sammen med udfordringer i ledelsen og høj personaleudskiftning, og en styrkelse af medarbejdernes kompetencer og

[2] Information (2025): "Trods advarsler om omsorgssvigt indkasserer bosted millioner på udsatte borgere": https://www.information.dk/indland/2025/03/trods-advarsler-omsorgssvigt-indkasserer-bosted-millioner-paa-udsatte-borgere?kupon=eyJpYXQiOjE3NDM3OTk1MTYsInN1YiI6IjUzMDY0NDo4Mjg3MzIifQ.y41nKqf7fyV6WVQypW5Ahg

ledelsens faglige fundament vil derfor ikke alene forbedre kvaliteten af indsatsen, men også mindske risikoen for de svigt, som lovforslaget søger at forebygge. Psykiatrifonden opfordrer desuden til, at regeringen undersøger mulighederne for at opstille tydeligere nationale forventninger til medarbejdernes kompetencer og ledelsens faglige kvalifikationer på botilbud, så den faglige kvalitet styrkes på tværs af landet. I den forbindelse kan en autorisationsordning for ledere på botilbudsområdet med fordel overvejes.

For det andet anbefaler Psykiatrifonden, at der udvikles tværfaglige teams på botilbud inspireret af ACT- og FACT-modellerne fra behandlingspsykiatrien. Tværfaglige teams med fælles ansvar for borgerens samlede forløb kan skabe bedre sammenhæng mellem blandt andet behandling, social støtte og rehabilitering. En tilsvarende model i socialpsykiatrien kan samle kompetencer inden for bostøtte, psykiatrisk behandling, misbrugsindsatser, beskæftigelse, kontakt til myndigheder og støtte til sociale relationer. Medarbejderne kan samtidig uddannes i fælles, evidensbaserede metoder som kognitiv adfærdsterapi (KAT), så borgerne møder en mere ensartet og fagligt funderet indsats.

Psykiatrifonden vurderer altså samlet, at lovforslagets kontrol- og tilsynsredskaber bør ses som ét element i en bredere indsats. Varige forbedringer kræver ikke alene bedre muligheder for at reagere, når problemer er opstået, men også investeringer i de generelle kompetencer på sociale tilbud, så man forebygger snyd og svigt.

Afsluttende bemærkninger

Psykiatrifonden vil gerne rose regeringen for at tage initiativ til at dæmme op for snyd og svigt på botilbud. Sager om økonomisk kriminalitet og alvorlige omsorgssvigt på sociale tilbud er dybt kritisable og der har længe været et klart behov for at styrke indsatser imod aktører, der udnytter nogle af samfundets mest udsatte mennesker.

Psykiatrifonden ser flere gode intentioner med lovforslaget og støtter det i sin helhed. Det vurderes dog, at der er et stort behov for at adressere de mere grundlæggende kvalitetsudfordringer i socialpsykiatrien, som sammenholdt med initiativerne i lovforslaget, vil forebygge snyd og svigt på botilbud. Psykiatrifonden har i den forbindelse tilladt at komme med en række anbefalinger, som ligger uden for lovforslagets område, men som kan danne inspiration til yderligere initiativer fra regeringens side. I det tilfælde anbefaler Psykiatrifonden desuden, at regeringen hurtigst muligt indkalder til drøftelser om yderligere forbedringer i socialpsykiatrien. Psykiatrifonden står til rådighed for input og sparring.

De venligste hilsner
Psykiatrifonden

Rådet for Socialt Udsatte

Rådet for Socialt Udsatte
Dato: 18.03.2026

HØRINGSSVAR VEDR. UDMØNTNING AF AFTALE OM STYRKET INDSATS MOD SNYD OG SVIGT PÅ SOCIALE TILBUD OG AFSKAFFELSE AF IKKE GODKENDTE TILBUD

Rådet takker for høringen og tilslutter sig lovforslaget.

Lovforslaget vil bidrage til at mindske snyd og svigt på sociale tilbud.

Landets botilbud varetager indsatsen for nogle af de mest udsatte borgere. Det er afgørende, at de modtager den rette støtte til at leve så gode liv som muligt. De seneste års afdækninger har imidlertid vist betydelige problemer på området – både i form af systematisk udnyttelse i forbindelse med organiseret kriminalitet og udfordringer med den faglige kvalitet.

På den baggrund bekymrer sidste års nedskæringer i socialtilsynet fortsat rådet. Der er en risiko for, at de gode initiativer i lovforslaget ikke får den ønskede effekt, når ressourcerne til at føre tilsyn med sociale tilbud samtidig reduceres.

Selvom initiativerne hver for sig og samlet vurderes at ville styrke indsatsen mod snyd og svigt, så vil der være brug for yderligere tiltag til at sikre området. Rådet vil i den sammenhæng pege på, at der er behov for at stille krav til andelen af uddannet personale på botilbuddene for at styrke fagligheden og forebygge snyd og svigt.

Med venlig hilsen

Nina Brünés

Formand for Rådet for Socialt Udsatte

Rådet for Socialt Udsatte
e post@udsatte.dk w udsatte.dk a St. Torvegade 26, 3700 Rønne

25. marts 2026

Høringssvar vedr.: Høring over forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og forskellige andre love

Vedrørende risikobaseret socialtilsyn og vurdering af kvalitet på §110-området

SM Id nr.: 69828308

Sammenslutningen af Boformer for Hjemløse i Danmark (SBH) har den 19.2 modtaget høringsmateriale til ovenstående og takker for muligheden for at afgive høringssvar.

SBH bemærker, at lovforslaget i de almindelige bemærkninger angiver, at formålet med ændringerne er at understøtte et mere risikobaseret socialtilsyn, hvor socialtilsynets ressourcer i højere grad anvendes dér, hvor der vurderes at være problemer eller risiko for problemer. Det fremgår samtidig, at nye oplysninger fra tilbuddene skal indgå i socialtilsynets risikovurdering af det enkelte tilbud.

SBH finder det væsentligt at pege på, at denne tilgang på §110-området indebærer en særlig risiko for, at tilbud med de mest komplekse borgerforløb kan blive vurderet som tilbud med lavere kvalitet, hvis risikovurderingen i praksis i for høj grad baseres på indikatorer uden tilstrækkelig socialfaglig kontekst.

På §110-området modtager tilbuddene borgere i akut og ofte sammensat social udsathed, hvor samtidige psykiske lidelser, aktivt misbrug, traumebelastning, ustabile netværk og svag tilknytning til myndighedssystemet er udbredte karakteristika. Dette medfører, at tilbuddenes daglige praksis ofte vil være præget af høj uforudsigelighed, konflikter, korte ophold, afbrudte forløb og gentagne tilbagevendende kriser.

I et risikobaseret tilsyn kan sådanne forhold fremstå som indikatorer på ustabil drift eller manglende progression. Et §110-tilbud kan eksempelvis opleve hyppige afbrudte ophold, borgere der forlader tilbuddet uden varsel og vender tilbage kort tid efter, eller konfliktsituationer som følger af målgruppens ustabile livsvilkår. Set isoleret kan dette fremstå som øget risiko, men vil ofte være et udtryk for, at tilbuddet netop varetager opgaven over for borgere med høj kompleksitet.

SBH vil understrege, at sådanne forhold ikke i sig selv bør fortolkes som tegn på utilstrækkelig kvalitet. Tværtimod kan de være udtryk for, at tilbuddet lykkes med at fastholde relationen til borgere, der ellers ville stå helt uden støtte, og at indsatsen sker under vilkår, hvor skadesreduktion, kontaktfastholdelse og

Sammenslutningen af Boformer for Hjemløse i Danmark
Toldboden 3 2. D18, 8800 Viborg
M: sbh@sekr.dk // T: 78706739 // W: www.sbh-boformer.dk

små sociale fremskridt ofte er centrale resultater.

Da lovforslaget ikke nærmere beskriver, hvordan socialtilsynets risikovurdering fremadrettet skal sikre en tilstrækkelig målgruppespecifik forståelse på §110-området, finder SBH det væsentligt, at dette præciseres i den videre implementering og tilsynspraksis.

Der bør efter SBH's opfattelse være særlig opmærksomhed på, at et risikobaseret tilsyn ikke utilsigtet skaber incitament til, at tilbud fremstår mere stabile ved at begrænse modtagelsen af borgere med høj kompleksitet. Et tilsynssystem bør understøtte, at tilbud fortsat kan modtage de mest udsatte borgere uden risiko for, at målgruppens karakter i sig selv påvirker kvalitetsvurderingen negativt.

SBH stiller sig naturligvis gerne til rådighed for videre dialog.

Med venlig hilsen

Søren Romar
Bestyrelsesformand

På vegne af Bestyrelsen for

Sammenslutningen af Boformer for Hjemløse i Danmark (SBH)

4

Sammenslutningen af Boformer for Hjemløse i Danmark
Toldboden 3 2. D18, 8800 Viborg
M: sbh@sekr.dk // T: 78706739 // W: www.sbh-boformer.dk

SELVEJE DANMARK

Att. Socialministeriet

21. august

Selveje Danmarks høringssvar vedr. Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og forskellige andre love (Udmøntning af aftale om styrket indsats mod snyd og svigt på sociale tilbud og afskaffelse af ikke-godkendte tilbud)

Selveje Danmark har den 22. juni 2026 modtaget H*øring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og forskellige andre love (Udmøntning af aftale om styrket indsats mod snyd og svigt på sociale tilbud og afskaffelse af ikke-godkendte tilbud).*

Selveje Danmark takker for muligheden for at afgive høringssvar.

Selveje Danmark bakker op om lovforslagets intention om at styrke indsatsen mod snyd og svigt på sociale tilbud og sikre, at borgere modtager indsatser af høj kvalitet inden for lovens rammer. Det er afgørende for tilliden til det sociale område, at der gribes effektivt ind over for de tilbud, som ikke lever op til gældende regler og kvalitetskrav.

Samtidig finder Selveje Danmark det væsentligt, at lovgivningen fortsat anerkender de mange sociale tilbud, som hver dag leverer fagligt velfunderede indsatser til gavn for borgere og samfund. Indsatserne bør derfor målrettes de aktører, hvor der reelt er problemer, så reguleringen rammer de brodne kar uden unødigt at belaste de mange tilbud, der leverer en høj kvalitet og drives ansvarligt.

Generelle bemærkninger

Selveje Danmark bemærker indledningsvist, at nærværende lovforslag konsekvent sondrer mellem offentlige og private tilbud. Selveje Danmark finder, at det gennemgående bør præciseres, at henvisninger til tilbud omfatter både offentlige, private og *selvejende* non-profit tilbud. En sådan præcisering vil tydeliggøre, at også selvejende tilbud er omfattet af lovforslagets bestemmelser på lige vilkår med offentlige og private.

Selveje Danmark finder samtidig, at indsatsen mod snyd og svigt bør baseres på ensartede krav til gennemsigtighed og ansvarlighed på tværs af offentlige, selvejende og private tilbud. I den forbindelse bemærker Selveje Danmark, at der i dag er forskel på de økonomiske krav, der stilles til de forskellige driftsformer. Private og selvejende tilbud er underlagt krav om aflæggelse af årsregnskab efter årsregnskabsloven, mens kommunale tilbud ikke er underlagt tilsvarende krav. Det kan efter Selveje Danmarks opfattelse vanskeliggøre sammenligneligheden og gennemsigtigheden i forhold til økonomi, drift og ressourceanvendelse på tværs af tilbudstyper.

Tilsvarende bør debatten om lederlønninger baseres på et nuanceret og faktabaseret grundlag, da høje lederlønninger ikke alene er et forhold, der vedrører private og selvejende tilbud. Der er derfor behov for mere retvisende og sammenlignelige data på tværs af sektoren.

Selveje Danmark finder det bekymrende, at der er væsentlige forskelle i kravene til de aktører, der leverer ydelser til borgere på det sociale område, afhængigt af om der er tale om et socialt tilbud, en enkeltydelse eller om ydelsen eksempelvis leveres af et vikarbureau. Området er forbundet med betydelige offentlige udgifter, og netop derfor bør der stilles tydelige og ensartede krav til de aktører, der leverer ydelser til nogle af samfundets mest udsatte borgere. Krav om godkendelse og løbende tilsyn vil efter Selveje Danmarks vurdering kunne bidrage til at sikre kvalitet, ansvarlighed og beskyttelse af borgerne, samtidig med at det sikres, at aktører, der ikke lever op til kravene, ikke kan fortsætte med at drive virksomhed på området. Selveje Danmark mener derfor, at det bør være en grundlæggende forudsætning, at de aktører, der ønsker at levere ydelser til målgruppen, kan dokumentere, at de lever op til de krav, der gælder for området, og at godkendelsen kan trækkes tilbage, hvis kravene ikke efterleves.

Selveje Danmark hæfter sig derudover ved, at lovforslaget ikke forholder sig til kommunernes anvendelse af anbringelse på eget værelse. Selveje Danmark bemærker, at anbringelsesformen ikke er underlagt socialtilsynet og samtidig er tiltænkt som en af de mindst indgribende løsninger. Selveje Danmark mener derfor, at der er et væsentligt behov for en tydeligere afgrænsning af, hvornår anbringelse på eget værelse kan anvendes. Ellers ser Selveje Danmark en risiko for, at børn og unge anbringes på eget værelse, selvom deres behov tilsiger en anbringelsesform med andre krav til kvalitet, godkendelse og tilsyn.

Ligeledes bemærker Selveje Danmark, at lovforslaget ikke forholder sig til reglerne om indhentelse af børneattester. Selveje Danmark finder, at gældende ret ikke altid afspejler de beskyttelseshensyn, der gør sig gældende for unge over 15 år og voksne i sårbare positioner. Det bør derfor overvejes, om sociale tilbud der arbejder med særligt sårbare unge og voksne, bør have adgang til relevante oplysninger, som i dag alene fremgår af børneattesten.

Selveje Danmark bemærker desuden, at det vurderes, at lovforslaget ikke medfører samlede merudgifter for det offentlige, og at de erhvervsøkonomiske konsekvenser vurderes at være under 4,0 mio. kr. årligt. Selveje Danmark finder dog, at flere af initiativerne kræver tydelig vejledning eller præcisering, så kravene bliver klare, proportionale og håndterbare for tilbuddene.

Selveje Danmark hæfter sig samtidig ved, at flere af lovforslagets elementer kan medføre øgede administrative byrder for tilbuddene, herunder kravene vedrørende indhentelse og håndtering af straffeattester, den udvidede oplysningspligt samt den foreslåede udvidelse af socialtilsynets godkendelses- og tilsynskompetence til friplejeboliger, der ikke er omfattet af ældretilsynet. Selveje Danmark finder derfor, at der bør være større gennemsigtighed om beregningen af de erhvervsøkonomiske konsekvenser på under 4,0 mio. kr. årligt, herunder hvordan de forventede administrative konsekvenser for tilbuddene er opgjort.

Selveje Danmark finder, at de nye krav så vidt muligt bør kunne håndteres inden for tilbuddenes eksisterende administrative systemer og arbejdsgange. Kravene bør således ikke medføre væsentlige meromkostninger eller behov for nye, omfattende administrative procedurer for det enkelte tilbud.

Selveje Danmark anbefaler, at:

- Offentlige tilbud underlægges tilsvarende krav om økonomisk gennemsigtighed som private og selvejende tilbud, herunder krav om aflæggelse af årsregnskab efter årsregnskabsloven, så kvalitet, ansvarlighed og anvendelsen af offentlige midler kan vurderes på et sammenligneligt og gennemsigtigt grundlag.

- De aktører, der ønsker at levere ydelser til målgruppen, uafhængigt af om der er tale om et socialt tilbud, en enkeltydelse eller om ydelsen leveres af et vikarbureau, skal kunne dokumentere, at de lever op til de krav, der gælder for området, og godkendelsen skal kunne trækkes tilbage, hvis kravene ikke efterleves.
- Der fastsættes klare nationale rammer for anvendelsen af anbringelse på eget værelse, herunder en øvre grænse for omfanget af støtte, der kan ydes i forbindelse med anbringelsesformen.
- Godkendte tilbud, der arbejder med særligt sårbare unge og voksne over 15 år, bør have adgang til relevante oplysninger, som i dag alene fremgår af børneattesten, når dette er nødvendigt for at sikre et højt beskyttelsesniveau.
- Beregningen af de erhvervsøkonomiske konsekvenser på under 4,0 mio. kr. årligt tydeliggøres, herunder hvordan de forventede administrative konsekvenser for de sociale tilbud er opgjort.
- De nye krav så vidt muligt kan håndteres inden for tilbuddenes eksisterende administrative systemer og arbejdsgange og ikke medfører væsentlige meromkostninger eller nye, omfattende administrative procedurer for det enkelte tilbud.

Specifikke bemærkninger

Afskaffelse af kommunernes mulighed for at anvende tilbud, der ikke er godkendt af socialtilsynet

Selveje Danmark bakker grundlæggende op om lovforslagets intention om at afskaffe kommunernes mulighed for at anvende ikke-godkendte tilbud til børn, unge og voksne i akutte situationer. Det er afgørende for både kvaliteten i indsatsen og borgernes retssikkerhed, at akutte foranstaltninger sker inden for rammer, der er godkendt og underlagt socialtilsynet.

Det fremgår af lovforslaget, at socialtilsynet efter ansøgning fra tilbud og plejefamilier, som er godkendt eller søger om godkendelse, kan træffe afgørelse om, at tilbuddet eller plejefamilien forhåndsgodkendes til at varetage akutforanstaltninger.

Selveje Danmark finder i den forbindelse, at der bør udarbejdes nationale kriterier for forhåndsgodkendelser, så tilbuddene mødes af ensartede krav og praksis på tværs af socialtilsynene. Det vil skabe større forudsigelighed i godkendelsesprocessen og understøtte lige vilkår uanset geografisk placering.

Selveje Danmark finder det samtidig væsentligt, at ordningen indrettes, så der sikres den nødvendige kapacitet til at håndtere akutte anbringelser og indsatser, men uden at skabe en større kapacitet end behovet tilsiger. Der bør derfor være fokus på en behovsbaseret og geografisk afbalanceret anvendelse af forhåndsgodkendelserne.

Selveje Danmark anbefaler, at:

- Der udarbejdes nationale kriterier for forhåndsgodkendelser, så der sikres ensartethed på tværs af socialtilsynene.
- Der løbende følges op på kapaciteten på akutområdet med henblik på at sikre kommunernes mulighed for at iværksætte en hurtig og fagligt relevant indsats.
- Implementeringen evalueres løbende, så der kan foretages justeringer, hvis det viser sig, at børn, unge og voksne med behov for akutforanstaltninger ikke i tilstrækkelig grad kan få adgang til et relevant tilbud.

Karantæne og rettighedsfrakendelse

Selveje Danmark bakker overordnet op om lovforslagets skærpelse af karantænereglerne og indførelsen af særregler om rettighedsfrakendelse i lov om socialtilsyn.

Vi støtter, at der indføres mulighed for ved dom at frakende personer retten til at drive eller være ansat i et socialt tilbud eller virke som plejefamilie, når de som led i opgaven begår alvorlige lovovertrædelser, herunder grovere økonomisk kriminalitet, bande- eller terrorrelateret kriminalitet samt grovere personfarlig kriminalitet. Efter Selveje Danmarks opfattelse er dette et vigtigt redskab til at beskytte borgere i sociale tilbud og styrke tilliden til området.

Vi støtter desuden udvidelsen af personkredsen, der kan omfattes af en karantæneafgørelse, så reglerne også omfatter ejere og bestyrelsesmedlemmer, og ved at reglerne også finder anvendelse for personer, der i op til seks måneder *forud* for afgørelsen om ophør af et tilbuds godkendelse har været ejer af, bestyrelsesmedlem i eller ansat som leder i et socialt tilbud.

Vi vil dog opfordre til, at bemærkningerne til lovforslaget uddyber baggrunden for, at perioden er fastsat til seks måneder for personer, der tidligere har været ejer, bestyrelsesmedlem eller leder. Det vil styrke forståelsen og retssikkerheden, hvis de faglige og retlige overvejelser bag netop denne tidsmæssige afgrænsning fremgår tydeligere.

Selveje Danmark støtter forslaget om, at oplysninger om karantæne skal videregives mellem socialtilsynene, da dette er en forudsætning for en effektiv administration af reglerne. Vi finder imidlertid også, at det er afgørende, at sociale tilbud får en reel mulighed for at indhente oplysninger om, hvorvidt nuværende eller kommende ejere, bestyrelsesmedlemmer og ledere er omfattet af en karantæne.

Herudover vil vi opfordre til, at socialtilsynet, når der træffes afgørelse om karantæne, proaktivt orienterer de tilbud, hvor den pågældende person allerede er tilknyttet. Dette gælder også i de tilfælde, hvor karantænen er begrundet i forhold vedrørende et andet tilbud. En sådan ordning vil give tilbuddene mulighed for hurtigt at iværksætte nødvendige tiltag og dermed mindske risikoen for, at deres godkendelse bringes i fare som følge af forhold, de ikke har haft mulighed for at reagere på i tide.

I forlængelse heraf finder Selveje Danmark, at der er behov for en klar proces eller vejledning for de sociale tilbud i de situationer, hvor et bestyrelsesmedlem, en ejer eller en leder bliver omfattet af en karantæne.

Selveje Danmark anbefaler, at:

- Udvidelsen af karantænereglerne gennemføres som foreslået, så også ejere og bestyrelsesmedlemmer kan omfattes af reglerne.
- Begrundelsen for den foreslåede seks måneders periode uddybes i lovbemærkningerne.
- Der udarbejdes en klar proces for, hvordan sociale tilbud skal håndtere situationer, hvor en ejer, et bestyrelsesmedlem eller en leder pålægges karantæne.
- Sociale tilbud sikres adgang til relevante oplysninger om karantæne, og at socialtilsynet proaktivt orienterer berørte tilbud ved afgørelser om karantæne.

Straffeattester

Selveje Danmark bakker grundlæggende op om lovforslaget om at styrke og udvide reglerne om indhentelse af straffeattester. Det er positivt, at lovforslaget udvider personkredsen til

bestyrelsesmedlemmer, tydeliggør hvilke former for kriminalitet, der som udgangspunkt ikke er forenelige med at drive eller være ansat på et socialt tilbud, og samtidig udvider kravet om indhentelse af straffeattester til også at omfatte ansatte hos eksterne leverandører.

Selveje Danmark finder samtidig anledning til at fremhæve en række forhold ved lovforslaget.

Det fremgår af lovforslaget, at det indføres som betingelse for at opnå og opretholde godkendelsen af såvel offentlige som private tilbud og plejefamilier, at ansatte, ledere og vikarer samt plejefamilier ikke er dømt for nærmere fastsatte kriminalitetstyper. Det fremgår imidlertid samtidig, at vikarer alene er omfattet af bestemmelsen, hvis de har en fast tilknytning til tilbuddet. Bestemmelsen vil således som udgangspunkt ikke omfatte vikarer, der leveres gennem et eksternt vikarbureau. I disse tilfælde er det efter forslaget op til det enkelte tilbud konkret at vurdere, om der skal indhentes en straffeattest, blandt andet på baggrund af en vurdering af, om vikarens tilknytning til tilbuddet har mere end en enkeltstående eller kortvarig karakter.

Selveje Danmark finder det bekymrende, hvis ansvaret overlades til de enkelte sociale tilbud. Selv hvis et tilbud konstaterer, at en vikar har en plettet straffeattest, og at straffehistorikken ikke er forenelig med den konkrete funktion, har tilbuddet ikke mulighed for at forhindre, at vikaren efterfølgende formidles af det samme vikarbureau til et andet socialt tilbud.

Selveje Danmark mener, at ansvaret bør være placeret hos den virksomhed, der har ansættelsesforholdet til medarbejderen og stiller medarbejderen til rådighed for det sociale tilbud. Selveje Danmark foreslår derfor, at vikarbureauer, der leverer personale til sociale tilbud omfattet af socialtilsynets godkendelses- og tilsynskompetence, forpligtes til at indhente straffeattester og sikre, at deres medarbejdere lever op til de samme krav, som gælder for ansatte på de pågældende sociale tilbud. En sådan regulering vil efter Selveje Danmarks vurdering skabe større klarhed om ansvarsplaceringen og sikre, at kravene til indhentning af straffeattester gælder ensartet, uanset om medarbejderen er ansat direkte på tilbuddet eller leveres gennem en ekstern leverandør. For at sikre, at kravene efterleves i praksis, bør der desuden føres tilsyn med, at vikarbureauerne lever op til deres forpligtelser.

Selveje Danmark bemærker i forlængelse heraf, at forslaget også indebærer, at kravet om indhentelse af straffeattester vil gælde ansatte hos eksterne leverandører, der leverer enkeltydelser efter barnets lov eller lov om social service til borgere, som har ophold på tilbud underlagt socialtilsynet. Det fremgår, at det er handlekommunens ansvar at påse, at leverandøren har indhentet de relevante straffeattester.

Selveje Danmark finder det positivt, at der med forslaget stilles krav til eksterne leverandører, som leverer enkeltydelser til borgere på tilbud omfattet af socialtilsynet. Det er imidlertid efter Selveje Danmarks vurdering væsentligt, at det samtidig har klare konsekvenser, hvis en ekstern leverandør ikke lever op til kravene.

Selveje Danmark foreslår derfor, at eksterne leverandører, herunder vikarbureauer, som ikke lever op til kravene om indhentelse af straffeattester og de fastsatte kriminalitetskrav, ikke skal kunne levere ydelser mv. til borgere på tilbud omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1.

Selveje Danmark finder det hensigtsmæssigt, at kravene til straffeattester og relevante kriminalitetsforhold er ensartede på tværs af ansættelses- og leverandørformer. Beskyttelsen af borgerne bør ikke afhænge af, om en medarbejder er ansat direkte af det sociale tilbud eller leverer sin indsats gennem et vikarbureau eller en anden ekstern leverandør. Jf. de generelle bemærkninger i nærværende høringssvar, finder Selveje Danmark, at de aktører, der ønsker at levere ydelser til målgruppen, uafhængig af ansættelses- og leverandørform, skal kunne dokumentere, at de lever op

til de krav, der gælder for området, og godkendelsen skal kunne trækkes tilbage, hvis kravene ikke efterleves.

Det bør fortsat tydeligt fremgå, at det er ledelsens ansvar at foretage en konkret og individuel vurdering af, om en straffehistorik er forenelig med den konkrete funktion i de tilfælde, der ikke er omfattet af de lovbestemte udelukkelsesgrunde. Mindre alvorlige strafbare forhold kan efter omstændighederne være uforenelige med ansættelse eller ledelsesansvar, afhængigt af tilbuddets målgruppe og den pågældendes arbejdsopgaver.

Selveje Danmark bemærker derudover, at offentlige, private og selvejende tilbud i dag ikke har samme adgang til indhentelse af offentlige straffeattester. Offentlige tilbud kan indhente offentlige straffeattester, hvorimod ikke-offentlige tilbud alene kan indhente private straffeattester. Selveje Danmark finder, at når tilbuddene løser de samme opgaver og har det samme ansvar for borgere i sårbare positioner, bør vurderingsgrundlaget være ensartet på tværs af ejerskabsformer. Adgangen til offentlige straffeattester bør derfor knyttes til tilbuddenes funktion og ansvar frem for ejerskabsform.

Selveje Danmark bemærker desuden, at lovforslaget ikke forholder sig til genindhentelse af straffeattester efter ansættelse. I dag er der forskellig praksis blandt tilbuddene. Nogle tilbud genindhenter attester løbende, mens andre afstår på grund af usikkerhed om det retlige grundlag og proportionalitet. Samtidig er det ikke usædvanligt, at medarbejdere, ledere og bestyrelsesmedlemmer er tilknyttet samme tilbud gennem mange år.

Selveje Danmark gør i den forbindelse opmærksom på, at en straffeattest indhentet ved ansættelse ikke tager højde for eventuel kriminalitet begået efter ansættelsestidspunktet. Selveje Danmark finder derfor, at der er behov for nationale retningslinjer eller vejledning, der skaber klare rammer for genindhentelse af straffeattester efter ansættelse. Samtidig bemærker Selveje Danmark, at reglerne skal understøtte et højt beskyttelsesniveau, samtidig med at de er proportionale og administrativt håndterbare for tilbuddene.

Derudover finder Selveje Danmark, at lovforslaget bør understøttes af en mere enkel og sikker håndtering og opbevaring af straffeattester. De gældende regler om behandling og opbevaring af følsomme personoplysninger kan skabe usikkerhed om, hvordan tilbuddene både efterlever databeskyttelsesreglerne og samtidig dokumenterer over for socialtilsynet, at reglerne om indhentelse og vurdering af straffeattester er overholdt. Selveje Danmark foreslår derfor, at reglerne om dokumentation og opbevaring af straffeattester ekspliciteres, så tilbuddene kan dokumentere overholdelsen af reglerne uden at komme i konflikt med databeskyttelsesreglerne.

Selveje Danmark finder, at det i den forbindelse er væsentligt, at de nye krav heller ikke medfører unødige eller væsentlige meromkostninger for det enkelte tilbud. Nye krav til dokumentation og opbevaring bør derfor så vidt muligt kunne håndteres inden for de eksisterende systemer og arbejdsgange på området. Det vil både understøtte en enkel og sikker administration og mindske risikoen for, at tilbuddene pålægges nye administrative og økonomiske byrder.

Selveje Danmark anbefaler, at:

- Vikarbureauer, der leverer personale til tilbud underlagt socialtilsynet, får et selvstændigt ansvar for at indhente straffeattester og sikre, at deres medarbejdere lever op til de samme krav, som gælder for ansatte på de pågældende sociale tilbud. Der bør føres tilsyn med, at vikarbureauerne overholder disse krav.
- Eksterne leverandører, herunder vikarbureauer, der ikke lever op til kravene om indhentelse af straffeattester og de nærmere fastsatte kriminalitetskrav, ikke kan levere enkeltydelser mv. til borgere på tilbud omfattet af socialtilsynslovens § 4, stk. 1.

- Det præciseres, at ledelsen fortsat har ansvaret for at foretage en konkret og individuel vurdering af, om en straffehistorik er forenelig med den konkrete funktion, når forholdet ikke er omfattet af de lovbestemte udelukkelsesgrunde.
- Ikke-offentlige tilbud gives adgang til offentlige straffeattester på samme vilkår som offentlige tilbud.
- Der fastsættes nationale retningslinjer for genindhentelse af straffe- og børneattester efter ansættelse.
- Godkendte tilbud, der arbejder med særligt sårbare unge og voksne over 15 år, bør have adgang til relevante oplysninger, som i dag alene fremgår af børneattesten, når dette er nødvendigt for at sikre et højt beskyttelsesniveau.
- Reglerne om dokumentation og opbevaring af straffeattester præciseres, så tilbuddene kan dokumentere overholdelsen af reglerne uden at komme i konflikt med databeskyttelsesreglerne.

Skærpede straffebestemmelser

Selveje Danmark støtter, at bestemmelsen i barnets lov om ulovlige anbringelser præciseres, så det tydeliggøres, at den omfatter alle ulovlige anbringelser, og at både fysiske og juridiske personer kan ifalde strafansvar.

Selveje Danmark undrer sig dog over, at bestemmelsen fra barnets lov ikke samtidig foreslås overført til serviceloven, idet kommunerne med nærværende lovforslag ikke længere må anvende ikke-godkendte tilbud til børn, unge og *voksne* i akutte situationer. En udvidelse vil sikre ensartede regler, tydeliggøre ansvaret og styrke retssikkerheden på tværs af det sociale område.

Tilsvarende bakker vi op om, at alvorlig kriminalitet begået som led i driften af eller ansættelsen på et socialt tilbud eller i varetagelsen af opgaven som plejefamilie fremover i almindelighed skal indgå som en skærpende omstændighed ved straffastsættelsen. Efter Selveje Danmarks opfattelse bidrager forslagene til at styrke retssikkerheden, skabe klarhed om ansvaret og understøtte tilliden til området.

Selveje Danmark anbefaler, at:

- Bestemmelsen om strafansvar ved ulovlige anbringelser udvides til også at omfatte serviceloven, så det tydeliggøres, at det ikke er muligt at anvende ikke-godkendte tilbud til børn, unge og voksne.

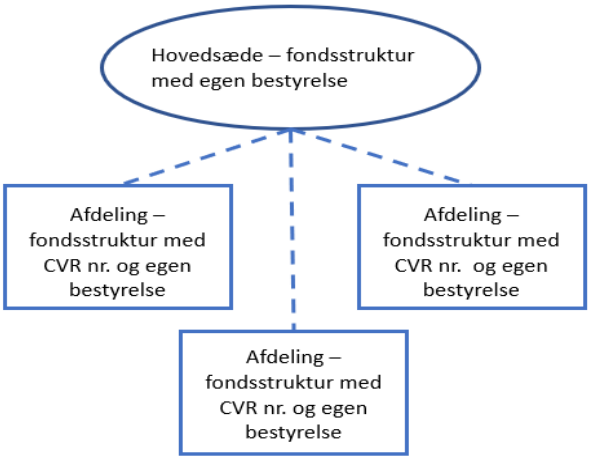
Krav til bestyrelsessammensætning

Selveje Danmark støtter ambitionen om at styrke bestyrelserne i sociale tilbuds uafhængighed og forebygge interessekonflikter.

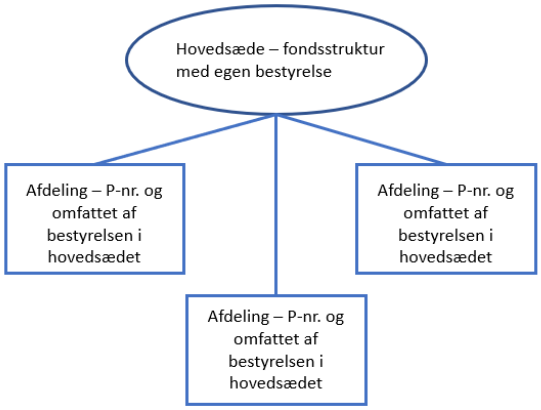
Selveje Danmark finder dog, at det er afgørende, at det præciseres, hvad der forstås med 'tilbud'. Lovforslaget anvender begrebet 'tilbud' og knytter i den forbindelse krav til bestyrelser. En lang række tilbud efter lov om socialtilsyn er imidlertid i dag etableret som P-numre under en større organisation. Det enkelte P-nummer har i disse tilfælde ikke en selvstændig bestyrelse, men er naturligt omfattet af den centrale organisations bestyrelse. Andre tilbud er derimod etableret som selvstændige juridiske enheder med eget CVR-nummer, og disse vil som udgangspunkt have deres egen bestyrelse.

Sammenblandingen af de to typer tilbud vil i denne sammenhæng skabe en betydelig usikkerhed. Når der konsekvent anvendes betegnelsen 'tilbud' i kombination med en henvisning til bestyrelsen, kan det således give indtryk af, at hvert enkelt P-nummer udgør en selvstændig enhed med egen bestyrelse. Det er ikke tilfældet og afspejler ikke den måde, hvorpå en række tilbud i dag er organisatorisk og juridisk etableret.

Nedenfor er en grafisk beskrivelse af de to klassiske fondsstrukturer på velfærdsområdet.

Ovenstående model (model 1) er den klassiske model, hvor organisationen over tid har udviklet sig, og hvor nye afdelinger er blevet etableret som selvstændige, selvejende enheder. I disse organisationer har repræsentationen i de enkelte bestyrelser stor betydning, idet det i praksis er gennem bestyrelsesrepræsentationen, at den organisatoriske sammenhængskraft fastholdes og udvikles på tværs af organisationen.

Den anden model (model 2) er den "nye" model, som er opstået efter, at tilsynet accepterede, at nye afdelinger kunne etableres som P-numre. Modellen sikrer den organisatoriske sammenhængskraft, idet der juridisk alene er tale om én organisation med aktiviteter på flere lokaliteter. Der vil derfor også kun være én bestyrelse, som omfatter hele organisationen.

Selveje Danmark finder det på den baggrund afgørende, at begrebsbrugen afspejler den faktiske organisatoriske og juridiske struktur, således at der ikke skabes krav eller forventninger til bestyrelser på enhedsniveau, hvor der ikke findes en selvstændig bestyrelse.

Samtidig er det helt afgørende, at der sondres mellem private, kommercielle tilbud og selvejende organisationer med afsæt i civilsamfundet.

Selvejende organisationer adskiller sig fra private, kommercielle tilbud ved, at de ikke er bundet sammen gennem et ejerskab. Den selvejende organisation ejer således typisk ikke de enkelte afdelinger, som kan være organiseret som selvstændige enheder med eget CVR-nummer. Koblingen mellem hovedorganisationen og den enkelte afdeling er derfor som udgangspunkt alene forankret i organisationens vedtægtsmæssige formål og eksempelvis gennem repræsentation i den lokale bestyrelse. I private, kommercielle tilbud er situationen derimod en anden. Her vil ejeren, uanset om vedkommende sidder i bestyrelsen eller ej, kunne udøve indflydelse gennem selve ejerskabet og de rettigheder, der følger heraf.

Selveje Danmark hæfter sig ved, at de foreslåede regler i praksis kan få væsentlig betydning for en række selvejende organisationer med paraplykonstruktioner. I disse organisationer, hvor de enkelte afdelinger er selvstændige CVR-numre (model 1), er det alene vedtægterne, der sikrer den organisatoriske sammenhængskraft. Det sker dels gennem et fælles værdigrundlag, dels gennem vedtægtsbestemmelser, der giver hovedorganisationen mulighed for at udpege medlemmer til bestyrelserne i de organisationer, der er knyttet til paraplyen.

Der er således tale om en væsentligt svagere form for indflydelse, end den en ejer kan udøve gennem sit ejerskab af en privat virksomhed. Ikke desto mindre er det netop denne konstruktion, der traditionelt har kendetegnet og muliggjort udviklingen af en stor del af det danske civilsamfund gennem de seneste 100 år.

Selveje Danmark finder derfor, at der bør indarbejdes relevante undtagelser fra de foreslåede krav, når der er tale om selvejende konstruktioner eller andre organisatoriske forhold, hvor bestyrelsesmedlemmers tilknytning ikke indebærer en reel interessekonflikt eller risiko for sammenblanding af interesser. Det bør efter vores opfattelse være muligt at tage højde for de særlige forhold, der kendetegner selvejende organisationer og koncerner, hvor en fælles organisering netop kan være med til at understøtte kvalitet, faglighed, sammenhængskraft og en bæredygtig drift.

Såfremt der ikke indføres undtagelsesmuligheder, vil reglerne kunne medføre krav om ganske væsentlige vedtægtsændringer og ændringer i bestyrelsesstrukturer, som ikke nødvendigvis understøtter formålet med reglerne. Vi opfordrer derfor til, at man i den videre udmøntning, såfremt kravet fastholdes, undersøger, om Civilstyrelsen overhovedet vil kunne godkende så væsentlige ændringer, når de grundlæggende strider mod stifterens intentioner. Samtidig bør der foretages en nærmere vurdering af behovet for undtagelser samt udarbejdes en tydelig vejledning om reglernes anvendelse på selvejende konstruktioner.

Selveje Danmark anbefaler, at:

- Begrebet 'tilbud' præciseres, så det tydeligt fremgår, hvilken organisatorisk og juridisk enhed der er omfattet af kravene til bestyrelsens sammensætning.
- Der indføres relevante undtagelsesmuligheder (dispensation) for selvejende paraplykonstruktioner og andre organisatoriske modeller, hvor bestyrelsesmedlemmers tilknytning til en central organisation eller forening ikke indebærer en reel interessekonflikt

eller sammenblanding af interesser, men understøtter sammenhængskræft, kvalitet og bæredygtig drift.
- Reglerne udformes med blik for de særlige forhold, der gør sig gældende for selvejende organisationer og tilbud, der indgår i større organisatoriske fællesskaber, således at legitime organisatoriske sammenhænge ikke unødigt begrænses.

Friplejeboliger omfattes af socialtilsynet

Selveje Danmark bakker op om lovforslagets forslag om, at friplejeboliger, som ikke er omfattet af ældretilsynet, fremover omfattes af socialtilsynet. Vi finder det hensigtsmæssigt, at der sikres et ensartet og løbende tilsyn med relevante tilbud, så beboere i friplejeboliger får samme beskyttelse og sikkerhed som beboere i sammenlignelige tilbud, der allerede er omfattet af socialtilsynet.

Selveje Danmark har løbende dialog med medlemmer, der driver friplejeboliger, og vores erfaring er, at de pågældende aktører generelt ser positivt på at blive omfattet af socialtilsynet. For disse medlemmer handler det om at sikre en ensartet kvalitetsramme, gennemsigtighed og tillid til tilbuddene. Vi finder derfor, at den foreslåede ændring kan bidrage til at understøtte kvaliteten og skabe mere lige vilkår på tværs af området.

Selveje Danmark bemærker dog, at det er vigtigt, at overgangen til socialtilsynets godkendelses- og tilsynspraksis sker med tydelig vejledning og rimelige rammer for de berørte friplejeboligleverandører, så de får mulighed for at tilpasse sig de nye krav. Selveje Danmark bemærker, at de skal godkendes af socialtilsynet senest d. 1. juli 2028.

Selveje Danmark anbefaler, at:

- Friplejeboliger, som ikke er omfattet af ældretilsynet, omfattes af socialtilsynet som foreslået.
- Implementeringen understøttes af tydelig vejledning og en hensigtsmæssig overgangsperiode, så berørte friplejeboligleverandører får mulighed for at indrette sig efter de nye krav.
- Selveje Danmark finder, at fristen for godkendelse senest den 1. juli 2028 bør forlænges, hvis det er nødvendigt for at sikre en hensigtsmæssig og veltilrettelagt overgang til socialtilsynets godkendelses- og tilsynspraksis.

Udvidelse af oplysningspligten

Selveje Danmark bakker overordnet op om lovforslagets forslag om at udvide tilbuddenes og plejefamiliernes oplysningspligt over for socialtilsynet.

Vi finder det hensigtsmæssigt, at socialtilsynet sikres de nødvendige oplysninger for at kunne foretage en kvalificeret risikovurdering af det enkelte tilbud og dermed styrke muligheden for at opdage og forebygge snyd, svigt og forhold, der kan have betydning for kvaliteten af indsatsen.

Selveje Danmark finder det dog samtidigt afgørende, at udvidelsen af oplysningspligten er proportionel og præcis, så tilbuddene ikke pålægges unødig administration.

Selveje Danmark bemærker, at der indføres en pligt for det enkelte tilbud til at orientere socialtilsynet, når der ansættes en ny leder med ansvar for den daglige drift, når der ansættes personale, som er i familie med eller i øvrigt er nærtstående til ledelsen, ledergruppen, bestyrelsen eller ejerkredsen i tilbuddet, og hvis fast ansat personale i et tilbud er ansat i flere virksomheder indenfor en koncern eller koncernlignende konstruktion.

Selveje Danmark finder det afgørende, at de nye oplysningskrav implementeres på en måde, der er proportional og administrerbar for tilbuddene. Der bør derfor være helt tydeligt, hvilke oplysninger der skal indberettes, og hvornår et forhold er omfattet af oplysningspligten.

Selveje Danmark hæfter sig i den forbindelse ved, at "familie" forstås som ægtefælle samt beslægtede eller besvogrede i op- eller nedstigende linje eller i sidelinjen så nær som søskendebørn. Det fremgår samtidig, at "nærtstående" skal forstås som en person, der er forbundet via personlige eller økonomiske interesser. Dette kan eksempelvis omfatte en samlever, en kæreste eller en forretningspartner.

Selveje Danmark ser gerne, at begrebet "nærtstående" ikke alene eksemplificeres, men præciseres nærmere. Det er væsentligt, at tilbuddene har en klar og entydig retningslinje for, hvilke relationer og interesser der udløser oplysningspligten. En sådan præcisering vil både understøtte en ensartet administration af reglerne og mindske risikoen for, at tilbuddene pålægges at indberette forhold, som ikke er relevante for socialtilsynets risikovurdering.

Selveje Danmark anbefaler, at:

- De nye oplysningskrav ledsages af tydelig vejledning om, hvilke forhold der skal orienteres om, så kravene bliver klare, proportionale og håndterbare for tilbud og plejefamilier.

Selveje Danmark håber, at ovenstående bemærkninger vil indgå i det videre arbejde med lovforslaget. Hvis høringssvaret giver anledning til spørgsmål, står vi naturligvis til rådighed.

Med venlig hilsen

Jon Krog
Branchedirektør, Selveje Danmark

SocialtilsynMidt

Socialministeriet
Vester Voldgade 123
1552 København V

21. august 2026

Høringssvar fra Socialtilsyn Midt vedrørende forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og forskellige andre love

(Udmøntning af aftale om styrket indsats mod snyd og svigt på sociale tilbud og afskaffelse af ikkegodkendte tilbud m.v.)

Socialtilsyn Midt takker for muligheden for at afgive høringssvar til lovforslaget.

Socialtilsyn Midt finder overordnet, at lovforslaget indeholder en række væsentlige og relevante initiativer, der vil bidrage til at styrke indsatsen mod svigt, økonomisk misbrug og uhensigtsmæssige konstruktioner på det specialiserede socialområde. Særligt udvidelsen af karantænereglerne, reglerne om rettighedsfrakendelse, de skærpede krav til bestyrelsessammensætning samt udvidelsen af tilbuddenes oplysningspligt vurderes at være væsentlige redskaber i arbejdet med at understøtte kvalitet og retssikkerhed.

Socialtilsyn Midt har dog en række bemærkninger og forslag til præciseringer.

Bemærkning til § 1, nr. 18 – socialtilsynslovens § 12, stk. 3, nr. 5 (oplysningspligten)

Socialtilsyn Midt støtter forslaget om at udvide oplysningspligten, så socialtilsynet får bedre mulighed for at vurdere risici knyttet til personaleanvendelse på tværs af koncern- og koncernlignende konstruktioner.

Lovforslaget foreslår allerede, at tilbuddet skal orientere socialtilsynet, hvis fastansat personale er ansat i en eller flere andre virksomheder inden for en koncern eller koncernlignende konstruktion.

Socialtilsyn Midt anbefaler dog, at bestemmelsen udvides, så den også omfatter situationer, hvor personale fra det godkendte tilbud ikke formelt er ansat i en anden koncernenhed, men faktisk udfører arbejdsopgaver for denne. Det skyldes, at manglende gennemsigtighed ikke alene opstår ved dobbeltansættelse, men også i situationer, hvor personaleressourcer fra det godkendte tilbud anvendes i andre aktiviteter, enheder eller selskaber udenfor godkendelsen og uden tydelig registrering eller afregning.

Lovteknisk ændringsforslag:

Det foreslås, at den foreslåede § 12, stk. 3, nr. 5, affattes således:

> *"5) af egen drift og uden unødigt ophold orienterer socialtilsynet, hvis fastansat personale i et tilbud er ansat i, udfører arbejdsopgaver for eller på anden måde stilles til rådighed for en eller flere virksomheder inden for den koncern eller koncernlignende konstruktion, som tilbuddet indgår i."*

Supplerende bemærkninger

Bemærkning 1 – Præcisering

Det bør præciseres i lovbemærkningerne, at oplysningspligten ikke alene omfatter formelle ansættelsesforhold, men også tilfælde, hvor personale fra det godkendte tilbud faktisk anvendes til opgaver i andre koncernenheder eller tilknyttede aktiviteter.

Orienteringen bør som minimum omfatte oplysninger om:

- de berørte medarbejdere eller funktioner,
- den modtagende virksomhed eller aktivitet,
- arbejdsopgavernes karakter,
- det forventede eller faktiske omfang, og
- eventuel afregning mellem enhederne.

Formålet er at sikre, at socialtilsynet kan vurdere, om personaleudgifter, budget, takstberegning og årsregnskab for det godkendte tilbud er retvisende, og om ressourcer finansieret gennem tilbuddet reelt anvendes til tilbuddets godkendte formål og borgere.

Lovforslagets egne bemærkninger peger på, at ansættelse flere steder kan indebære risiko for utilstrækkelig kvalitet i indsatsen samt risiko for, at budget, takstberegning og årsregnskab ikke er retvisende.

Bemærkning 2 – Afgrænset økonomisk indsigt i ikke-godkendte virksomheder ved begrundet mistanke

Socialtilsyn Midt anbefaler, at det præciseres, at socialtilsynet ved begrundet mistanke kan anmode om relevante og nødvendige økonomiske oplysninger hos samhandelspartnere vedrørende samhandel, personaleforbrug, interne fordelingsnøgler og afregning mellem det godkendte tilbud og andre virksomheder.

Adgangen bør ikke alene omfatte virksomheder i en koncern eller koncernlignende konstruktion, men også øvrige virksomheder, hvor ejerkredsen i tilbuddet har bestemmende indflydelse. Socialtilsynet ser eksempler i praksis, hvor der forekommer samhandel mellem et godkendt tilbud og tilbuddets ejere, bestyrelsesmedlemmer eller ledelsens egne personligt drevne virksomheder eller interessentskaber, som ikke er del af koncern eller koncernlignende konstruktion.

Et muligt supplement til lovbemærkningerne kan formuleres således:

> *"Hvis socialtilsynet på baggrund af konkrete oplysninger har begrundet mistanke om, at personale, administrative ressourcer eller øvrige driftsmidler, som er finansieret af det*

godkendte tilbud, helt eller delvist anvendes i andre virksomheder i en koncern eller koncernlignende konstruktion eller i øvrige virksomheder, hvor ejerkredsen i tilbuddet har bestemmende indflydelse, uden retvisende registrering eller afregning, bør socialtilsynet kunne anmode om de økonomiske oplysninger hos samhandelspartnere, der er relevante og nødvendige for vurderingen af det godkendte tilbuds økonomiske forhold."

Forslaget er bevidst afgrænset til oplysninger, der er relevante og nødvendige for vurderingen af det godkendte tilbuds økonomi. Dermed opnås en mere proportional løsning end en generel adgang til alle økonomiske oplysninger i tilknyttede selskaber. Samtidig styrkes socialtilsynets mulighed for at reagere på uregistreret samhandel, hvor personale eller ressourcer finansieret af tilbuddet anvendes i andre aktiviteter uden korrekt registrering eller afregning.

Bemærkning vedrørende ændringer i ejerkreds

Socialtilsyn Midt finder, at ejerforhold ofte udgør et af de mest centrale risikoområder i tilsynet med sociale tilbud.

Lovforslaget indfører oplysningspligt ved ansættelse af ny leder, ansættelse af nærtstående samt ved dobbeltansættelser i koncern- og koncernlignende konstruktioner. Socialtilsyn Midt finder imidlertid, at tilsvarende hensyn gør sig gældende i relation til ændringer i ejerkredsen.

Ændringer i ejerkreds, bestemmende indflydelse eller selskabsstruktur kan have væsentlig betydning for tilbuddets økonomiske og organisatoriske forhold og dermed for socialtilsynets risikovurdering. Socialtilsynet ser jævnligt tilfælde, hvor ændringer i ejerforhold sker uden samtidig ændring af tilbuddets daglige drift, men hvor ændringen kan have betydning for økonomiske dispositioner, samhandel, ledelsesforhold eller andre forhold af relevans for socialtilsynets vurdering.

Forslag til lovteknisk ændring

Socialtilsyn Midt anbefaler, at der indføres en udtrykkelig pligt til uden unødigt ophold at orientere socialtilsynet om:

- ændringer i ejerkredsen, både direkte og indirekte ejerkreds,
- overdragelse af ejerandele eller stemmerettigheder,
- ændringer i bestemmende indflydelse,
- nye investorer eller finansielle interesser,
- overdragelser mellem nærtstående personer eller virksomheder.

Forslag til supplerende bemærkninger

Et muligt supplement til bemærkningerne kan formuleres således:

"Tilbuddet skal uden unødigt ophold orientere socialtilsynet om ændringer i ejerkreds, bestemmende indflydelse eller øvrige forhold, som kan have betydning for socialtilsynets vurdering af tilbuddets organisering, ledelse og økonomiske forhold."

Formålet er at sikre, at socialtilsynet rettidigt kan vurdere betydningen af ændringer i ejerforholdene for tilbuddets kvalitet, økonomi og risikoprofil.

Bemærkning vedrørende den foreslåede § 5 c i socialtilsynsloven (forhåndsgodkendelse til varetagelse af akutforanstaltninger)

Socialtilsyn Midt finder forslaget om forhåndsgodkendelse af akutforanstaltninger hensigtsmæssigt og i tråd med intentionen om at sikre, at akutte foranstaltninger etableres inden for rammer, der er omfattet af socialtilsynets godkendelses- og tilsynskompetence.

Socialtilsyn Midt finder dog, at lovforslaget efterlader en række uafklarede spørgsmål vedrørende finansieringen af den nødvendige beredskabskapacitet.

Akutforanstaltninger forudsætter, at tilbuddene råder over ledig kapacitet og personale, som med kort varsel kan modtage en borger. Dette medfører udgifter, uanset om kapaciteten konkret anvendes eller ej. Socialtilsyn Midt finder det uklart, hvordan disse omkostninger forventes finansieret, og hvordan de skal håndteres inden for rammerne af socialtilsynets økonomiske tilsyn.

Der kan eksempelvis opstå spørgsmål om, hvorvidt udgifter til ledig akutkapacitet skal indregnes i tilbuddets almindelige budget og takstgrundlag, eller om disse udgifter alene skal finansieres gennem betaling ved konkret anvendelse af akutforanstaltningen.

Hvis omkostningerne til tomgang i beredskabskapaciteten indregnes i de almindelige takster, vil der efter Socialtilsyn Midts opfattelse være risiko for, at kommuner og borgere, som ikke anvender akutpladserne, kommer til at finansiere kapaciteten. Omvendt kan det være vanskeligt for tilbuddene at opretholde den nødvendige beredskabskapacitet, hvis finansieringen alene afhænger af faktisk anvendelse.

Socialtilsyn Midt finder derfor, at der bør redegøres nærmere for de økonomiske og godkendelsesmæssige forudsætninger for ordningen, herunder hvordan omkostninger til ledige pladser, personaleberedskab og øvrig kapacitet skal håndteres ved budgetgodkendelse, takstberegning og regnskabsaflæggelse.

Det fremgår ikke klart af lovforslaget, om en forhåndsgodkendelse til varetagelse af akutforanstaltninger forudsættes at udgøre en særskilt godkendelse efter lov om socialtilsyn, eller om akutkapaciteten skal anses som en integreret del af tilbuddets eksisterende godkendelse.

Efter Socialtilsyn Midts opfattelse har dette væsentlig betydning for socialtilsynets mulighed for at føre et effektivt økonomisk tilsyn med ordningen. Hvis akutforanstaltninger organisatorisk og økonomisk indgår som en del af tilbuddets eksisterende godkendelse, vil udgifter og indtægter vedrørende akutkapaciteten efter socialtilsynets vurdering kunne blive vanskelige at adskille fra tilbuddets øvrige drift.

Socialtilsyn Midt finder derfor anledning til at rejse spørgsmålet om, hvorvidt akutforanstaltninger bør behandles som en særskilt godkendelsesaktivitet eller som en særskilt økonomisk enhed med selvstændigt budget og regnskab.

Uden en sådan adskillelse vil der efter socialtilsynets opfattelse være risiko for, at finansieringen af ledig akutkapacitet i praksis bæres af tilbuddets almindelige drift og dermed indirekte af de kommuner og borgere, som ikke anvender akutpladserne.

Samtidig vil det være vanskeligt for socialtilsynet at vurdere, om budget, takster og regnskab giver et retvisende billede af henholdsvis den ordinære drift og akutaktiviteten, idet der i dag ikke generelt er krav om særskilte budgetter eller regnskaber for sådanne aktiviteter.

Socialtilsyn Midt anbefaler derfor, at det præciseres, om akutforanstaltninger skal underlægges særskilte krav til budgettering og regnskabsaflæggelse, herunder om der skal udarbejdes selvstændige budgetter eller afdelingsbudgetter for akutkapaciteten.

Forslag til supplerende bemærkninger

Det bør præciseres i lovbemærkningerne, hvilke økonomiske og godkendelsesmæssige rammer der gælder for akutforanstaltninger, herunder om akutkapaciteten udgør en særskilt godkendelsesaktivitet eller indgår som en del af tilbuddets eksisterende godkendelse.

Det bør endvidere præciseres, hvordan udgifter og indtægter vedrørende akutkapacitet skal håndteres i budgetter, takstberegninger og regnskaber, samt hvem der bærer den økonomiske risiko ved ledig akutkapacitet.

Et muligt supplement til bemærkningerne kan formuleres således:

> *"Ved fastsættelse af budget og takster for tilbud, der er forhåndsgodkendt til at varetage akutforanstaltninger, bør det sikres, at omkostninger og indtægter vedrørende akutkapaciteten kan identificeres særskilt fra tilbuddets ordinære drift. Det præciseres, at akutkapaciteten skal behandles som en særskilt godkendelsesaktivitet, og at der skal udarbejdes særskilte budgetter og regnskaber for aktiviteten. Formålet er at sikre gennemsigtighed i finansieringen af akutkapaciteten og at undgå, at ledig beredskabskapacitet indirekte finansieres gennem tilbuddets almindelige takster uden udtrykkelig stillingtagen hertil."*

Formålet er at sikre gennemsigtighed i tilbuddenes økonomi og at understøtte socialtilsynets mulighed for at føre et effektivt økonomisk tilsyn med både den ordinære drift og akutaktiviteten.

Orientering af socialtilsynet

Socialtilsyn Midt bemærker endvidere, at det ikke er præciseret, hvilket socialtilsyn handlekommunen skal orientere efter de foreslåede bestemmelser i serviceloven og barnets lov om akutforanstaltninger.

Dette kan give anledning til tvivl i situationer, hvor handlekommunen hører under ét socialtilsyn, mens det tilbud, der modtager borgeren, hører under et andet socialtilsyn.

Socialtilsyn Midt finder, at det bør præciseres, at orienteringen skal ske til det socialtilsyn, som fører tilsyn med det tilbud eller den plejefamilie, der modtager borgeren.

Det bør endvidere overvejes at placere en orienteringsforpligtelse hos tilbuddet eller plejefamilien, således at det sikres at socialtilsynet orienteres om akutforanstaltningen, samt at det straks inddrages i socialtilsynets risikovurdering af tilbuddet eller plejefamilien. Ved at have en dobbeltforpligtelse sikres det at socialtilsynet altid orienteres.

Bemærkning vedrørende den foreslåede § 14 a i socialtilsynsloven (karantæne)

Socialtilsyn Midt finder det positivt, at personkredsen, der kan pålægges karantæne, udvides til også at omfatte ejere og bestyrelsesmedlemmer, og at der indføres mulighed for at inddrage forhold, der ligger op til seks måneder forud for afgørelsen om ophør af godkendelsen.

Socialtilsyn Midt finder ligeledes, at forslaget imødekommer en række af de udfordringer, der i praksis har været forbundet med de gældende regler, herunder situationer hvor personer har fratrådt deres funktioner kort tid før socialtilsynets afgørelse om ophør af godkendelsen.

Det bemærkes dog, at der i praksis ofte fremkommer væsentlige og bekymrende oplysninger om ledelsens, ejerkredsens eller bestyrelsens dispositioner efter tidspunktet for afgørelsen om ophør, men før tilbuddet er endeligt afviklet.

Socialtilsyn Midt oplever blandt andet sager, hvor der i nedlukningsperioden opstår forhold vedrørende håndteringen af borgere, medarbejdere, økonomi, dokumentation, samarbejde med myndigheder eller overdragelse af aktiviteter til andre selskaber eller tilbud, ligesom personer tilknyttet tilbuddet ofte efter en afgørelse om ophør finder grundlag for at orientere socialtilsynet om bekymrende forhold. Disse dispositioner kan efter omstændighederne være lige så relevante for vurderingen af, om en person bør pålægges karantæne, som de forhold der oprindeligt dannede grundlag for afgørelsen om ophør af godkendelsen.

Det er Socialtilsyn Midts erfaring, at leder, ejer eller bestyrelsens ageren i afviklingsperioden kan være et væsentligt pejlemærke for, om den pågældende besidder de nødvendige kvalifikationer og den fornødne ansvarlighed til fremover at kunne indgå i driften af sociale tilbud. Efter socialtilsynets opfattelse kan en afskæring af oplysninger, der fremkommer efter afgørelsen om ophør, eller oplysninger som først er indkommet efter afgørelsen, men vedrørende omstændigheder som lå forud for afgørelsen om ophør, derfor medføre, at væsentlige forhold ikke kan tillægges betydning ved vurderingen af karantænespørgsmålet.

<u>Forslag til supplerende bemærkninger</u>

Det bør præciseres i lovbemærkningerne, at forhold konstateret helt frem til afviklingen af et tilbud kan indgå i socialtilsynets vurdering af, om der skal træffes afgørelse om karantæne.

Et muligt supplement til bemærkningerne kan formuleres således:

> *"Ved vurderingen af, om der skal træffes afgørelse om karantæne, kan socialtilsynet tillige inddrage forhold konstateret efter afgørelsen om ophør af tilbuddets godkendelse, når forholdene vedrører ledelsens, ejerkredsens eller bestyrelsens håndtering af afviklingen af tilbuddet og er relevante for vurderingen af den pågældendes ansvar for tilbuddets drift og kvalitet."*

Formålet er at sikre, at vurderingen af karantæne sker på et fuldt oplyst grundlag, og at væsentlige forhold konstateret i nedlukningsperioden ikke afskæres fra at indgå i vurderingen.

<u>Tidspunktet for karantænens ikrafttræden</u>

Socialtilsyn Midt finder det endvidere uklart, om lovforslaget indebærer en ændring af den nuværende retstilstand vedrørende tidspunktet for karantænens ikrafttræden.

Det fremgår af lovforslaget, at karantænen gælder i fem år fra afgørelsen. Socialtilsyn Midt finder det imidlertid uklart, om der hermed sigtes til tidspunktet for afgørelsen om ophør af godkendelsen, som tilfældet er med den nuværende retstilstand, eller om der tilsigtes en ændring til tidspunktet for afgørelsen om karantæne.

Problemstillingen har væsentlig betydning for både retssikkerheden og den praktiske anvendelse af reglerne. Det bør derfor fremgå tydeligt af lovbemærkningerne, hvilket afgørelsestidspunkt der er bestemmende for karantæneperiodens begyndelse.

Forslag til supplerende bemærkninger

Et muligt supplement til bemærkningerne kan formuleres således:

> *"Ved vurderingen af, om en person har haft betydning for de forhold, der har dannet grundlag for en afgørelse om ophør eller karantæne, bør der kunne lægges vægt på reel eller faktisk indflydelse på tilbuddets drift og dispositioner, uanset om personen formelt indgår i ejerkredsen, ledelsen eller bestyrelsen."*

Formålet er at understøtte lovforslagets intention om at forhindre, at personer, som har medvirket til alvorlige kvalitets- eller økonomiske problemer, fortsat kan udøve bestemmende indflydelse gennem uformelle konstruktioner.

Bemærkning vedrørende friplejeboligbebyggelser og tidligere tilsynssager (den foreslåede § 4, stk. 1, nr. 5, i socialtilsynsloven)

Socialtilsyn Midt noterer sig, at friplejeboligbebyggelser, som ikke er omfattet af ældretilsynet, fremover omfattes af socialtilsynets godkendelses- og tilsynskompetence.

Socialtilsyn Midt finder anledning til at pege på, at lovforslaget ikke eksplicit forholder sig til, hvordan oplysninger fra tidligere ophørssager, karantænesager eller øvrige alvorlige tilsynssager skal indgå ved vurderingen af nye ansøgninger.

Socialtilsynet er bekendt med tilfælde, hvor personer med tilknytning til tidligere tilbud, herunder personer med tilknytning til ophørssager, afslagssager eller andre alvorlige tilsynssager, efterfølgende etablerer eller indgår i nye aktiviteter på socialområdet under andre organisatoriske eller juridiske rammer. I sådanne situationer finder Socialtilsyn Midt det væsentligt, at tidligere tilsynserfaringer, sagsforløb og risikovurderinger kan inddrages systematisk ved fremtidige godkendelses- og tilsynsvurderinger, uanset den valgte organisationsform.

Efter Socialtilsyn Midts opfattelse vil dette understøtte en sammenhængende myndighedsudøvelse og mindske risikoen for, at historiske forhold mister betydning som følge af ændringer i organisationsform, virksomhedsstruktur eller aktivitetstype.

Forslag til supplerende bemærkninger

Et muligt supplement til bemærkningerne kan formuleres således:

"Ved vurderingen af ansøgninger om godkendelse og ved det driftsorienterede tilsyn bør socialtilsynet inddrage tidligere ophørssager, karantænesager og øvrige alvorlige tilsynssager vedrørende samme ejerkreds, ledelse eller nært tilknyttede virksomheder."

Formålet er at understøtte en sammenhængende myndighedsudøvelse og sikre, at tidligere erfaringer kan indgå i socialtilsynets risikovurdering.

Bemærkning vedrørende den foreslåede § 14 b i socialtilsynsloven (rettighedsfrakendelse)

Socialtilsyn Midt finder det positivt, at der med den foreslåede § 14 b indføres mulighed for rettighedsfrakendelse over for personer, der som led i driften af eller arbejdet i sociale tilbud begår alvorlig kriminalitet.

Socialtilsyn Midt finder imidlertid, at lovforslaget efterlader uklarhed om, hvordan socialtilsynet i praksis skal blive bekendt med, at der er sket en rettighedsfrakendelse.

Det fremgår ikke af lovforslaget, hvem der skal være forpligtet til at orientere socialtilsynet om, at en person ved dom er blevet frakendt retten til at drive eller være ansat i et socialt tilbud eller til at virke som plejefamilie.

Efter Socialtilsyn Midts opfattelse er dette en væsentlig forudsætning for, at ordningen får den tilsigtede effekt. Hvis socialtilsynet ikke modtager oplysninger om rettighedsfrakendelsen, vil socialtilsynet have begrænsede muligheder for at kontrollere, om personer, der er omfattet af en rettighedsfrakendelse, efterfølgende indgår i ejerkredse, bestyrelser eller ledelser ved tilbud omfattet af socialtilsynsloven.

Den foreslåede bestemmelse adskiller sig på dette punkt fra karantænereglerne, hvor lovforslaget udtrykkeligt regulerer, at socialtilsynene skal orientere hinanden om afgørelser om karantæne. Der er derimod ikke fastsat en tilsvarende ordning for rettighedsfrakendelser.

Socialtilsyn Midt finder derfor, at der er risiko for, at oplysninger om rettighedsfrakendelser ikke systematisk kommer til socialtilsynets kendskab, og at håndhævelsen af bestemmelsen dermed bliver afhængig af tilfældige oplysninger fra tilbud, kommuner eller andre aktører.

Det bør præciseres i lovbemærkningerne, hvordan socialtilsynet bliver orienteret om rettighedsfrakendelser, og hvem der er ansvarlig for at sikre denne orientering.

<u>Muligt lovteknisk supplement</u>

Socialtilsyn Midt anbefaler, at det overvejes at indføre en ordning svarende til den foreslåede § 14 a, stk. 3, om karantæne, således at en offentlig myndighed får ansvaret for at orientere de relevante socialtilsyn om rettighedsfrakendelser.

Det kunne eksempelvis overvejes, om domstolene eller anklagemyndigheden, skal have pligt til at orientere socialtilsynene.

Formålet er at sikre, at rettighedsfrakendelser kan håndhæves effektivt, og at personer, som ved dom er fundet uegnede til at drive eller arbejde på sociale tilbud, ikke efterfølgende kan indgå i tilbud uden socialtilsynets kendskab.

Bemærkning vedrørende den foreslåede § 12 a i socialtilsynsloven (straffeattester)

Socialtilsyn Midt finder det positivt, at reglerne om straffeattester udvides, således at medlemmer af bestyrelsen omfattes af kravet om indhentelse af straffeattester, og at der samtidig indføres skærpede krav til personer, der virker inden for sociale tilbud.

Socialtilsyn Midt finder imidlertid anledning til at pege på, at tilbuddets administrative og økonomiske medarbejdere ligeledes bør omfattes af bestemmelsen.

Lovforslaget begrundes blandt andet med et ønske om at styrke indsatsen mod snyd, svig og økonomisk kriminalitet på sociale tilbud samt sikre en forsvarlig forvaltning af offentlige midler. I den forbindelse har administrative og økonomiske medarbejdere ofte adgang til centrale funktioner vedrørende økonomistyring, bogføring, lønadministration, fakturering, regnskabsudarbejdelse, betalinger og øvrige økonomiske dispositioner.

Selvom disse medarbejdere ikke nødvendigvis har direkte kontakt med tilbuddets borgere, kan deres funktioner have væsentlig betydning for tilbuddets økonomiske drift og for, om offentlige midler anvendes i overensstemmelse med lovgivningens formål.

Socialtilsyn Midt bemærker, at erfaringerne fra de senere års tilsyns- og kontrolsager viser, at bekymringer om økonomisk uforsvarlig drift, interessekonflikter, manglende økonomisk gennemsigtighed og misbrug af offentlige midler ikke nødvendigvis udspringer af medarbejdere med borgerrettede funktioner, men i flere tilfælde kan relateres til personer med administrative eller økonomiske funktioner.

Efter Socialtilsyn Midts opfattelse forekommer det derfor vanskeligt at begrunde, hvorfor netop denne medarbejdergruppe ikke skal være omfattet af reglerne, når lovforslaget samtidig lægger betydelig vægt på at forebygge økonomisk kriminalitet og styrke kontrollen med anvendelsen af offentlige midler.

<u>Forslag til supplerende bemærkninger</u>

Det bør præciseres i lovbemærkningerne, at kravet om indhentelse af straffeattester også omfatter administrative og økonomiske medarbejdere, som gennem deres ansættelse har adgang til eller indflydelse på tilbuddets økonomiske dispositioner.

Et muligt supplement til bemærkningerne kan formuleres således:

> *"Kravet om indhentelse af straffeattester bør tillige omfatte ansatte med administrative eller økonomiske funktioner, hvis arbejdsopgaver indebærer adgang til eller indflydelse på tilbuddets økonomiske dispositioner, regnskabsforhold eller forvaltningen af offentlige midler. Oplysninger om tidligere domme for økonomisk kriminalitet kan indgå som et relevant element ved vurderingen af tilbuddets samlede kvalitet, økonomiske forsvarlighed og organisatoriske forhold."*

Formålet er at understøtte lovforslagets intention om at forebygge økonomisk kriminalitet og misbrug af offentlige midler samt sikre, at socialtilsynet får et mere retvisende grundlag for vurderingen af tilbuddets økonomiske bæredygtighed og forsvarlige drift.

Straffeattester og eksisterende ansatte

Socialtilsyn Midt bemærker, at lovforslaget primært regulerer indhentelse af straffeattester ved ansættelse, udpegning eller godkendelse.

Det forekommer imidlertid uklart, hvordan tilbud og socialtilsyn efterfølgende skal blive bekendt med forhold, som indtræder efter ansættelsen eller udpegningen.

Socialtilsyn Midt finder, at denne problemstilling er særligt relevant i lyset af den foreslåede § 12 a, stk. 4, hvor visse domfældelser medfører, at tilbuddet ikke kan opretholde sin godkendelse.

Socialtilsyn Midt anbefaler, at det undersøges, om der er behov for regler om løbende eller periodisk kontrol af de persongrupper, som omfattes af bestemmelsen. Formålet er at sikre, at reglerne opnår den tilsigtede virkning også efter ansættelsestidspunktet

Bemærkning vedrørende den foreslåede § 14 i socialtilsynsloven (krav til bestyrelsessammensætning)

Socialtilsyn Midt finder det positivt, at kravene til bestyrelsers uafhængighed styrkes, og at lovforslaget har fokus på at begrænse sammenblanding af økonomiske og organisatoriske interesser i sociale tilbud.

Socialtilsyn Midt finder samtidig, at de foreslåede ændringer kan få væsentlige konsekvenser for tilbud, der i dag er omfattet af reglerne om koncernlignende konstruktioner.

Lovforslaget ændrer definitionen af, hvilke relationer og organisatoriske forbindelser der skal tillægges betydning ved vurderingen af bestyrelsens sammensætning. Dette kan indebære, at en række tilbud, som i dag anses for at indgå i en koncernlignende konstruktion, fremover ikke længere vil blive betragtet som en del af en sådan konstruktion. Det er socialtilsynets umiddelbare vurdering, at området for koncernlignende konstruktioner som følge af regelændringerne vil blive betydeligt mindre, hvis ikke helt udvandet.

Efter Socialtilsyn Midts opfattelse kan dette få betydning for, hvilket socialtilsyn der er kompetent myndighed i forhold til tilbuddet. Der kan dermed opstå situationer, hvor tilbud, som gennem en længere årrække har været omfattet af ét socialtilsyns kendskab og sagsbehandling, skal overgå til et andet socialtilsyn som følge af de ændrede regler.

Socialtilsyn Midt anbefaler derfor, at der tages stilling til behovet for en overgangsordning samt til de praktiske og tilsynsmæssige konsekvenser af sådanne skift.

Det bør præciseres i lovbemærkningerne, hvordan situationer håndteres, hvor et tilbud som følge af lovændringen ikke længere skal anses for at indgå i en koncern eller koncernlignende konstruktion.

Bemærkning vedrørende konsekvenserne af de ændrede regler for koncernlignende konstruktioner

Socialtilsyn Midt finder det positivt, at lovforslaget søger at styrke bestyrelsernes uafhængighed og begrænse interessekonflikter i sociale tilbud.

Socialtilsyn Midt finder imidlertid, at lovforslaget i begrænset omfang forholder sig til de praktiske og tilsynsmæssige konsekvenser af de foreslåede ændringer for eksisterende koncernlignende konstruktioner.

Efter Socialtilsyn Midts vurdering vil de foreslåede ændringer kunne få betydning for en række eksisterende tilbud og organisationer, herunder flere større selvejende organisationer og landsdækkende tilbudsorganisationer, som i dag er organiseret på en måde, der er tilpasset de gældende regler.

For en del af disse organisationer vil ændringerne kunne medføre, at hovedorganisationen eller den overordnede bestyrelse får vanskeligere ved at udpege medlemmer til de enkelte tilbuds bestyrelser, uden at dette får betydning for vurderingen af bestyrelsens uafhængighed. Lovforslaget kan dermed nødvendiggøre omfattende ændringer af eksisterende bestyrelsessammensætninger og organisationsstrukturer.

Socialtilsyn Midt finder derfor, at det bør overvejes, om der er behov for en overgangsperiode, som giver de berørte tilbud mulighed for at tilpasse bestyrelsessammensætningen til de nye regler.

Samtidig bør det overvejes, om socialtilsynene bør have en tilsvarende periode til at identificere de tilbud, som påvirkes af lovændringen, og til at foretage de nødvendige tilsynsmæssige vurderinger og administrative tilpasninger.

Socialtilsyn Midt bemærker endvidere, at de foreslåede ændringer kan medføre, at tilbud, som i dag behandles som en del af en koncern eller koncernlignende konstruktion, fremover vil skulle henhøre under et andet socialtilsyn.

Det bør derfor overvejes, om der er behov for regler om en karensperiode ved sådanne ændringer, således at tilbuddene ikke umiddelbart overgår til et andet socialtilsyn samtidig med implementeringen af de nye regler. En sådan ordning vil kunne sikre kontinuitet i tilsynet og give mulighed for en ordnet overdragelse af sagskendskab, historik og risikovurderinger mellem socialtilsynene.

Formålet er at sikre, at lovændringerne kan implementeres på en måde, der både understøtter lovforslagets intentioner og samtidig tager højde for de betydelige organisatoriske og tilsynsmæssige ændringer, som reglerne kan medføre for eksisterende tilbud og organisationer.

Medarbejderrepræsentantens uafhængighed

Socialtilsyn Midt finder derudover, at det er uklart, hvordan medarbejderrepræsentanten skal indgå i vurderingen af bestyrelsens uafhængighed.

Lovforslaget stiller krav om, at flertallet af bestyrelsens medlemmer skal være uafhængige af både tilbuddets ejer og ledelse. Samtidig videreføres kravet om medarbejderrepræsentation.

Det fremgår imidlertid ikke klart af lovforslaget eller bemærkningerne, om medarbejderrepræsentanten ved vurderingen af bestyrelsens sammensætning skal anses for uafhængig af ejeren og ledelsen, ikke-uafhængig, eller om medarbejderrepræsentanten helt skal holdes uden for opgørelsen af bestyrelsens uafhængighed.

Socialtilsynet er opmærksom på, at medarbejderrepræsentanten er beskyttet mod afskedigelse, på samme vis som en TR-medarbejder. Det fremgår dog ikke, om denne beskyttelse medfører at den pågældende er uafhængig af ledelsen (og ejerkredsen).

Dette spørgsmål kan få væsentlig betydning ved vurderingen af, om bestyrelsen opfylder lovens krav, særligt i mindre bestyrelser hvor hvert enkelt medlem har betydning for sammensætningen.

Det bør fremgå udtrykkeligt, hvordan medarbejderrepræsentanter efter § 14, stk. 4, skal indgå i vurderingen af bestyrelsens uafhængighed, herunder om de skal anses for uafhængige af tilbuddets ledelse og ejerkreds. Formålet er at skabe klarhed om bestemmelsens anvendelse og understøtte en ensartet praksis på tværs af socialtilsynene.

Udvidelse af § 14, stk. 3

Socialtilsyn Midt finder endvidere, at lovforslaget fortsat efterlader risiko for interessekonflikter i situationer, hvor medlemmer af bestyrelsen eller ejerkredsen har væsentlige økonomiske interesser knyttet til virksomheder, der leverer ydelser til tilbuddet.

Socialtilsynet er samtidig opmærksom på, at et generelt forbud mod deltagelse af personer med enhver form for samhandel med tilbuddet kan gøre det vanskeligt for tilbuddene at rekruttere kvalificerede og relevante bestyrelsesmedlemmer, særligt i større organisationer og på specialiserede områder.

Socialtilsyn Midt finder derfor, at hensynet til bestyrelsens uafhængighed i højere grad bør understøttes gennem krav om gennemsigtighed og en klar majoritet af uafhængige medlemmer.

Forslag til lovteknisk ændring

Socialtilsyn Midt anbefaler, at mere end halvdelen af bestyrelsens medlemmer er uafhængige af:

- tilbuddets ejerkreds,
- tilbuddets ledelse,
- personer, der direkte eller indirekte har bestemmende indflydelse i virksomheder med væsentlig samhandel med tilbuddet.

Socialtilsyn Midt anbefaler endvidere, at alle godkendte tilbud, dermed også tilbud, der ikke er del af en koncern eller koncernlignende tilbud, pålægges at oplyse socialtilsynet om:

- forventet samhandel med nært forbundne virksomheder som led i budgetgodkendelsen,
- realiseret samhandel i forbindelse med regnskabsaflæggelsen,
- væsentlige ændringer i samhandlen i løbet af året.

Efter Socialtilsyn Midts opfattelse vil en sådan model understøtte gennemsigtighed omkring økonomiske relationer og samhandel samt bidrage til reel bestyrelsesuafhængighed, uden at det unødigt begrænser mulighederne for at rekruttere kvalificerede og kompetente bestyrelsesmedlemmer.

Kravet om, at alle tilbud skal oplyse samhandel med nærtstående, vil dermed også lette socialtilsynets identifikation af koncernlignende konstruktioner, da de nuværende regler kun pålægger koncerner og koncernlignende konstruktioner at oplyse om samhandel med nærtstående.

Forslag til supplerende bemærkninger

Et muligt supplement til bemærkningerne kan formuleres således:

> *"Ved vurderingen af bestyrelsens uafhængighed bør der lægges vægt på, om bestyrelsesmedlemmer har væsentlige økonomiske interesser i virksomheder, der leverer ydelser til tilbuddet. Det bør samtidig sikres, at flertallet af bestyrelsen er uafhængigt af ejerkreds, ledelse og virksomheder med væsentlig samhandel med tilbuddet. Tilbuddet bør endvidere oplyse forventet og realiseret samhandel med sådanne virksomheder til socialtilsynet."*

Formålet er at styrke gennemsigtigheden omkring økonomiske relationer og samhandel samt sikre en reelt uafhængig bestyrelse uden unødigt at begrænse mulighederne for at rekruttere kompetente bestyrelsesmedlemmer.

Med venlig hilsen

Ulla Bitsch Andersen
Tilsynschef

Socialministeriet

26. august 2026

Vedrørende høring over forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn og forskellige andre love

(Udmøntning af aftale om styrket indsats mod snyd og svigt på sociale tilbud og afskaffelse af ikkegodkendte tilbud m.v.)

Socialtilsyn Midt fremsendte den 21. august 2026, sit høringssvar vedrørende ovenstående lovforslag.

Efterfølgende er Socialtilsyn Midt blevet opmærksom på en række bemærkninger, som efter socialtilsynets vurdering vedrører forhold, der ikke er tilstrækkeligt adresseret i lovforslaget, og som derfor kan være relevante for ministeriets videre overvejelser.

På den baggrund fremsendes de vedlagte bemærkninger til ministeriets orientering, selv om høringsfristen er udløbet.

Såfremt ministeriet finder bemærkningerne relevante, er ministeriet velkomment til at inddrage dem som et supplement til Socialtilsyn Midts allerede fremsendte høringssvar.

Socialtilsyn Midt står naturligvis til rådighed, hvis bemærkningerne giver anledning til spørgsmål.

Bemærkning vedrørende anbringelser på eget værelse uden for socialtilsynets kompetenceområde

Socialtilsyn Midt finder det positivt, at lovforslaget afskaffer kommunernes mulighed for at anvende ikke-godkendte tilbud, således at anbringelser og ophold som udgangspunkt sker inden for rammer, der er omfattet af socialtilsynets godkendelses- og tilsynskompetence.

Socialtilsyn Midt bemærker imidlertid, at anbringelser på eget værelse fortsat ikke omfattes af socialtilsynets godkendelses- eller tilsynskompetence, heller ikke i de tilfælde hvor det har karakter af botilbudslignende tilbud eller botilbud.

Dette indebærer, at børn og unge fortsat kan være anbragt uden for hjemmet i rammer, som ikke er underlagt de kvalitetskrav og det løbende driftsorienterede tilsyn, som gælder for øvrige anbringelsessteder. Efter Socialtilsyn Midts opfattelse harmonerer dette vanskeligt med

lovforslagets grundlæggende formål om at sikre, at udsatte børn og unge modtager omsorg og støtte inden for godkendte og kontrollerede rammer.

Socialtilsyn Midt henviser i den forbindelse til socialtilsynets henvendelse til ministeriet af 4. november 2026 vedrørende anbringelser på eget værelse. Som beskrevet i henvendelsen er socialtilsynet bekendt med en række konkrete eksempler, hvor børn og unge anbringes på eget værelse med en støtteintensitet, som efter socialtilsynets opfattelse ligger væsentligt ud over det, der i vejledningen til barnets lov beskrives som begrænset personlig støtte. Socialtilsynet har blandt andet kendskab til anbringelser med omfattende støtteindsatser, herunder støtte svarende til 1:1-, 2:1- og 3:1-bemanding samt støtte i hele eller store dele af døgnet.

Socialtilsynet er endvidere bekendt med tilfælde, hvor personer med tilknytning til sådanne anbringelseskonstruktioner tidligere har været involveret i tilbud, som har været genstand for tilsynsmæssige sanktioner, herunder ophørssager, skærpede tilsynsforløb, afgørelser om karantæne eller øvrige alvorlige tilsynsmæssige problemstillinger.

Herudover har Socialtilsyn Midt i forbindelse med flere nygodkendelsessager konstateret, at ansøgere allerede havde etableret aktiviteter med anbringelser på eget værelse forud for socialtilsynets behandling af ansøgningen om godkendelse af et tilbud. Dette giver efter socialtilsynets opfattelse anledning til spørgsmål om, hvorvidt anbringelser på eget værelse i praksis i visse tilfælde anvendes som alternativ til tilbud, der ellers ville være omfattet af socialtilsynets godkendelses- og tilsynskompetence.

Socialtilsynet er ligeledes bekendt med tilfælde, hvor børn helt ned til 12-årsalderen anbringes på eget værelse. Dette giver efter socialtilsynets opfattelse anledning til principielle overvejelser om, hvorvidt anbringelsesformen i disse tilfælde stemmer overens med de forudsætninger, der beskrives i vejledningen til barnets lov, hvorefter målgruppen typisk er unge, der er på vej mod en mere selvstændig tilværelse, og som alene har behov for begrænset personlig støtte.

Socialtilsyn Midt finder samlet, at udviklingen på området giver anledning til betydelige retssikkerhedsmæssige og tilsynsmæssige betænkeligheder. Socialtilsynet oplever i praksis, at kompetencefordelingen på området begrænser socialtilsynets muligheder for at reagere, selv i tilfælde hvor der kan være tvivl om, hvorvidt anbringelsesstedet reelt fungerer som et tilbud, der burde være omfattet af reglerne om godkendelse og driftsorienteret tilsyn.

Socialtilsyn Midt finder derfor, at ministeriet bør overveje, om de gældende regler i tilstrækkelig grad understøtter lovforslagets formål om at forebygge svigt, sikre kvalitet i indsatsen og modvirke omgåelse af reglerne om godkendelse og tilsyn på anbringelsesområdet.

Bemærkning vedrørende botilbudslignende tilbud og støtte efter servicelovens § 85 i egen bolig

Socialtilsyn Midt finder det positivt, at lovforslaget har fokus på at begrænse mulighederne for at etablere tilbud uden for socialtilsynets kontrol og dermed styrke sikringen af kvalitet og retssikkerhed på det specialiserede socialområde.

Socialtilsyn Midt oplever imidlertid et stigende antal sager vedrørende konstruktioner organiseret som støtte efter servicelovens § 85 i borgernes egne boliger. I flere tilfælde er der tale om konstruktioner, hvor flere borgere bor samlet eller i umiddelbar tilknytning til hinanden, og hvor støtteindsatsen organiseres omkring en fælles borgergruppe med fælles personale, ledelse og koordinering.

Socialtilsyn Midt er opmærksom på, at sådanne konstruktioner i visse tilfælde kan være omfattet af reglerne om botilbudslignende tilbud i socialtilsynslovens § 4, stk. 1, nr. 3. Socialtilsynet oplever imidlertid også sager, hvor det er uklart, om betingelserne for at være omfattet af bestemmelsen er opfyldt, eller hvor socialtilsynet ikke har de nødvendige oplysninger til at kunne foretage denne vurdering.

Udfordringen består efter socialtilsynets opfattelse navnlig i de tilfælde, hvor konstruktionens organisering eller manglende adgang til oplysninger vanskeliggør afklaring af, om tilbuddet er omfattet af socialtilsynslovens anvendelsesområde.

Socialtilsyn Midt oplever blandt andet sager, hvor tidligere godkendte tilbud, herunder tilbud som er ophørt efter socialtilsynets afgørelse, efterfølgende etablerer aktiviteter organiseret som støtte efter servicelovens § 85 i borgernes egne boliger. Efter Socialtilsyn Midts vurdering kan disse konstruktioner i nogle tilfælde have en sådan karakter, at de reelt svarer til tilbud, der ville være omfattet af socialtilsynslovens regler.

Socialtilsynet ser blandt andet eksempler på konstruktioner, hvor aktiviteterne organiseres på en måde, som vanskeliggør vurderingen af, om der foreligger et botilbudslignende tilbud, herunder ved at støtteindsatsen fordeles på flere juridiske enheder, flere adresser eller forskellige selskaber. Der ses også tilfælde, hvor de faktiske forhold kun i begrænset omfang er belyst, fordi socialtilsynet ikke har hjemmel til at pålægge aktørerne at udlevere de oplysninger, der er nødvendige for vurderingen.

Efter Socialtilsyn Midts opfattelse indebærer dette en risiko for, at aktiviteter, som efter deres karakter ligger botilbudslignende tilbud omfattet af socialtilsynsloven, i praksis uden at det på kan afklares, om de er omfattet af reglerne om godkendelse og tilsyn.

Socialtilsyn Midt finder, at den gældende regulering efterlader betydelige håndhævelsesmæssige udfordringer.

For det første er det socialtilsynets umiddelbare vurdering, at socialtilsynet ikke har tilstrækkelig hjemmel til at pålægge sådanne aktører at udlevere oplysninger til brug for vurderingen af, om der reelt er tale om et botilbudslignende tilbud omfattet af socialtilsynsloven.

For det andet er det socialtilsynets vurdering, at selv i tilfælde, hvor socialtilsynet på baggrund af frivilligt udleverede oplysninger eller oplysninger fra tredjemand kan træffe afgørelse om, at en konstruktion har karakter af et botilbudslignende tilbud, er socialtilsynets muligheder for at håndhæve afgørelsen begrænsede. Socialtilsynet vurderer blandt andet, at socialtilsynet ikke har et klart hjemmelsgrundlag til at pålægge aktøren at ansøge om godkendelse eller på anden måde sikre, at tilbuddet underlægges socialtilsynets godkendelses- og tilsynskompetence.

For det tredje er socialtilsynet i flere sager ikke bekendt med identiteten på de borgere, der modtager støtten, eller hvilke handlekommuner der har visiteret borgerne. Socialtilsynet har

derfor i praksis begrænsede muligheder for at orientere relevante kommuner om de bekymringer, socialtilsynet måtte have vedrørende konstruktionen.

Socialtilsyn Midt er endvidere bekendt med eksempler på, at kommuner fortsat anvender sådanne konstruktioner, selv om kommunerne tidligere er blevet orienteret om ophør af godkendelsen af et nært tilknyttet tilbud, herunder tilfælde hvor der er sammenfald i adresse, ejerkreds, ledelse, koncernforhold eller øvrige organisatoriske relationer.

Socialtilsyn Midt finder samlet, at socialtilsynets handlemuligheder på området er yderst begrænsede, og at den nuværende regulering efterlader mulighed for at etablere tilbudslignende konstruktioner, som i praksis kan levere omfattende og varige sociale indsatser uden at være underlagt det lovmæssige tilsyn, der gælder for sammenlignelige tilbud.

Socialtilsyn Midt bemærker endvidere, at der i praksis ses eksempler på, at sådanne konstruktioner organiseres med henblik på at undgå at opfylde betingelserne for at være omfattet af socialtilsynslovens regler om botilbudslignende tilbud, herunder eksempelvis ved at flytte eller opdele servicearealer, ændre organiseringen af personalefunktioner eller foretage andre organisatoriske tilpasninger.

Socialtilsyn Midt finder på baggrund af de beskrevne erfaringer, at lovforslaget bør udvides, således at socialtilsynet får de nødvendige hjemler til effektivt at kunne identificere, vurdere og håndhæve reglerne i relation til konstruktioner organiseret som støtte efter servicelovens § 85 i egen bolig, som efter deres karakter og organisering potentielt kan være omfattet af reglerne om botilbudslignende tilbud eller i øvrigt falde inden for socialtilsynslovens anvendelsesområde.

Socialtilsyn Midt anbefaler derfor:

- At socialtilsynet gives hjemmel til at indhente relevante oplysninger fra virksomheder, organisationer og øvrige aktører, som driver eller leverer støtte i konstruktioner, der potentielt kan være omfattet af socialtilsynsloven.

- At socialtilsynet gives hjemmel til at pålægge aktører at ansøge om godkendelse eller på anden måde sikre, at aktiviteter, som efter deres karakter og organisering er omfattet af socialtilsynsloven, underlægges socialtilsynets godkendelses- og tilsynskompetence.

- At socialtilsynet gives mulighed for at reagere over for organisatoriske, driftsmæssige eller fysiske ændringer, der i det væsentlige alene har til formål at omgå reglerne om godkendelse og tilsyn eller undgå at blive omfattet af socialtilsynets kompetence.

- At socialtilsynet gives hjemmel til at indhente oplysninger om de borgere og handlekommuner, der er tilknyttet den pågældende aktivitet, når oplysningerne er nødvendige for at afklare, om aktiviteten er omfattet af socialtilsynsloven eller for at orientere relevante myndigheder om bekymrende forhold.

Et muligt supplement til bemærkningerne kan formuleres således:

"Hvis socialtilsynet på baggrund af konkrete oplysninger vurderer, at en aktivitet organiseret som støtte efter servicelovens § 85 i egen bolig potentielt kan være omfattet af socialtilsynsloven, skal socialtilsynet have adgang til de oplysninger, der er nødvendige for at afklare forholdet. Træffer socialtilsynet herefter afgørelse om, at aktiviteten er omfattet af socialtilsynsloven, bør socialtilsynet have mulighed for at pålægge aktøren at ansøge om godkendelse eller på anden måde sikre, at aktiviteten underlægges socialtilsynets godkendelses- og tilsynskompetence. Ved denne vurdering kan socialtilsynet tillægge de faktiske forhold afgørende betydning og ikke være afskåret fra at inddrage organisatoriske, driftsmæssige eller fysiske ændringer, som overvejende er foretaget med henblik på at undgå godkendelse eller tilsyn efter socialtilsynsloven."

Formålet er at sikre, at aktiviteter, der reelt fungerer som tilbud omfattet af socialtilsynsloven, ikke kan unddrages socialtilsynets godkendelses- og tilsynskompetence alene på grund af deres formelle organisering, samt at ensartede krav til kvalitet, ledelse, økonomisk gennemsigtighed og tilsyn gælder for sammenlignelige tilbud.

Bemærkning vedrørende tilsynsshopping

Socialtilsyn Midt støtter lovforslagets generelle ambition om at styrke socialtilsynenes muligheder for at reagere over for tilbud, der ikke lever op til lovgivningens krav.

Socialtilsyn Midt oplever imidlertid aktuelt en udfordring med såkaldt ” tilsynsshopping”.

Socialtilsynet ser sager, hvor koncerner ændrer selskabsadresse, organisatorisk tilknytning eller virksomhedsstruktur med den konsekvens, at godkendelses- eller tilsynskompetencen overgår til et andet socialtilsyn.

Dette ses blandt andet i forbindelse med nygodkendelsessager, hvor Socialtilsyn Midt har varslet eller truffet afgørelse om afslag på nygodkendelse. Socialtilsynet konstaterer i flere tilfælde, at tilbuddene efterfølgende foretager organisatoriske ændringer og herefter opnår nygodkendelse ved et andet socialtilsyn.

Udfordringen ved dette er, at det modtagende socialtilsyn ikke nødvendigvis har samme historiske kendskab til ejerkreds, ledelse, tidligere sagsforløb og øvrige relevante forhold, som det afgivende socialtilsyn har opnået gennem tidligere sagsbehandling.

Socialtilsyn Midt har i flere tilfælde kendskab til mønstre, relationer eller forhold fra tidligere sager, som ikke nødvendigvis fremgår af den konkrete nygodkendelsessag, men som kan være relevante for den samlede risikovurdering. Dette omfatter også oplysninger om aktiviteter uden for socialtilsynets kompetenceområde, som indirekte kan have betydning for vurderingen af ledelse, organisation og økonomiske forhold.

Socialtilsyn Midt oplever desuden tilfælde, hvor ændringer i ejerstruktur, holdingselskaber eller organisatorisk opbygning vanskeliggør identifikation af relationen til tidligere sager. Socialtilsynet anbefaler derfor, at vurderingen af ejerkreds, bestemmende indflydelse og tilknyttede virksomheder i højere grad tager udgangspunkt i reel kontrol og faktisk indflydelse frem for alene formelle selskabsretlige konstruktioner.

Socialtilsyn Midt finder på den baggrund, at der er behov for at undersøge mulighederne for at dæmme op for tilsynsshopperi og sikre en mere sammenhængende myndighedsudøvelse på tværs af socialtilsynene.

Socialtilsyn Midt anbefaler i den forbindelse, at det overvejes:

- at der indføres regler, som begrænser muligheden for at skifte socialtilsyn i umiddelbar forlængelse af en afsluttet eller verserende nygodkendelsessag, herunder ved at et afslag på nygodkendelse tillægges virkning på tværs af socialtilsynene, eller ved at sager med samme eller nært tilknyttede ejerkreds, ledelse, koncern eller selskabsstruktur fortsat behandles af det oprindelige socialtilsyn i en nærmere fastsat periode, inden kompetencen kan overgå til et andet socialtilsyn.

- at ansøgere forpligtes til at oplyse om tidligere godkendelses- og tilsynsforløb ved andre socialtilsyn, herunder tidligere varslinger eller afslag på nygodkendelse, samt at det modtagende socialtilsyn gives adgang til at indhente relevante oplysninger, sagsakter, risikovurderinger og afgørelser fra det tidligere socialtilsyn.

- at der etableres en fælles national registrering af afslag på nygodkendelse, ophørssager, karantænesager og øvrige væsentlige tilsynsmæssige forhold,

- at socialtilsynene gives mulighed for/ pligt til i højere grad at inddrage tidligere sagsforløb ved vurderingen af nye ansøgninger fra samme ejerkreds, ledelse eller nært tilknyttede virksomheder.

Formålet er ikke at forhindre tilbud i at rette op på konstaterede mangler eller søge ny godkendelse, men at sikre, at den samlede historik og de erfaringer, som et socialtilsyn har opnået gennem længerevarende sagsbehandling, indgår i vurderingsgrundlaget uanset geografiske eller organisatoriske ændringer.

Socialtilsyn Midt finder, at den nuværende regulering indebærer en risiko for, at tilbud gennem ændringer af selskabsadresse, selskabskonstruktion eller organisatorisk tilknytning kan opnå behandling af en ny sag uden det samme historiske oplysningsgrundlag, som ville have været til rådighed for det oprindelige socialtilsyn. Dette kan svække den risikobaserede tilsynsindsats og modvirker hensynet bag lovforslagets generelle ambition om at styrke indsatsen mod snyd og svigt på sociale tilbud.

Med venlig hilsen

Ulla B. Andersen
Tilsynschef

SOCIALPÆDAGOGERNE

NOTAT

Kontakt:
Eskild Høegh-Andersen
eha@sl.dk
Dok.nr.
8121190
Sagsnr.
2025/08749

20-03-2026

Høringssvar til udmøntning af aftale om styrket indsats mod snyd og svigt på sociale tilbud og afskaffelse af ikke-godkendte tilbud

Socialpædagogerne har modtaget høring over udkast til lov om ændring af lov om socialtilsyn og forskellige andre love, der skal udmønte aftalen om en styrket indsats mod snyd og svigt på sociale tilbud og afskaffelse af ikke-godkendte tilbud.

Over de seneste år har sager om snyd og svigt på sociale tilbud fyldt meget. Samtidig har NSK og Hvidvasksekretariatet udgivet flere rapporter, der viser, at risikoen for snyd og økonomisk kriminalitet på sociale tilbud er stor og på niveau med nedrivningsfirmaer og pizzeriaer. Det er naturligvis helt centralt, at offentlige midler bruges til det, der er meningen – i dette tilfælde at tage hånd om nogle af samfundets allermest udsatte børn og voksne. Derfor er det også en meget vigtig dagsorden at sætte ind over for snyd og svigt på sociale tilbud.

Socialpædagogerne har bidraget med input til arbejdet med snyd og svigt – både på det dialogmøde, Social- og boligministeriet afholdt for en række interessenter, i efterfølgende opfølgning på skrift og endelig gennem Sammen om handicap. Her blev det gjort klart, at vi ikke ser indsatsen mod snyd og svigt som afgrænset fra en række øvrige tiltag, herunder:

- En kommende takstmodel kan bl.a. sikre større gennemsigtighed, så det er tydeligt, hvad der betales for, og hvad der kan følges op på.
- En kommende specialeplan kan være med til at sikre kapacitet til højt specialiserede tilbud, så kommunerne ikke er tvunget til at vælge tilbud med tvivlsom kvalitet til de allermest sårbare borgere.
- Et uddannelseskrav (i første omgang på sikrede institutioner) vil være med til at sikre kvaliteten på tilbuddene. Faglighed er det stærkeste værn mod forråelse og svigt.
- Socialtilsynenes nye risikomodel bliver enormt vigtig for at sikre, at der er fokus på de rigtige ting, når tilsynene i fremtiden ikke kommer hvert år. Derfor er det helt centralt, at der er fokus på høj kvalitet, uddannet personale og trivsel for borgerne i

en risikomodel, og at der løbende følges op på, om risikomodellen fungerer efter hensigten.

Kun det sidste af disse tiltag er gennemført – og her er risikomodellen væsentligt mere grovmasket, end Socialpædagogerne havde foreslået. Det gælder særligt på flere af de kriterier, som er allervigtigst for at forebygge snyd og svigt; lederskift, personaleomsætning, sygefravær og ikke mindst andelen af uddannet personale, der er det stærkeste værn mod forråelse og omsorgssvigt.

Af øvrige greb, som vi tidligere har foreslået kan nævnes:

- Grænser for profit på sociale tilbud vil være med til at gøre det mindre attraktivt at benytte tilbuddene til snyd og svindel – ligesom det vil sikre, at offentlige midler bruges til det egentlige formål.
- Større krav til kvalitet og uddannelse vil sikre, at det ikke er muligt at kanalisere midler ud til andre formål end det tiltænkte – ellers kan man ikke leve op til kravene.
- Større kommunal botilbudskapacitet vil sikre, at kommunerne ikke presses til at vælge private tilbud at tvivlsom kvalitet, når der er et tilstrækkeligt antal offentligt drevne pladser til flere målgrupper.
- Ordnede forhold for de ansatte med overenskomst eller arbejdsklausuler, der sikrer, at kommunerne kan stille samme krav til sociale tilbud, som langt de fleste gør til deres øvrige leverandører. Vi har konkret foreslået et krav om at leve op til statens arbejdsklausul i cirkulære 9471 for at kunne blive godkendt af socialtilsynet.

Den indgåede aftale og udkastet til lovforslag indeholder en række gode og dybt nødvendige forslag – ikke mindst forslaget om at stoppe for brugen af ikke-godkendte tilbud og sikre kapaciteten inden for rammerne af i forvejen godkendte tilbud. I Socialpædagogernes øjne er det dog langt fra nok til at sikre et stop for snyd og svigt på sociale tilbud.

Med valgudskrivelsen og det kommende folketingsvalg d. 24. marts er lovarbejdet sat i bero. Det er muligheden for svindel med offentlige midler desværre ikke. Socialpædagogerne beder derfor indtrængende en ny regering om som noget af det første at genoptage arbejdet med at sætte en stoppe for snyd og svigt på sociale tilbud. Her bør man benytte lejligheden til at genbesøge aftalen og hæve ambitionsniveauet. Vi indgår meget gerne i drøftelser af, hvordan dette kan ske.

De konkrete tiltag i lovforslaget kommenteres herunder. Der kommenteres alene på de dele af forslaget, som Socialpædagogerne har en interesse i. Manglende bemærkninger skal hverken ses som opbakning til eller afstandtagen fra.

Afskaffelse af kommunernes brug af ikke-godkendte tilbud
Socialpædagogerne bakker op om afskaffelsen af muligheden for at benytte ikke-godkendte tilbud.
Vi bakker også op om at oprette akutpladser inden for rammerne af allerede godkendte tilbud. Der er dog behov for en række præciseringer:

1. Det fremgår, at godkendte tilbud skal kunne godkendes til som akuttilbud at tage imod borgere "uden for rammerne af tilbuddets generelle godkendelse". Det bør tydeliggøres, hvor meget der kan afviges fra den generelle godkendelse. Der er stor forskel på, om det alene er tilbudstype, eller der også kan afviges på målgruppeniveau eller fx alder for børn og unge. Afviges der på målgrupper, er det vigtigt, om det alene er konkrete målgrupper, eller der kan afviges på målgruppekategori. Det er uklart i lovforslaget og har store implikationer for tilbuddene. Hvis der eksempelvis anbringes en stærkt udadreagerende borger akut på et tilbud, hvor de andre borgere reagerer dårligt herpå, kan det ødelægge meget.
2. Der bør stilles særlige krav til de tilbud, der godkendes som akuttilbud. Et tilbud med lav faglighed og mange ansatte uden relevant uddannelse vil i lavere grad være i stand til at modtage borgere med andre problematikker end de øvrige borgere på tilbuddet.
3. Der bør stilles krav om, at normeringerne er høje nok til at rumme en borger mere akut – eller kan opnormeres med kort varsel – fx ved generelt at være højt normeret eller ved at kunne trække på øvrigt personale eller faste afløsere, så det ikke bliver ukendte vikarer (der ofte er ufaglærte), der kaldes ind for at kunne rumme en akut borger, der ofte vil kræve massiv støtte – ellers havde borgeren næppe haft behov for en akut foranstaltning.

Udover ovenstående er det vigtigt at sikre, at oprettelsen af akutpladser med tomgang ikke medfører et større pres på de ordinære pladser på tilbuddene – og dermed et endnu større behov for akutpladser. Der er derfor behov for at sikre, at kapaciteten er stor nok til, at der både ordinære pladser og akutpladser nok til, at den samlede efterspørgsel kan imødekommes – for alle målgrupper og alle steder i landet.

Med ovenstående bemærkninger bakker Socialpædagogerne op om de nye akutpladser som erstatning for ikke-godkendte tilbud.

Indhentelse af straffeattester på flere
Socialpædagogerne bakker op om, at der skal indhentes straffeattester på en større personkreds omkring tilbuddet.

Når der ændres på regler om straffeattester vil vi dog kraftigt opfordre til, at man giver mulighed for at både offentlige og privat drevne tilbud kan indhente den offentlige straffeattest for både medarbejdere, ledere, ejere og bestyrelsesmedlemmer. Socialpædagogerne mener, at der skal være lige adgang til de samme attester, uanset om der er tale om offentlige eller private tilbud. Samme opgaver bør have samme vurderingsgrundlag – og alle steder bør det være muligt at indhente attester digitalt efter samtykke fra ansøger.
Samtidig bør det præciseres, at der løbende skal ske genindhentning af attester, så der ikke er uklarhed om, hvorvidt der er medarbejdere, der ikke er egnede til at arbejde med borgerne.
Samtidig bør det tydeliggøres, hvilke rammer der gælder for – og hvad der bør indgå i – den konkrete skønsudøvelse, når oplysninger i en straffeattest skal vurderes i

forhold til ansættelse. Det vil også kunne bidrage til at tydeliggøre både hensynet til borgernes beskyttelse og de ansattes retssikkerhed. Her tænker vi ikke kun på de forhold, der automatisk skal medføre udelukkelse med nærværende lovforslag. Endelig bør det præciseres, at vikarbureauer har ansvar for at indhente attester på deres ansatte i henhold til lovgivningen.

Skærpende omstændighed ved kriminalitet begået på bekostning af sårbare borgere
Socialpædagogerne er helt enige i, at kriminalitet begået på bekostning af de borgere, man er ansat til at støtte, er særligt groft.
Allerede med gældende lovgivning er der mulighed for at straffe økonomisk kriminalitet ifm. driften af sociale tilbud. Med NSK og Hvidvasksekretariatets afsløringer blev det klart, at omfanget af økonomisk kriminalitet på sociale tilbud antog et meget stort omfang. I det lys undrer vi os over, at der ikke er langt flere eksempler på straffesager om svindel på sociale tilbud. Vi kan ikke vurdere, hvorfor der ikke har været flere offentligt kendte sager om svindel, som er ført til politimæssige efterforskninger, sigtelser og domme. Der er talrige eksempler på, at Socialtilsynet har lukket tilbud, men ganske få på, at sagerne er fulgt op i et strafferetsligt spor.

For at hårdere straffe kan få en betydning, må de derfor gå hånd i hånd med en indsats samt tilstrækkelige ressourcer i politiet samt bedre overdragelse af oplysninger mellem forskellige myndigheder, så svindlerne faktisk dømmes for deres forbrydelser.

Tilsyn på friplejeboliger
Det er oplagt, at der ikke skal være tilbud, der drives som sociale tilbud, der er omfattet af andre regler for tilsyn end andre tilbud. Derfor bakker Socialpædagogerne op om at omfatte friplejeboliger af Socialtilsynene.
Socialtilsynene er dog blevet beskåret kraftigt med aftalen om et mere risikobaseret tilsyn. Der er udviklet en meget grovmasket risikomodel, der mest af alt må ses som et ressourcestyringsredskab frem for en faglig vurdering af det nødvendige kvalitetsniveau.
Med yderligere tilbud – og af en anden type – som socialtilsynene skal føre tilsyn på, er det nødvendigt, at de tilføres tilstrækkelige ressourcer til opgaven, så det ikke går ud over tilsynet med øvrige tilbud.

Udvidelse af oplysningspligten
Socialpædagogerne bakker op om den udvidede oplysningspligt fra tilbuddene. Der er dog en lang række yderligere muligheder for at understøtte tilsynenes risikovurdering af tilbuddene. Vigtigst er, at der sikres en model, hvor tilsynene får oplysninger om store forskelle i ansættelsen af uddannet personale ift. det budgetterede, ligesom meget høj personaleomsætning og sygefravær bør tilgå socialtilsynene uopfordret.
Mange af disse oplysninger bør desuden tænkes ind, når Tilbudsportalen efter planen skal fornyes som aftalt ifm. aftalen om SSA-reserven for 2025.

Ifm. udvidelse af oplysningspligten fremgår det af bemærkninger til de enkelte forslag, at tilbuddene desuden uopfordret skal oplyse socialtilsynene om andre forhold

af relevans, herunder eventuelle reaktioner fra andre myndigheder, herunder Arbejdstilsynet og Styrelsen for Patientsikkerhed. Det er ikke hensigtsmæssigt, at det påhviler tilbuddet at oplyse herom. Oplysninger af relevans for forskellige tilsynsmyndigheder bør uopfordret udveksles mellem de forskellige tilsynsmyndigheder direkte.

Fælles for alle oplysninger, der skal tilgå tilsynene fra tilbuddet er, at de bør være underlagt stikprøve. Det er helt centralt, at brodne kar – som aftalen jo netop adresserer – ikke kan undlade at oplyse om forhold af relevans for tilsynene, uden at tilsynene tjekker jævnligt, om de oplyste forhold er korrekte.

Vi står naturligvis til rådighed for uddybning af ovenstående bemærkninger.

Med venlig hilsen
Socialpædagogerne

SUNDHEDSSTYRELSEN

Sundhedsstyrelsens bidrag til

Høring over udkast til lovforslag om styrket indsats mod snyd og svigt på sociale tilbud og afskaffelse af ikke godkendte tilbud

Se om genoptaget høring med dokumenter mv. på Høringsportalen

Ældreministeriet og Sundhedsstyrelsen har i forbindelse med høringen tidligere på året drøftet udkastet til lovforslag om en styrket indsats mod snyd og svigt på sociale tilbud og afskaffelse af ikke godkendte tilbud. Det har ført til en særlig opmærksomhed på, om hvor vidt lovforslaget adresserer følgende:

1) **en gensidig orienteringspligt**, der også dækker en situation, hvor socialtilsynets godkendelse af en friplejebolig med tilbud for yngre voksne ophører med bortfald, hvis friplejeboligen ikke har været anvendt i to år.

2) **en hjemmel i lov om friplejeboliger (§ 93)** til, at Sundhedsstyrelsen kan tilbagekalde en certifikation, hvis socialtilsynets godkendelse af en friplejeboligbebyggelse med tilbud for yngre voksne er bortfaldet.

Sundhedsstyrelsen er i mail af den 24. februar 2026 fra Louise Skovgaard Petersen, Ældreministeriet, blevet spurgt om bidrag til høringen om disse to punkter, der vedrører certificering af friplejeboligleverandører.

Vores overvejelser har Louise Skovgaard Petersen, Ældreministeriet, i enighed med Socialministeriets hidtidige kontaktperson for høringen, Lone Larsen, foreslået som en tilkendegivelse fra Sundhedsstyrelsen ved høringen, der nu efter folketingsvalg og regeringsdannelse netop er genoptaget med frist 21. august 2026. Kontaktperson for nuværende høringsperiode er: Ann-Britt Moos Møller, Center for Jura og Internationale Opgaver, som derfor også vil modtage følgende.

Sundhedsstyrelsen skal derfor i denne anledning bemærke følgende:

Ad 1. Vi foreslår, at det i bemærkningerne til lovforslaget (til § 4, side 91, mf.) skrives ind, at socialtilsynet i bekendtgørelsen om socialtilsyn forpligtes til at orientere Sundhedsstyrelsen i tilfælde af bortfald af socialtilsynets godkendelse, ligesom det vil være tilfældet ved ophør af socialtilsynets godkendelse.

24. juni 2026

Sagsnr. 07-0099-16
Sagsbehandler: ASP

Sundhedsstyrelsen
Islands Brygge 67
2300 København S
Danmark

T +45 72 22 74 00
E sst@sst.dk
www.sst.dk

Ad 2. Friplejeboliglovens § 93 udvides med en hjemmel til Sundhedsstyrelsen om at kunne tilbagekalde en certifikation. Vi foreslår, at der i lovens § 93, stk. 1, indsættes et nyt nr. 2 med følgende ordlyd;
"*.. ikke længere er godkendt af socialtilsynet som følge af ophør eller bortfald af socialtilsynets godkendelse.*"

Med venlig hilsen

Rikke Søndergaard
Sektionsleder
Ældre og demens, Sundhedsstyrelsen